

PIVOVARNA LAŠKO

LETNO POROČILO

2009

KAZALO

1. UVOD	5
1.1 Nagovor direktorja	5
1.2 Poročilo nadzornega sveta za leto 2009	7
1.3 Pomembnejši poslovni dosežki Skupine Pivovarna Laško	13
1.4 Pomembnejši poslovni dosežki Pivovarne Laško, d. d.	16
1.5 Vizija, poslanstvo in strateški cilji	19
1.6 Predstavitev Skupine Pivovarna Laško	20
1.7 Predstavitev obvladujoče družbe Pivovarne Laško, d. d.	22
1.8 Pregled pomembnejših dogodkov v letu 2009	23
2. POSLOVNO POROČILO	27
2.1 Upravljanje družbe	27
2.2 Izjava o upravljanju družbe oz. spoštovanju kodeksa	36
2.3 Poročilo o odvisnosti po 545. čl. ZGD-1	41
2.4 Delničarji in vpliv gosodarskih in drugih gibanj na poslovanje	55
2.5 Prodaja	64
2.6 Nabavni tokovi	69
2.7 Proizvodnja	70
2.8 Vlaganja in naložbe	75
2.9 Analiza uspešnosti poslovanja	78
2.10 Upravljanje tveganj	96
2.11 Trženjske aktivnosti	101
2.12 Načrti za leto 2010 in razvojna strategija	104
2.13 Dogodki po preteku poslovnega leta	106
2.14 Dogodki pred poslovnim letom 2009	109
3. TRAJNOSTNI RAZVOJ	111
3.1 Zaposleni	111
3.2 Komuniciranje	119
3.3 Odgovoren odnos do družbenega okolja	120
3.4 Varovanje okolja	121
4. RAČUNOVODSKO POROČILO	126
4.1 Revidirani računovodski izkazi družbe Pivovarna Laško, d. d.	126
4.1.1 Izkaz finančnega položaja	126
4.1.2 Izkaz poslovnega izida	128
4.1.3 Izkaz drugega vseobsegajočega donosa	129
4.1.4 Izkaz sprememb lastniškega kapitala za leto 2009	130
4.1.5 Izkaz sprememb lastniškega kapitala za leto 2008	131
4.1.6 Izkaz denarnih tokov	132

4.1.7	Pokrivanje izgube poslovnega leta	133
4.1.8	Usmeritve in pojasnika k računovodskim izkazom	134
4.1.9	Izjava poslovodstva	182
4.1.10	Revizorjevo poročilo	183
4.2	Revidirani konsolidirani računovodski izkazi Skupine Pivovarna Laško	185
4.2.1	Konsolidirani izkaz finančnega položaja	185
4.2.2	Konsolidirani izkaz poslovnega izida	187
4.2.3	Konsolidirani izkaz drugega vseobsegajočega donosa	188
4.2.4	Konsolidirani izkaz sprememb lastniškega kapitala za leto 2009	189
4.2.5	Konsolidirani izkaz sprememb lastniškega kapitala za leto 2008	190
4.2.6	Konsolidirani izkaz denarnih tokov	191
4.2.7	Usmeritve in pojasnika h konsolidiranim računovodskim izkazom	192
4.2.8	Izjava poslovodstva	243
4.2.9	Revizorjevo poročilo	244

1. UVOD

1.1 Nagovor direktorja

Spoštovani delničarji, cenjeni poslovni partnerji in sodelavci!

Za nami je leto velikih sprememb. Družba je poslovala v pogojih zaostrenih tržnih razmer s padci potrošnje, pa vendar smo uspeli ohraniti vodilni položaj na trgu in slediti zastavljenim strateškim ciljem. Skupina Pivovarna Laško je uspela krepiti položaj več kot 30 vodilnih blagovnih znamk na trgu piva, vod, sokov in ostalih brezalkoholnih pijač. Ostajamo vodilni v najpomembnejših kategorijah pijač. Za leto 2010 smo si zastavili ambiciozne, predvsem pa realne cilje tako na področju prodaje pijač kot pri upravljanju blagovnih znamk in finančne sanacije družbe.

KLJUB GOSPODARSKI KRIZI DOBRO POSLOVANJE

V letu 2009 je Skupina Pivovarna Laško na domačem in na tujih trgih prodala 4,6 mio hektolitrov vseh pijač, od tega je več kot 21 odstotkov pijač izvozila. Ustvarili smo 327 mio EUR čistih prihodkov iz prodaje in 55,7 mio EUR neto denarnega toka (EBITDA). Zmanjšali smo stroške blaga, materialov in storitev za skoraj 40 mio EUR, zaradi odpisov vrednosti in visokih finančnih odhodkov pa je poslovni izid iz poslovanja negativen. V Skupini Pivovarna Laško je bilo konec leta 2009 zaposlenih 1.931 ljudi.

SKUPINA PIVOVARNA LAŠKO TUDI V PRIHODNJE AKTIVNA NA OKOLJSKIH PROJEKTIH

V letu 2009 smo veliko pozornosti namenili okoljski politiki, učinkoviti rabi materialov in energije ter nadaljevali s politiko družbeno odgovornega podjetja. Aktivno smo podprli prizadevanja nevladnih organizacij, da se spremeni slovenska regulativa na področju odpadne embalaže tako, da bo sistem stimuliral povratno embalažo. Začeli smo tudi projekte, s katerimi nameravamo občutno zmanjšati okoljski odtis družbe. Skupina Pivovarna Laško nadaljuje tradicionalno tvorno sodelovanje tudi z lokalnimi skupnostmi, v katerih delujejo povezane družbe.

OB POVEČANJU PRODAJE TUDI FINANČNA SANACIJA SKUPINE

V letu 2010 bomo še intenzivneje delovali na področju finančne sanacije družbe, hkrati pa bomo intenzivno razvijali svojo osnovno dejavnost, torej proizvodnjo pijač. Načrtujemo povečanje prodaje pijač, kar je ob trgu, ki počasi okreva, realen cilj. Dodatno izboljšanje poslovnih rezultatov pričakujemo na tujih trgih. Skupina Pivovarna Laško bo nadaljevala z dezinvestiranjem na tistih področjih, ki ne predstavljajo naše osnovne dejavnosti oziroma strateških naložb. Pri tem računamo na tesno sodelovanje z lastniki.

V LETU 2010 BOMO ŠE USPEŠNEJŠI

Kljub zahtevnim razmeram, s katerimi se bomo soočali še nekaj naslednjih let, trdno verjamemo, da bomo že v letu 2010 močnejši in uspešnejši tudi glede na poslovni izid družbe. Ključno vlogo pa boste pri sanaciji družbe imeli tudi delničarji, ki nam zaupate in nas podpirate pri uveljavljanju strategije. Poslanstvo Skupine Pivovarna Laško namreč ostaja ustvarjati blagovne znamke z dodano vrednostjo za naše kupce in delničarje. Z odgovornim in okolju prijaznim poslovanjem pa stremimo k doseganju vrhunskih rezultatov v boljšem svetu.

mag. Dušan Zorko
direktor družbe

1.2 Poročilo nadzornega sveta za leto 2009

Nadzorni svet Pivovarne Laško, d. d. (v nadaljevanju: nadzorni svet) podaja v skladu z 282. členom Zakona o gospodarskih družbah (v nadaljevanju ZGD-1) skupščini delničarjev družbe svoje poročilo, s katerim predstavi enoletno delovanje nadzornega sveta. Nadzorni svet mora natančno in vestno preučiti poročilo uprave, nadalje revizijsko poročilo kot tudi predlog uprave o pokrivanju bilančne izgube.

Delovanje nadzornega sveta

Nadzorni svet je v letu 2009 deloval v sestavi Boris Završnik, predsednik nadzornega sveta – do 23. 4. 2009, Iztok Seničar, član – do 10. 7. 2009, Simon Zdolšek, član – do 17. 6. 2009, in Anton Turnšek – član, predstavniki kapitala ter Bojan Košak in Andrej Kebe – podpredsednik nadzornega sveta, predstavnika delavcev. Namesto prvih treh predstavnikov kapitala, ki jim je mandatna doba ali potekla (Simon Zdolšek) ali prenehala na osnovi odstopnih izjav (Borisu Završniku zaradi službenih obveznosti v tujini, Iztoku Seničarju zaradi poslovnih potreb v matični družbi), je skupščina družbe dne 31. 8. 2009 izvolila nove člane za štiri letno mandatno obdobje: Aleksandra Svetelška, Marjana Mačkoška in dr. Vladimirja Malenkovića ter s 17. 6. 2010 za nov štiriletni mandat Antona Turnška. Nadzorni svet družbe je dne 23. 7. 2009 za novega predsednika nadzornega sveta izvolil Antona Turnška za obdobje od 23. 7. 2009 do 16. 6. 2010.

V letu 2009 se je nadzorni svet sestel na osmih rednih sejah, kar kaže na povečano aktivnost, zlasti po 18. 6. 2009, ko je bila v poslovnih prostorih Pivovarne Laško, pa tudi Pivovarne Union in Radenske, opravljena kriminalistična preiskava posameznih poslov. Od takrat dalje se je nadzorni svet v tričlanski sestavi sestel na štirih sejah, do popolnitve članstva nadzornega sveta na skupščini dne 31. 8. 2009.

Na 9. seji dne 23. 7. 2009 se je nadzorni svet v sestavi Anton Turnšek, Bojan Košak in Andrej Kebe seznanil z odstopno izjavo člana Iztoka Seničarja ter obravnaval imenovanje predsednika nadzornega sveta in zamenjavo uprave. Z dnem 23. 7. 2009 do izteka obstoječega mandata dne 16. 6. 2010 je nadzorni svet med preostalimi tremi člani nadzornega sveta za predsednika imenoval Antona Turnška, saj je prejšnjemu predsedniku nadzornega sveta Borisu Završniku mandat prenehal dne 23. 4. 2009. Nadzorni svet je zahteval, da direktor družbe Boško Šrot poda odstopno izjavo. Nadzorni svet je na tej seji prejel nepreklicno odstopno izjavo direktorja družbe Boška Šrota ter ga odpoklical s funkcije direktorja z dnem 23. 7. 2009 in z njim sklenil sporazum o predčasnem prenehanju pogodbenega razmerja z istim dnem. Z dnem 24. 7. 2009 je nadzorni svet družbe imenoval mag. Dušana Zorka za direktorja Pivovarne Laško, d. d., za petletni mandat.

Nadzorni svet je ves čas skrbno nadziral poslovanje družbe. Že na 4. seji v letu 2008 dne 20. 6. je od uprave družbe zahteval pojasnila v zvezi s spremembami lastniških deležev v nadrejenih družbah. Uprava družbe je na seji posredovala obsežno pravno mnenje v zvezi s to tematiko, ki ga je izdelal Inštitut za ekonomsko in korporativno upravljanje IECG Maribor, pripravila pa sta ga dr. Borut Bratina in dr. Dušan Jovanovič ter mag. Andreja Primec. Istočasno je uprava seznanila nadzorni svet, da je v izdelavi še eno

pravno mnenje, ki je bilo kasneje predloženo na 5. redni seji dne 28. 8. 2008. Izdelala sta ga pravna strokovnjaka dr. Miha Juhart in dr. Peter Grilc. Na tej seji je nadzorni svet z razširitvijo dnevnega reda od uprave ponovno zahteval poročilo o domnevnem financiranju prevzema Pivovarne Laško, d. d., s sredstvi Pivovarne Laško, d. d., in njenih odvisnih družb. Na osnovi obeh pravnih mnenj, poročila o finančnih transakcijah matične družbe v letih 2006, 2007 in 2008 ter ustnih zagotovilih uprave je nadzorni svet zaključil, da prevzem Pivovarne Laško, d. d., ni bil financiran s strani Pivovarne Laško, d. d., oz. njenih odvisnih družb ter da ni bilo nobenih škodljivih poslov.

Ob sprejemu Letnega poročila za poslovno leto 2008 na 8. seji dne 23. 4. 2009 je nadzorni svet postal pozoren na opozorilni odstavek v sicer pozitivnem mnenju revizorja, ki se nanaša na dana posojila povezanim strankam, katerih poplačilo je odvisno od ustvarjenih denarnih tokov povezanih strank in od dogovora z bankami upnicami. Opozorilo se je nanašalo na posojila, dana povezanima družbama Center naložbe, d. d., in Infond Holding, d. d. Vrednost teh posojil je na dan 31. 12. 2008 znašala 31,4 mio EUR, dana pa so bila s strani odvisnih družb: Radenske, d. d., v višini 13,5 mio EUR, Pivovarne Union, d. d., v višini 11,5 mio EUR in Fructala, d. d., v višini 6,6 mio EUR. Na dan 31. 3. 2009 je vrednost teh posojil znašala že 83,95 mio EUR.

Nadzorni svet je na osnovi tega opozorila pričel pridobivati dodatne informacije. Uprava je ves čas zatrjevala, da bodo vsi dani krediti družb iz Skupine Pivovarna Laško poplačani ter da noben posel ni potekal nezakonito in nelegitimno ter da ni bilo s strani uprave Pivovarne Laško, d. d., povzročenih nobenih škodnih ravnanj.

Dne 3. 6. 2009 je nadzorni svet zaznal možnost, da krediti s strani družb Center naložbe, d. d., in Infond Holding, d. d., ne bodo poravnani, ko Nova Ljubljanska banka, d. d., ni reprogramirala posojila Infond Holdingu, d. d. Zaradi lastniške povezanosti direktorja družbe Pivovarna Laško, d. d. Boška Šrota z družbama Center naložbe, d. d., in Infond Holdingom, d. d., ki sta bila v posrednem lastništvu preko Atka-Prime, d. o. o., in Kolonela, d. o. o. in s tem potencialnega konflikta interesov, je nadzorni svet na seji dne 23. 7. 2009 zahteval od direktorja Boška Šrota, da odstopi s položaja direktorja Pivovarne Laško, d. d. Na tej seji je nato nadzorni svet prejel ter sprejel njegov nepreklicni odstop in ga odpoklical. Do takrat nadzorni svet ni razpolagal z dejstvi, na osnovi katerih bi moral odločati o njegovi krivdni razrešitvi.

Na 10. seji dne 29. 7. 2009 je nadzorni svet sprejel ustrezne sklepe o sklicu skupščine delničarjev Pivovarne Laško, d. d., ki je bila dne 31. 8. 2009. Nadzorni svet je od nove uprave direktorja Dušana Zorka pričel pridobivati podatke o vodenju posameznih poslov družbe, s katerimi ga prejšnja uprava ni seznanjala.

Nadzorni svet je na 11. seji dne 10. 8. 2009 obravnaval finančno stanje družbe Pivovarna Laško, d. d., in družb iz Skupine Pivovarne Laško, in se seznanil z izsledki začete revizijske preiskave, ki jo je po naročilu nove uprave opravljala revizijska hiša Deloitte Revizija, d. o. o.

Na 12. seji dne 31. 8. 2009 je nadzorni svet glede na nastalo finančno situacijo že začel razpravljati o nujnosti pričetka postopkov finančnega prestrukturiranja s ciljem ohraniti industrijo pijač.

V popolni zasedbi z novoizvoljenimi člani nadzornega sveta, ki predstavljajo kapital, Aleksandrom Svetelškom, Marjanom Mačkoškom in dr. Vladimirjem Malenkovičem, se je nadzorni svet sestal na 13. seji dne 11. 9. 2009. Na tej seji se je nadzorni svet seznanil s Poročilom revizijske hiše Deloitte o preiskavi medletnih računovodskih informacij in iz tega izhajajočim finančnim stanjem in sprejel dva pomembna sklepa, in sicer, da je uprava dolžna pred ključnimi poslovnimi odločitvami pridobiti soglasje nadzornega sveta, in da uprava začne pripravljati projekt finančnega prestrukturiranja in povezovanja družb iz Skupine Pivovarna Laško. Obravnava o možnostih finančnega prestrukturiranja se je nadaljevala na naslednjih nadzornih svetih dne 23. 11. 2009 in dne 15. 12. 2009 ter tudi v letu 2010 (dne 18. 2. 2010 in dne 30. 3. 2010).

Člani nadzornega sveta so se na 14. seji dne 23. 11. 2009 seznanili s poročilom o vrednotenju družb v Skupini Pivovarna Laško na dan 30. 6. 2009, ki ga je izdelala družba P&S Capital, d. o. o., Ljubljana. Na tej seji se je nadzorni svet seznanil s poročili o odvisnosti odvisnih družb kot tudi Pivovarne Laško, d. d., z dodatnimi pojasnili Pivovarne Laško, d. d. Uprava oz. direktor Pivovarne Laško, d. d., Dušan Zorko je pojasnil članom nadzornega sveta, da so odvisne družbe sklepale posle po navodilih bivše uprave obvladujoče družbe v okviru večstopenjskega dejanskega koncerna. Odvisne družbe Pivovarna Union, d. d., Radenska, d. d., Fructal, d. d., in Delo, d. d., so v poročilih o odvisnosti navedle posle, sklenjene po navodilih bivše uprave Pivovarne Laško, d. d., Boška Šrota. Pivovarna Laško, d. d., poslov iz teh poročil ni pripoznala. Pivovarna Laško, d. d., kot obvladujoča družba iz teh poslov ni imela nobene premoženjske koristi in ti posamezni posli so bili v interesu takrat nadrejenih oz. obvladujočih družb Pivovarne Laško, d. d. Tudi Pivovarna Laško, d. d., je sklenila posle, navedene v poročilu o odvisnosti, ki jih je sklenila na osnovi odločitev prejšnjega direktorja Boška Šrota in v interesu takrat nadrejenih oz. obvladujočih družb. Nadzorni svet bo podprl morebitne odškodninske tožbe družbe zoper bivšega direktorja Boška Šrota, če se bo izkazalo, da je pri posameznih poslih nastalo oškodovanje družbe.

Poudariti je treba, da je nadzorni svet družbe na 17. seji dne 30. 3. 2010 obravnaval in se seznanil s Poročilom o ugotovitvah posebne revizije vodenja posameznih poslov Skupine Pivovarna Laško, d. d., ki ga je pripravila revizijska družba BDO Revizija, d. o. o., Ljubljana, in bo z njim seznanil skupščino družbe. Nadzorni svet je na osnovi ugotovitev uprave družbe, da so bili opravljeni še drugi posli, ki so bili vsebinsko povezani z obravnavanimi in jih posebna revizija ni zajela v poročilu, priporočil upravi, da izvede pregled še teh posameznih poslov.

Sicer so člani nadzornega sveta redno mesečno prejeli mesečna poročila o poslovanju Pivovarne Laško, d. d., in hkrati tudi poročila o poslovanju Skupine Pivovarne Laško. Nadzorni svet Pivovarne Laško, d. d., je redno obravnaval izvajanje planov in tekoče rezultate poslovanja matične družbe kot tudi Skupine Pivovarna Laško v okviru podatkov, ki jih je pripravljala uprava družbe

Najpomembnejši vidiki poslovanja Pivovarne Laško, d. d., in Skupine Pivovarna Laško so bili:

- ☞ Redno poslovanje matične družbe Pivovarna Laško, d.d., kot tudi Skupine Pivovarna Laško v poslovnem letu 2009 je bilo uspešno kljub znanim splošnim gospodarskim razmeram, saj so bili bistveno znižani stroški poslovanja.
- ☞ Pivovarna Laško je ustvarila 99.662.537 EUR prihodkov od prodaje, kar je 8,11 odstotka manj kot predhodno poslovno leto. Dobiček iz poslovanja Pivovarne Laško, d. d., je znašal 16,9 mio EUR, kar je za 23,85 odstotka več kot predhodno leto. Družba je izkazala EBITDA 23,8 mio EUR, kar je 9,72 odstotkov več kot v predhodnem letu.
- ☞ Čista izguba poslovnega leta, izkazana v višini 44,9 mio EUR, je posledica slabitve naložb, odpisov terjatev, kreditov in danih poroštev za kredite v skupni višini 18,2 mio EUR v Jadranski pivovari – Split, d. d., slabitve iz naslova danih posojil, vključno z obračunanimi in neplačanimi obrestmi, družbama Center naložbe, d. d., in Infond Holdingu, d. d., v skupni višini 7,7 mio EUR, slabitev naložbe v odvisni družbi Delo, d. d., v višini 28,3 mio EUR, slabitev naložbe v družbo Thermano, d. d., v višini 5,3 mio EUR ter naložbe v Elektro Gorenjske v višini 0,4 mio EUR. Finančni odhodek iz naslova slabitev je Družba izkazala še iz naslova dane garancije v delnicah Radenske (345.304 RARG) za kredite, ki jih je najela takrat nadrejena družba Center naložbe, d. d., v vrednosti 3,6 mio EUR.
- ☞ Nadzorni svet je obravnaval in se seznanil z možnimi scenariji za finančno prestrukturiranje družbe Pivovarna Laško, d. d., in Skupine Pivovarna Laško, ki jih je predstavila uprava.
- ☞ V letu 2009 je Pivovarna Laško, d. d., skupaj prodala 1.011.539 hl pijač, od tega 96,8 odstotka piva, kar je skoraj enako kot predhodnje leto. Od vseh prodanih količin je Pivovarna Laško prodala 21,1 odstotka na tujih trgih, kjer se delež izvoza v države bivše Jugoslavije zmanjšuje, povečuje pa se izvoz na trge Italije in Avstrije.
- ☞ Skupina Pivovarna Laško izkazuje konsolidirano izgubo leta 2009 162,1 mio EUR. Bruto slabitve v skupini znašajo 199 mio EUR, ob upoštevanju terjatev za odloženi davek znaša neto znesek slabitve 165 mio EUR.
- ☞ Skupina Pivovarna Laško je prodala 4.552.891 hl pijač, kar je 9,2 odstotne točke manj kot v letu 2008. Skupina je ustvarila 273,4 mio EUR prihodkov iz prodaje pijač, z družbo Delo pa je bilo ustvarjeno 327 mio EUR čistih prihodkov, kar je za 9,17 odstotka manj kot v letu 2008.
- ☞ Skupina Pivovarna Laško je ustvarila 5,2 mio EUR konsolidirane izgube iz poslovanja. Slabitve znašajo 165 mio EUR. Skupina je izkazala 55,7 mio EUR EBITDA, kar je 39,74 odstotka več kot v preteklem letu.
- ☞ Skupina Pivovarna Laško nadaljuje z aktivnostmi izkoriščanja sinergij na področjih nabave, prodaje, informatike, kadrov in drugih poslovnih funkcij. Primerjave s podobnimi družbami v svetu kažejo, da se rezultati poslovanja Skupine Pivovarna Laško približujejo primerljivim najuspešnejšim družbam iz branže pijač v regiji in Evropi.
- ☞ V Skupini Pivovarna Laško je bilo v letu 2009 zaposlenih 1.931 delavcev, kar je 7,61 delavca manj kot v letu 2008.

Delo revizijske komisije nadzornega sveta

Revizijska komisija je bila ustanovljena 2. 3. 2009 in se je sestala prvič na seji dne 23. 4. 2009. Predsednik komisije je bil do izteka mandata Simon Zdolšek, člana pa sta še Bojan Košak ter Marko Koleča. Nadzorni svet je novega člana imenoval šele po izvolitvi novih nadzornikov, in sicer Marjana Mačkoška, ki je od dne 30. 3. 2010 tudi predsednik revizijske komisije. Komisija se je sestala še na seji dne 29. 3. 2010, ko se je seznanila z nerevidiranimi nekonsolidiranimi in konsolidiranimi računovodskimi izkazi za leto 2009 in poročilom posebne revizije. Revizijska komisija je nadzornemu svetu predlagala, da priporoči upravi pregled posameznih poslov, ki so bili vsebinsko povezani z obravnavnimi iz poročila posebne revizije in jih le-ta ni pregledala. Dne 21. 4. 2010 se je revizijska komisija seznanila s celotnim gradivom revidiranega letnega poročila matične družbe in Skupine Pivovarna Laško za leto 2009, ga proučila ter se seznanila še z dodatnimi pojasnili pooblaščenega revizorja. Na osnovi teh podatkov je revizijska komisija ugotovila, da družbi grozi insolventnost, zato je predlagala nadzornemu svetu sprejem ustreznih sklepov, s katerimi bo naložil upravi sprejem ustreznih ukrepov za sanacijo nastale finančne situacije družbe.

Revizijska komisija je nadzornemu svetu predlagala, da potrdi Letno poročilo družbe in Skupine Pivovarna Laško za leto 2009 ter revizorjevo poročilo za leto 2009.

Preveritev letnega poročila uprave za poslovno leto 2009

Nadzorni svet je na svoji 18. redni seji dne 23. 4. 2010 obravnaval revidirano letno poročilo uprave za poslovno leto 2009, ki ga je revidirala Deloitte revizija, d. o. o., Ljubljana. Revizija se nanaša na matično družbo Pivovarno Laško, d. d., in Skupino Pivovarna Laško.

Pri preverjanju priloženega letnega poročila za leto 2009 je nadzorni svet upošteval naslednje dejavnike:

- ☞ Negativen rezultat poslovanja je predvsem posledica slabitev naložb in odpisov, ki so nastali na osnovi posameznih poslov prejšnje uprave Pivovarne Laško, d. d.
- ☞ Poslovanje Pivovarne Laško, d. d., in Skupine Pivovarna Laško za leto 2009 je v okviru pričakovanega. Rezultati poslovanja so posledica slabših gospodarskih gibanj v okolju, vendar pa so zadovoljivi zaradi znižanja stroškov.
- ☞ Nadzorni svet je v okviru podatkov, ki jih je pripravljala uprava, redno spremljal vodenje in poslovanje družbe ter tekoče preverjal poslovno uspešnost; uprava je redno mesečno članom nadzornega sveta pošiljala tekoče rezultate poslovanja matične družbe in skupine.
- ☞ Revizijska hiša Deloitte revizija, d. o. o., Ljubljana je dne 31. 3. 2010 izdala pozitivno mnenje o poslovanju družbe Pivovarna Laško, d. d., in Skupine Pivovarna Laško za leto 2009.

Ob obravnavi revizijskega mnenja je nadzorni svet posebno pozornost namenil revizorjevemu pojasnilu o likvidnostnem tveganju, ko navaja, da okoliščine, ki so opisane, nakazujejo pomembno negotovost, zaradi katere obstaja dvom o sposobnosti gospodarske družbe, da nadaljuje kot delujoče podjetje. Zato je nadzorni svet družbe na seji potrdil izhodišča novega poslovnega modela in reorganizacije družb iz Skupine Pivovarna Laško (pogodbeni koncern in organizacijski model) in potrdil izhodišča strategije rasti družb iz Skupine Pivovarna Laško do leta 2014 (segment pijač), ki ga je

pripravila in predložila uprava družbe kot ukrepe za sanacijo finančnega položaja družbe.

Na osnovi aktivnosti in dejavnikov ter s strani uprave podrobne preveritve predloženega letnega poročila 2009 je nadzorni svet ugotovil:

- ☞ letno poročilo Pivovarne Laško, d. d., in Skupine Pivovarna Laško za leto 2009 je zastavljeno pregledno in jasno;
- ☞ letno poročilo Pivovarne Laško, d. d., in Skupine Pivovarna Laško za leto 2009 izkazuje resničen in pošten prikaz premoženja, obveznosti, finančnega položaja in poslovnega izida Pivovarne Laško, d. d., in Skupine Pivovarna Laško.

Na letno poročilo za leto 2009, ki ga je predložila uprava, nadzorni svet nima pripomb, zato ga je na svoji 18. redni seji 23. 4. 2010 tudi sprejel v predlaganem besedilu.

Pokrivanje bilančne izgube

Nadzorni svet se strinja s predlogom uprave, da se čista izguba poslovnega leta 2009 v višini 44,9 mio EUR pokriva iz naslednjih sestavin kapitala: drugih rezerv iz dobička v višini 6,2 mio EUR, zakonskih rezerv v višini 21,9 mio EUR ter kapitalskih rezerv v višini 16,8 mio EUR.

Zaključek

Nadzorni svet Pivovarne Laško, d. d., ugotavlja, da je uprava začela sanirati poslovanje družbe v drugi polovici leta 2009. Uprava je v tem izpolnila pričakovanja nadzornega sveta, zato je nadzorni svet:

- ☞ na svoji redni seji dne 23. 4. 2010 sprejel v predlaganem besedilu revidirano letno poročilo za poslovno leto 2009, ki mu ga je predložila uprava družbe,
- ☞ se je strinjal s predlogom uprave glede pokrivanja čiste izgube, in
- ☞ predlagal skupščini delničarjev, da ob sprejemu sklepa o pokrivanju čiste izgube podeli razrešnico za poslovanje v letu 2009 upravi družbe direktorju mag. Dušanu Zorku, ki je direktor od 24. 7. 2009 dalje, kot tudi nadzornemu svetu delniške družbe Pivovarne Laško, d. d., medtem ko bivši upravi družbe Bošku Šrotu, ki je vodil družbo do 23. 7. 2009, ne podeli razrešnice.

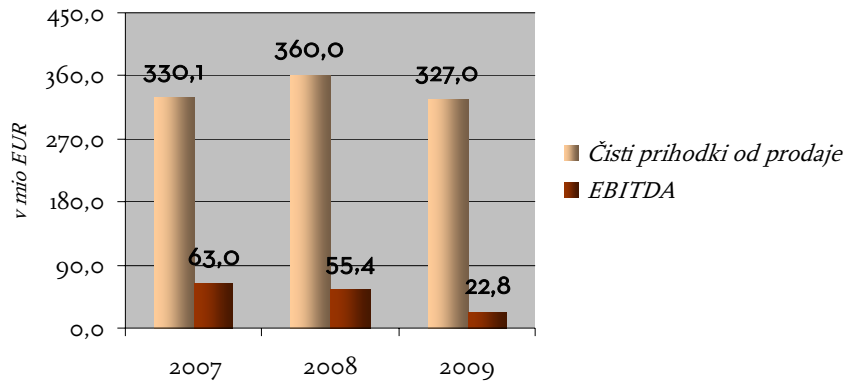
Anton Turnšek

predsednik nadzornega sveta

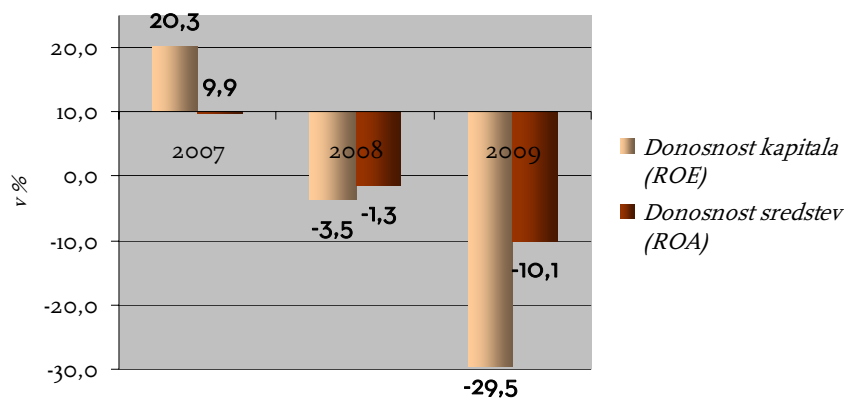
1.3 Pomembnejši poslovni dosežki Skupine Pivovarna Laško

Prihodki od prodaje in dobiček
iz poslovanja z amortizacijo (EBITDA)

V letu 2009 so se prihodki od prodaje zmanjšali za 9,2 %, dobiček iz poslovanja z amortizacijo (EBITDA) se je zmanjšal za 58,9 %.

Donosnost sredstev (ROA)
in lastniškega kapitala (ROE)

Pomembnejši podatki o poslovanju
Skupine Pivovarna Laško

(v EUR)	2007	2008	2009
Čisti prihodki od prodaje	330.062.922	360.028.307	327.026.846
Čisti dobiček oz. izguba	61.290.469	3.855.582	-162.099.646
Čisti denarni tok ¹	92.113.003	33.572.006	-134.099.464
EBIT	32.204.011	25.700.173	-5.229.918
EBITDA	63.026.545	55.416.597	22.770.264
Dolgoročna sredstva	595.776.889	624.040.291	564.998.357
Kratkoročna sredstva	200.614.291	187.235.021	116.797.789
Kapital	322.929.993	295.977.383	162.594.380
Dolgoročne obveznosti	206.291.365	248.182.776	136.988.946
Kratkoročne obveznosti	267.169.822	267.115.153	382.212.820

¹ Čisti dobiček z amortizacijo

Kazalniki

	2007	2008	2009
Čisti dobiček oz. izguba v prihodkih od prodaje	18,6 %	1,1 %	-49,6 %
Delež EBIT v prihodkih od prodaje	9,8 %	7,1 %	-1,6 %
Delež EBITDA v prihodkih od prodaje	19,1 %	15,4 %	7,0 %
Donosnost kapitala (ROE) ²	20,3 %	-3,5 %	-29,5 %
Donosnost sredstev (ROA) ³	9,9 %	-1,3 %	-10,1 %
Obveznosti / kapital	1,466	1,741	3,193

² Čisti dobiček / povprečno stanje lastniškega kapitala v obdobju

³ Čisti dobiček / povprečno stanje sredstev v obdobju

Število zaposlenih

	2007	2008	2009
Zaposleni na dan 31.12.	1.734	1.620	1.462
	*2.208	*2.090	*1.931

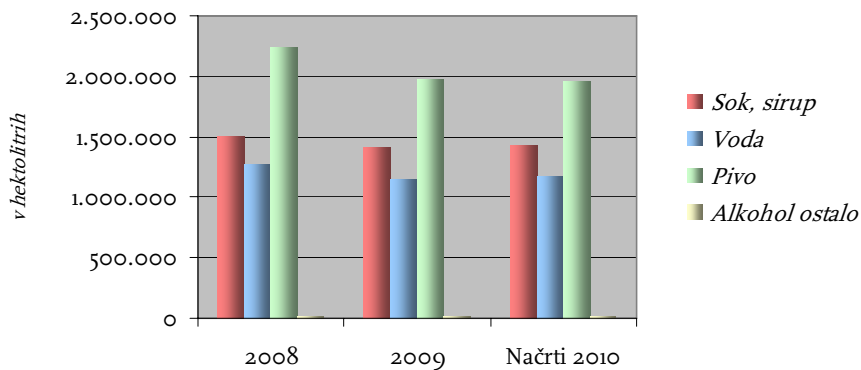
*Upoštevani zaposleni v družbi Delo, d. d.

Delež izvoza v skupni prodaji pijač
Skupine Pivovarna Laško

(v hl)	2007	2008	2009
Prodaja vseh pijač	5.070.584	5.017.664	4.552.891
Izvoz	1.156.187	1.111.450	983.381
Delež (v %)	22,8	22,2	21,6

Načrti za leto 2010

Celotna prodaja piva, vode,
brezalkoholnih in ostalih alkoholnih pijač
ter načrti za prihodnje leto

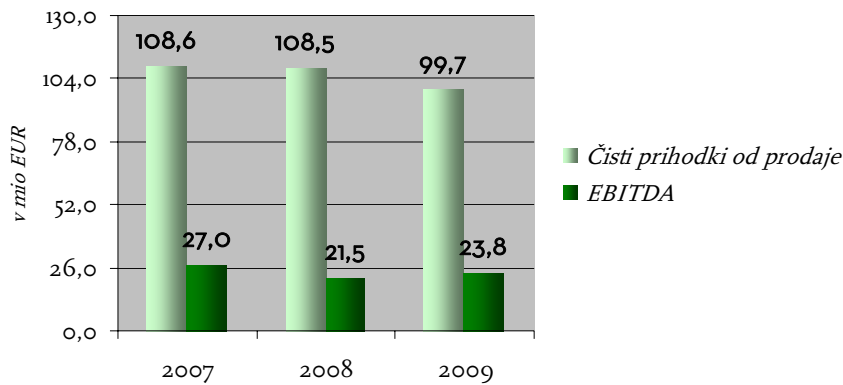
(v hl)	2008	2009	Načrti 2010
Sok, sirup	1.505.780	1.421.936	1.423.445
Voda	1.273.569	1.146.434	1.183.525
Pivo	2.229.024	1.975.579	1.952.050
Alkohol ostalo	9.291	8.942	7.875
Skupaj	5.017.664	4.552.891	4.566.895

(v %)	2008	2009	Načrti 2010
Sok, sirup	30,0	31,2	31,2
Voda	25,4	25,2	25,9
Pivo	44,4	43,4	42,7
Alkohol ostalo	0,2	0,2	0,2
Skupaj	100,0	100,0	100,0

Skupina Pivovarna Laško v poslovnem letu 2010 načrtuje prodajo 4,567 milijona hektolitrov vseh vrst pijač, kar je skoraj enako prodaji v letu 2009. Načrt smo zastavili optimistično, saj načrtujemo večjo prodajo na tuja tržišča.

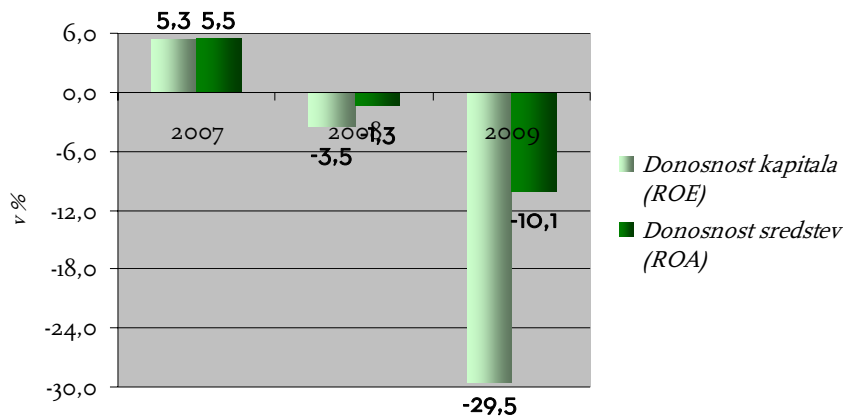
1.4 Pomembnejši poslovni dosežki Pivovarne Laško, d. d.

Prihodki od prodaje in dobiček
iz poslovanja z amortizacijo (EBITDA)

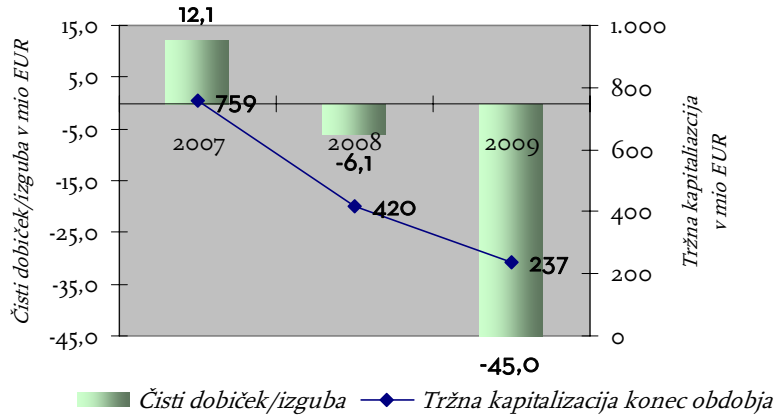

V letu 2009 so se prihodki od prodaje v primerjavi z lanskim letom zmanjšali za 8,1 %, dobiček iz poslovanja z amortizacijo (EBITDA) pa se je povečal za 10,8 %.

Donosnost sredstev (ROA)
in lastniškega kapitala (ROE)

Čisti dobiček in tržna kapitalizacija

Pomembnejši podatki o poslovanju Pivovarne Laško, d. d.

(v EUR)	2007	2008	2009
Čisti prihodki od prodaje	108.612.383	108.463.850	99.662.537
Čisti dobiček oz. izguba	12.148.067	-6.094.056	-44.973.818
Čisti denarni tok ¹	20.662.314	2.532.032	-38.065.247
EBIT	18.523.348	12.867.447	16.898.111
EBITDA	27.037.595	21.493.535	23.806.682
Dolgoročna sredstva	476.495.514	433.172.048	398.843.120
Kratkoročna sredstva	26.156.699	29.510.000	27.948.962
Kapital	231.336.521	175.571.742	129.302.643
Dolgoročne obveznosti	115.099.334	161.706.940	58.652.057
Kratkoročne obveznosti	156.216.358	125.403.366	238.837.382

¹ Čisti dobiček z amortizacijo

Kazalniki

	2007	2008	2009
Čisti dobiček oz. izguba v prihodkih od prodaje	11,2 %	-5,6 %	-45,1 %
Delež EBIT v prihodkih od prodaje	17,1 %	11,9 %	17,0 %
Delež EBITDA v prihodkih od prodaje	24,9 %	19,8 %	23,9 %
Donosnost kapitala (ROE) ²	5,3 %	-3,5 %	-29,5 %
Donosnost sredstev (ROA) ³	5,5 %	-1,3 %	-10,1 %
Obveznosti / kapital	1,173	1,635	2,301

² Čisti dobiček / povprečno stanje lastniškega kapitala v obdobju

³ Čisti dobiček / povprečno stanje sredstev v obdobju

Število zaposlenih

	2007	2008	2009
Zaposleni na dan 31.12.	331	324	321
Povprečno število zaposlenih	337	328	324

Delež izvoza v skupni prodaji piva Pivovarne Laško, d. d.

(v hl)	2007	2008	2009
Prodaja piva	1.066.145	1.046.292	978.833
Izvoz	182.579	172.935	213.198
Delež (v %)	17,1	16,5	21,8

Tržni delež prodaje piva na slovenskem tržišču

(v hl)	2007	2008	2009
Pivovarna Laško	50,1	48,3	45,1
Pivovana Union	37,1	37,5	39,7
Pivo iz uvoza	12,8	14,2	15,2
Skupaj	100,0	100,0	100,0

Podatki o delnici PILR

	2007	2008	2009
Skupno število izdanih delnic	8.747.652	8.747.652	8.747.652
Čisti dobiček oz. izguba na delnico v EUR	1,39	-0,70	-5,14
Izplačana dividenda na delnico v EUR	1,00	/	/
Tržna vrednost delnice 31.12. v EUR	86,77	47,98	27,15
TV delnice / čisti dobiček oz. izguba na delnico	62,42	-68,54	-5,28
Knjigovodska vrednost delnice 31.12. v EUR ⁴	26,45	20,07	14,78
TV delnice / KV delnice	3,28	2,39	1,84
Tržna kapitalizacija v EUR (31.12.)	759.033.764	419.712.343	237.498.752

⁴ Kapital na dan 31.12. / skupno število delnic

1.5 Vizija, poslanstvo in strateški cilji

Vizija	Postati vodilni na področju proizvodnje in prodaje pijač. Utrjevati ugled in prepoznavnost posameznih priznanih blagovnih znamk tako na domačem kot na tujih trgih ter povečati tržne deleže na posameznih tržiščih.
Poslanstvo	Ustvarjamo blagovne znamke z dodano vrednostjo za naše kupce in delničarje. Z odgovornim in okolju prijaznim poslovanjem stremimo k doseganju vrhunskih rezultatov v boljšem svetu.
Vrednote	Znanje, podjetnost, partnerstvo, odgovornost in spoštovanje. Na osnovi teh vrednot udeležujemo svoje usmeritve s premišljenimi strategijami na področjih trženja in razvoja ponudbe, organizacije in upravljanja s kadri, tehnološkega razvoja, upravljanja s finančnimi sredstvi in pozitivnim odnosom do širše družbe.
Strateški cilji	Proizvodnja in prodaja inovativnih trendovskih izdelkov, ohranjanje tržnih pozicij lastnih blagovnih znamk na domačem trgu, ponovna pridobitev in razširitev v preteklosti že doseženih pozicij na tujih trgih. Načrtovano stroškovno učinkovitost bomo dosegali s strokovno usposobljenimi sodelavci, ki bodo delovali timsko in skladno z usmeritvami Skupine Pivovarna Laško.

	SKUPINA POVEZANIH DRUŽB	OBVLADUJOČA DRUŽBA
	SKUPINA PIVOVARNA LAŠKO	PIVOVARNA LAŠKO
Predstavitev	Proizvodnja piva, mineralnih, izvirskih in naravnih vod, brezalkoholnih pijač in sirupov za proizvodnjo pijač, ostalih alkoholnih pijač, časopisna in založniška dejavnost storitve trgovine na drobno in veliko ter storitve drugih poštnih in kurirskih dejavnosti.	Proizvodnja piva in naravnih vod.
Sestava	Pivovarna Laško, d. d. Radenska, d. d., Radenci z odvisno družbo Pivovarna Union, d. d., Ljubljana z odvisnimi družbami Jadranska pivovara – Split, d. d. Vital Mestinje, d. o. o. Delo, d. d., Ljubljana z odvisnima družbama RA&LA, d. o. o., Sarajevo Firma Del, d. o. o. Laško	Pivovarna Laško, d. d.
	Zaradi materialnih nepomembnih vrednosti družbi RA&LA in Firma Del v nadaljevanju nista posebej razkriti.	

1.6 Predstavitev Skupine Pivovarna Laško

Skupina Pivovarna Laško združuje proizvajalce piva, mineralnih, izvirskih in naravnih vod, brezalkoholnih pijač, žganih in ostalih alkoholnih pijač, sirupov za proizvodnjo pijač, časopisno in založniško dejavnost, opravlja pa tudi storitve trgovine na drobno in veliko ter storitve drugih poštnih in kurirskih dejavnosti.

OBVLADUJOČA DRUŽBA

- ☞ PIVOVARNA LAŠKO, d. d., Slovenija

ODVISNE DRUŽBE

- ☞ RADENSKA, d. d., Radenci, Slovenija
93,801 % lastništvo
- ☞ PIVOVARNA UNION, d. d., Ljubljana, Slovenija
97,889 % lastništvo
- ☞ JADRANSKA PIVOVARA – Split, d. d., Hrvaška
99,106 % lastništvo
- ☞ VITAL MESTINJE, d. o. o., Slovenija
96,92 % poslovni delež
- ☞ DELO, d. d., Ljubljana, Slovenija
100 % lastništvo – od tega Pivovarna Laško 80,831 %, Radenska 19,166 % in Firma Del 0,003 %
- ☞ RA&LA, d. o. o., Sarajevo, Bosna in Hercegovina
100,00 % poslovni delež – od tega Pivovarna Laško 69,23 %, Radenska 1,97 %, Pivovarna Union 11,48 % in Fructal 17,32 %
- ☞ FIRMA DEL, d. o. o., Laško, Slovenija (prej TALIS, d. o. o., Maribor)
100,00 % poslovni delež

Zaradi materialnih nepomembnih vrednosti družbi RA&LA, d. o. o., Sarajevo in Firma Del, d. o. o., Laško v nadaljevanju nista posebej razkriti.

PRIDRUŽENE DRUŽBE

- ☞ BIRRA PEJA, d. d., Peć, Kosovo
39,55 % lastništvo
- ☞ POSLOVNI SISTEM MERCATOR, d. d., Ljubljana, Slovenija
23,34 % lastništvo
- ☞ THERMANA, d. d., Laško, Slovenija
22,571 % lastništvo

SKUPINA PIVOVARNA LAŠKO

na dan 31.12.2009

Obvladujoča družba

PIVOVARNA LAŠKO, d. d.

Odvisna družba	Odvisna družba	Odvisna družba	Odvisna družba	Odvisna družba	Odvisna družba	Odvisna družba
RADENSKA, d.d. Radenci Lastništvo: 93,80 %	PIVOVARNA UNION, d.d. Ljubljana Lastništvo: 97,89 %	JADRANSKA PIVOVARA, d.d. Split Lastništvo: 99,11 %	VITAL, d.o.o. Mestinje Posl. delež: 96,92 %	DELO, d.d. Ljubljana Lastništvo: 100 %	RA&LA, d.o.o. Sarajevo Posl. delež: 100 %	FIRMA DEL, d.o.o. Laško Posl. delež: 100 %
MIRAL RADENSKA, d.o.o. Radenci Posl. delež: 100 %	FRUCTAL, d.d. Ajdovščina Lastništvo: 93,02 %			Pivovarna Laško Lastništvo v Delu 80,831 %	Pivovarna Laško Posl. delež v RA&LA 69,23 %	Prej: Talis, d.o.o. Maribor
	FRUCTAL ZAGREB, d.o.o. Zagreb Posl. delež: 100 %			Radenska Lastništvo v Delu 19,166 %	Radenska Posl. delež v RA&LA 1,97 %	
	EUROFRUIT SARAJEVO, d.o.o. Sarajevo Posl. delež: 100 %			Firma Del Lastništvo v Delu 0,003 %	Pivovarna Union Posl. delež v RA&LA 11,48 %	
	FRUKTAL MAK, a.d. Skopje Lastništvo: 89,39 %			Odvisna družba od Dela: IZBERI, d.o.o. Ljubljana Posl. delež: 100 %	Fructal Posl. delež v RA&LA 17,32 %	
				Odvisna družba od Dela: VEČER, d.d. Maribor Lastništvo: 79,25 %		

1.7 Predstavitev obvladujoče družbe Pivovarna Laško, d. d.

1.7.1 OSEBNA IZKAZNICA

PIVOVARNA LAŠKO, d. d., Trubarjeva 28, 3270 Laško
je vpisana v sodni register pod št. registrskega vložka 1/00171/00
pri Okrožnem sodišču v Celju, pod št. sklepa SRG 95/00673,
z datumom – september 1995.

Skrajšano ime družbe: PIVOVARNA LAŠKO, d. d.

Organizacijska oblika: delniška družba

Osnovni kapital: 36.503.305 EUR
Število izdanih delnic: 8.747.652 kosovnih delnic

Kotacija delnice: Ljubljanska borza, d. d., borzna kotacija rednih delnic
Oznaka delnice: PILR

Matična šifra: 5049318
Davčna številka: 90355580
Šifra dejavnosti: 11.050

Narava poslovanja in najpomembnejše dejavnosti:

PROIZVODNJA PIVA

Direktor – enočlanska uprava: Boško Šrot, do 23. 7. 2009
mag. Dušan Zorko, od 24. 7. 2009 dalje

Predsednik nadzornega sveta: Boris Završnik, do 23. 4. 2009
Andrej Kebe (namestnik predsednika NS)
Anton Turnšek, od 23. 7. 2009 dalje

Transakcijski računi:

TRR št. 1: Banka Celje 06000-0001199122
TRR št. 2: Nova LB 02232-0020104463
TRR št. 3: Nova KBM 04515-0000909883

Telefon: +386 3 734 80 00
Telefaks: +386 3 573 18 17
E-mail: info@pivo-lasko.si

Spletna stran:
<http://www.pivo-lasko.si>

1.8 Pregled pomembnejših dogodkov v letu 2009

1.8.1 POMEMBNEJŠI POSLOVNI DOGODKI V PIVOVARNI LAŠKO, d. d.

Preklic skupščine delničarjev Pivovarne Laško, d. d.

Uprava družbe Pivovarna Laško, d. d., je dne 29. 5. 2009 preklicala redno skupščino delničarjev, ki je bila sklicana za ta dan.

Kljub temu so nekateri delničarji izvedli spontano skupščino, kakor izhaja iz zapisnika notarja Mira Bregarja iz Litije. Nekateri delničarji so nato vložili tožbo na ugotovitev ničnosti sklepov iz tega zapisnika. Pivovarna Laško, d. d., kot tožena stranka je pripoznala tožbeni zahtevk teh delničarjev.

Vseslovensko združenje malih delničarjev je na osnovi omenjenega zapisnika predlagalo vpis dveh članov nadzornega sveta. Okrožno sodišče v Celju je po ugovoru Pivovarne Laško, d. d., zavrnilo vpis teh dveh članov z obrazložitvijo, da so bili sklepi spontane skupščine nični. Uprava Pivovarne Laško, d. d., je novo skupščino sklicala za dne 31. 8. 2009.

Izvedba skupščine delničarjev Pivovarne Laško, d. d., in izpodbijanje na njej sprejetih sklepov

Pivovarna Laško, d. d., je dne 31. 8. 2009 izvedla 15. redno skupščino delničarjev Pivovarne Laško, d. d. Zoper sklepe, ki so bili sprejeti na navedeni skupščini in katerih vsebina je dostopna na portalu SEOnet, je Vseslovensko združenje malih delničarjev (VZMD) vložilo tožbo zaradi neveljavnosti teh sklepov. Pivovarna Laško, d. d., meni, da so navedbe v tožbi VZMD neutemeljene. Okrožno sodišče v Celju o zadevi še ni odločilo.

Kriminalistična preiskava v Pivovarni Laško, d. d.

Dne 30. 9. 2009 je v poslovnih prostorih Pivovarne Laško, d. d., potekala kriminalistična preiskava v predkazenskem postopku zoper več osumljenih fizičnih in pravnih oseb zaradi suma kaznivih dejanj po čl. 244/II in I KZ v zv. s čl. 25 in čl. 252/I, II, III KZ oz. čl. 245 KZ-1, vse v zvezi s čl. 4 in čl. 25 tč. 7 ZOPOKD. Pivovarna Laško, d. d., je kriminalistom izročila vse zahtevane listine, t. j. dokumentacijo v zvezi s pravnimi posli o nakupu in prodaji 378.327 delnic ITBG, ki jih je Pivovarna Laško, d. d., z odsvojitvijo 100 % poslovnega deleža v hčerinski družbi Plinfin, d. o. o., prodala družbi Sportina, d. o. o., v letu 2007.

Spremembe pomembnih deležev v Pivovarni Laško, d. d.

Odvisna družba FIN-DO, d. o. o., ki je v 100 % lasti NLB, d. d., je dne 5. 8. 2009 pridobila 1.713.685 delnic PILR, kar predstavlja 19,59 % delnic, ter je imela skupaj z NLB, d. d., 19,59 % delež glasovalnih pravic izdajatelja.

Gorenska banka, d. d., Kranj je dne 10. 8. 2009 pridobila 542.448 delnic Pivovarne Laško, d. d., z oznako PILR, kar predstavlja 6,20 % glasovalnih pravic izdajatelja Pivovarne Laško, d. d.

Probanka, d. d., je dne 13. 8. 2009 pridobila 443.499 delnic Pivovarne Laško, d. d., z oznako PILR, s čimer je postala imetnica skupno 594.628 delnic z oznako PILR, kar predstavlja 6,80 % deleža delnic in glasovalnih pravic izdajatelja Pivovarne Laško, d. d.

TCK, d. o. o., je dne 20. 8. 2009 pridobila 613.300 delnic Pivovarne Laško, d. d., z oznako PILR, kar predstavlja 7,01 % delež delnic in glasovalnih pravic izdajatelja Pivovarne Laško, d. d.

Odvisna družba FIN-DO, d. o. o., je dne 30. 9. 2009 odsvojila 1.713.685 delnic PILR, kar predstavlja 19,90 % delež glasovalnih pravic izdajatelja. Istega dne je NLB, d. d., pridobila 1.713.685 delnic PILR, kar predstavlja 19,90 % delež glasovalnih pravic izdajatelja.

Iz zgoraj navedenega je razvidno, da so banke unovčile delnice Pivovarne Laško, d. d. (PILR), ki jih je imela družba Infond Holding, d. d., zavarovane za bančne kredite.

Infond Holding, d. d., Maribor od dne 5. 8. 2009 ni več večinski lastnik Pivovarne Laško, d. d.

Dodatno pojasnilo o spremembi lastniške strukture v Pivovarni Laško, d. d.

Pojasnilo o posrednem lastništvu bivše uprave (mandat do 23. 7. 2009): bivši direktor Pivovarne Laško, d. d., Boško Šrot je bil skupaj z ženo Anico Aužner Šrot lastnik družbe Atka-Prima, d. o. o., Celje, ki je imela 100 % oz. večinski delež v družbi Kolonel, d. d., Maribor. Le-ta je bila večinska lastnica družbe Center naložbe, d. d., Maribor, slednja pa je bila večinska lastnica družbe Infond Holding, d. d., Maribor.

Poročilo o odvisnosti po 545. členu ZGD-1

Pivovarna Laško, d. d., je na osnovi odločitve takratnega direktorja g. Boška Šrota in v interesu takrat nadrejenih oziroma obvladujočih družb Pivovarne Laško, d. d., sklenila nekatere posle (ugotovljene do današnjega dne), zaradi katerih je Pivovarni Laško, d. d., nastalo prikrajšanje oziroma obstaja potencialna možnost, da bo prikrajšanje nastopilo. Posli so navedeni v poročilu o odvisnosti po 545. členu ZGD-1 na straneh od 41 do 43.

Pivovarna Laško, d. d., je z dopisom z dne 29. 12. 2009 družbo Atka-Prima, d. o. o., obvestila, da ji je nastalo prikrajšanje, ker je po navodilu prejšnega direktorja družbe Boška Šrota, ki je bil hkrati družbenik in poslovodja Atke-Prima, d. o. o., sklepala posle, ki so navedeni v poročilu o odvisnosti po 545. členu ZGD-1. Družba Atka-Prima, d. o. o., je odgovorila z dopisom z dne 2. 2. 2010, da je bila njena naložba v družbi Kolonel, d. o. o., zgolj finančna naložba in da zavrača zahtevek Pivovarne Laško, d. d.

Glede na stečaj družbe Infond Holding, d. d., in prisilno poravnavo družbe Center naložbe, d. d., bo Pivovarna Laško, d. d., po tem, ko bo ugotovila obseg škode, le-to uveljavila v ustreznih sodnih postopkih.

1.8.2 POMEMBNEJŠI POSLOVNI DOGODKI V SKUPINI PIVOVARNA LAŠKO

Kriminalistična preiskava v družbah Skupine Pivovarna Laško

Dne 18. 6. 2009 je v poslovnih prostorih družb Skupine Pivovarna Laško (v Pivovarni Laško, d. d., v Pivovarni Union, d. d., v Radenski, d. d.) potekala preiskava v predkazenskem postopku zoper več osumljenih fizičnih in pravnih oseb, vendar ne zoper zgoraj navedene družbe iz Skupine Pivovarna Laško, zaradi suma storitve kaznivih dejanj po čl. 244/III in I KZ, po čl. 235 KZ v zvezi s čl. 25 KZ in členom 33 KZ ter v zvezi s čl. 4/I ter 25/VII ZOPOKD. Na poziv kriminalistov so vodstva družb izročila vso zahtevano poslovno dokumentacijo od 1. 1. 2006 naprej. Preiskava je del predkazenskega postopka.

Odločitve UVK v zvezi s postopkom koncentracije nad Mercatorjem, d. d.

Urad RS za varstvo konkurence (v nadaljnjem besedilu UVK) je s sklepom z dne 2. 6. 2009 ustavil postopek presoje skladnosti koncentracije s pravili konkurence družb Infond Holding, d. d., Istrabenz, d. d., Pivovarna Laško, d. d., Pivovarna Union, d. d., Radenska, d. d., in Poslovni sistem Mercator, d. d., ki ga je UVK uvedel po uradni dolžnosti dne 6. 2. 2009.

Istega dne (2. 6. 2009) je UVK izdal sklep in odločbo, s katerima je uvedel postopek zoper družbe Infond Holding, d. d., in Poslovni sistem Mercator, d. d., ter ugotovil, da je koncentracija teh družb podrejena določbam ZPOMK-1, zato je družbi KDD prepovedal izvedbo prenosa lastništva delnic MELR, katerih imetnice so družbe Infond Holding, d. d., Pivovarna Laško, d. d., Pivovarna Union, d. d., in Radenska, d. d., brez predhodnega soglasja UVK, in sicer do izdaje odločbe o skladnosti koncentracije družb Infond Holding, d. d., in Poslovni sistem Mercator, d. d., s pravili konkurence.

UVK je s sklepom z dne 9. 9. 2009 postopek presoje skladnosti koncentracije podjetij Infond Holding, d. d., in Poslovni sistem Mercator, d. d., ki je bil uveden s sklepom z dne 2. 6. 2009, ustavil.

Dne 14. 9. 2009 so družbe iz Skupine Pivovarna Laško, in sicer Pivovarna Laško, d. d., Pivovarna Union, d. d., in Radenska, d. d., Radenci prejele obvestilo KDD Centralno klirinško depotne družbe, d. d., Ljubljana, da je KDD navedenim družbam na podlagi sklepa UVK z dne 9. 9. 2009 pri vrednostnih papirjih z oznako MELR oz. delnicah Mercatorja, d. d., izbrisal prepoved razpolaganja, ki je bila vpisana na osnovi sklepa UVK z dne 2. 6. 2009.

Odločitev UVK v zvezi s postopkom koncentracije nad družbo Večer, d. d.

Odvisna družba Delo, d. d., je dne 24. 9. 2009 od UVK prejela odločbo z dne 23. 9. 2009, da je koncentracija družb Delo, d. d., in ČZP Večer, d. d., ki je nastala s pridobitvijo 151.608 delnic družbe ČZP Večer z oznako VEMG dne 10. 11. 2008, neskladna s pravili konkurence in se prepove. Družba Delo, d. d., mora za odpravo učinkov izvedene prepovedane koncentracije v roku 1 leta od prejema navedene odločbe dokončno odsvojiti 191.943 delnic družbe ČZP Večer, d. d., z oznako VEMG, kar predstavlja 75 % kapitalski delež v osnovnem kapitalu družbe ČZP Večer, d. d.

Pivovarna Laško, d. d., je dne 25. 9. 2009 od UVK prejela sklep z dne 23. 9. 2009, s katerim je UVK odločil, da se postopek presoje skladnosti domnevne koncentracije družb Infond Holding, d. d., Pivovarna Laško, d. d., in Delo, d. d., nad ČZP Večer, d. d., ustavi.

Stečajna postopka zoper družbi Infond Holding, d. d., in Center naložbe, d. d.

Pivovarna Laško, d. d., Pivovarna Union, d. d., Radenska, d. d., Fructal, d. d., in Delo, d. d., so kot predlagatelji dne 19. 10. 2009 na Okrožno sodišče v Mariboru vložili predlog za začetek stečajnega postopka zoper družbi Center naložbe, d. d., Maribor in Infond Holding, d. d., Maribor. Predlagatelji oz. upniki so zoper navedena dolžnika vložili predloge za začetek stečajnega postopka na sodišče zaradi uveljavljanja in zaščite njihovih terjatev ter zagotovitve enakopravnega poplačila upnikov.

Okrožno sodišče v Mariboru je s sklepom z dne 28. 12. 2009 sklenilo, da se nad dolžnikom Infond Holding, finančna družba, d. d., Maribor začne stečajni postopek.

Seznanitev s poročili odvisnih družb po 545. čl. ZGD-1

Odvisne družbe Pivovarna Union, d. d., Radenska, d. d., Radenci, Delo, d. d., in Fructal, d. d., so seznanile Pivovarno Laško, d. d., kot obvladujočo družbo s svojimi poročili o odvisnosti oz. razmerjih z obvladujočo družbo po 545. čl. ZGD-1. Odvisne družbe v teh poročilih o odvisnosti navajajo posle, sklenjene predvsem z družbama Infond Holding, d. d., in Center naložbe, d. d., po navodilih v okviru dejanskega koncerna. Ta poročila in dodatna pojasnila je Pivovarna Laško, d. d., v celoti razkrila v objavi podatkov o poslovanju za obdobje januar – september 2009 na SEOnet-u, dne 24. 11. 2009. Navedene odvisne družbe so poročila o odvisnosti sestavile tudi v prvih treh mesecih poslovnega leta in jih vključile v letna poročila. Pivovarna Laško, d. d., ta poročila v celoti povzema v poglavju Razkritje o poročilih odvisnih družb po 545. čl. ZGD-1, na straneh od 44 do 54.

Konec leta 2009 je Pivovarna Laško, d. d., od odvisnih družb Pivovarne Union, d. d., Radenske, d. d., Fructala, d. d., in Dela, d. d., prejela dopise v zvezi z nadomestili prikrajšanja, v katerih so odvisne družbe Pivovarno Laško, d. d., kot obvladujočo družbo opozorile, da naj nadomesti prikrajšanje ob koncu poslovnega leta. Pivovarna Laško, d. d., pa je vsem navedenim odvisnim družbam odgovorila, da dana navodila bivše uprave Pivovarne Laško, d. d., niso bila v ekonomskem interesu Pivovarne Laško, d. d., pač pa v interesu takrat nadrejene družbe Atka-Prima, d. o. o., zato je zahteve navedenih odvisnih družb zavrnila in predlagala odvisnim družbam, da na osnovi delovanja večstopenjskega koncerna svoje zahteve naperijo zoper družbo Atka-Prima, d. o. o.

Navedene odvisne družbe so v svojih letnih poročilih navedle, da bodo glede na stečaj družbe Infond Holding, d. d., in prisilno poravnavo družbe Center naložbe, d. d., po tem, ko bodo ugotovile obseg škode, le-to uveljavile v ustreznih sodnih postopkih.

2. POSLOVNO POROČILO

2.1 Upravljanje družbe

Načela upravljanja Pivovarne Laško, d. d., izhajajo iz veljavnih pravnih norm v Republiki Sloveniji, internih aktov družbe ter ustaljene dobre prakse. Upravljanje deluje po dvotirnem sistemu, po katerem družbo vodi uprava, njeno delovanje pa nadzoruje nadzorni svet.

Organi družbe, ki jih določa Statut Pivovarne Laško, d. d., so skupščina delničarjev, nadzorni svet in uprava družbe.

2.1.1 SKUPŠČINA DELNIČARJEV

V skladu z določbami Zakona o gospodarskih družbah je skupščina delničarjev najvišji organ družbe. Na njej se neposredno udejanja volja delničarjev družbe ter sprejemajo temeljne in statutarne odločitve. Ena delnica predstavlja na skupščini en glas. Pivovarna Laško, d. d., nima delnic z omejenimi glasovalnimi pravicami. Lastne delnice ne omogočajo glasovalnih pravic na skupščini.

Udeležba na skupščini

Pravico do udeležbe in glasovanja na skupščini imajo delničarji, ki so na določen presečni datum (najmanj 3 dni pred skupščino), vpisani v delniško knjigo pri Centralni klirinško depotni družbi, d. d., Ljubljana (KDD), in ki so osebno, po zastopniku ali pooblaščenцу pisno prijavili svojo udeležbo upravi družbe najkasneje tri dni pred zasedanjem skupščine.

Člani uprave in nadzornega sveta se lahko udeležijo skupščine tudi, če niso delničarji. Skupščini lahko prisostvujejo predstavniki sredstev javnega obveščanja, če svojo prisotnost pisno najavijo upravi družbe najkasneje tri dni pred zasedanjem skupščine.

Sklic in izvedba skupščine delničarjev

Skupščina se skliče, kadar je to v korist družbe, ali kadar je to potrebno v skladu z zakonom in statutom družbe. V Pivovarni Laško, d. d., se redna skupščina sklicuje enkrat letno, v letu 2009 je bila sklicana 30. 7. in izvedena 31. 8. 2009.

Prvič je bila sklicana dne 28. 4. in predvidena za 29. 5. 2009, vendar je bila nato s strani uprave Pivovarne Laško, d. d., istega dne preklicana.

Sklepi skupščine

Na 15. redni skupščini so bili sprejeti naslednji pomembni sklepi, in sicer pod točko:

2.1. Skupščina se seznani s Poročilom nadzornega sveta družbe o preveritvi in sprejemu revidiranega Letnega poročila za poslovno leto 2008.

2.2. Ugotovi se, da na dan 31. 12. 2008 znaša bilančna izguba poslovnega leta 2008.694.025 EUR in je sestavljena iz čiste izgube poslovnega leta 2008 v višini

6.094.057 EUR ter nerazporejenega dobička iz preteklih let v višini 4.400.032 EUR. Čista izguba poslovnega leta 2008 se v višini 4.400.032 EUR pokrije iz nerazporejenega dobička iz preteklih let, v višini 1.694.025 EUR pa iz drugih rezerv iz dobička.

2.3.1. Skupščina ni podelila razrešnice upravi za poslovno leto 2008.

2.3.2. Skupščina ni podelila razrešnice članom nadzornega sveta družbe za poslovno leto 2008.

Skupščina je sprejela tudi naslednje sklepe:

- ☞ sklep o pooblastilu upravi za pridobivarnje lastnih delnic (str. 61),
- ☞ izvolila člane nadzornega sveta (str. 30),
- ☞ imenovala revizorja (str. 38) in določila bruto višine sejin članom nadzornega sveta družbe, in
- ☞ imenovala posebnega revizorja zaradi preveritve vodenja posameznih poslov družbe (str. 38).

Skupščino skliče uprava družbe na lastno pobudo, na zahtevo nadzornega sveta ali na zahtevo delničarjev družbe, ki imajo vsaj 5 % osnovnega kapitala družbe. Delničarji lahko pravice iz delnic uresničujejo neposredno na skupščini ali prek pooblaščenecv.

Skupščina odloča z večino oddanih glasov, če zakon ali statut ne določata drugače. S tričetrtinsko večino odloča skupščina predvsem o naslednjih zadevah:

- ☞ sprememba statuta,
- ☞ zmanjšanje osnovnega kapitala (vključno pogojno povečanje),
- ☞ odobreno povečanje osnovnega kapitala,
- ☞ statusnih spremembah in prenehanju družbe,
- ☞ izključitvi prednostne pravice delničarjev pri izdaji novih delnic,
- ☞ izvolitvi in predčasnem odpoklicu članov nadzornega sveta,
- ☞ drugih primerih, če to določa zakon ali statut.

Skupščina odloča o podelitvi razrešnice upravi in nadzornemu svetu družbe hkrati z odločanjem o uporabi bilančnega dobička. S podelitvijo razrešnice skupščina potrdi in odobri delo uprave in nadzornega sveta v poslovnem letu. Razprava o podelitvi razrešnice se poveže z razpravo o uporabi bilančnega dobička. Če skupščina ne podeli razrešnice, se s tem ne šteje, da je bila upravi izrečena nezaupnica.

Preden skupščina odloči, da se bilančni dobiček uporabi za dividende, pripada dividenda delničarjem, ki so kot imetniki delnic družbe vpisani v centralni register vrednostnih papirjev pri KDD – Centralno klirinški depotni družbi, d. d., Ljubljana na presečni datum, ki je vsakič določen v sklepu o uporabi bilančnega dobička.

Delničar je dolžan po pozivu obvestiti družbo o možni obliki nakazila dividende (podatki o transakcijskem računu) ter o matični in davčni številki. Če delničar tega ne stori, se mu dividenda v skladu z določili statuta družbe ne izplača.

2.1.2 NADZORNI SVET

Glavna naloga nadzornega sveta je nadzor poslovanja in vodenja poslov družbe. Nadzorni svet izbere in imenuje enočlansko upravo.

Sestava nadzornega sveta je določena s Statutom družbe. Nadzorni svet Pivovarne Laško, d. d., šteje šest članov, vsi člani imajo enake pravice in dolžnosti, če ni s Statutom določeno drugače. Štirje člani nadzornega sveta, ki jih izvoli skupščina delničarjev, so predstavniki kapitala, dva člana nadzornega sveta pa sta predstavnika delavcev družbe in jih izvoli svet delavcev.

Nadzorni svet imenuje skupščina delničarjev z navadno večino glasov navzočih delničarjev, razen članov nadzornega sveta, ki jih izvoli svet delavcev. Člani nadzornega sveta so izvoljeni za štiri leta in so po preteku lahko ponovno izvoljeni. Nadzorni svet med svojimi člani izvoli predsednika in namestnika.

Predsednik sklicuje in vodi seje nadzornega sveta ter je pooblaščen izjavljati voljo in objavljati odločitve nadzornega sveta. Predsednik nadzornega sveta zastopa družbo proti članom uprave in nadzorni svet nasproti organom družbe in tretjim osebam, če v vsakem konkretnem primeru ni določeno drugače. Predsednik je vedno predstavnik delničarjev. Sejo nadzornega sveta sklicuje predsednik na lastno pobudo, na pobudo katerega koli člana sveta ali na pobudo uprave. Nadzorni svet odloča na sejah.

Nadzorni svet mora v enem mesecu od predložitve letnega poročila preveriti letno poročilo in predlog za uporabo bilančnega dobička ter sestaviti pisno poročilo za skupščino in ga izročiti upravi. Če nadzorni svet potrdi letno poročilo, je letno poročilo sprejeto.

Sestava nadzornega sveta na dan 31. 12. 2009

Predstavniki kapitala:

Anton Turnšek, predsednik
Aleksander Svetelšek
Marjan Mačkošek
dr. Vladimir Malenkovič

Predstavniki zaposlenih:

Andrej Kebe, namestnik predsednika
Bojan Košak

Sestava nadzornega sveta na dan 31. 12. 2008

Predstavniki kapitala:

Boris Završnik, predsednik
Anton Turnšek
Iztok Seničar
Simon Zdolšek

Predstavniki zaposlenih:

Andrej Kebe, namestnik predsednika
Bojan Košak

Spremembe v nadzornem svetu Pivovarne Laško, d. d.

Predsednik nadzornega sveta Boris Završnik je z dnem 23. 4. 2009 podal odstopno izjavo iz osebnih razlogov, zaradi službenih obveznosti v tujini. Članu nadzornega sveta

Simonu Zdolšku je dne 17. 6. 2009 potekla štiriletna mandatna doba. Zaradi poslovnih potreb v matični družbi je član nadzornega sveta Pivovarne Laško, d. d., Iztok Seničar z dnem 10. 7. 2009 podal odstopno izjavo.

Nadzorni svet je na seji dne 23. 7. 2009 za predsednika nadzornega sveta do izteka mandata, to je do 16. 6. 2010, za predsednika nadzornega sveta izvolil Antona Turnška.

Skupščina delničarjev Pivovarne Laško, d. d., je dne 31. 8. 2009 izvolila Aleksandra Svetelška, Marjana Mačkoška in dr. Vladimirja Malenkoviča za člane nadzornega sveta – predstavnike kapitala. Mandatna doba novoizvoljenim članom nadzornega sveta traja 4 leta in je začela teči z dnem izvolitve na skupščini.

Skupščina je dne 31. 8. 2009 izvolila za člana nadzornega sveta – predstavnika kapitala še Antona Turnška, kateremu bo pričela teči štiriletna mandatna doba z dnem 17. 6. 2010.

Novi člani nadzornega sveta Pivovarne Laško, d. d., so bili vpisani v sodni register dne 7. 10. 2009.

Imenovanje revizijske komisije v Pivovarni Laško, d. d.

Nadzorni svet Pivovarne Laško, d. d., je na svoji seji dne 2. 3. 2009 imenoval revizijsko komisijo v sestavi: Simon Zdolšek – predsednik ter člana Bojan Košak in Marko Koleča.

Sestava revizijske komisije na dan 31. 12. 2009

Marjan Mačkošek – predsednik
od 30. 3. 2010 dalje
Bojan Košak
Marko Koleča

Sestava revizijske komisije na dan 2. 3. 2009

Simon Zdolšek, predsednik
Bojan Košak
Marko Koleča

Spremembe v revizijski komisiji Pivovarne Laško, d. d.

Nadzorni svet je na 14. redni seji dne 23. 11. 2009 imenoval novega člana revizijske komisije, Marjana Mačkoška, ki je obenem tudi predsednik revizijske komisije, od 30. 3. 2010 dalje. Simonu Zdolšku je potekel mandat predsednika revizijske komisije s potekom mandata člana nadzornega sveta z dne 17. 6. 2009.

Naloge revizijske komisije določa 280. člen ZGD-1, med glavnimi pa so:

- ☞ spremljanje postopka računovodskega poročanja, obvezne revizije letnih in konsolidiranih računovodskih izkazov,
- ☞ pregledovanje in spremljanje neodvisnosti revizorja za letno poročilo družbe,
- ☞ predlog nadzornemu svetu za imenovanje kandidata za revizorja letnega poročila,
- ☞ nadzorovanje neoporečnosti finančnih informacij, ki jih daje družba,
- ☞ ocenjevanje sestavljenega letnega poročila, vključno z oblikovanjem predloga za nadzorni svet.

Spremembe v nadzornih svetih odvisnih družb

1. Radenska, d. d., Radenci

Skupščina Radenske, d. d., Radenci je z dnem 13. 10. 2009 odpoklicala člana nadzornega sveta Boška Šrota in na njegovo mesto z dnem 14. 10. 2009 izvolila Dragico Čepin, predstavnico kapitala, za mandatno dobo štirih let.

Po ugotovitvi, da sta člana nadzornega sveta Gorazd Šetina in Pavel Teršek podala odstopni izjavi z dnem imenovanja novih članov, je skupščina z dnem 14. 10. 2009 izvolila novi članici nadzornega sveta, Marjeto Zevnik in Mirjam Hočevar, obe predstavnici kapitala, za mandatno dobo 4 let.

Svet delavcev Radenske, d. d., Radenci je za predstavnika zaposlenih v nadzornem svetu Radenske, d. d., Radenci izvolil Dominika Omarja in Franka Lipičarja za mandatno dobo 4 let, s pričetkom mandata z 9. 11. 2009. Dotedanjima predstavnikoma zaposlenih v nadzornem svetu, Branku Šafariču in Tadeji Filipič Stojanovič, je mandat potekel z dnem 8. 11. 2009.

Nadzorni svet Radenske, d. d. Radenci je na seji dne 23. 11. 2009 za predsednico nadzornega sveta izvolil Dragico Čepin, predstavnico kapitala.

2. Pivovarna Union, d. d., Ljubljana

Nadzorni svet Pivovarne Laško, d. d., se je na seji dne 10. 8. 2009 seznanil o spremembi v nadzornem svetu v Pivovarni Union, d. d. Namesto dosedanjega predsednika Boška Šrota je novi predsednik nadzornega sveta Pivovarne Union, d. d., od dne 7. 8. 2009 dalje Anton Turnšek.

Skupščina Pivovarne Union, d. d., Ljubljana je z dnem 13. 10. 2009 odpoklicala člana nadzornega sveta Boška Šrota in na njegovo mesto izvolila Janka Remica, predstavnika kapitala, kateremu je začel teči štiriletni mandat dne 2. 1. 2010

3. Fructal, d. d., Ajdovščina

Skupščina Fructala, d. d., Ajdovščina je na osnovi ugotovitve, da je Dušan Zorko podal odstopno izjavo, z dnem imenovanja na skupščini za novega člana nadzornega sveta izvolila Terezijo Peterko, predstavnico kapitala, za mandatno obdobje od 14. 10. 2009 do 30. 6. 2012.

4. Delo, d. d., Ljubljana

Skupščina družbe Delo, d. d., je dne 29. 7. 2009 razrešila oz. odpoklicala predsednico upravnega odbora družbe Delo, d. d., Andrijano Starina Kosem z dnem 29. 7. 2009. Skupščina je z istim dnem za članico upravnega odbora izvolila Marjeto Zevnik, ki je dne 3. 8. 2009 postala predsednica upravnega odbora družbe.

Družba Delo, d. d., je dne 5. 10. 2009 v sodni register vpisala spremembo statuta, na osnovi katere je družba prešla iz enotirnega sistema v dvotirni sistem upravljanja. To pomeni, da ima družba od navedenega datuma enočlansko upravo (direktorja/ico) in petčlanski nadzorni svet in ne več upravnega odbora in izvršnih direktorjev.

Nadzorni svet odvisne družbe Delo, d. d., je dne 8. 10. 2009 na konstitutivni seji za predsednico nadzornega sveta izvolil Marjeto Zevnik, za njenega namestnika pa Roberta Šego, oba predstavnika kapitala. Ostali člani nadzornega sveta družbe Delo, d. d., so še Dragica Čepin, predstavnica kapitala, ter predstavnik zaposlenih, Branimir Piano in Sonja Tominec. Člani nadzornega sveta so izvoljeni za dobo štirih let, mandat pa jim je pričel teči s 5. 10. 2009.

5. Večer, d. d., Maribor

Na skupščini družbe dne 11. 11. 2009 je bil za novega člana nadzornega sveta izvoljen Anton Balažič, ki je z istim dnem tudi nastopil mandat. Na osnovi seznanitve skupščine z odstopno izjavo Tamare Zajec Balažič je za novega člana nadzornega sveta skupščina izvolila Zvonka Murglja, ki je mandat nastopil z dnem 11. 11. 2009.

2.1.3 UPRAVA

Uprava vodi družbo in sprejema poslovne odločitve samostojno in na lastno odgovornost ter jo zastopa in predstavlja nasproti tretjim osebam neomejeno, sprejema strategijo razvoja družbe, zagotavlja ustrezno ravnanje s tveganji in obvladovanje tveganj, ravna s skrbnostjo vestnega in poštenega gospodarstvenika ter varuje poslovne skrivnosti.

Uprava družbe je enočlanska in jo predstavlja direktor družbe, mag. Dušan Zorko, ki je bil imenovan v letu 2009 za mandatno obdobje 5 let, z možnostjo ponovnega imenovanja. Uprava lahko podeli prokuro.

Upravo imenuje in razrešuje nadzorni svet. Nadzorni svet lahko predčasno odpokliče direktorja v skladu z zakonom.

Spremembe v upravi Pivovarne Laško, d. d.

Na seji nadzornega sveta Pivovarne Laško, d. d., dne 23. 7. 2009, je predsednik uprave Boško Šrot pred potekom mandata podal nepreklicno odstopno izjavo. Člani nadzornega sveta so odstop sprejeli in z dosedanjim direktorjem Boškom Šrotom sklenili sporazum o predčasnem prenehanju mandata.

Nadzorni svet je z dnem 24. 7. 2009 imenoval za direktorja družbe Dušana Zorka za mandatno dobo 5 let.

Spremembe v upravah odvisnih družb

1. Radenska, d. d., Radenci

Z dnem 31. 1. 2009 je mandat sporazumno predčasno prenehal direktorju Radenske, d. d., Radenci Tomažu Blagotinšku in z istim dnem je prenehala prokura prokuristki Olgi Smej. Nadzorni svet družbe je z dnem 1. 2. 2009 za novega direktorja s petletnim mandatom imenoval Zvoneta Murglja in za prokuristko Mojco Jazbinšek Volk. Zaradi osebnih razlogov je prokuristka Mojca Jazbinšek Volk z dnem 22. 6. 2009 podala odstopno izjavo, na podlagi katere je nadzorni svet prokuro z navedenim dnem preklical.

2. Jadranska pivovara – Split, d. d.

V Jadranski pivovari – Split, d. d., je z dnem 31. 3. 2009 sporazumno prenehal mandat direktorju družbe Marijanu Kosu, z dnem 1. 4. 2009 pa je bil imenovan novi direktor Tomaž Udrih za nov mandat. Z dnem 12. 5. 2009 je nadzorni svet te družbe za prokurista imenoval Marka Sučića.

Z dnem 9. 12. 2009 je prenehal mandat direktorju družbe Tomažu Udrihu. Z istim dnem je na osnovi odstopne izjave prenehala prokura Marku Sučiću. Na redni seji nadzornega sveta družbe dne 9. 12. 2009 je bil za novega direktorja družbe imenovan Nenad Buljan za mandatno dobo od 9. 12. 2009 do 30. 6. 2010.

3. Delo, d. d., Ljubljana

Nadzorni svet odvisne družbe Delo, d. d., je dne 8. 10. 2009 na konstitutivni seji imenoval za novega direktorja Dela, d. d., Jurija Giacomellija. Svojo funkcijo je novi direktor nastopil s 1. 12. 2009, do takrat pa je to funkcijo kot začasna direktorica opravljala predsednica nadzornega sveta Marjeta Zevnik.

4. Firma Del, d. o. o., Laško

Z dnem 29. 7. 2009 je bil odpoklican direktor družbe Firma DEL, d. o. o., Laško Boško Šrot in s tem dnem za direktorja družbe imenovan Dušan Zorko.

Sprememba v upravi odvisne družbe po preteku poslovnega leta

1. Fructal, d. d., Ajdovščina

Predsednik uprave Anton Balažič je z dnem 31. 3. 2010 podal odstopno izjavo in z dnem 1. 4. 2010 je nadzorni svet za novega predsednika uprave imenoval Draga Kavška.

2.1.4 UPRAVLJANJE V SKUPINI

Skupino Pivovarna Laško sestavljajo obvladujoča družba Pivovarna Laško, d. d., pet odvisnih družb v Sloveniji in dve odvisni družbi v tujini. Vse odvisne družbe so v večinski lasti obvladujoče družbe (podrobneje na strani 20 in 21 tega poročila).

Člani vodenja in upravljanja odvisnih družb na dan 31. 12. 2009:

Radenska, d. d. Radenci

Uprava	Zvonko Murgelj	
Nadzorni svet	Predstavniki kapitala: mag. Dragica Čepin – predsednica Marjeta Zevnik Mirjam Hočevar	Predstavniki zaposlenih: Franko Lipičar – namest. preds. Dominik Omar

Miral, d. o. o. Radenci

(odvisna družba Radenske, d. d., Radenci)

Uprava Zvonko Murgelj

Nadzorni svet Nima nadzornega sveta.

Pivovarna Union, d. d. Ljubljana

Uprava Dušan Zorko

Nadzorni svet **Predstavniki kapitala:**
Anton Turnšek – predsednik
Franc Rojnik
Janko Remic od 2. 1. 2010 dalje

Predstavniki zaposlenih:
Marjeta Zevnik – namest. preds.
Terezija Peterka

Fructal, d. d. Ajdovščina

(odvisna družba Pivovarne Union, d. d., Ljubljana)

Uprava Anton Balažič, do 31. 3. 2010
Drago Kavšek, od 1. 4. 2010 dalje

Nadzorni svet **Predstavniki kapitala:**
Terezija Peterka – predsednica
Mirjam Hočevar – namest. preds.

Predstavniki zaposlenih:
Anton Medvešek

Jadranska pivovara - Split, d. d.

Uprava Nenad Buljan

Nadzorni svet **Predstavniki kapitala:**
Anton Turnšek – predsednik
Boško Šrot – namest. preds.
Janko Remic

Predstavniki zaposlenih:
Nima predstavnikov.

Vital Mestinje, d. o. o.

Uprava Zvonko Murgelj

Nadzorni svet Nima nadzornega sveta.

Delo, d. d. Ljubljana

Uprava Jurij Giacomelli

Nadzorni svet **Predstavniki kapitala:**
Marjeta Zevnik – predsednica
Robert Šega – namest. preds.
mag. Dragica Čepin

Predstavniki zaposlenih:
Branimir Piano
Sonja Tominec

Izberi, d. o. o. Ljubljana (odvisna družba Dela, d. d. Ljubljana)

Uprava	Samo Čok	
Nadzorni svet	Predstavniki kapitala: Jurij Giacomelli – predsednik mag. Dragica Čepin Mojca Jazbinšek	Predstavniki zaposlenih: Nima predstavnikov.

Večer, d. d. Maribor (odvisna družba Dela, d. d. Ljubljana)

Uprava	Uroš Skuhala	
Nadzorni svet	Predstavniki kapitala: Dušan Mohorko – predsednik Anton Balažič Zvonko Murgelj	Predstavniki zaposlenih: Borko de Corti – namest. preds. Petrina Šebart Žižek

RA&LA, d. o. o. Sarajevo

Uprava	Marko Božiček, do 28. 2. 2010 Šerif Krajišnik, od 1. 3. 2010 dalje
Nadzorni svet	Nima nadzornega sveta.

Firma Del, d. o. o. Laško

Uprava	mag. Dušan Zorko
Nadzorni svet	Nima nadzornega sveta.

2.2 Izjava o upravljanju družbe oziroma spoštovanju kodeksa

2.2.1 SKLADNOST UPRAVLJANJA DRUŽBE Z DOLOČBAMI KODEKSA UPRAVLJANJA JAVNIH DELNIŠKIH DRUŽB

Uprava in nadzorni svet družbe Pivovarna Laško, d. d., izjavljata, da družba spoštuje določbe Kodeksa upravljanja javnih delniških družb, ki velja od dne 5. 2. 2007 – v nadaljevanju: kodeks, z nekaterimi odstopanji, ki ne posegajo v dobro prakso upravljanja in ki so pojasnjena v izjavi. Izjava je sestavni del letnega poročila za leto 2009 in je dostopna tudi na spletnih straneh družbe www.pivo-lasko.si.

Izjava se nanaša na obdobje poslovnega leta 2009, od 1. 1. do 31. 12. 2009. Od 1. 1. 2010 velja nov Kodeks upravljanja javnih delniških družb z dnem 8. 12. 2009 – v nadaljevanju: nov Kodeks. Družba od 1. 1. 2010 dalje spoštuje nov Kodeks, morebitna odstopanja od novega Kodeksa pa bo družba pojasnila v naslednji izjavi. V letu 2009 je družba objavila izjavo o skladnosti s kodeksom dne 23. 4. 2009, nanašala pa se je na obdobje od 1. 1. do 31. 12. 2008.

Kodeks je objavljen v slovenskem in angleškem jeziku na spletni strani Ljubljanske borze, d. d., www.ljse.si.

Uprava in nadzorni svet v nadaljevanju podajata pojasnila k odstopanjem od posameznih določb kodeksa:

- ☞ določba 1.1.1.; družba deluje v skladu z osnovnim ciljem, to je maksimiranjem vrednosti družbe, čeprav družba tega in drugih ciljev, kot je kvalitetno izvajanje osnovnih dejavnosti, nima zapisanih v Statutu,
- ☞ določba 2.3.3.; plačilo upravi vsebuje samo fiksni del; del fiksnega dela neto plače (25 %) je namenjen tudi za odkup delnic iz sklada lastnih delnic pod enakimi pogoji kot za ostale zaposlene delničarje družbe; delnice, pridobljene na tej osnovi, niso prenosljive v času trajanja mandata; sicer je v pogodbi predviden variabilni del plačil, ki pa se do sedaj ni izvajal,
- ☞ določba 2.3.4. in 2.3.5.; v družbi niso predvidene delniške opcije in primerljivi finančni instrumenti kot variabilni del prejemkov uprave, ker družba zaenkrat še ni sprejela sistema nagrajevanja z opcijami in drugimi finančnimi instrumenti,
- ☞ določba 2.4.2.; pri prejšnji upravi oz. direktorju družbe je do prenehanja mandata dne 23. 7. 2009 obstajalo potencialno nasprotje interesov zaradi posrednega lastništva,
- ☞ določba 3.2.3; v pogodbi o zaposlitvi z upravo družbe niso taksativno navedeni krivdni razlogi za odpoklic, saj so le-ti opredeljeni v ZGD-1,
- ☞ določba 3.4.7; družba ni sklenila zavarovanja odgovornosti za člane nadzornega sveta družbe,
- ☞ določba 3.5.5.; družba še ni sprejela natančnejših kriterijev za presojo obstoja nasprotja interesov za člane nadzornega sveta družbe ter postopka ravnanja v zvezi z njim; upošteva pa priporočila te določbe kodeksa,

- ☞ določba 3.6.1.; nadzorni svet je ustanovil tričlansko revizijsko komisijo v mesecu marcu 2009; za ustanovitev drugih komisij se ni odločil; po potrebi so na sejah poročale pristojne strokovne službe,
- ☞ določba 4.3.; Statut ne vsebuje določbe, za katere vrste poslov je uprava dolžna pridobiti soglasje nadzornega sveta družbe; po sklepu nadzornega sveta v mesecu septembru 2009 je uprava dolžna pridobiti njegovo soglasje za pomembnejše posle,
- ☞ določba 8.2.; družba ne objavlja javnih objav v angleškem jeziku (delnice kotirajo na organiziranem trgu v standardni kotaciji),
- ☞ določba 8.15.1.; družba varuje poslovne skrivnosti in notranje informacije skladno s sklepi uprave, ki je uredila način označevanja in varovanja takih informacij,
- ☞ določba 8.15.5.; družba ni sprejela posebnega notranjega akta družbe, v katerem bi predpisala pravila o omejitvah in razkritja trgovanja z delnicami družbe ter delnicami povezanih družb; družba je uredila način odkupa delnic družbe s sklepom uprave in nadzornega sveta družbe, in sicer se delnice odkupujejo iz sklada lastnih delnic praviloma dvakrat letno po zadnji trimesečni tržni (borzni) ceni, zmanjšani za 30 %, o čemer družba obvešča tudi ostale delničarje in vlagatelje, skladno s Sklepom o informacijah o pomembnih deležih (Ur.l. RS, št. 106/2007) in Sklepom o izvajanju obveznosti razkrivanja nadzorovanih informacij (Ur.l. RS, št. 106/2007); trenutno je ta sklep v fazi mirovanja.

2.2.2 GLAVNE ZNAČILNOSTI SISTEMOV NOTRANJIH KONTROL IN UPRAVLJANJA TVEGANJ V POVEZAVI S POSTOPKOM RAČUNOVODSKEGA POROČANJA

Družba Pivovarna Laško, d. d., upravlja s tveganji in izvaja postopke notranjih kontrol na vseh ravneh. Namen notranjih kontrol je zagotavljanje točnosti, zanesljivosti, transparentnosti in preglednosti vseh procesov ter obvladovanje tveganj, ki so povezana z računovodskim poročanjem. Obenem sistem notranjih kontrol vzpostavlja mehanizme, ki preprečujejo neracionalno rabo premoženja in stroškovno učinkovitost.

Sistem notranjih kontrol vključuje postopke, ki zagotavljajo, da:

- ☞ so poslovni dogodki evidentirani na osnovi verodostojnih knjigovodskih listin, na osnovi katerih so poslovni dogodki evidentirani točno in pošteno ter dajejo jamstvo, da družba pošteno razpolaga s svojim premoženjem,
- ☞ so poslovni dogodki evidentirani in računovodski izkazi izdelani v skladu z veljavno zakonodajo,
- ☞ se prepreči oziroma pravočasno zazna morebitna nepooblaščen pridobitev, uporaba in razpolaganje s premoženjem družbe, ki bi imela pomemben vpliv na računovodske izkaze.

Notranjo kontrolo v družbi izvaja služba računovodstva, ki je odgovorna za vodenje poslovnih knjig ter izdelavo računovodskih izkazov v skladu z veljavnimi računovodskimi, davčnimi in drugimi predpisi. Ustreznost delovanja kontrol v okviru informacijskega sistema letno preverjajo pooblašteni zunanji izvajalci.

Notranja revizija

Na 7. seji nadzornega sveta Pivovarne Laško, d. d., dne 2. 3. 2009 je bila imenovana revizijska komisija nadzornega sveta. Komisija se je sestala dne 23. 4. 2009, kjer je bilo obravnavano celotno Letno poročilo Pivovarne Laško, d. d., in Skupine Pivovarna Laško za leto 2008, skupno z revizijskim poročilom.

V letu 2009 je predsedniku komisije Simonu Zdolšku potekel mandat in zaradi težav s sklicem skupščine delničarjev in sestavo nadzornega sveta je šele ob koncu poslovnega leta 2009 bil imenovan nadomestni član. Zaradi tega se revizijska komisija v letu 2009 ni večkrat sestala.

2.2.3 ZUNANJA REVIZIJA

Redna zunanja revizija

Skupščine Pivovarne Laško, d. d., Pivovarne Union, d. d., Ljubljana, Radenske, d. d., Radenci, Fructala, d. d., Ajdovščina in Dela, d. d., Ljubljana so zaradi konsolidacije in poenotenja v Skupini Pivovarna Laško za pooblaščenega revizorja imenovale revizijsko družbo Deloitte Revizija, d. o. o., Ljubljana, ki v okviru revizije računovodskih izkazov o svojih ugotovitvah poroča upravi, nadzornemu svetu in revizijski komisiji nadzornega sveta.

Imenovanje posebnega revizorja zaradi preveritve vodenja posameznih poslov družbe

Skupščina delničarjev je za posebnega revizorja, ki naj preveri vodenje posameznih poslov Skupine Pivovarna Laško, imenovala revizijsko družbo BDO EOS Revizija, d. o. o., družba za revidiranje, Ljubljana. Posebni revizor naj preveri vodenje posameznih poslov Skupine Pivovarna Laško v obdobju zadnjih 5 let od dneva sprejema tega sklepa, s posebnim poudarkom na preveritvi vodenja:

- ☞ poslov, povezanih z nakupom delnic družbe Thermana – Zdravilišče Laško, d. d., od družbe Infond Holding, d. d.,
- ☞ poslov, povezanih z nakupom delnic družbe Infond Holding, d. d., s strani hčerinske družbe Fructal, d. d.,
- ☞ poslov, povezanih z nakupi delnic družbe Infond Holding, d. d., s strani družbe Pivovarna Union, d. d.,
- ☞ poslov, povezanih z nakupom delnic družbe Premogovnik Velenje, d. d., s strani družbe Radenska, d. d., ter nadalje s prodajo teh delnic družbi Center Naložbe, d. d.,

- ☞ poslov, povezanih z dajanjem posojil, ki so jih odobrile Pivovarna Laško, d. d., Radenska, d. d., in Pivovarna Union, d. d.,
- ☞ poslov, povezanih z nakupom oz. ustanovitvami nakupnih in prodajnih opcij, za delnice Istrabenza, d. d.

Poročilo o ugotovitvah posebne revizije

Pivovarna Laško, d. d., je dne 9. 3. 2010 prejela "Poročilo o ugotovitvah posebne revizije vodenja posameznih poslov Skupine Pivovarna Laško (v nadaljevanju: poročilo)", ki ga je na osnovi skupščinskega sklepa z dne 31. 8. 2009 izdelala BDO Revizija, d. o. o., družba za revidiranje, Ljubljana. Skladno z določilom 320. člena ZGD-1 je uprava družbe poslala poročilo vsem članom nadzornega sveta.

Nadzorni svet je poročilo obravnaval in se z njim seznanil na 17. redni seji dne 30. 3. 2010. Na osnovi ugotovitev uprave, da so bili opravljeni še drugi posli, ki so bili vsebinsko povezani z obravnavanimi in jih posebna revizija ni zajela v poročilu, je nadzorni svet priporočil upravi, da se izvede pregled teh posameznih poslov. Uprava in nadzorni svet bosta s poročilom seznanila skupščino na rednem zasedanju skupščine.

2.2.4 PODATKI PO 6. ODSTAVKU 70. ČLENA ZGD-1

3. Podatki o pomembnem neposrednem imetništvu vrednostnih papirjev družbe so prikazani na strani 57 tega letnega poročila. Neposredno lastništvo uprave ter posredno lastništvo prejšnje uprave je razkrito na strani 60 istega poročila.

4. Statut družbe ne vsebuje določb, ki bi imetnikom vrednostnih papirjev zagotavljale posebne kontrolne pravice.

6. Statut družbe ne vsebuje omejitev glasovalnih pravic na določen delež ali določeno število glasov. Statut družbe veže prijavo na skupščino na rok prijave najkasneje 3 dni pred objavljenim datumom sklica skupščine, drugače se delničar skupščine ne more udeležiti.

8. Podatki o imenovanju ter zamenjavi članov organov vodenja ali nadzora so prikazani na straneh 29, 30 in 32 tega letnega poročila.

9. Skupščina družbe je na zasedanju dne 31. 8. 2009 s sklepom pooblastila upravo družbe za nakup lastnih delnic z namenom maksimalizacije notranje vrednosti delnic družbe. Skupni delež tako pridobljenih lastnih delnic ne sme skupaj z drugimi lastnimi delnicami družbe preseči 10 % osnovnega kapitala družbe. Pooblastilo uprave za nakup lastnih delnic velja 36 mesecev od sprejema sklepa skupščine.

2.2.5 PODATKI O DELOVANJU SKUPŠČINE

Podatki o delovanju skupščine, ključnih pristojnostih ter opis pravic delničarjev in načinu njihovega izjavljanja so vključeni v poglavju Upravljanje na straneh od 27 do 29 tega letnega poročila.

2.2.6 PODATKI O UPRAVI IN NADZORNEM SVETU

Podatki o sestavi in delovanju organov vodenja in nadzora ter njihovih komisij so vključeni v poglavju Upravljanje, na straneh od 29 do 30 in 32 tega letnega poročila.

Laško, 31. marec 2010

mag. Dušan Zorko
direktor družbe

Anton Turnšek
predsednik nadzornega sveta

2.3 Poročilo o odvisnosti po 545. čl. ZGD-1

2.3.1 POROČILO O ODVISNOSTI OBVLADUJOČE DRUŽBE

1. Pivovarna Laško, d. d.

Pivovarna Laško, d. d., je na osnovi odločitve takratnega direktorja g. Boška Šrota in v interesu takrat nadrejenih oziroma obvladujočih družb Pivovarne Laško, d. d., sklenila naslednje posle (ugotovljene do današnjega dne), zaradi katerih je Pivovarni Laško, d. d., nastalo prikrajšanje oziroma obstaja potencialna možnost, da bo prikrajšanje nastopilo:

1. Posojilna pogodba z dne 30. 6. 2009, na osnovi katere je Pivovarna Laško, d. d., posodila družbi Infond Holding, d. d., znesek 1.700.000 EUR; posojilo je zapadlo in ni bilo vrnjeno. Znesek zapadle neporavnane obveznosti na dan 31. 12. 2009 znaša 1.766.960,74 EUR, od tega 1.700.000 EUR glavnica, 19.174,43 EUR pogodbene obresti in 47.786,30 EUR zamudne obresti.
2. Posojilne pogodbe, na osnovi katerih je Pivovarna Laško, d. d., posodila družbi Center Naložbe, d. d., naslednje zneske:
 - ☞ Posojilna pogodba z dne 27. 3. 2009 za znesek 1.200.000 EUR; posojilo je zapadlo in ni bilo vrnjeno. Znesek zapadle neporavnane obveznosti na dan 31. 12. 2009 znaša 1.247.076,15 EUR, od tega 1.200.000 EUR glavnica, 17.191,23 EUR pogodbene obresti in 29.884,92 EUR zamudne obresti.
 - ☞ Posojilna pogodba z dne 11. 5. 2009 za znesek 700.000 EUR; posojilo je zapadlo in ni bilo vrnjeno. Znesek zapadle neporavnane obveznosti na dan 31. 12. 2009 znaša 729.181,35 EUR, od tega 700.000 EUR glavnica, 4.671,78 EUR pogodbene obresti in 24.509,57 EUR zamudne obresti.
 - ☞ Posojilna pogodba z dne 1. 6. 2009 za znesek 1.000.000 EUR; posojilo je zapadlo in ni bilo vrnjeno. Znesek zapadle neporavnane obveznosti na dan 31. 12. 2009 znaša 1.038.093,17 EUR, od tega 1.000.000 EUR glavnica, 13.189,04 EUR pogodbene obresti in 24.904,12 EUR zamudne obresti.
 - ☞ Posojilna pogodba z dne 12. 6. 2009 za znesek 3.000.000 EUR; posojilo je zapadlo in ni bilo vrnjeno. Znesek zapadle neporavnane obveznosti na dan 31. 12. 2009 znaša 3.136.109,60 EUR, od tega 3.000.000 EUR glavnica in 136.109,60 EUR zamudne obresti.
3. Pivovarna Laško, d. d., je v letu 2008 od družbe Infond Holding, d. d., kupila 644.000 delnic družbe Thermana, d. d., z oznako ZDLR, po ceni 10,70 EUR na delnico. Celotna kupnina je znašala 6.890.000 EUR. Ocenjena tržna vrednost delnice ZDLR na 31. 12. 2009 je 2,47 EUR na delnico, oziroma celotna tržna vrednost vseh 644.000 delnic ZDLR znaša 1.590.680 EUR.

Prikrajšanje Pivovarne Laško, d. d. se izkazuje v zapadlih in neporavnanih obveznostih posojilojemalcev iz 1. in 2. točke tega poročila ter zmanjšanju tržne vrednosti nakupljenih delnic družbe Thermana, d. d., (ZDLR). Prikrajšanje je nastopilo z nastopom plačilne zamude posojilojemalcev oziroma zaradi zmanjšanja tržne vrednosti delnic družbe Thermana, d. d., in Pivovarni Laško, d. d., do danes ni nadomeščeno.

4. Zastava 345.304 delnic Radenske, d. d., katerih imetnik je Pivovarna Laško, d. d., za zavarovanje posojila družbi Center Naložbe, d. d., v vrednosti 6.250.000 EUR, ki ga je le-ta najel pri NKBM, d. d.; Pivovarna Laško, d. d., v tem poslu nastopa kot zastavitelj. Knjigovodska vrednost zastavljenih delnic na dan 31. 12. 2009 znaša 3.634.671 EUR. Posojila Center naložbe, d. d., NKBM, d. d., ni vrnil, tako da bo verjetno prišlo do prodaje delnic Radenske, d. d., za namen poplačila terjatve NKBM, d. d., s tem pa bo nastopilo prikrajšanje oz. oškodovanje za Pivovarno Laško, d. d.
5. Pivovarna Laško, d. d., je dne 23. 11. 2009 prejela dopis Perutnine Ptuj, d. d., v katerem navaja, da je na osnovi kreditnih pogodb z družbama Infond Holding, d. d., in Center naložbe, d. d., in patronatske izjave z dne 31. 12. 2008, ki jo je podpisal bivši direktor Pivovarne Laško, d. d., Boško Šrot v imenu Pivovarne Laško, d. d., plačevala obveznosti. Ker sta družbi prenehali vračati posojila, je Perutnina Ptuj, d. d., na osnovi patronatske izjave zahtevala plačilo od Pivovarne Laško, d. d., v višini približno 11 mio EUR. Pivovarna Laško, d. d., zahtevka ni pripoznala, saj z obstojem patronatske izjave z dne 31. 12. 2008 ni bila seznanjena in ji tudi niso znane okoliščine ter poslovna razmerja med pravnimi osebami. Zato Pivovarna Laško, d. d., meni, da obveznosti ne more in ni dolžna izpolniti. V primeru, da bo Perutnina Ptuj, d. d., zaradi uveljavitve zgoraj navedenega zahtevka vložila tožbo zoper Pivovarno Laško, d. d., in bo sodišče zahtevku ugodilo, bo s tem za Pivovarno Laško, d. d., nastopilo prikrajšanje oz. oškodovanje v višini približno 11 mio EUR.

Pivovarna Laško, d. d., je v postopku prisilne poravnave nad dolžnikom Center Naložbe, d. d., ki se vodi pred Okrožnim sodiščem v Mariboru pod opr. št. St 53/2010, prijavila terjatev v skupni višini 13.370.737,52 EUR, od tega 5.900.000,00 EUR glavnice, 35.052,06 EUR pogodbenih obresti, 285.238,35 EUR zamudnih obresti, obračunanih do dne 17. 2. 2010, 2.654,11 EUR provizije iz naslova zastave 345.304 delnic RARG in 7.334.257,00 EUR pogojne terjatve iz naslova zastave 345.304 delnic RARG.

Pivovarna Laško, d. d., je v stečajnem postopku nad dolžnikom Infond Holding, d. d., ki se vodi pred Okrožnim sodiščem v Mariboru pod opr. št. St 912/2009, prijavila terjatev v skupni višini 1.892.319,26 EUR, od tega 1.719.174,41 EUR glavnice, 45.781,85 EUR zamudnih obresti, obračunanih do dne 28. 12. 2009, 3.283,00 EUR stroškov in 124.080,00 EUR glavnice iz naslova regresnega zahtevka na temelju opravljenih plačil družbi KPMG. Prav tako je Pivovarna Laško, d. d., prijavila ločitveno pravico na premoženju stečajnega dolžnika, ki obsega:

- ☞ 120.783 nematerializiranih vrednostnih papirjev izdajatelja Pivovarna Laško, d. d., z oznako PILR in na katerem ima Pivovarna Laško, d. d., 10. vrstni red (na 10.522 delnicah PILR) oz. 11. vrstni red (na 110.261 delnicah PILR),
- ☞ 17.015 nematerializiranih vrednostnih papirjev izdajatelja Mercator, d. d., z oznako MELR in na katerem ima Pivovarna Laško, d. d., 11. vrstni red,
- ☞ 18 nematerializiranih vrednostnih papirjev izdajatelja ČZP Večer, d. d., z oznako VEMP in na katerem ima Pivovarna Laško, d. d., 4. vrstni red,
- ☞ 158.975 nematerializiranih vrednostnih papirjev izdajatelja Thermana, d. d., z oznako ZDLR, in na katerem ima Pivovarna Laško, d. d., 5. vrstni red.

Odvisne družbe Pivovarna Union, d. d., Radenska, d. d., Radenci, Delo, d. d., in Fructal, d. d., so seznanile Pivovarno Laško, d. d., kot obvladujočo družbo, s svojimi poročili o razmerjih z obvladujočo družbo. Odvisne družbe v teh poročilih navajajo posle, sklenjene po navodilih v okviru dejanskega koncerna.

Odvisne družbe Pivovarna Union, d. d., Radenska, d. d., Radenci in Delo, d. d., so na Pivovarno Laško, d. d., naslovile dopise z dne 23. 12. 2009, Fructal, d. d., pa dne 22. 12. 2009, v katerih opozarjajo, da jim je nastopilo prikrajšanje zaradi sklenjenih poslov na podlagi navodil Pivovarne Laško, d. d., za sklepanje poslov, ki so predmet tega poročila in obveščajo Pivovarno Laško, d. d., da je dolžna to prikrajšanje nadomestiti ob koncu poslovnega leta, ker lahko sicer nastopijo posledice iz 547. člena ZGD-1. Pivovarna Laško, d. d., je odvisnim družbam odgovorila z dopisi z dne 29. 12. 2009, v katerem je podala svoje stališče, da dana navodila bivše uprave Pivovarne Laško, d. d., niso bila v ekonomskem interesu Pivovarne Laško, d. d., pač pa v interesu Atke-Prima, d. o. o., in njihovih lastnikov in predlagala, da na osnovi delovanja večstopenjskega koncerna odvisne družbe zahtevke iz tega naslova uperijo na družbo Atka-Prima, d. o. o., Celje, Stanetova ulica 5.

Pivovarna Laško, d. d., pa je tudi sama z dopisom z dne 29. 12. 2009 družbo Atka-Prima, d. o. o., obvestila, da ji je nastalo prikrajšanje, ker je po navodilu prejšnega direktorja družbe Boška Šrota, ki je bil hkrati družbenik in poslovodja Atke-Prima, d. o. o., sklepala posle, ki so predmet tega poročila. Družba Atka-Prima, d. o. o., je odgovorila z dopisom z dne 2. 2. 2010, da je bila njena naložba v družbi Kolonel, d. o. o., zgolj finančna naložba in da zavrača zahtevek Pivovarne Laško, d. d.

Glede na stečaj Infond Holdinga, d. d., in prisilno poravnavo Centra Naložbe, d. d., bo Pivovarna Laško, d. d., po tem, ko bo ugotovila obseg škode, le-to uveljavila v ustreznih sodnih postopkih.

2.3.2 POROČILO O ODVISNOSTI ODVISNIH DRUŽB

Odvisne družbe Pivovarna Union, d. d., Radenska, d. d., Radenci, Delo, d. d., in Fructal, d. d., so seznanile Pivovarno Laško, d. d., kot obvladujočo družbo s svojimi poročili o razmerjih z obvladujočo družbo. Odvisne družbe v teh poročilih navajajo posle, sklenjene po navodilih v okviru dejanskega koncerna. Ta poročila Pivovarna Laško, d. d., v celoti razkriva, in sicer:

1. Pivovarna Union, d. d., Ljubljana

I.

Pivovarna Union, d. d., je v poslovnih letih 2008 in 2009 kot odvisna družba v okviru dejanskega koncerna po navodilu bivše uprave obvladujoče družbe Pivovarna Laško, d. d., sklenila naslednje pravne posle:

Center Naložbe, d. d., posojilna pogodba 01/09 z dne 1. 2. 2009 za znesek posojila v višini 4.800.000 EUR;

Center Naložbe, d. d., posojilna pogodba CN-PU-2008-08 z dne 20. 11. 2008 za znesek posojila v višini 5.000.000 EUR;

Center Naložbe, d. d., posojilna pogodba CN-PU-2008-09 z dne 21. 11. 2008 za znesek posojila v višini 1.700.000 EUR;

Center Naložbe, d. d., posojilna pogodba CN-PU-2009-01 z dne 8. 1. 2009 za znesek posojila v višini 1.600.000 EUR;

Center Naložbe, d. d., posojilna pogodba CN-PU-2009-02 z dne 23. 1. 2009 za znesek posojila v višini 2.300.000 EUR;

Center Naložbe, d. d., posojilna pogodba CN-PU-2009-03 z dne 29. 1. 2009 za znesek posojila v višini 1.800.000 EUR;

Center Naložbe, d. d., posojilna pogodba CN-PU-2009-04 z dne 3. 6. 2009 za znesek posojila v višini 1.000.000 EUR;

Infond Holding, d. d., posojilna pogodba PU-IH-2009/1 z dne 8. 1. 2009 za znesek posojila v višini 15.000.000 EUR;

Infond Holding, d. d., posojilna pogodba PU-IH-2009/2 z dne 23. 1. 2009 za znesek posojila v višini 1.000.000 EUR;

Infond Holding, d. d., posojilna pogodba IH-PU z dne 10. 2. 2009 za znesek posojila v višini 10.000.000 EUR;

Infond Holding, d. d., posojilna pogodba IH-PU z dne 18. 2. 2009 za znesek posojila v višini 550.000 EUR;

4. 1. 2008 nakup 1.922.321 delnic družbe Elektro Maribor, d. d., (EMAG) v vrednosti 20.184.371 EUR.

II.

Pivovarna Union, d. d., je v poslih iz I. točke dogovorila naslednja zlasti plačila in vračila:

Glavnica, ki jo dolgujeta posojilojemalec, znaša 44.750.000,00 EUR. Pogodbeno dogovorjene obresti, ki jih dolgujeta posojilojemalec, znašajo 476.263,14 EUR.

Cena delnice Elektra Maribor, d. d., ki ga je dne 4. 1. 2008 kot kupec izvršila Pivovarna Union, d. d., od Infond Holdinga, d. d., kot prodajalca, je znašala 10,5 EUR za delnico.

III.

III.1. Pivovarna Union, d. d., je v poslih iz I. točke tega poročila glede na okoliščine posla, ki so ji bile znane ob njegovi sklenitvi, dogovorila ustrezno plačilo in vračilo posojila.

Prikrajšanje Pivovarne Union, d. d., kot odvisne družbe je posledica dejstva, da posojilojemalci svojih obveznosti po posojilnih pogodbah ob njihovi zapadlosti niso izpolnili, kot je pojasnjeno že v Izjavi Pivovarne Union, d. d., po 545. členu ZGD-1 z dne 31. 8. 2009.

III.2. Zneski zapadlih, neporavnanih obveznosti posojilojemalcev do Pivovarne Union, d. d., znašajo po posamezni posojilni pogodbi na dan 31. 12. 2009:

Center Naložbe, d. d., posojilna pogodba 01/09 z dne 1. 2. 2009. Zapadle neporavnane obveznosti znašajo 4.931.726,74 EUR, od tega 4.800.000 EUR glavnica, 39.408,93 EUR pogodbene obresti in 92.317,81 EUR zamudne obresti.

Center Naložbe, d. d., posojilna pogodba CN-PU-2008-08 z dne 20. 11. 2008. Zapadle neporavnane obveznosti znašajo 5.176.006,15 EUR, od tega 5.000.000,00 EUR glavnica, 0,00 EUR pogodbene obresti in 176.006,15 EUR zamudne obresti.

Center Naložbe, d. d., posojilna pogodba CN-PU-2008-09 z dne 21. 11. 2008. Zapadle neporavnane obveznosti znašajo 1.759.942,46 EUR, od tega 1.700.000,00 EUR glavnica, 0,00 EUR pogodbene obresti in 59.942,46 EUR zamudne obresti.

Center Naložbe, d. d., posojilna pogodba CN-PU-2009-01 z dne 8. 1. 2009. Zapadle neporavnane obveznosti znašajo 1.643.908,91 EUR, od tega 1.600.000,00 EUR glavnica, 13.136,31 EUR pogodbene obresti in 30.772,60 EUR zamudne obresti.

Center Naložbe, d. d., posojilna pogodba CN-PU-2009-02 z dne 23. 1. 2009. Zapadle neporavnane obveznosti znašajo 2.363.119,06 EUR, od tega 2.300.000,00 EUR glavnica, 18.883,44 EUR pogodbene obresti in 44.235,62 EUR zamudne obresti.

Center Naložbe, d. d., posojilna pogodba CN-PU-2009-03 z dne 29. 1. 2009. Zapadle neporavnane obveznosti znašajo 1.849.397,52 EUR, od tega 1.800.000,00 EUR glavnica, 14.778,35 EUR pogodbene obresti in 34.619,17 EUR zamudne obresti.

Center Naložbe, d. d., posojilna pogodba CN-PU-2009-04 z dne 3. 6. 2009. Zapadle neporavnane obveznosti znašajo 1.027.443,06 EUR, od tega 1.000.000,00 EUR glavnica, 8.210,19 EUR pogodbene obresti in 19.232,87 EUR zamudne obresti.

Infond Holding, d. d., posojilna pogodba PU-IH-2009/1 z dne 8.1.2009. Zapadle neporavnane obveznosti znašajo 15.616.438,34 EUR, od tega 15.000.000,00 EUR glavnica, 327.945,20 EUR pogodbene obresti in 288.493,14 EUR zamudne obresti.

Infond Holding, d. d., posojilna pogodba PU-IH-2009/2 z dne 23. 1. 2009. Zapadle neporavnane obveznosti znašajo 1.028.082,02 EUR, od tega 1.000.000,00 EUR glavnica, 12.166,08 EUR pogodbene obresti in 15.915,94 EUR zamudne obresti.

Infond Holding, d. d., posojilna pogodba IH-PU z dne 10. 2. 2009. Zapadle neporavnane obveznosti znašajo 10.392.161,65 EUR, od tega 10.000.000,00 EUR glavnica, 39.558,90 EUR pogodbene obresti in 352.602,75 EUR zamudne obresti.

Infond Holding, d. d., posojilna pogodba IH-PU z dne 18. 2. 2009. Zapadle neporavnane obveznosti znašajo 571.568,89 EUR, od tega 550.000,00 EUR glavnica, 2.175,74 EUR pogodbene obresti in 19.393,15 EUR zamudne obresti.

Nakup 1.922.321 delnic družbe Elektro Maribor, d.d., (EMAG) v vrednosti 20.184.371 EUR, oziroma po ceni 10,50 EUR na delnico. Ocenjena tržna vrednost delnice EMAG na 31. 12. 2009 je enaka 3,7 EUR na delnico, oziroma celotna tržna vrednost vseh 1.922.321 delnic EMAG znaša 7.112.587,70 EUR.

III.3. Prikrajsanje Pivovarne Union, d. d., se izkazuje v zapadlih in neporavnanih obveznostih posojilojemalcev iz I. točke tega poročila ter zmanjšanju tržne vrednosti nakupljenih delnic družbe Elektro Maribor, d. d. (EMAG). Prikrajsanje Pivovarne Union, d. d., je nastopilo z nastopom plačilne zamude posojilojemalcev oziroma zaradi zmanjšanja tržne vrednosti delnic družbe Elektro Maribor, d. d., in Pivovarni Union, d. d., do danes ni nadomeščeno.

Pivovarna Union, d. d., je v postopku prisilne poravnave nad dolžnikom Center Naložbe, d. d., ki se vodi pred Okrožnim sodiščem v Mariboru pod opr. št. St 53/2010, prijavila terjatev v skupni višini 19.197.541,97 EUR, od tega 18.200.000,00 EUR glavnice, 94.417,22 EUR pogodbenih obresti, 856.529,43 EUR zamudnih obresti, obračunanih do dne 17. 2. 2010, in 46.595,32 EUR stroškov, ki so Pivovarni Union, d. d., nastali v postopkih sodnega zavarovanja in vtoževanja terjatev do Centra Naložbe, d. d., oz. izterjave dolgov Centra Naložbe, d. d.

Pivovarna Union, d. d., je v stečajnem postopku nad dolžnikom Infond Holding, d. d., ki se vodi pred Okrožnim sodiščem v Mariboru pod opr. št. St 912/2009, prijavila terjatev v skupni višini 28.107.482,38 EUR, od tega 26.561.789,97 EUR glavnice, 369.679,84 EUR pogodbenih obresti, 926.833,15 EUR zamudnih obresti, obračunanih do dne 28. 12. 2009 in 249.179,42 EUR stroškov, ki so Pivovarni Union, d. d., nastali v postopkih sodnega zavarovanja in vtoževanja terjatev do Infond Holding, d. d., oz. izterjave dolgov Infond Holdinga, d. d. Prav tako je Pivovarna Union, d. d., prijavila ločitveno pravico na premoženju stečajnega dolžnika, ki obsega:

- ☞ 120.783 nematerializiranih vrednostnih papirjev izdajatelja Pivovarna Laško, d. d., z oznako PILR, in na katerem ima Pivovarna Union, d. d., 7. in 12. vrstni red (na 10.522 delnicah PILR) oz. 8. in 13. vrstni red (na 110.261 delnicah PILR),
- ☞ 17.015 nematerializiranih vrednostnih papirjev izdajatelja Mercator, d. d., z oznako MELR in na katerem ima Pivovarna Union, d. d., 8. in 13. vrstni red,
- ☞ 18 nematerializiranih vrednostnih papirjev izdajatelja ČZP Večer, d. d., z oznako VEMP, in na katerem ima Pivovarna Union, d. d., 1. vrstni red,
- ☞ 158.975 nematerializiranih vrednostnih papirjev izdajatelja Thermana, d. d., z oznako ZDLR in na katerem ima Pivovarna Union, d. d., 2. vrstni red.

Prikrajsanje družbi ob koncu poslovnega leta ni bilo nadomeščeno. Družba je s pisnim dopisom z dne 23. 12. 2009 obvladujočo družbo Pivovarno Laško, d. d., opozorila, da ji je

nastopilo prikrajšanje zaradi sklenjenih poslov na osnovi navodil Pivovarne Laško, d. d., za sklepanje poslov, ki so predmet tega poročila, in obvestila Pivovarno Laško, d. d., da je dolžna to prikrajšanje nadomestiti ob koncu poslovnega leta, ker lahko sicer nastopijo posledice iz 547. člena ZGD-1. Obvladujoča družba Pivovarna Laško, d. d., je družbi odgovorila z dopisom z dne 29. 12. 2009, v katerem je podala svoje stališče, da dana navodila bivše uprave Pivovarne Laško, d. d., niso bila v ekonomskem interesu Pivovarne Laško, d. d., pač pa v interesu Atke-Prima, d. o. o., in njihovih lastnikov, in predlagala, da na osnovi delovanja večstopenjskega koncerna odvisne družbe zahtevke iz tega naslova uperijo na družbo Atka-Prima, d. o. o., Celje, Stanetova ulica 5.

Pivovarna Union, d. d., je dne 15. 10. 2009 na Okrožno sodišče Maribor naslovila predlog za začetek stečajnega postopka zoper Infond Holding, d. d., in Center naložbe, d. d.

Sodišče je upnikov predlog za začetek postopka zoper obe družbi sprva odložilo na 18. 1. 2010, nato pa s sklepom dne 28. 12. 2009 začelo stečajni postopek nad Infond Holdingom, d. d., zoper Center Naložbe, d. d., pa dne 27. 2. 2010 uvedlo prisilno poravnavo.

Pivovarna Union, d. d., je dne 29. 3. 2010 prijavila terjatev v stečajni postopek zoper Infond Holding, finančna družba, d. d., v stečaju, in podala zahtevo za oblikovanje upniškega odbora. Dne 12. 3. 2010 je Pivovarna Union, d. d., prijavila terjatev v postopek prisilne poravnave zoper družbo Center Naložbe, d. d.

Glede na stečaj in prisilno poravnavo bo Pivovarna Union, d. d., po tem, ko bo ugotovila obseg škode, le-to uveljavila v ustreznih sodnih postopkih.

2. Radenska, d. d., Radenci

I.

Radenska, d. d., Radenci je v poslovnem letu 2009 kot odvisna družba v okviru dejanskega koncerna po navodilu bivše uprave obvladujoče družbe Pivovarna Laško, d. d., sklenila naslednje pravne posle:

1. posojilna pogodba z dne 27. 3. 2009 z družbo Center naložbe, d. d., Maribor, za znesek kratkoročnega posojila v višini 500.000 EUR, posojilo je bilo 1. 7. 2009 vrnjeno v celoti,
2. posojilna pogodba z dne 6. 4. 2009 z družbo Center naložbe, d. d., Maribor, za znesek kratkoročnega posojila v višini 400.000 EUR, posojilo je bilo 1. 7. 2009 vrnjeno v celoti,
3. posojilna pogodba z dne 30. 4. 2009 z družbo Center naložbe, d. d., Maribor, za znesek kratkoročnega posojila v višini 1.000.000 EUR,
4. posojilna pogodba z dne 5. 5. 2009 z družbo Center naložbe, d. d., Maribor, za znesek kratkoročnega posojila v višini 700.000 EUR, posojilo je bilo 1. 7. 2009 vrnjeno delno v višini 100.000 EUR, tako je novo stanje posojila 600.000 EUR,
5. posojilna pogodba z dne 6. 5. 2009 z družbo Center naložbe, d. d., Maribor, za znesek kratkoročnega posojila v višini 1.500.000 EUR,
6. posojilna pogodba z dne 30. 5. 2009 z družbo Center naložbe, d. d., Maribor, za znesek kratkoročnega posojila v višini 1.700.000 EUR,

7. posojilna pogodba z dne 4. 6. 2009 z družbo Center naložbe, d. d., Maribor, za znesek kratkoročnega posojila v višini 5.000.000 EUR,
8. posojilna pogodba z dne 12. 6. 2009 z družbo Center naložbe, d. d., Maribor, za znesek kratkoročnega posojila v višini 2.000.000 EUR,
9. posojilna pogodba z dne 1. 2. 2009 z družbo Center naložbe, d. d., Maribor, za znesek dolgoročnega posojila v višini 5.700.000 EUR,
10. posojilna pogodba z dne 1. 6. 2009 z družbo Center naložbe, d. d., Maribor, za znesek dolgoročnega posojila v višini 6.600.000 EUR,
11. posojilna pogodba z dne 10. 2. 2009 z družbo Infond Holding, d. d., Maribor, za znesek kratkoročnega posojila v višini 10.000.000 EUR, in
12. posojilna pogodba z dne 10. 6. 2009 z družbo Infond Holding, d. d., Maribor, za znesek kratkoročnega posojila v višini 6.300.000 EUR.

II.

Radenska, d. d., Radenci je v poslih iz I. točke dogovorila naslednja zlasti plačila in vračila:

1. glavnica, ki jo dolgujeta posojilojemalec znaša 40.400.000,00 EUR.
2. pogodbeno dogovorjene obresti, ki jih dolgujeta posojilojemalec, znašajo 454.832,55 EUR.

III.

1. Radenska, d. d., Radenci je v poslih iz I. točke tega poročila glede na okoliščine posla, ki so ji bile znane ob njegovi sklenitvi, dogovorila ustrezno plačilo in vračilo posojila.

2. Prikrajšanje Radenske, d. d., Radenci kot odvisne družbe je posledica dejstva, da posojilojemalec svojih obveznosti po posojilnih pogodbah ob njihovi zapadlosti nista izpolnila, kot je pojasnjeno že v Izjavi Radenske, d. d., Radenci po 545. členu ZGD-1 z dne 25. 8. 2009.

3. Zneski zapadlih, neporavnanih obveznosti posojilojemalcev do Radenske, d. d., Radenci znašajo po posamezni posojilni pogodbi na dan 31. 12. 2009:

☞ znesek zapadle neporavnane obveznosti znaša 42.072.668,17 EUR, od tega 40.400.000,00 EUR glavnica, 454.832,55 EUR pogodbene obresti in 1.217.835,62 EUR zamudne obresti.

4. Prikrajšanje Radenske, d. d., Radenci se izkazuje v zapadlih in neporavnanih obveznostih posojilojemalcev iz I. točke tega poročila. Prikrajšanje Radenske, d. d., Radenci je nastopilo z nastopom plačilne zamude posojilojemalcev in Radenski, d. d., Radenci do danes ni nadomeščeno.

IV.

1. Radenska, d.d., Radenci je v postopku prisilne poravnave nad dolžnikom Center Naložbe, d. d., ki se vodi pred Okrožnim sodiščem v Mariboru pod opr. št. St 53/2010, prijavila terjatev v skupni višini 25.337.923,77 EUR, od tega 24.100.000,00 EUR glavnice, 218.984,25 EUR pogodbenih obresti, 1.007.457,53 EUR zamudnih obresti, obračunanih do dne 17. 2. 2010, in 11.481,99 EUR stroškov, ki so Radenski, d. d., Radenci

nastali v postopkih sodnega zavarovanja in vtoževanja terjatev do Centra Naložbe, d. d., oz. izterjave dolgov Centra Naložbe, d. d.

2. Radenska, d. d., Radenci je v stečajnem postopku nad dolžnikom Infond Holding, d. d., ki se vodi pred Okrožnim sodiščem v Mariboru pod opr. št. St 912/2009, prijavila terjatev v skupni višini 17.062.078,14 EUR, od tega 16.300.000,00 EUR glavnice, 236.308,86 EUR pogodbenih obresti, 474.263,01 EUR zamudnih obresti, obračunanih do dne 28. 12. 2009, in 51.506,27 EUR stroškov, ki so v Radenski, d. d., Radenci nastali v postopkih sodnega zavarovanja in vtoževanja terjatev do Infond Holding, d. d., oz. izterjave dolgov Infond Holdinga, d. d. Prav tako je Radenska, d. d., Radenci prijavila ločitveno pravico na premoženju stečajnega dolžnika, ki obsega:

- ☞ 120.783 nematerializiranih vrednostnih papirjev izdajatelja Pivovarna Laško, d. d., z oznako PILR, in na katerem ima Radenska, d. d., 5. vrstni red (na 10.522 delnicah PILR) oz. 6. vrstni red (na 110.261 delnicah PILR),
- ☞ 17.015 nematerializiranih vrednostnih papirjev izdajatelja Mercator, d. d., z oznako MELR in na katerem ima Radenska, d. d., 6. vrstni red.

V.

1. Prikrajšanje družbi ob koncu poslovnega leta ni bilo nadomeščeno. Družba je s pisnim dopisom z dne 23. 12. 2009 obvladujočo družbo Pivovarno Laško, d. d., opozorila, da ji je nastopilo prikrajšanje zaradi sklenjenih poslov na osnovi navodil Pivovarne Laško, d. d., za sklepanje poslov, ki so predmet tega poročila, in obvestila Pivovarno Laško, d. d., da je dolžna to prikrajšanje nadomestiti ob koncu poslovnega leta, ker lahko sicer nastopijo posledice iz 547. člena ZGD-1.

2. Obvladujoča družba Pivovarna Laško, d. d., je družbi odgovorila z dopisom z dne 29. 12. 2009, v katerem je podala svoje stališče, da dana navodila bivše uprave Pivovarne Laško, d. d., niso bila v ekonomskem interesu Pivovarne Laško, d. d., pač pa v interesu Atke-Prima, d. o. o., in njihovih lastnikov, in predlagala, da na osnovi delovanja večstopenjskega koncerna odvisne družbe zahtevke iz tega naslova uperijo na družbo Atka-Prima, d. o. o., Celje, Stanetova ulica 5.

VI.

1. Radenska, d. d., je dne 15. 10. 2009 na Okrožno sodišče Maribor naslovila predlog za začetek stečajnega postopka zoper Infond Holding, d. d., in Center naložbe, d. d. Sodišče je upnikov predlog za začetek postopka zoper obe družbi sprva odložilo na 18. 1. 2010, nato pa s sklepom dne 28. 12. 2009 začelo stečajni postopek nad Infond Holdingom, d. d., zoper Center Naložbe pa dne 27. 2. 2010 uvedlo prisilno poravnavo.

2. Radenska, d. d., je dne 29. 3. 2010 prijavila terjatev v stečajni postopek zoper Infond Holding, finančna družba, d. d., v stečaju in podala zahtevo za oblikovanje upniškega odbora. Dne 17. 3. 2010 je Radenska, d. d., prijavila terjatev v postopek prisilne poravnave zoper družbo Center Naložbe, d. d.

3. Glede na stečaj in prisilno poravnavo bo Radenska, d. d., po tem, ko bo ugotovila obseg škode, le-to uveljavila v ustreznih sodnih postopkih.

3. Fructal, d. d., Ajdovščina

I.

Fructal, d. d., je v poslovnih letih 2008 in 2009 kot odvisna družba v okviru dejanskega koncerna po navodilih bivše uprave obvladujoče družbe Pivovarna Laško, d. d., sklenila naslednje pravne posle:

1. Posojilna pogodba z družbo Center Naložbe, d. d., CN 1-08.
2. Posojilna pogodba z družbo Center Naložbe, d. d., CN 3-09.
3. Posojilna pogodba z družbo Infond Holding, d. d., IH 1-09.
4. Posojilna pogodba z družbo Infond Holding, d. d., IH 2-08.
5. Posojilna pogodba z družbo Infond Holding, d. d., z dne 7. 11. 2008.
6. Nakup delnic družbe Infond Holding, d. d., opravljen na osnovi kupoprodajne pogodbe z dne 25. 11. 2008 ter kasnejši nakupi na organiziranem trgu vrednostnih papirjev do 31. 3. 2009.

II.

Družba Fructal, d. d., je v poslih iz I. točke dogovorila zlasti naslednja plačila in vračila:

1. Skupna pogodbena dogovorjena glavnica, ki jo na dan 31. 12. 2009 dolguje posojilojemalec Center Naložbe, d. d., znaša 6.200.000,00 EUR ter obresti 214.536,99 EUR.
2. Skupna pogodbena dogovorjena glavnica, ki jo na dan 31. 12. 2009 dolguje posojilojemalec Infond Holding, d. d., znaša 3.200.000,00 EUR ter obresti 109.595,87 EUR.
3. Nakupna vrednost delnic Infond Holdinga, d. d., ki jo je v obdobju od vključno 25. 11. 2008 do vključno 31. 3. 2009 kot kupec izvedel Fructal, d. d., je znašala 5.588.365,90 EUR.

III.

1. Družba Fructal, d. d., je v poslih iz I. točke tega poročila glede na okoliščine posla, ki so ji bile znane ob njejovi sklenitvi, dogovorila ustrezno plačilo in vračilo posojila.

Prikrajšanje Fructal, d. d., kot odvisne družbe je posledica dejstva, da posojilojemalci svojih obveznosti po posojilnih pogodbah ob njihovi zapadlosti niso izpolnili, kot je pojasnjeno že v Izjavi Fructal, d. d., po 545. členu ZGD-1, ki je bila dana v Polletnem poročilu januar – junij 2009.

2. Zneski zapadlih, neporavnanih obveznosti posojilojemalcev do Fructala, d. d., znašajo po posamezni posojilni pogodbi na dan 31. 12. 2009:

- ☞ Znesek zapadle neporavnane obveznosti po Posojilni pogodbi št. CN 1-2008 znaša 5.899.578,08 EUR, od tega 5.700.000,00 EUR glavnica in 199.578,08 EUR zamudne obresti.
- ☞ Znesek zapadle neporavnane obveznosti po Posojilni pogodbi št. CN 3-2009 znaša 514.958,91 EUR, od tega 500.000,00 EUR glavnica, 5.095,90 EUR pogodbene obresti in 9.863,01 EUR zamudne obresti.

- ☞ Znesek zapadle neporavnane obveznosti po Posojilni pogodbi št. IH 1-2009 znaša 2.688.709,29 EUR, od tega 2.600.000,00 EUR glavnica, 25.240,80 EUR pogodbene obresti in 63.468,49 EUR zamudne obresti.
- ☞ Znesek zapadle neporavnane obveznosti po Posojilni pogodbi št. IH 2-2008 znaša 310.443,29 EUR, od tega 300.000,00 EUR glavnica, 3.120,00 EUR pogodbene obresti in 7.323,29 EUR zamudne obresti.
- ☞ Znesek zapadle neporavnane obveznosti po Posojilni pogodbi z dne 7.11.2008 znaša 310.443,29 EUR, od tega 300.000,00 EUR glavnica, 3.120,00 EUR pogodbene obresti in 7.323,29 EUR zamudne obresti.
- ☞ Nakup 1.133.674 delnic Infond Holding, d. d., (oznaka IFFR) v skupni nabavni vrednosti 5.588.365,90 EUR. Vrednost delnic Infond Holdinga, d.d., (oznaka IFFR) je bila na dan 31. 12. 2009 v izkazih popravljena na 0 EUR.

3. Prikrajšanje Fructala, d. d., se izkazuje v zapadlih in neporavnanih obveznostih posojilojemalcev iz I. točke tega poročila ter zmanjšanju tržne vrednosti nakupljenih delnic družbe Infond Holding, d. d. Prikrajšanje Fructala, d. d. je nastopilo z nastopom plačilne zamude posojilojemalcev oziroma zmanjšanja tržne vrednosti delnic družbe Infond Holding, d. d., in Fructalu, d. d., do danes ni nadomeščeno.

Fructal, d. d., je v postopku prisilne poravnave nad dolžnikom Center Naložbe, d. d., ki se vodi pred Okrožnim sodiščem v Mariboru pod opr. št. St 53/2010, prijavil terjatev v skupni višini 6.550.432,89 EUR, od tega 6.200.000,00 EUR glavnice, 5.424,67 EUR pogodbениh obresti in 345.008,22 EUR zamudnih obresti, obračunanih do dne 17. 2. 2010.

Fructal, d. d., je v stečajnem postopku nad dolžnikom Infond Holding, d. d., ki se vodi pred Okrožnim sodiščem v Mariboru pod opr. št. St 912/2009, prijavil terjatev v skupni višini 3.338.503,91 EUR, od tega 3.204.081,00 EUR glavnice, 28.360,80 EUR pogodbениh obresti in 106.062,11 EUR zamudnih obresti, obračunanih do dne 28. 12. 2009. Prav tako je Fructal, d.d., prijavil ločitveno pravico na premoženju stečajnega dolžnika, ki obsega:

- ☞ 120.783 nematerializiranih vrednostnih papirjev izdajatelja Pivovarna Laško, d. d., z oznako PILR, in na katerem ima Fructal, d. d., 6. in 9. vrstni red (na 10.522 delnicah PILR) oz. 7. in 10. vrstni red (na 110.261 delnicah PILR),
- ☞ 17.015 nematerializiranih vrednostnih papirjev izdajatelja Mercator, d. d., z oznako MELR in na katerem ima Fructal, d. d., 7 in 10. vrstni red,
- ☞ 18 nematerializiranih vrednostnih papirjev izdajatelja ČZP Večer, d. d., z oznako VEMP in na katerem ima Fructal, d. d., 3. vrstni red,
- ☞ 158.975 nematerializiranih vrednostnih papirjev izdajatelja Thermana, d. d., z oznako ZDLR in na katerem ima Fructal, d. d., 4. vrstni red.

Prikrajšanje družbi ob koncu poslovnega leta ni bilo nadomeščeno. Družba je s pisnim dopisom z dne 22. 12. 2009 obvladujočo družbo Pivovarno Laško, d. d., opozorila, da ji je nastopilo prikrajšanje zaradi sklenjenih poslov na osnovi navodil Pivovarne Laško, d. d., za sklepanje poslov, ki so predmet tega poročila in obvestila Pivovarno Laško, d. d., da je dolžna to prikrajšanje nadomestiti ob koncu poslovnega leta, ker lahko sicer nastopijo

posledice iz 547. člena ZGD-1. Obvladujoča družba Pivovarna Laško, d. d., je družbi odgovorila z dopisom z dne 29. 12. 2009, v katerem je podala svoje stališče, da dana navodila bivše uprave Pivovarne Laško, d. d., niso bila v ekonomskem interesu Pivovarne Laško, d. d., pač pa v interesu Atke-Prima, d. o. o., in njihovih lastnikov in predlagala, da na osnovi delovanja večstopenjskega koncerna odvisne družbe zahtevke iz tega naslova uperijo na družbo Atka-Prima, d. o. o., Celje, Stanetova ulica 5.

Fructal, d. d., je dne 15. 10. 2009 na Okrožno sodišče Maribor naslovil predlog za začetek stečajnega postopka zoper Infond Holding, d. d., in Center naložbe, d. d.

Sodišče je upnikov predlog za začetek postopka zoper obe družbi sprva odložilo na 18. 1. 2010, nato pa s sklepom dne 28. 12. 2009 začelo stečajni postopek nad Infond Holdingom, d. d., zoper Center Naložbe pa dne 27. 2. 2010 uvedlo prisilno poravnavo.

Fructal, d. d., je dne 29. 3. 2010 prijavil terjatev v stečajni postopek zoper Infond Holding, finančna družba, d. d., v stečaju in podal zahtevo za oblikovanje upniškega odbora. Dne 12. 3. 2010 je Fructal, d. d., prijavil terjatev v postopek prisilne poravnave zoper družbo Center Naložbe, d. d.

Glede na stečaj in prisilno poravnavo, bo Fructal, d. d., po tem, ko bo ugotovil obseg škode, le-to uveljavil v ustreznih sodnih postopkih.

4. Delo, d. d., Ljubljana

I.

Delo, d. d., je v poslovnih letih 2005, 2008 in 2009 kot odvisna družba v okviru dejanskega koncerna po navodilu bivše uprave obvladujoče družbe Pivovarna Laško, d. d., sklenilo naslednje pravne posle:

1. Dano posojilo: Infond Holding, d. d., posojilna pogodba z dne 30. 1. 9, dodatek št. 1 z dne 27. 2. 2009 za znesek posojila v višini 4.500.000,00 EUR, valuta 1. 6. 2009, dne 1. 5. 2009 zaprt in s kompenzacijo prenesen na novo pogodbo.
2. Dano posojilo: Infond Holding, d. d., posojilna pogodba z dne 8. 4. 2009 za znesek 1.000.000 EUR, valuta 8. 10. 2009, dne 1. 5. 2009 zaprt in s kompenzacijo prenesen na novo pogodbo.
3. Dano posojilo: Infond Holding, d. d., posojilna pogodba z dne 6. 4. 2009 za znesek 1.000.000,00 EUR, valuta 6. 10. 2010, dne 1. 5. 2009 zaprt in s kompenzacijo prenesen na novo pogodbo.
4. Dano posojilo: Infond Holding, d. d., posojilna pogodba z dne 1. 5. 2009 za znesek 6.500.000 EUR (pobotali vse gornje tri pogodbe), valuta 15. 12. 2009.
5. Dano posojilo: Center naložbe, d. d., posojilna pogodba z dne 28. 5. 2009 v višini 500.000 EUR, valuta 28. 8. 2009.
6. Dne 16. 5. 2005 nakup 51.180 delnic družbe Večer, d. d., (VEMG) v vrednosti 2.776.414,62 EUR in dne 10. 11. 2008 nakup 151.608 delnic družbe Večer, d. d., (VEMG) v vrednosti 15.122.898 EUR, skupaj 202.788 delnic v vrednosti 17.899.312,62 EUR.

II.

Delo, d. d., je v poslih iz I. točke dogovorilo naslednja plačila in vračila po pravnih poslih:

Pod zap. št. 4: Pogodbeno dogovorjene obresti, ki jih dolguje posojilojemalec v višini 86.832,87 EUR, in vračilo glavnice v višini 6.500.000 EUR.

Pod zap. št. 5: Pogodbeno dogovorjene obresti, ki jih dolguje posojilojemalec v višini 3.825,73 EUR in vračilo glavnice v višini 500.000 EUR.

Pod zap. št. 6: Cena delnice Večer, d. d., ki ga je dne 16.5.2005 kot kupec izvršilo Delo, d. d., od prodajalca Deželna banka Slovenije, d.,d., je znašala 54,25 EUR, cena delnice Večer, d. d., ki ga je dne 10. 11. 2008 kot kupec izvršilo Delo, d. d., od družbe Fimes, d. o. o., je znašala 99,75 EUR za delnico.

III.

III.1. Delo, d. d., je v poslih iz I. točke tega poročila glede na okoliščine posla, ki so mu bile znane ob njegovi sklenitvi, dogovorilo ustrezno plačilo in vračilo posojila.

Prikrajšanje Dela, d. d., kot odvisne družbe je posledica dejstva, da posojilojemalci svojih obveznosti po posojilnih pogodbah ob njihovi zapadlosti niso izpolnili, kot je pojasnjeno že v Izjavi Dela, d. d., po 545. členu ZGD-1 z dne 26. 8. 2009.

III.2. Zneski zapadlih, neporavnanih obveznosti posojilojemalcev do Dela, d. d., znašajo po posamezni posojilni in kupoprodajni pogodbi iz I. točke na dan 31. 12. 2009:

Pod zap. št. 4: Znesek zapadle neporavnane obveznosti znaša 6.775.956,16 EUR, od tega 6.500.000,00 EUR glavnica, 86.832,87 EUR pogodbene obresti in 189.123,29 EUR zamudne obresti.

Pod zap. št. 5: Znesek zapadle neporavnane obveznosti znaša 519.236,69 EUR, od tega 500.000,00 EUR glavnica, 3.825,73 EUR pogodbene obresti in 15.410,96 EUR zamudne obresti.

Pod zap. št. 6: Nakup 202.788 delnic Večer, d. d., (oznaka VEMG) v skupni nabavni vrednosti 17.899.312,62 EUR. Ocenjena tržna vrednost 202.788 delnic VEMG na 31. 12. 2009 znaša 11.208.000 EUR.

III.3. Prikrajšanje Dela, d. d., se izkazuje v zapadlih in neporavnanih obveznostih posojilojemalcev iz I. točke tega poročila ter v zmanjšanju tržne vrednosti nakupljenih delnic družbe Večer, d. d. Prikrajšanje Dela, d. d., je nastopilo z nastopom plačilne zamude posojilojemalcev oz. zmanjšanja tržne vrednosti delnic družbe Večer, d. d., in Delu, d. d., do danes ni bilo nadomeščeno.

Delo, d. d., je v postopku prisilne poravnave nad dolžnikom Center Naložbe, d. d., ki se vodi pred Okrožnim sodiščem v Mariboru pod opr. št. St 53/2010, prijavilo terjatev v skupni višini 525.154,50 EUR, od tega 500.000,00 EUR glavnice, 3.825,73 EUR pogodbenih obresti in 21.328,77 EUR zamudnih obresti, obračunanih do dne 17. 2. 2010.

Delo, d. d., je v stečajnem postopku nad dolžnikom Infond Holding, d. d., ki se vodi pred Okrožnim sodiščem v Mariboru pod opr. št. St 912/2009, prijavilo terjatev v skupni

višini 6.771.147,94 EUR, od tega 6.500.000,00 EUR glavnice, 86.832,87 EUR pogodbenih obresti in 184.315,07 EUR zamudnih obresti, obračunanih do dne 28. 12. 2009. Prav tako je Delo, d. d., prijavilo ločitveno pravico na premoženju stečajnega dolžnika, ki obsega:

- ✎ 120.783 nematerializiranih vrednostnih papirjev izdajatelja Pivovarna Laško, d. d., z oznako PILR, in na katerem ima Delo, d. d., 8. vrstni red (na 10.522 delnicah PILR) oz. 9. vrstni red (na 110.261 delnicah PILR),
- ✎ 17.015 nematerializiranih vrednostnih papirjev izdajatelja Mercator, d. d., z oznako MELR in na katerem ima Delo, d. d., 9. vrstni red,
- ✎ 18 nematerializiranih vrednostnih papirjev izdajatelja ČZP Večer, d. d., z oznako VEMP in na katerem ima Delo, d. d., 2. vrstni red,
- ✎ 158.975 nematerializiranih vrednostnih papirjev izdajatelja Thermana, d. d., z oznako ZDLR in na katerem ima Delo, d. d., 3. vrstni red.

Prikrajšanje družbi ob koncu poslovnega leta ni bilo nadomeščeno. Družba je s pisnim dopisom z dne 23. 12. 2009 obvladujočo družbo Pivovarno Laško, d. d., opozorila, da ji je nastopilo prikrajšanje zaradi sklenjenih poslov na osnovi navodil Pivovarne Laško, d. d., za sklepanje poslov, ki so predmet tega poročila, in obvestila Pivovarno Laško, d. d., da je dolžna to prikrajšanje nadomestiti ob koncu poslovnega leta, ker lahko sicer nastopijo posledice iz 547. člena ZGD-1. Obvladujoča družba Pivovarna Laško, d. d., je družbi odgovorila z dopisom z dne 29. 12. 2009, v katerem je podala svoje stališče, da dana navodila bivše uprave Pivovarne Laško, d. d., niso bila v ekonomskem interesu Pivovarne Laško, d. d., pač pa v interesu Atke-Prima, d. o. o., in njihovih lastnikov, in predlagala, da na osnovi delovanja večstopenjskega koncerna odvisne družbe zahtevke iz tega naslova uperijo na družbo Atka-Prima, d. o. o., Celje, Stanetova ulica 5.

Družba Delo, d. d. je dne 15. 10. 2009 na Okrožno sodišče Maribor naslovila predlog za začetek stečajnega postopka zoper Ingond Holding, d. d., in Center naložbe, d. d. Sodišče je upnikov predlog za začetek postopka zoper obe družbi sprva odložilo na 18. 1. 2010, nato pa s sklepom dne 28. 12. 2009 začelo stečajni postopek nad Infond Holdingom, d. d., zoper Center Naložbe pa dne 27. 2. 2010 uvedlo prisilno poravnavo. Delo, d. d., je dne 29. 3. 2010 prijavilo terjatev v stečajni postopek zoper Infond Holding, finančna družba, d. d., v stečaju in podal zahtevo za oblikovanje upniškega odbora. Dne 12. 3. 2010 je Delo, d. d., prijavilo terjatev v postopek prisilne poravnave zoper družbo Center Naložbe, d. d.

Glede na stečaj in prisilno poravnavo bo Delo, d. d., po tem, ko bo ugotovil obseg škode, le-to uveljavil v ustreznih sodnih postopkih.

2.4 Delničarji in vpliv gospodarskih in drugih gibanj na poslovanje

Pivovarna Laško je od leta 1995 dalje organizirana kot delniška družba. Ob koncu poslovnega leta 2009 je štela 8.268 delničarjev, kar je za 152 delničarjev manj oz. za 1,8 % manj kot konec leta 2008.

V letu 2008 je 2.488 delničarjev Pivovarne Laško, d. d., sprejelo prevzemno ponudbo.

Število delničarjev

	2007	2008	2009
Delničarji na dan 31.12.	12.099	8.420	8.268
Verižni indeks	/	69,6	98,2

2.4.1 VPLIV GOSPODARSKIH IN DRUGIH GIBANJ NA POSLOVANJE

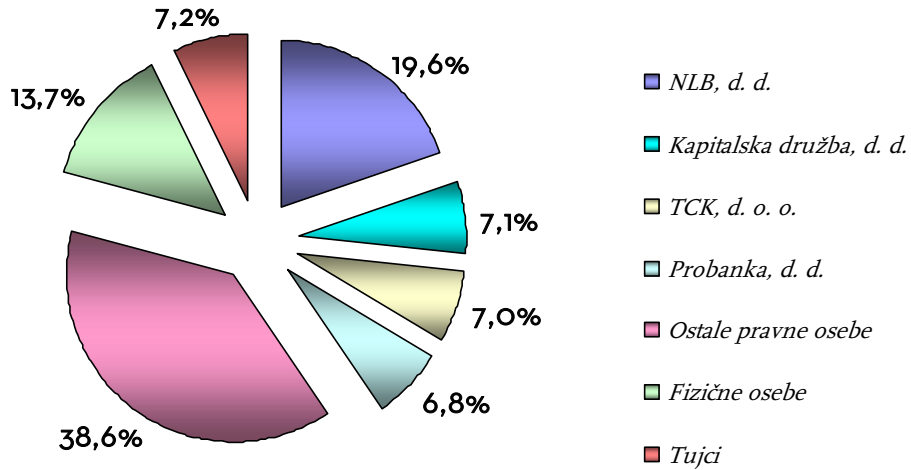
Splošna gospodarska in finančna kriza sta vplivali na padec življenjske ravni in posledično na manjšo kupno moč prebivalstva.

Med ostalimi vplivi je na poslovanje matične družbe Pivovarne Laško, d. d., in njene hčerinske družbe Pivovarne Union, d. d., Ljubljana je v letu 2009 imel močan vpliv tudi fiskalni ukrep vlade, ki je z dnem 1. 3. 2009 povečala trošarine na pivo. Zaradi tega vladnega ukrepa se je pivo na trgu podražilo in postalo manj konkurenčno v primerjavi z ostalimi alkoholnimi pijačami, predvsem z vinom, katerega trošarina na alkoholne pijače ne obremenjuje.

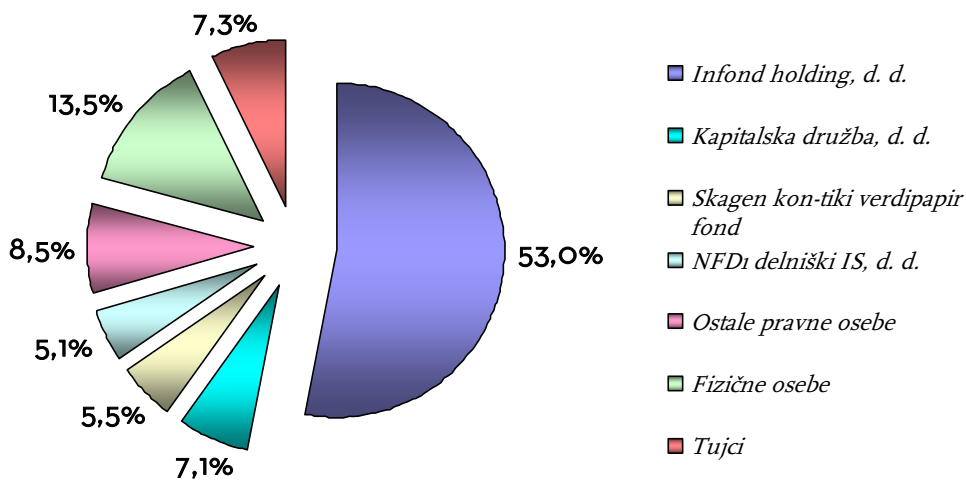
2.4.2 LASTNIŠKA SESTAVA KAPITALA

Osnovni kapital družbe na dan 31. 12. 2009 znaša 36.503.305 EUR in je razdeljen na 8.747.652 kosovnih delnic brez nominalne vrednosti, od katerih so vse v celoti plačane. Vse delnice so navadne, imenske in so izdane v nematerializirani obliki, z oznakama PILR in PILH. Na dan 31.12.2009 je bilo v centralnem registru KDD (Centralna klirinško depotna družba, d. d., Ljubljana) vpisanih 8.611.481 delnic z oznako PILR in 136.171 delnic z oznako PILH.

Lastniška sestava kapitala
Pivovarne Laško, d. d., na dan 31. 12. 2009

Lastniška sestava kapitala
Pivovarne Laško, d. d., na dan 31. 12. 2008

(v %)	2007	2008	2009
Pravne osebe	66,9	79,2	79,1
Fizične osebe	20,0	13,5	13,7
Tujci	13,1	7,3	7,2
Skupaj	100,0	100,0	100,0

Največji delničarji

Deset največjih delničarjev je imelo na dan 31. 12. 2009 skupaj 5.908.316 delnic ali 67,5 % celotnega osnovnega kapitala, kar je za 16,3 % manj kot na dan 31. 12. 2008.

Deset največjih delničarjev

Pivovarne Laško, d. d., konec leta

(31.12.2009)	št. delnic	v %	mesto
NLB, d. d.	1.713.685	19,590	1.
Kapitalska družba, d. d.	617.488	7,059	2.
TCK, d. d.	613.300	7,011	3.
Probanka, d. d.	594.628	6,798	4.
GB, d. d. Kranj	542.448	6,201	5.
Skagen Kon-tiki Verdipapirfond	499.286	5,708	6.
NFD1 delniški investicijski sklad, d. d.	446.465	5,104	7.
Publikum Fin, d. o. o.	343.053	3,922	8.
Abanka, d. d.	285.463	3,263	9.
Banka Celje, d. d.	252.500	2,886	10.
Skupaj - 10 največjih delničarjev	5.908.316	67,542	
Ostali mali delničarji	2.839.336	32,458	
Skupaj - vsi delničarji	8.747.652	100,000	

(31.12.2008)	št. delnic	v %	mesto
Infond Holding, d. d.	4.633.736	52,971	1.
Kapitalska družba, d. d.	617.488	7,059	2.
Skagen Kon-tiki Verdipapirfond	486.634	5,563	3.
NFD 1 delniški investicijski sklad, d. d.	445.642	5,094	4.
CPM, d. d.	219.657	2,511	5.
D.S.U., d. o. o.	165.680	1,894	6.
Probanka, d. d.	151.129	1,728	7.
Uravnoteženi vzajemni sklad Infond Global	125.812	1,438	8.
Electa, d. o. o. Ljubljana	113.870	1,302	9.
Vzajemni sklad Probanka globalni naložbe	98.801	1,129	10.
Skupaj - 10 največjih delničarjev	7.058.449	80,690	
Ostali mali delničarji	1.689.203	19,310	
Skupaj - vsi delničarji	8.747.652	100,000	

Lastniška struktura kapitala družbe se je v letu 2009 zelo spremenila, saj kot lastniki prevladujejo banke. Na prvem mestu je Infond Holding, d. d., zamenjala NLB, d. d., kot največja lastnica, ki ima v lasti 19,59 % delež Pivovarne Laško, d. d. Sledi Kapitalska družba, d. d., ki ima v lasti 7,06 % delnic in ostaja z enakim deležem kot konec leta 2008 na drugem mestu, ter TCK, d. o. o., ki ima v lasti 7,01 % delnic, v lanskem letu ga ni bilo med desetimi največjimi delničarji.

Med večjimi delničarji so še Probanka, d. d., ki je svoj delež iz leta 2008, ko je ta znašal 1,7 %, povečala na 6,8 % v letu 2009, sledi GB, d. d., Kranj s 6,2 % deležem in ga v lanskem letu ni bilo med desetimi največjimi delničarji, Skagen Kon-tiki Verdipapirfond

in NFD 1 delniški investicijski sklad imata skoraj enak delež lastništva kot lani. Ostale družbe imajo na dan 31. 12. 2009 v lasti manj kot 4 % delnic PILR.

Lastniška sestava kapitala odvisnih družb

Največji delničarji Radenske, d. d., Radenci

(31.12.2009)	št. delnic	v %	mesto
Pivovarna Laško, d. d.	4.748.053	93,801	1.
Lesnina LGM, d. o. o. Ljubljana	22.062	0,436	2.
Radenska, d. d. Radenci	13.194	0,261	3.
Kozelj Bojan	6.042	0,119	4.
GBD, d. d.	4.077	0,081	5.
Vrankar Anton	1.500	0,030	6.
4 F, d. o. o.	1.260	0,025	7.
Camlek Marija	1.164	0,023	8.
Petrič Stane	900	0,018	9.
Lesnina, d. d.	890	0,018	10.
Skupaj - 10 največjih delničarjev	4.799.142	94,810	
Ostali mali delničarji	262.714	5,190	
Skupaj - vsi delničarji	5.061.856	100,000	

(31.12.2008)	št. delnic	v %	mesto
Pivovarna Laško, d. d.	4.685.477	92,564	1.
MP BPH, d. d. Ljubljana	26.799	0,529	2.
Lesnina LGM, d. o. o. Ljubljana	22.062	0,436	3.
Potočnik Marko	15.442	0,305	4.
Radenska, d. d. Radenci	13.194	0,261	5.
Pohištvo, d. d. Ljubljana	12.273	0,242	6.
Plevnik Božidar	7.181	0,142	7.
Kozelj Bojan	6.042	0,119	8.
GBD, d. d.	4.077	0,081	9.
Vrankar Anton	1.500	0,030	10.
Skupaj - 10 največjih delničarjev	4.794.047	94,709	
Ostali mali delničarji	267.809	5,291	
Skupaj - vsi delničarji	5.061.856	100,000	

Največji delničarji Pivovarne Union, d. d., Ljubljana

(31.12.2009)	št. delnic	v %	mesto
Pivovarna Laško, d. d.	441.589	97,889	1.
May Alexander	3.652	0,810	2.
Skandij, d. o. o	384	0,085	3.
GBD, d. d.	109	0,024	4.
Energoplan, d. d.	100	0,022	5.
Pintar Nina	100	0,022	6.
Srakar Drago	86	0,019	7.
Pivovarna Union, d. d.	69	0,015	8.
Laknar Frančiška	40	0,009	9.
Skvarča Frančišek	40	0,009	10.
Skupaj - 10 največjih delničarjev	446.169	98,904	
Ostali mali delničarji	4.945	1,096	
Skupaj - vsi delničarji	451.114	100,000	

(31.12.2008)	št. delnic	v %	mesto
Pivovarna Laško, d. d.	440.089	97,556	1.
May Alexander	3.652	0,810	2.
MP BPH, d. d.	886	0,196	3.
Skandij, d. o. o	384	0,085	4.
DBS, d. d.	345	0,076	5.
Hram Holding, d. d.	200	0,044	6.
Pintar Nina	100	0,022	7.
Energoplan, d. d.	100	0,022	8.
Srakar Drago	86	0,019	9.
Pivovarna Union, d. d.	69	0,015	10.
Skupaj - 10 največjih delničarjev	445.911	98,847	
Ostali mali delničarji	5.203	1,153	
Skupaj - vsi delničarji	451.114	100,000	

Lastniški deleži v Jadranski pivovari, d. d., Split

(31.12.2009)	št. delnic	v %
Pivovarna Laško, d. d.	3.255.152	99,106
Ostali mali delničarji	29.365	0,894
Skupaj - vsi delničarji	3.284.517	100,000

Lastniški delež Pivovarne Laško, d. d., in ostalih malih delničarjev v Jadranski pivovari, d. d., Split na dan 31. 12. 2009 ostaja enak kot konec leta 2008. Vseh delničarjev je 81.

Poslovni deleži v družbi Vital Mestinje, d. o. o.

(31.12.2009)	v %
Pivovarna Laško, d. d.	96,920
Ostali družbeniki	3,080
Skupaj - vsi družbeniki	100,000

Poslovni delež Pivovarne Laško, d. d., in ostalih družbenikov v družbi Vital Mestinje, d. o. o., na dan 31. 12. 2009 ostaja v primerjavi z lanskim letom nespremenjen.

Lastniški deleži v družbi Delo, d. d., Ljubljana

(31.12.2009)	št. delnic	v %
Pivovarna Laško, d. d.	539.516	80,831
Radenska, d. d. Radenci	127.928	19,166
Firma Del, d. o. o. Laško	20	0,003
Skupaj - vsi delničarji	667.464	100,000

Lastniški delež Pivovarne Laško, d. d., in ostalih družb v družbi Delo, d. d., Ljubljana na dan 31. 12. 2009 ostaja v primerjavi z 31. 12. 2008 nespremenjen .

Stanje delnic ter delež uprave in posameznih članov nadzornega sveta Pivovarne Laško, d. d., v osnovnem kapitalu družbe na dan 31. 12. 2009

(delničar)	Članstvo	Št. delnic	Udeležba v %
Dušan Zorko	Uprava	450	0,0051
Andrej Kebe	Nadzorni svet	9.393	0,1074
Anton Turnšek	Nadzorni svet	9.773	0,1117
Bojan Košak	Nadzorni svet	17.785	0,2033
Skupaj		37.401	0,4275

Ostali člani nadzornega sveta na ta dan niso bili imetniki delnic Pivovarne Laško, d. d.

Posredno lastništvo prejšnje uprave

Direktor Pivovarne Laško, d. d., Boško Šrot je bil skupaj z ženo solastnik družbe Atka-Prima, d. o. o., Celje, ki je imela najprej 100 %, nato pa 70 % delež v družbi Kolonel, d. d., Maribor. Le-ta je bila večinska lastnica družbe Center naložbe, d. d. Maribor v višini 78 %, slednja pa je bila lastnica 71 % deleža družbe Infond Holding, d. d., Maribor.

Bivšemu direktorju družbe Bošku Šrotu je prenehal mandat direktorja v Pivovarni Laško, d. d., dne 23. 7. 2009. V mesecu avgustu 2009 so banke Infond Holdingu, d. d., Maribor zasegle delnice Pivovarne Laško, d. d., tako, da je bil Infond Holding, d. d., konec leta 2009 imetnik le še 120.783 delnic PILR oz. je imel 1,38 % delež v Pivovarni Laško, d. d.

Odobreni in pogojni kapital

Skupščina družbe v letu 2009 ni sklepala o pogojnem povečanju osnovnega kapitala ali o odobrenem kapitalu.

Pooblastilo upravi za pridobivanje lastnih delnic

Skupščina delničarjev je dne 31. 8. 2009 pooblastila upravo družbe Pivovarna Laško, d. d., za nakup lastnih delnic za odkupno ceno, ki ne sme biti višja od cene delnic, ki velja na organiziranem trgu vrednostnih papirjev, z namenom maksimalizacije notranje vrednosti delnic družbe.

Skupni delež delnic, pridobljenih za namen iz prejšnjega odstavka, ne sme skupaj z drugimi lastnimi delnicami družbe preseči 10 % osnovnega kapitala družbe. Pooblastilo uprave za nakup lastnih delnic velja 36 mesecev od sprejema tega sklepa, to je od 31. 8. 2009 dalje.

Uprava ne sme pridobivati lastnih delnic izključno zaradi trgovanja. Če uprava družbe ugotovi, da za navedeni namen pridobljenih delnic ne potrebuje več, jih lahko odsvoji v soglasju z nadzornim svetom družbe.

2.4.3 DELNICE

Delnice Pivovarne Laško, d. d., z oznako PILR kotirajo na organiziranem trgu vrednostnih papirjev Ljubljanske borze, d. d., Ljubljana od 1. 2. 2000 dalje kot redne delnice. Osnovni kapital družbe na dan 31. 12. 2009 znaša 36.503.305 EUR in je razdeljen na 8.747.652 kosovnih delnic brez nominalne vrednosti.

Na dan 12. 3. 2009 se je iz centralnega registra pri KDD izbrisalo 29.509 delnic Pivovarne Laško, d. d., z oznako PILH in se jih je zamenjalo za enako količino rednih kosovnih delnic z oznako PILR. Po opravljenem vpisu se v centralnem registru pri KDD vodi skupno 8.611.481 rednih kosovnih delnic z oznako PILR in 136.171 delnic z oznako PILH.

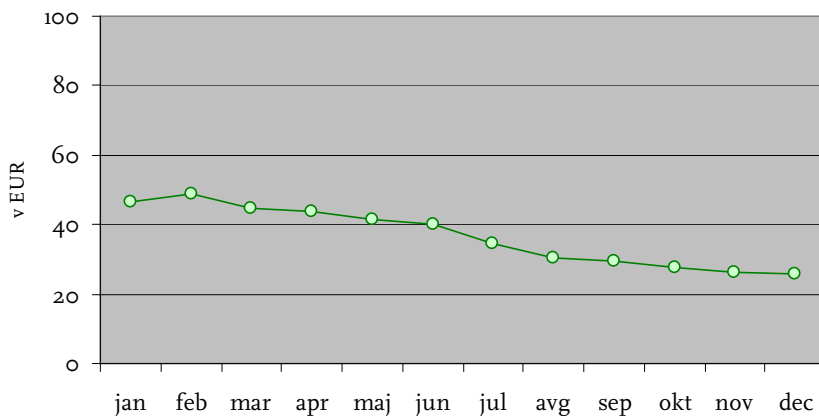
Še iz postopka lastninskega preoblikovanja ima družba delnice z oznako PILH, te so rezervirane za denacionalizacijske upravičence. Če je izdana odločba v korist denacionalizacijskega upravičenca, se delnica spremeni iz oznake PILH v PILR in prične kotirati na organiziranem trgu vrednostnih papirjev.

V letu 2009 Pivovarna Laško, d. d., ni pridobila lastnih delnic, temveč je odtujila oz. prodala zaposlenim 4.499 lastnih delnic v skupni vrednosti 141.987 EUR. Družba ima na dan 31. 12. 2009 v svojem portfelju 755 lotov odkupljenih lastnih delnic, kar znaša 0,0086 % vseh delnic, povezane družbe pa imajo v lasti naslednje število delnic: Radenska, d. d., 21.195 lotov (0,2423 %), Pivovarna Union, d. d., 9.584 lotov (0,1096 %) ter Fructal, d. d., 13.087 lotov (0,1496 %) delnic PILR.

Revidirna knjigovodska vrednost delnice PILR na dan 31. 12. 2009 po MSRP znaša 14,78 EUR. Tržna vrednost delnice je konec leta 2009 znašala 27,15 EUR, kar presega knjigovodsko vrednost za 83,7 %. Vsaka delnica daje lastniku pravico glasovanja na letni skupščini delničarjev in do udeležbe v dobičku.

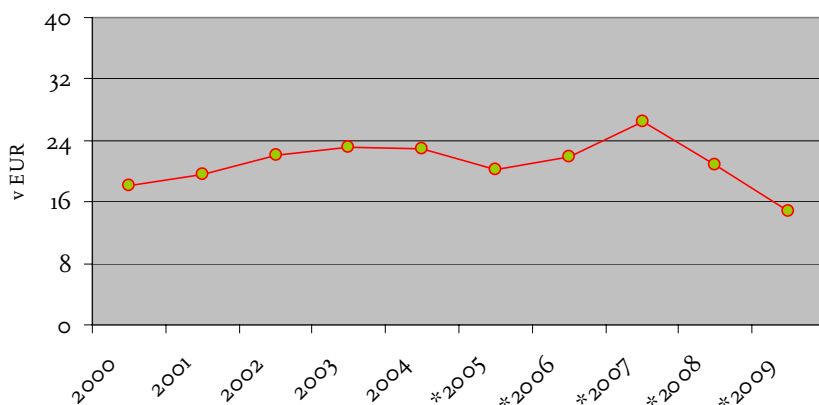
Družba je v preteklih letih preko dividende izplačevala skoraj polovico letnega čistega dobička, preostali del dobička pa je namenjala za investicije in rezerve. Uprava družbe podpira dolgoročno začrtano politiko dividend tudi v prihodnjih letih, vendar pa je odvisna od sanacije finančne situacije oz. od finančnega prestrukturiranja družbe.

Povprečna tržna vrednost delnice PILR v letu 2009

(v EUR)	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	avg	sep	okt	nov	dec
Povprečna tržna vrednost delnice	46,55	48,84	44,75	43,90	41,70	40,27	34,52	30,53	29,30	27,88	26,23	25,58

Knjigovodska vrednost delnice PILR na dan 31. 12. za obdobje v letih od 2000–2009

(v EUR)	2000	2001	2002	2003	2004	*2005	*2006	*2007	*2008	*2009
Knjigovod. vrednost delnice	18,09	19,68	22,12	23,07	22,82	20,11	21,93	26,45	20,90	14,78

* po MSRP; za vsa leta od 2000 do vključno 2006 preračun iz SIT, 1 EUR = 239,640 SIT

V letu 2005 se je knjigovodska vrednost delnice spremenila s 24,44 EUR na 20,11 EUR zaradi prehoda na MSRP.

2.4.4 FINANČNI KOLEDAR ZA LETO 2010

Skupščina	Predvidoma v mesecu juliju 2010.
Upravičenost do dividende	V primeru, da skupščina odloči o izplačilu dividende, so do nje upravičeni imetniki delnic, ki so vpisani v delniško knjigo, tretji delovni dan po skupščini.
Izplačilo dividend	Najkasneje 60 dni po sprejetem sklepu o izplačilu.

NEREVIDIRANI LETNI RAČUNOVODSKI IZKAZI

Nekonsolidirani računovodski izkazi	Skrajni rok za objavo je dva meseca po preteku poslovnega leta oziroma zadnji dan v februarju.
Konsolidirani računovodski izkazi	Skrajni rok za objavo je tri mesece po preteku poslovnega leta oziroma zadnji dan v marcu.

REVIDIRANI NEKONSOLIDIRANI IN KONSOLIDIRANI LETNI RAČUNOVODSKI IZKAZI

Družba mora predložiti revidirano letno nekonsolidirano in konsolidirano poročilo in ga javno objaviti takoj, ko je mogoče, in ne kasneje kot v 30. dneh po prejemu revizijskega poročila.

Skrajni rok za objavo revidiranega letnega nekonsolidiranega in konsolidiranega poročila je 4 mesece po poteku poslovnega leta oziroma 30. aprila.

POLLETNO POROČILO

Družba mora predložiti polletno poročilo takoj, ko je mogoče. Skrajni rok za objavo povzetka polletnega poročila je 2 meseca po končanem polletnem obračunskem obdobju oziroma 31. avgusta.

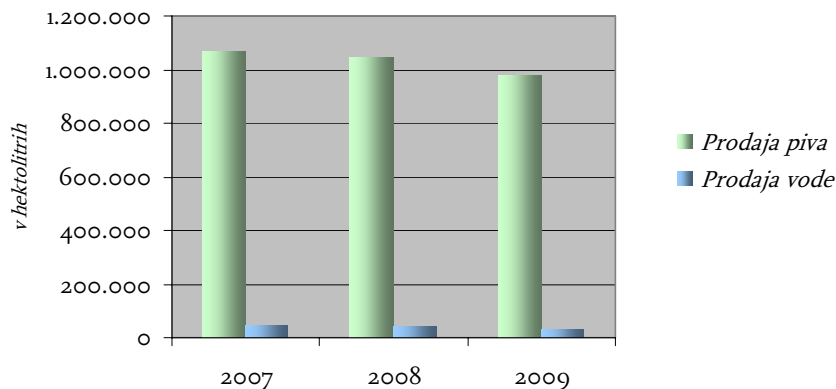
OSTALO MEDLETNO POROČANJE

Družba mora poročati o poslovanju tudi za prve 3 oziroma prvih 9 mesecev poslovnega leta. Skrajni rok za objavo je 2 meseca (31. maj oz. 30. september) po preteku ustreznega obračunskega obdobja (trimesečno oziroma devetmesečno obračunsko obdobje).

2.5 Prodaja

Skupna količinska prodaja Pivovarne Laško, d. d., v letu 2009 je pri pivu glede na leto 2008 nižja za 6,4 %, pri vodi pa beležimo padec prodaje za 26,8 %. Medtem ko smo na Kosovu, v Makedoniji, Črni gori in na konvertibilnih trgih prodajo piva povečali, beleži družba nižjo prodajo piva v Sloveniji, Srbiji, Bosni in Hercegovini in Hrvaški.

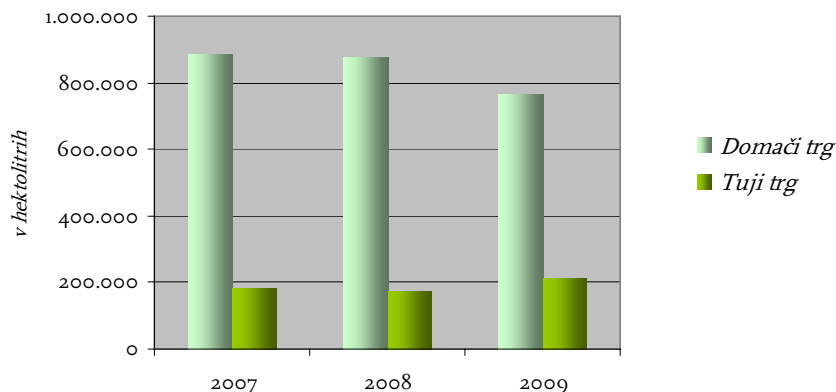
Prodaja piva in vode

(v %)	2007	2008	2009
Prodaja piva	95,8	95,9	96,8
Prodaja vode	4,2	4,1	3,2
Skupaj	100,0	100,0	100,0

Razmerje med prodajo piva in vode v letu 2009 ostaja približno enako kot prejšnja leta, za 1 odstotno točko se je povečala prodaja piva in zmanjšala prodaja vode.

Prodaja piva na domačem in tujem trgu

(v %)	2007	2008	2009
Domači trg	82,9	83,5	78,2
Tuji trg	17,1	16,5	21,8
Skupaj	100,0	100,0	100,0

2.5.1 SLOVENSKI TRG

Skupna potrošnja piva vseh ponudnikov (domačih in tujih) je v letu 2009 znašala 1.712.000 hl. Glede na leto 2008 se je potrošnja zmanjšala za 5 %. Slovenski trg piva je še vedno soočen s pritiskom konkurenčnih piv nižjega, srednjega in višjega cenovnega razreda iz uvoza. Uvoz piva se je v letu 2009 povečal za 2 % in ima tržni delež 15,2 %. Zaslediti je povečan obseg vlaganj s strani tuje konkurence v HORECO (Heineken, Tuborg, Veltins). V trgovini se povečuje tržni delež trgovskih blagovnih znamk piva iz uvoza.

S 1. 1. 2009 je Pivovarna Laško, d. d., prešla na informacijski sistem SAP, ki podpira celotno poslovanje podjetja. Klicni center, ki je lociran v Ljubljani, sprejema vsa detajlistična naročila za celoten prodajni asortiment Skupine Pivovarna Laško, grosistična naročila pa se še vedno sprejemajo po posameznih podjetjih posebej.

Spremembe v prodajnem asortimentu:

- ☞ s 1. 6. 2009 smo na trg uvedli nov proizvod Bandidos Cuba Libre v dveh pakiranjih (karton steklenic 24 x 1 ter plato s šestorčki 4 x 6),
- ☞ s 1. 6. 2009 smo znižali odstotek alkoholne stopnje pri točenem pivu s 4,9 % na 4,5 % (pivo v sodih),
- ☞ s 1. 12. 2009 smo na trg uvedli nov proizvod temno pivo Elikzir s 7,6 % alkoholne stopnje v dveh pakiranjih (karton steklenic 24 x 1 ter plato s šestorčki 4 x 6),
- ☞ iz asortimenta smo izločili četverčke pločevink Bandidos Ice,
- ☞ iz asortimenta smo izločili četverčke pločevink Bandidos Power,
- ☞ iz asortimenta smo izločili Bandidos Light Lemon (ukinitev blagovne znamke).

Na področju cenovne politike smo izvedli naslednje spremembe:

- ☞ s 1. 1. 2009 smo spremenili način obračunavanja pogodbenega rabata iz bruto (cena s trošarino) v neto (cena brez trošarine). Obenem smo znižali rabatno lestvico za vse kupce, posledično smo znižali cene na ceniku za 11 % pri pivu ter za 7,5 % pri vodi. Spremembe so bile narejene tako, da se nabavne cene kupcem skoraj niso spremenile. S temi spremembami smo poenotili višine rabatov na računu ter način zaračunavanja le-teh pri vseh članicah Skupine Pivovarna Laško,
- ☞ s 1. 3. 2009 je država povišala trošarino za pivo s 6,86 EUR/hl – 1 % alkoholne stopnje na 9,00 EUR/hl – 1 % alkoholne stopnje; posledično so se povišale cene za kupce ter nato maloprodajne cene za končnega potrošnika,
- ☞ s 1. 6. 2009 smo dvignili cene nekaterih blagovnih znamk piva za 5 % (Laško Zlatorog, Laško Club, Laško Dark, Laško Light).

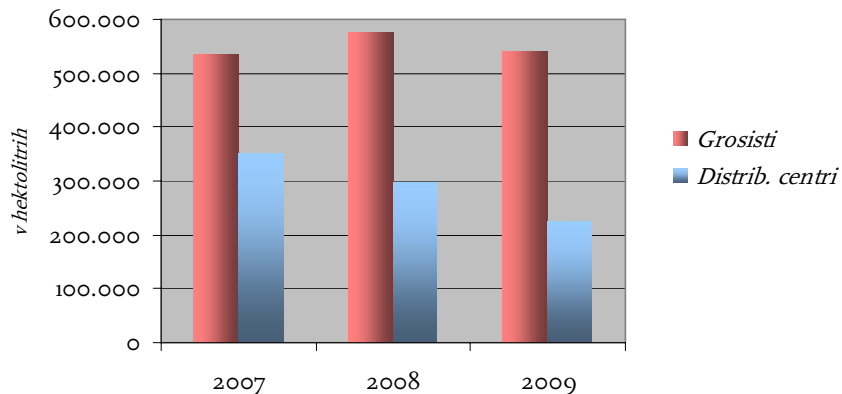
Količinski tržni delež za pivo Pivovarne Laško v letu 2009 znaša 45,1 %, Pivovarne Union (skupaj s svojimi trgovskimi blagovnimi znamkami) 39,7 % in uvoženo pivo 15,2 %. Tržni delež uvoženega piva se je glede na predhodnje leto povečal za 1 odstotno točko.

Gibanje tržnega deleža dveh največjih slovenskih pivovarn

(v %)	2007	2008	2009
Pivovarna Laško	50,1	48,3	45,1
Pivovarna Union	37,1	37,5	39,7

Od celotne prodaje piva Pivovarne Laško na slovenskem trgu, ki je znašala 765.634 hl, je bilo v letu 2009 preko grosistične prodaje (centralno skladišče) prodano 539.478 hl piva (70,5 %), kar predstavlja 5,6 % zmanjšanje glede na leto 2008, preko detajlistične prodaje (distribucijski centri) pa 226.156 hl piva (29,5 %), kar predstavlja 24,1 % znižanje glede na leto 2008.

Prodaja na slovenskem trgu, preko grosistov in preko distribucijskih centrov

(v %)	2007	2008	2009
Grosisti	60,5	65,9	70,5
Distribucijski centri	39,5	34,1	29,5
Skupaj	100,0	100,0	100,0

Kot vsa leta doslej smo tudi leta 2009 dobro obvladovali plačilno politiko, saj imamo večino plačil zavarovanih z bančnimi garancijami ter ostalimi oblikami zavarovanja.

Prodaja vode Oda je bila v letu 2009 glede na leto 2008 nižja za 26,8 % in je znašala 32.706 hl. Večino te vode prodajamo na domačem trgu, izvoza je le 0,1 %. Padeč količinske prodaje je vezan na sprejeto strategijo Skupine Pivovarna Laško za blagovno skupino vode, kjer za blagovno znamko Oda ni bilo predvidenih investicij v trg. Na trgu voda je še močnejše kot na trgu piva prisoten vdor cenovno izredno ugodnih vod iz uvoza ter agresivna cenovna konkurenca vod blagovnih znamk Dana in Costella.

2.5.2 TUJI TRGI

Izvoz se je v letu 2009 povečal za 23,3 %, predvsem zaradi odlične prodaje piva trgovske blagovne znake Ceres na italijanski trg. Ob tem beležimo rast prodaje tudi na trgih

Kosova, Makedonije ter na konvertibilnih trgih. Analizirana prodaja zajema tudi prodajo laškega piva iz Jadranske pivovarne v Bosni in Hercegovini ter Črni gori.

Opazen je padec prodaje na trgih Bosne in Hercegovine (BiH), Srbije, Črne gore in Hrvaške. Vzroki so naslednji:

- ❧ carina 16 % (BiH),
- ❧ nadaljevanje izvajanja zaščitnih cen (BiH),
- ❧ carina 21 % (Srbija),
- ❧ padanje kupne moči potrošnikov,
- ❧ nelikvidnost in finančna nedisciplina večjih kupcev naših uvoznikov, ki v veliki meri denar od prodaje piva namenjajo za investicije, pivo pa želijo plačevati s kompenzacijami (BiH, Srbija in Črna gora),
- ❧ prodajne cene piva domačih pivovarn so bistveno nižje od cen našega piva,
- ❧ interes gostincev za prodajo domačega piva,
- ❧ pivovarne v lasti tujih multinacionalk vlagajo izredno visoke zneske za tržno komuniciranje (pivovarne so med najmočnejšimi oglaševalci),
- ❧ poleg vlaganja v medije te pivovarne vlagajo ogromna sredstva tudi v pospeševanje prodaje s pomočjo reklamnih materialov, brendiranja prodajnih mest, sponzoriranja prireditev ...,
- ❧ na Hrvaškem, v BiH, Srbiji in Črni gori je še vedno močno prisotna propaganda v smislu »kupujmo domače in pomagajmo domači industriji«.

Hrvaška

V letu 2009 je prodaja na Hrvaškem (samo iz Pivovarne Laško) znašala 61.284 hl piva, kar predstavlja zmanjšanje prodaje glede na leto 2008 za 3,5 %.

Jadranska pivovara, d. d., Split je s 1. 1. 2009 prenehala s proizvodnjo piva Zlatorog, ki je bila prestavljena v Pivovarno Laško, s tem je bil celoten asortima piv iz Laškega za prodajo na Hrvaškem proizveden v Laškem. Prav tako je Jadranska pivovara prenehala s proizvodnjo trgovske blagovne znamke za trgovsko verigo Konzum.

V aprilu 2009 je Jadranska Pivovara prenehala z uvozom laških piv za hrvaški trg. Ekskluzivni uvoznik za hrvaški trg je s 1. 5. 2009 postal Orvas Plus, d. o. o., Zagreb.

Skupna prodaja piva vseh pivovarn na hrvaškem trgu v letu 2009 je za 7 % manjša kot v letu 2008.

BiH, Srbija, Črna gora, Kosovo, Makedonija

Na tržišču **Bosne in Hercegovine** smo v letu 2009 nadaljevali pospeševanje prodaje točenega piva in piva Zlatorog v povratni embalaži iz Jadranske pivovare. Za proizvedeno pivo iz Jadranske pivovare ni potrebno plačevati carine. Na tem trgu imamo še vedno 16 % carino za blago iz Slovenije. Prodaja točenega piva je bila na indeksu 82, skupna

prodaja pa na indeksu 66. Zmanjšanje prodaje je predvsem odraz drastičnega zmanjšanja budgeta v marketing in padca kupne moči.

RA&LA v Sarajevu (skupna družba članic Skupine Pivovarna Laško) je bila reorganizirana v smislu združitve pospeševalske ekipe: pred tem so bili pospeševalci ločeni na del, ki je pospeševal prodajo piva, in del, ki je pospeševal prodajo brezalkoholnih pijač, v letu 2009 pa so se pospeševalci združili v eno ekipo, ki je pospeševala prodajo vseh proizvodov članic Skupine Pivovarna Laško.

Sinergije med članicami skupine smo dosegli predvsem pri oskrbi sektorja trgovine. Laško in Fructal imamo skupnega dobavitelja za Mercator, Tuš in Interex, pri Petrolu pa se nam je pridružil tudi Union.

Sinergije smo poskušali doseči tudi pri vlaganjih v gostinske objekte, kjer smo pri večjih vlaganjih (tende, hladilne omare, točilni aparati, senčniki) kupce prepričevali, da v svoj prodajno ponudbo vključijo ključne proizvode vseh članic Skupine Pivovarna Laško.

Na tržiščih **Srbije** in **Črne gore** je naša prisotnost vedno bolj omejena le na gostinski sektor, saj so vložki za vstop v večje trgovske verige previsoki glede na zeleno višino prodaje. Na tržišču Srbije imamo še vedno 21 % carino za blago iz Slovenije. Padec prodaje v Črni gori pa je posledica izrazito slabe turistične sezone ter plačilne negotovosti v tej državi.

Tržišče **Makedonije** ostaja rastoče tržišče za prodajo laškega piva. Prisotni smo tako v trgovini kot tudi v gostinstvu. Kljub veliki oddaljenosti in močni konkurenci, dosegamo s povečanim marketinškim vložkom in zavzetim delom našega uvoznika dobre rezultate.

Na tržišču **Kosovo** se je prodaja laškega piva v letu 2009 stabilizirala oziroma porasla za 23 % glede na leto 2008. Na Kosovu je po osamosvojitvi izredno prisotna nacionalna nota v smislu »kupujmo domače«.

Ostali tuji trgi

Prodaja proizvodov Pivovarne Laško na prodajnih trgih Evropske unije (EU) in ostalih tujih trgih je bila v letu 2009 glede na leto 2008 višja za 139 %. Skupna prodaja na trgih EU in ostalih trgih je v letu 2008 znašala 101.506 hl.

Prodaja piva v Italiji, našem največjem prodajnem tržišču v EU, se je v letu 2009 povečala za 171 %. Večja prodaja je povezana s širitvijo prodajnih mest v segmentu trgovine in z uspešno realizacijo projekta služnostne polnitve piva Ceres Top Pilsner. Prodaja blagovnih znamk Pivovarne Laško na italijanskem trgu je v letu 2009 dosegla raven 35.904 hl, kar je za 28 % večja količina od prodane v letu 2008. Prodaja piva Ceres Top Pilsner v letu 2009 je bila na nivoju 45.053 hl.

Prodaja piva na avstrijskem trgu je v letu 2009 zabeležila 30 % rast glede na predhodno leto. Rast prodaje smo dosegli z vključitvijo novega distributerja na tem trgu in z bolj intenzivno prodajo piva v sodih.

Rast prodaje piva na Madžarskem trgu je bila dosežena z vstopom v trgovski verigi Cora in Tesco.

Prodaja piva v ostalih državah: Kanada, Nemčija, ZDA, Švica, Avstralija, Albanija, Malta, Švedska, Češka, Slovaška, Romunija in Belgija je bila večja kot preteklo leto.

2.6 Nabavni tokovi

V letu 2009 se je položaj na nabavnem trgu ponovno popolnoma spremenil. Po zelo slabi oskrbi trga z vsemi osnovnimi surovinami v letu 2008 so se v letu 2009 ponovno pojavili presežki teh surovin. Po padcu potrošnje piva v svetu po zelo dobri kmetijski letini v večjem delu Evrope so se občutno znižale cene vseh osnovnih surovin za pivo. Po padcu cene nafte in ostalih borznih materialov so padle cene večini repromaterialov, kar se vidi v zmanjšanju stroškov materiala pri poslovanju družbe.

Svetovna gopodarska kriza in tudi dogajanja v Pivovarni Laško, d. d., v letu 2009 so negativno vplivale na zaupanje dobaviteljev. Slabša likvidnost, ki se kaže v zamujanju pri plačevanju obveznosti in posledično negotovosti glede prihodnosti, je vplivala na zahteve dobaviteljev. Prvič smo se soočili z dejstvom, da dobavitelji zahtevajo nekatere instrumente zavarovanja terjatev ter postavljajo dovoljene limite dolga. Zaradi korektnega odnosa z dobavitelji, ki so večina od teh naši partnerji že veliko let, brez večjih težav dosežemo normalno oskrbo, vsekakor pa ostaja pomemben dejavnik odkrit razgovor in nenehen stik z njimi.

Nadaljujemo tudi s skupnim delovanjem nabavnih služb v Skupini Pivovarna Laško, kar se je že v prejšnji letih pokazalo kot dobro in prinaša velike sinergijske učinke.

Primerjalne prednosti, ki smo jih kot ugledno in zaupanja vredno podjetje poudarjali v prejšnjih letih, so se zaradi širši javnosti znanih dogodkov v Pivovarni Laško, d. d., izničile. Dobri in korektni odnosi med članicami, skupen in enoten nastop in stalna komunikacija z dobavitelji je pot, ki jo bomo nadaljevali. S takimi postopki in s postopnim izboljšanjem splošne gospodarske situacije si bomo skozi daljši čas povrnili zaupanje dobaviteljev, ki je kljub vsem težavam še vedno dobro.

Pri delovanju na področju ohranjanja človeku prijaznega okolja bomo veliko energije vlagali v uporabo ekološko primernih materialov, ki ohranjajo naravno okolje, kar v nabavnih procesih pomeni predvsem manipuliranje z različnimi vrstami embalaže, v kateri prevzemamo različne materiale, ter zbiranje in recikliranje le-te. Dvig ekološke zavesti je sestavni del našega delovanja.

2.7 Proizvodnja

Kljub letu recesije in težavam z likvidnostjo smo v letu 2009 uspeli uspešno proizvesti in napolniti celoten nabor naših proizvodov ter obenem uvesti nekaj novosti, ki so potrdile razvojno usmerjenost in inovativnost Pivovarne Laško, d. d. Še večjo pozornost smo posvetili standardom kakovosti, pridobili HACCP certifikat ter skupaj z nabavo sodelovali pri izbiri najboljših surovin in materialov za proizvodnjo piva. Vedno znova lahko z veseljem ugotavljamo, da kakovostni standardi Pivovarne Laško presegajo normative in standarde dobaviteljev, ki sicer svoje izdelke ali storitve dobavljajo tudi svetovno znanim podjetjem v naši branži.

Sledljivosti naših proizvodov v celotni verigi smo dali še poseben pomen, ker lahko le tako zagotavljamo vrhunsko kakovost do naših končnih potrošnikov. Pred poletno sezono smo izvedli tudi diferenciacijo med točenim in stekleničnim pivom Laško Zlatorog tako, da smo alkoholno stopnjo točenemu znižali s 4,9 na 4,5 volumske odstotke alkohola. Glavni razlog spremembi je bila želja po povečani pitnosti točenega piva, pri čemer smo uspešno zagotovili, da ni prišlo do odstopanja v kakovosti končnega proizvoda. Precej smo se posvečali tudi problematiki komponent, ki lahko vplivajo na glavobol, ter skupaj s priznanimi analitskimi laboratoriji prišli do ugotovitve, da so komponente različnih piv Pivovarne Laško pod mejami, ki bi utegnile povzročati kakršnekoli fiziološke težave pri končnih potrošnikih. Skupaj smo ugotovili, da je lahko glavni vzrok temu le prevelika količina popitega piva, fiziološko ali pa psihično stanje posameznika.

V letu 2009 smo izboljšali obrat zalog rezervnih delov v vzdrževanju in surovin v proizvodnji piva ter porabo kemikalij za pranje proizvodne opreme. Načrtno smo pričeli z nadzorovanjem in upravljanjem energetskih virov ter uvajali načela trajnostnega razvoja podjetja.

Kljub dotrajanosti proizvodnih linij za povratno embalažo smo nadaljevali s projektom prenove povratne embalaže, ki naj bi se realiziral skupaj s prenovo polnilne linije ST2. Sočasnost nam bi zagotovo prinesla številne sinergijske učinke na področju upravljanja polnilnih linij, porabe vode in energije ter hkrati omogočila prodor z inovativno embalažo tudi na sosednja tržišča.

Poleg načrtovanja prenove proizvodne opreme pa smo se skupaj s kadrovsko službo lotili načrtnega pomlajevanja operativnega kadra na področju polnjenja, kjer v zadnjih letih ugotavljamo pomanjkanje kakovostnih strokovnih sodelavcev, predvsem na področju upravljanja in vzdrževanja polnilnih linij.

Nenazadnje pa smo poleg številnih aktivnosti na področju ekologije v letu 2009 uspeli pridobiti tudi okoljevarstveno dovoljenje, ki je temelj za redno in nemoteno delovanje Pivovarne Laško v prihodnjih desetih letih.

Kot pretekla leta pa je precej dela in truda bilo vložene tudi v aktivnosti koordinacije med podjetji na ravni Skupine Pivovarna Laško. To se je razen pri zmanjševanju stroškov zagotovo poznalo tudi pri večji operativnosti in nenazadnje poslovnih rezultatih posameznih družb skupine.

2.7.1 PROIZVODNJA PIVA

V letu 2009 smo proizvedli 1.070.369 hl pивine za pivo in 2.269 hl nehmeljene pивine za licenčni izdelek Vitamalt G Power. Težav v tehnologiji v glavnem ni bilo, pojavljala so se le nihanja v kvaliteti slada nemškega dobavitelja.

Skozi vse leto so se izvajale optimizacije za zmanjšanje proizvodnega kala, ki je nižji kot v lanskem letu.

Testirali smo dvokomponentno sredstvo Crosspure, proizvajalca BASF, ki naj bi v bodočnosti nadomestilo diatomejsko zemljo in stabilizacijsko sredstvo PVPP. Ker se material obnavlja, bi s tem odpadlo tudi problematično odlaganje odpadne diatomejske zemlje na deponijo. Sredstvo in tehnologija sta dokaj nova, zato te tehnologije zaenkrat ne bomo prevzeli. Proizvajalce čaka še kar nekaj truda, da bodo postopek in material optimizirali. Vsekakor pa je ideja zanimiva in bo v bodoče rešila problem odpadne diatomejske zemlje.

V preteklem letu smo temeljito preizkusili opremo in dodelali tehnologijo za jabolčno vino – Cider, ki je povsem naravna fermentirana pijača brez dodatkov in konzervansov.

Razvili in optimizirali smo tudi tehnologijo za proizvodnjo licenčne pijače Vitamalt G Power (licenčni partner je Royal Unibrew iz Danske).

V mesecu maju smo začeli s proizvodnjo piva z dodatki – Bandidos Cuba Libre. Prve količine so bile zaradi izločanja sadnega deleža organoleptično neustrezne, zato smo z dobaviteljem baze razvili nov, bister dodatek, ki ne povzroča izločanja usedline.

Pred sezono smo začeli s točenjem piva v sode z nižjo vsebnostjo alkohola (4,5 %) pod imenom Laško točeno Zlatorog.

Ob jubileju, 185-letnici ustanovitve Pivovarne Laško, pa smo konec leta izdelali za prodajo močno pivo Eliksir.

Izvajale so se tudi aktivnosti za izdelavo novega okusa iz linije Bandidos. Ker je v prvem planu prenova celotne podobe linije Bandidos, nov okus trenutno ni aktualen.

V juliju 2009 je bila zaključena naloga z IHP (Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo) Žalec »Študija določitev faktorjev, ki vplivajo na stabilnost okusa piva« in »Spremljanje arome in identifikacija motečih komponent v njej«.

V drugi polovici leta smo izvajali intenzivne aktivnosti oz. priprave za pridobitev Certifikata HACCP za proizvodnjo in polnjenje pijač, ki so ga zahtevali uvozniki nekaterih republik bivše Jugoslavije. Istočasno smo certificirali področje vodnih virov. Certificiranje je izvedla mednarodna certifikacijska hiša Bureau Veritas, ki ima predstavništvo tudi v Ljubljani.

Oba certifikata veljata 1 leto. Za potrebe norm HACCP je potrebno izvesti še nekaj vlaganj, kot npr. zaščita oken (mreže proti mrčesu), posebna svetila z zaščito v proizvodnih prostorih polnilnice, skladiščnih prostorih in garderobah.

Tudi v letu 2009 smo posvetili precej časa izobraževanju dijakov gostinskih šol na temo dviga kulture točenja in pitja piva. Izvedli smo tudi praktično usposabljanje točenja piva za osebje Hotela Savinja. V kolikor želimo dvigniti nivo rokovanja s točenim pivom in dati pivu mesto, ki mu gre, bo potrebno v bodoče tak način usposabljanja razširiti na čim več lokalov oz. točilnih mest.

V začetku leta smo uspešno zaključili projekt informatizacije centralnega skladišča gotovih proizvodov. Z uvedbo smo dosegli avtomatiziran prevzem izdelkov iz proizvodnje, vodenje izdelkov v manipulacijskih enotah po SSCC številkah, popolno sledljivost izdelka do prvega kupca in nazaj do surovin in materialov, ter učinkovitejše delo zaposlenih v skladišču in večji izkoristek razpoložljivih skladiščnih mest.

2.7.2 VZDRŽEVANJE IN ENERGETIKA

Preventivno vzdrževanje je v letu 2009 potekalo v skladu z načrtovanimi plani, ki so bili usklajeni in potrjeni s strani proizvodno-tehničnega sektorja. Intenziteta preostalih vzdrževalnih del je temeljila na odpravi tekočih napak, ki so nastale na strojih in napravah tehnološke opreme.

Zaradi premajhnega števila strokovnih kadrov za izvedbo preventivnega vzdrževanja smo najeli tudi določeno število zunanjih strokovnjakov, ki so izvajali dela na različnih področjih tehnološke opreme.

Z razpoložljivimi energetske napravami smo v celoti zadovoljevali potrebam, ki so kot eden od členov tehnološkega procesa, in sicer v okviru normativov za tovrstne namene. Obenem smo na področju energetike z nadzori nastalih emisij kot posledice pretvorbe energij stremeli k čim nižjim enotam oz. bili pri preverjanju meritev v okviru enot, ki so zakonsko predpisane.

Glede na posamezne sklope tehnološke opreme so se vzdrževalna dela izvajala po naslednjem vrstnem redu:

- ☞ izvedba pregledov na vseh napravah za transport surovin,
- ☞ izvedba remontnih del varilnice 1.100 hl in varilnice 660 hl,
- ☞ izvajanje načrtovanih preventivnih pregledov na tehnoloških armaturah tako v proizvodnji kot tudi v polnilnici piva,
- ☞ izvajanje preventivnih del na separatorju, filtracijski napravi in napravi za izločevanje piva od kvasa,
- ☞ izvedba rednih vzdrževalnih del na polnilnih linijah za polnjenje steklenic, polnilnih linijah za polnjenje pločevink in polnilni liniji za polnjenje sodov.

Na energetske oskrbi proizvodnje pare je bil izveden zakonsko predpisan pregled na parnem kotlu EMO K1 in K2 z vsemi potrebnimi pripravami za notranje preglede in trdnostne preglede. Izvedeni so bili tudi vsi zakonsko predpisani pregledi drugih tlačnih posod tako na energetskih postrojenjih kakor tudi postrojenjih tehnološke opreme, skupaj z izbranimi pooblaščenimi izvajalci del.

Na hladilnem sistemu in proizvodnji CO₂ so bili izvedeni pregledi in menjava vitalnih delov za nemoteno obratovanje. Prav tako so izvedli vsa potrebna vzdrževalna dela na elektroenergetskih napravah, na enotah transformiranja napetosti in elektromotorjih.

Za potrebe oskrbe z vodo so se izvajala razna sanacijska dela v smislu gradbene adaptacije vodnih zajetij, gradbena dela na vodnih izvirih, s ciljem povečave večjih dotočnih kapacitet.

2.7.3 KONTROLA KAKOVOSTI

Že skoraj 185 let Pivovarna Laško vari pivo v skladu z najvišjimi možnimi kakovostnimi standardi. Tradicionalna visoka kakovost temelji na kombinaciji najboljših naravnih surovin, uporabi najboljših razpoložljivih tehnologij in zanesljivih visoko kvalificiranih varilnih mojstrih. Kot rezultat tega je naše pivo tradicionalno visoke kakovosti, ki razveseljuje potrošnike.

Kontrola kakovosti vztrajno skrbi s skrbno predpisanim načrtom vzorčenja surovin, vmesnih produktov ter končnih izdelkov vsake proizvedene šarže proizvodov za ohranjanje izročila kakovosti. Ta nenehna pozornost zagotavlja visok standard kakovosti v vsaki stopnji proizvodnega procesa. Visoko izobraženi zaposleni izvajajo tri vrste analiz v vseh stopnjah: mikrobiološko, kemijsko in senzorično analizo. Monitoring kakovosti piva poteka tudi po tem, ko izdelki zapustijo podjetje. Testiramo trajnost izdelkov, embalažo in zagotavljamo, da izdelki pridejo do končnega potrošnika vedno iste visoke kakovosti, ne glede na to, ali je pivo polnjeno v povratne ali nepovratne steklenice, pločevinke ali sode. Sodelovanje s servisom točilnih naprav v smislu kontrole ustreznosti čiščenja, mikrobiološke kontrole ter testiranja novih sredstev za vzdrževanje točilnih naprav se je na trgu izvajalo skozi vse leto. Vse to prinese svoj delež v kakovosti točenega piva.

V letu 2009 smo nadaljevali z medlaboratorijskimi primerjavami v evropskih primerjalnih shemah BAPS in QWAS na področju kemije in mikrobiologije. V letu 2010 bomo področje primerjave analiz piva in vod razširili še na slad, saj ocenjujemo, da nam medlaboratorijske primerjave še dodatno prinesejo svoj delež kredibilnosti. Tesno sodelovanje z zunanjimi inštitucijami, kot so Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije, Zavodi za zdravstveno varstvo Celje in Maribor in ostalimi, se nadaljuje. Ravno tako je potrebno omeniti dobro sodelovanje z oddelki kontrole kakovosti ostalih članic Skupine Pivovarna Laško. V letu 2009 žal nismo realizirali nakupa plinskega kromatograma, ki bi nam omogočil še bolj strokoven pristop v reševanju in napovedovanju vprašanj kakovosti in razvoja.

Sodelovanje z dobavitelji je stalno. Zavedamo se, kako velik vpliv ima uporaba najbolj kakovostnih surovin in pakirnih materialov na končni izdelek in zadovoljstvo potrošnika. Monitoring surovin in repromaterialov je konstanten in poteka tudi po odobritvi dobavitelja in kljub vsem analizam, ki nam jih posreduje dobavitelj ob vsaki dobavi.

Pri osnovnih sestavinah piva smo imeli največje težave predvsem z nemškim sladom, avstrijski in češki slad sta imela stalno kakovost. Pri koruznem zdrobu smo lahko le občasno zasledili povišano vsebnost maščob. Hmelj, ki smo ga prevzemali kot letino

2009, je v veliki meri ustrezal našim standardom kakovosti, razen ene pošiljke, ki ni bila sortno čista in je tako nismo prevzeli.

Primarna in sekundarna embalaža večine dobaviteljev je bila ustrezna in večjih odstopanj ni bilo. Reklamirali smo etikete, pločevinke, kartone in folije, vendar to v celotni količini uporabljenih materialov ne predstavlja večjih težav. Uspešno smo opravili tudi številna testiranja pakirnih materialov in sredstev. V letu 2010 bomo nadaljevali s testiranjem novih pakirnih materialov, predvsem v smeri zmanjševanja teže embalaže tako na področju kartonov, folij in plastenk, z namenom uvajanja modernejših in novih materialov, zmanjševanjem vpliva na okolje in optimizacije stroškov.

V letu 2010 bomo še več pozornosti namenili tudi ocenjevanju dobaviteljev ter primerjavi standardov kakovosti v celotni Skupini Pivovarna Laško.

Leto 2009 je zaznamovala gospodarska kriza, vendar so standardi kakovosti stalnica, ki se kljub optimizaciji stroškov niso spreminjali. Ravno nasprotno, certificirali smo sistem HACCP tako za proizvodnjo kot za vodne vire vodovoda Laško. Kontrola kakovosti je bila v procesu optimiranja dejavno vključena. Vprašanje, ki je zaenkrat še odprto, je, ali in kdaj pristopiti k uvedbi drugih standardov kakovosti, kot so ISO, NFS, IFS oz. drugih. Informacijski sistem SAP se je dotaknil tudi procesa kontrole kakovosti. Še več pozornosti smo posvetili uveljavljanju TQM ter razmisleku o smiselnosti povezave tega sistema ter poslovnega sistema SAP.

Proces kontrole kakovosti je v letu 2009 ostal enako ali še bolj kakovosten kot v letu poprej. Novosti in spremembe so se pojavljale tudi ob uvedbi novih izdelkov v proizvodni program. Gre za dva izdelka, Bandidos Cuba Libre v naši že obstoječi liniji Bandidosa in sladnega energetskega napitka Vitamalt G Power, ki predstavlja dodaten, tudi za nas konceptualno nov izdelek služnostnega polnjenja za dansko podjetje Ceres. Bandidos Light Lemon je zaradi slabe prodaje zapustil linijo Bandidos, in to v letu 2010 čaka tudi Bandidos Power. Nove ideje za dodatnega člana družine Bandidos so že v pripravi.

Ob prenovi zunanje podobe našega pivskega programa so nam precej časa vzele tudi priprava in spremembe na področju deklaracij primarne in sekundarne embalaže. Proces prenove se je uspešno zaključil in veseli smo zavidanja vredne dodane vrednosti, ki jo je prinesla nova embalaža.

Nenehne izboljšave že v fazi razvoja izdelkov, zagotavljanju in spremljanju kakovosti se nikoli ne zaključijo v želji po vse popolnejšem sistemu obvladovanja in preprečevanja napak in ohranjanju odlične kakovosti obstoječih in novih izdelkov naše pivovarne.

2.8 Vlaganja in naložbe

Z moratorijem ob koncu leta 2008 so bila ustavljena vsa v tem letu pričeta vlaganja (12 projektov) v proizvodnjo, ekologijo, energetiko, infrastrukturo in vodovod, katerih zaključek je bil predviden v letu 2009.

Za leto 2009 je bil potrjen le načrt vlaganj v nujno potrebne aktivnosti v sami proizvodnji, za zagotovitev oskrbe tržišča preko pogodbenih obvez in zaradi marketinško načrtovane prenove celostne podobe oziroma dizajna embalaže celotne linije proizvodov Bandidos. To so bili načrtovani projekti »Cider«, »Ceres« in »Prenova Bandidos ST3«, skupaj finančno ovrednoteni v višini 1.300.000,00 EUR.

Zaradi zaostrovanja gospodarskih razmer v teku leta 2009 so bile na najmanjšo možno mero zmanjšane tudi te projektne aktivnosti tako, da je bilo v letu 2010 finančno realizirano skupaj le 10 % načrtovane investicijske vrednosti, to je 130.000,00 EUR.

2.8.1. VLAGANJA V PROIZVODNJO

»Projekt Cider«

Kljub že v letu 2008 uspešno izvedeni prvi fazi dodatnega opremljanja obstoječih fermentorjev v področju kleti za avtomatizirano proizvodnjo jabolčnika je bil zaradi že navedenih razlogov projekt ustavljen, nadaljevanje pa načrtovano v letu 2011.

»Projekt Ceres«

Za potrebe razširjenega nabora proizvodov oziroma pakiranj različnih steklenic in spremljevalnih formatov pakiranj je nujna dograditev oz. izpopolnitev obstoječih polnilnih linij s formatnimi deli in vgradnja novega pakirnega stroja, s katerim bo mogoče zaokrožiti ponudbo novih končnih proizvodov in pakiranj.

Zaradi finančnih omejitev je bil tudi ta projekt kljub pogodbenim obvezam v prvi polovici leta 2009 ustavljen. V drugi polovici leta so se na osnovi že pripravljene projektne dokumentacije in finančnih sredstev za osnovna predplačila opreme pričele izvajati aktivnosti tako, da bo projekt lahko uspešno zaključen v aprilu 2010, ko bo zaključena tudi finančna konstrukcija, predvidena z načrtom vlaganj za leto 2010.

»Prenova Bandidos ST3«

Ker se polnilna oprema, potrebna za prenovo blagovne linije Bandidos, močno navezuje na opremo potrebno za projekt Ceres, smo že v letu 2009 izvedli vse aktivnosti priprave tehnične dokumentacije, nove vzorce steklenic in ostalega pakirnega materiala, kar ni bilo vezano na finančne vložke. Nadaljevanje in zaključek investicije je predviden v letu 2010, kjer je ta projekt vključen v načrtu vlaganj Ceres.

2.8.2. VLAGANJA V OSTALE PROJEKTNE DEJAVNOSTI

Kljub moratoriju na projektne aktivnosti, pričete v letu 2008, smo brez večjih investicijskih finančnih vložkov in z racionalno usmerjenimi finančnimi sredstvi vzdrževanja, uspeli ohranjati minimalne aktivnosti teh projektov. Tako so bile v letu

2009 kljub finančnim težavam uspešno izvedene spodaj navedene investicijske aktivnosti, ki so osnova za nadaljevanja vlaganj v letu 2010 in 2011.

Dopolnitev linije z novo opremo – ST2

Izdelana je bila idejna zasnova in izvedbena projektna dokumentacija z optimalnim naborom strojev in naprav dopolnjene polnilne linije ter dokumentacija gradbene in energetske infrastrukture obstoječega objekta. Pridobljene so bile ponudbe za opremo, ki jih je potrebno v nadaljevanju projekta le časovno in vrednostno opredeliti.

V pretežni meri smo izvedli tudi prenovo tehnoloških instalacij in periferne opreme na področju polnilne linije ST2, kar predstavlja predpripravo oziroma dobro osnovo za uspešno izvedbo dopolnitve linije ST2 z novo opremo v letih 2010 in 2011.

Energetski menedžment – software in oprema

Na področju rabe energentov, ki predstavljajo najvišji delež stroškov: zemeljski plin/bioplín, električna energija, voda/odpadna voda, para, zrak, CO₂ ..., je bila v drugi polovici leta 2010 v sodelovanju z zunanjo energetsko ekspertno skupino izdelana predinvesticijska študija uvedbe informacijskega sistema za energetski menedžment v Pivovarni Laško – GemaLogic, z natančnim popisom, ki je potrdila ocenjene prihranke vseh energentov na letnem nivoju 10–15 %. To je osnova za izvedbo vgradnje potrebne merilne in programske opreme, ki bo te prihranke oz. racionalno rabo energije omogočila po zaključku izvedbe načrtovanega projekta v letu 2010 in 2011.

Prenova kotlovnice

Do konca leta 2009 smo uspeli pripraviti kompletno tehnično dokumentacijo, vključno s pridobljenimi ponodbami in izborom izvajalcev del za prenovo krmilnega sistema Saacke – Se@vis in avtomatizacije kotlovnice z vso pripadajočo periferno opremo. Tako bo opremo mogoče vgraditi in spustiti v pogon do maja 2010, ko je zaradi nemotenosti proizvodnega procesa zahtevana polna zmogljivost, in v povezavi s sistemom energijskega menedžmenta omogočena optimalna raba energije in zanesljivost obratovanja.

Polnilnica jug in prestavitev lužnih rezervoarjev

Z minimalnimi finančnimi stroški je bila izdelana tudi kompletna projektna tehnično/upravna dokumentacija, tako da smo v mesecu novembru 2009 pridobili gradbeno dovoljenje za ta projekt. Gradbena dela so bila v polovičnem obsegu projekta izvedena že v letu 2009 in bodo lahko v celoti zaključena v mesecu aprilu 2010, ko bo s krožnim kamionskim prometom bistveno izboljšana logistika sprejema prazne in odprema polne embalaže, odpravljeno ogrožanje prometne varnosti na regionalni cesti ob polnilnici in v veliki meri izboljšana poplavna ogroženost celotnega južnega platoja polnilnice.

Obdelava odpadne diatomejske zemlje

Kljub pomanjkanju finančnih sredstev so v celotnem letu 2009 intenzivno potekale tudi aktivnosti na okoljevarstvenem področju.

V sodelovanju z Inštitutom za celulozo in papir Ljubljana, ZAG Ljubljana in Komunalo Laško smo sredi leta 2009 uspeli pridobiti slovensko tehnično soglasje – STS in tako uspešno zaključili že v letu 2008 pričetni projekt priprave stabilizirane mešanice odpadnega kieselgurja in lesnega pepela.

S tem smo odpravili pereč problem zahtevnega in dragega deponiranja proizvodnega odpadka, obenem pa pridobili uporaben gradbeni material, ki ga je mogoče tržiti.

Po dveh letih priprav vloge, dopolnjevanja projektne dokumentacije ter usklajevanja vseh naših proizvodnih postopkov z direktivo IPPC smo v začetku 2009 uspeli pridobiti okoljevarstveno dovoljenje – OVD.

Ker nam ta zaradi okoljevarstvenih zahtev direktive nalaga prekinitev proizvodnega postopka sušenja odpadnega pivskega kvasa, smo skozi celotno leto v sodelovanju s Kemijskim inštitutom Ljubljana in Biotehnično fakulteto intenzivno izvajali aktivnosti razgradnje pivskega kvasa na pilotnem reaktorju, z namenom apliciranja razgradnje direktno na anaerobnem UASB reaktorju naše predčistilne naprave.

Postopek še ni tehnično tehnološko dodelan, zato se raziskave nadaljujejo v leto 2010, ko načrtujemo pričetek uvajanja pivskega kvasa na naš reaktor in s tem povezano tudi povratno pridobivanje bioplina kot nadomestilo zemeljskemu plinu v kotlovnici.

2.9 Analiza uspešnosti poslovanja

Delniška družba Pivovarna Laško uspešno združuje večino slovenskih proizvajalcev pijač v Skupino Pivovarna Laško, ki jo dopolnjuje še Jadranska pivovara – Split, d. d., ter časopisno in založniško podjetje Delo, d. d., Ljubljana.

V poslovnem letu 2009 Skupina Pivovarna Laško ni pridobila nobenega večjega strateškega partnerja na področju jugovzhodne Evrope. Konec leta 2008 je bila podpisana pogodba za oskrbo italijanskega trga z dansko družbo Royal Unibrew AS za polnitev piva blagovne znamke Ceres. Delež prodaje Ceres-a se je v letu 2009 že približal 5 %, z dodatnimi posli za leto 2010 pa se napoveduje uspešno sodelovanje tudi v prihodnjih letih in smelo lahko upamo, da bo to v prihodnje pomenilo stalnico v poslovni strategiji razvoja skupine.

Vse družbe v Sloveniji, ki so kapitalsko povezane v Skupino Pivovarna Laško (Pivovarna Laško, Pivovarna Union, Radenska, Fructal in Vital), so v poslovnem letu 2009 nadaljevale in uresničevale prizadevanja za optimalno sodelovanje na nabavnem in prodajnem področju.

Rezultati takšnega sodelovanja so se odražali pri nabavah surovin, embalaže, repromaterialov in ostalih materialov pod ugodnejšimi pogoji nabave, rokov kakor tudi cenovnih pogojev. Pri takšnih povezavah pa so učinki sinergijskih učinkov vidni šele v daljšem časovnem obdobju.

Na prodajnem področju se sinergijski učinki v letu 2009 odražajo predvsem na prodaji proizvodov preko lastne distribucijske mreže, imenovane Horeca. Na tem segmentu poslovne politike v prihodnje pričakujemo še ugodnejše poslovne rezultate celotne skupine.

Vse družbe v Skupini Pivovarna Laško na segmentu proizvodnje pijač so v letu 2009 poslovale slabše kot v predhodnem letu. V negativnem smislu izstopa Jadranska pivovara – Split, ki je tudi v letu 2009 poslovala z izgubo in s svojimi rezultati dodatno poslabšala skupne rezultate skupine. Posledično bomo v tej družbi v letu 2010 ustavili proizvodnjo piva in iskali alternativno rešitev: morebitna oddaja v najem ali odprodaja.

V letu 2010 se bo poslovna strategija obvladujoče družbe Pivovarne Laško, d. d. in Skupine Pivovarna Laško nadaljevala predvsem v smeri pridobivanja novih prodajnih trgov tako na trgih Evropske unije kakor tudi na trgih jugovzhodne Evrope. Na vseh teh prodajnih trgih bomo nadaljevali z nadgradnjo trženjskega pristopa za prepoznavnost vseh proizvodov sicer že uveljavljenih blagovnih znamk, še vnaprej pa si bomo prizadevali tudi za ugodnejše nabavne pogoje.

2.9.1 POSLOVANJE SKUPINE

Skupina Pivovarna Laško (v nadaljnjem besedilu Skupina) je v letu 2009 skupaj prodala 4,553 milijona hl vseh vrst pijač, kar je za 9,2 % manj kot v letu 2008.

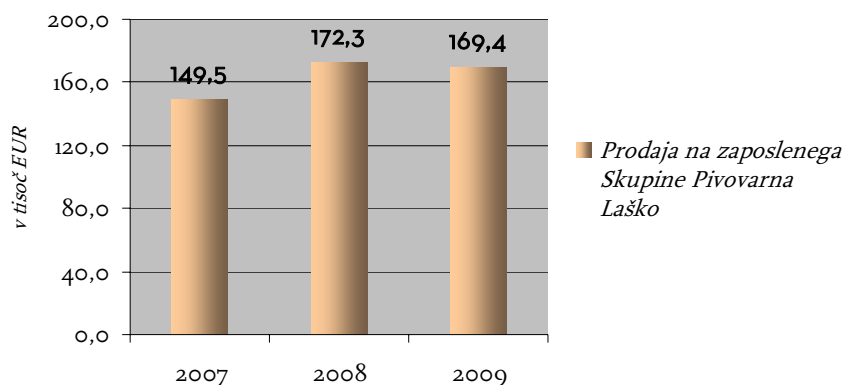
Prodaja vseh pijač Skupine Pivovarna Laško

(v hl)	Prodaja 2009	Prodaja 2008	Indeks 09/08
Pivo	1.975.579	2.229.024	88,6
Mineralna voda	598.668	618.709	96,8
Izvirna naravna voda	226.878	276.109	82,2
Voda z okusi	320.888	378.751	84,7
Sadni sokovi, nektarji	368.608	403.643	91,3
Ostali brezalkohol	989.040	1.034.618	95,6
Sirupi*	64.288	65.894	97,6
Alkohol ostalo	8.942	9.291	96,2
Skupaj	4.552.891	5.016.039	90,8

*Prodaja pri sirupih je v letu 2008 v primerjavi s podatkom v Letnem poročilu 2008 manjša za 1.625 hl (Radenska, d. d.), zaradi prikaza v hektolitrih sirupa v kontejnerju in ne v pijači, ki se pripravi iz sirupa.

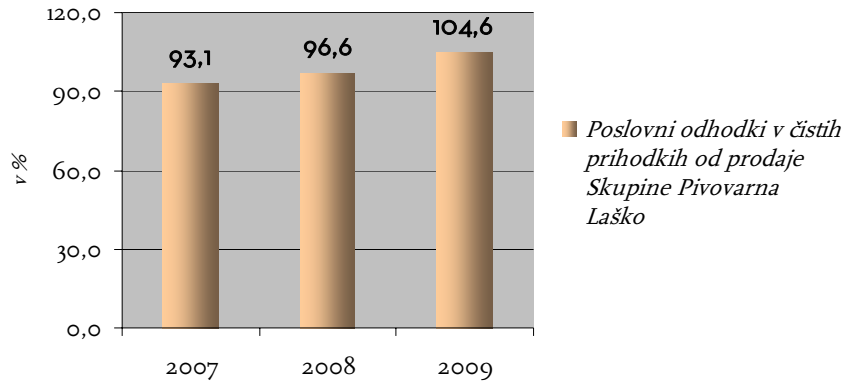
Vzrok za manjšo prodajo v letu 2009 je manjša poraba pijač kot prejšnje leto. Ocenjujemo, da so takšna gibanja potrošnje pijač predvsem posledica krize, katero je povzročila finančna kriza in tako močno vplivala na življenjsko raven prebivalstva. Ob vsem tem ugotavljamo, da v letu 2009 niso bile najugodnejše vremenske razmere za potrošnjo osvežilnih pijač, še posebej v sezonskih mesecih. Obenem pojav novih trgovskih verig (Lidl, Hofer) na slovenskem trgu povečuje konkurenco na segmentu pijač.

Prodaja na zaposlenega

Prodaja na zaposlenega v Skupini se je v letu 2009 v primerjavi z letom 2008 zmanjšala za 1,7 %.

Poslovni odhodki v čistih prihodkih od prodaje

Poslovni odhodki v čistih prihodkih od prodaje so se v letu 2009 povečali za 8,3 % v primerjavi z letom 2008.

Načrti

V Skupini Pivovarna Laško za leto 2010 načrtujemo, da bomo na domačen in na tujih trgih skupaj prodali 4.566.595 hl vseh vrst pijač, kar je za 0,3 % več, kot smo uspeli prodati v letu 2009. Načrt smo zastavili optimistično predvsem zaradi načrtovane večje prodaje na tuja tržišča.

2.9.2 POSLOVANJE OBVLADUJOČE DRUŽBE

Poslovno leto 2009 bomo v zgodovini Pivovarne Laško, d. d., beležili kot eno prehodnih obdobj. V tem letu smo zaradi netransparentnega upravljanja zamenjali upravo, kar je imelo posredno negativni učinek na poslovne rezultate, ki niso dosegli tistih iz preteklega leta niti pri fizičnih niti pri finančnih kazalnikih.

Izvedene slabitve finančnih naložb bodo v naslednjem obdobju nekoliko upočasnile, nikakor pa ne onemogočile načrtovanega razvojnega procesa. Ne pričakujemo, da bi ti dogodki lahko vplivali na poslabšanje socialne varnosti zaposlenih.

Vse večji globalizaciji tako na domačem kakor tudi tujem trgu lahko konkuriramo le z združevanjem in povezovanjem sorodnih družb. V skladu s tem smo naravnali poslovno-razvojno strategijo matične družbe in Skupine, zato lahko danes konkurenčno nastopamo na tržišču, saj smo se pravočasno prilagodili na novo nastalim tržnim razmeram.

V preteklih letih in v letu 2009 so bila prizadevanja vseh zaposlenih usmerjena v izboljšanje kvalitete proizvodov, ki jo omogoča najsodobnejša tehnološka opremljenost proizvodno-polnilnega procesa, predvsem pa uporabljene kakovostne surovine, vključno z vodo. Zavedamo se, da bomo le s kvaliteto proizvodov uspeli zadržati naše zveste kupce in potrošnike vseh proizvodov Pivovarne Laško, za kar si bomo prizadevali tudi v letu 2010.

Prodaja piva in vode

(v hl)	2007	2008	2009
Prodaja skupaj	1.113.075	1.090.949	1.011.539
Verižni indeks	/	98,0	92,7
Prodaja piva	1.066.145	1.046.281	978.833
Verižni indeks	/	98,1	93,6
Prodaja vode	46.930	44.657	32.706
Verižni indeks	/	95,2	73,2
Prodaja alkohol ostalo	-	11	-
Verižni indeks	/	/	/

V poslovnem letu 2009 je Pivovarna Laško, d. d., na področju:

- ☞ PIVA
prodala 978.833 hl,
kar je za 6,4 % manj kot v letu 2008,
- ☞ NARAVNE PITNE VODE
prodala 32.706 hl,
kar je za 26,8 % manj kot v letu 2008.

Izpad prodaje piva na trgih jugovzhodne Evrope je vzrok, da doseženi količinski rezultati niso boljši ali na nivoju predhodnega leta. Padec količinske prodaje vode je vezan na sprejeto strategijo Skupine Pivovarna Laško za blagovno skupino vode, kjer za blagovno znamko Oda ni bilo predvidenih investicij v trg.

Pivovarna Laško, d. d., še nadalje ostaja vodilna proizvajalka piva Sloveniji z doseženim 45,1 % tržnim deležem.

Finančni kazalniki

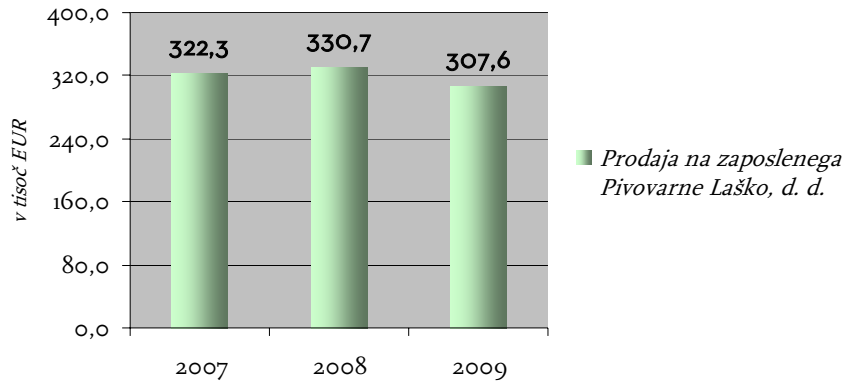
Pivovarna Laško, d. d., je v letu 2009 s prodajo svojih proizvodov in storitev ustvarila 99,66 milijona EUR čistih prihodkov od prodaje, kar je za 8,1 % manj kot v letu 2008. V strukturi prihodkov od prodaje predstavljajo večino prihodki, ustvarjeni na domačem trgu, in sicer 90,8 %.

Nižji odhodki iz poslovanja, predvsem odhodki storitev in manjši materialni stroški so doprinesli k temu, da družba izkazuje pozitiven izid iz poslovanja v višini 16,89 milijona EUR in je v primerjavi s predhodnim letom večji za 31,3 %.

Finančni prihodki so v primerjavi z letom 2008 manjši za 51,7 % in so znašali 4.090.990 EUR, predvsem zaradi nižjih prihodkov iz naslova dividend, prejetih od družb v Skupini Pivovarna Laško.

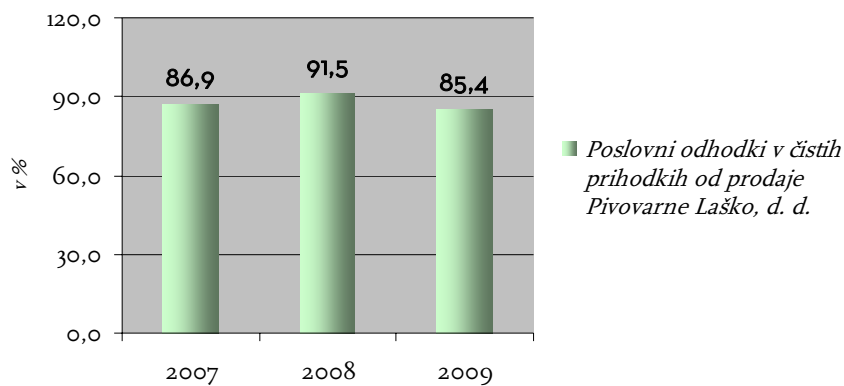
Finančni odhodki so predvsem iz naslova slabitev in odpisov finančnih naložb ter odplačila obresti v skupni višini 73,65 milijona EUR so vzrok, da je poslovni izid v letu 2009 negativen, in sicer v višini 44,97 milijona EUR.

Prodaja na zaposlenega

Prodaja na zaposlenega v Pivovarni Laško, d. d., se je v letu 2009 v primerjavi z letom 2008 zmanjšala za 7,0 %.

Poslovni odhodki v čistih prihodkih od prodaje

Poslovni odhodki v čistih prihodkih od prodaje so v letu 2009 manjši za 6,7 % v primerjavi z letom 2008.

Računovodski kazalniki Pivovarne Laško, d. d.

I. Profitabilnostni kazalniki

(v %)	2007	2008	2009
EBITDA marža	25,6	19,8	23,9
Marža iz poslovanja	17,1	11,9	17,0
Neto marža	11,2	5,6	45,1
Donosnost na kapital (ROE)	5,3	-3,5	-29,5
Donosnost na celotna sredstva (ROA)	5,5	-1,3	-10,1

II. Aktivnostni kazalniki

	2007	2008	2009
Dnevi obračanja zalog	35	43	48
Dnevi plačila kupcev	31	37	61
Operativni cikel	66	80	65
Dnevi neto denarnega toka	28	33	41
Čisti prihodki od prodaje na investiran kapital	1,42	1,06	1,01
Prihodki na zaposlenega (v tEUR)	322	331	308
Stroški dela na zaposlenega (v tEUR)	30	30	33
Povprečno število zaposlenih	337	328	324

III. Kazalniki finančnega ustroja

	2007	2008	2009
Hitri koeficient	0,11	0,03	0,01
Obratni koeficient	0,20	0,24	0,12
Kapital v celotnih sredstvih	0,46	0,38	0,30
Finančne obveznosti v kapitalu	1,05	1,62	2,22
Neto finančne obveznosti v kapitalu	1,05	1,60	2,21
Finančne obveznosti / EBITDA	8,75	13,26	12,04
Kapital v stalnih sredstvih	0,48	0,40	0,32
Dolgoročni viri v stalnih sredstvih	0,79	0,78	0,47
Pokritje obresti	36,90	0,82	0,28

Načrti

Za poslovno leto 2010 v Pivovarni Laško, d. d., načrtujemo prodajo 1.030.000 hl piva, kar je za 5,2 % več, kot je bilo prodano v letu 2009, obenem pa načrtuje prodajo ustekleničene naravne pitne vode v količinah 35.000 hl, kar je za 7,0 % več od prodaje v prejšnjem letu.

Ob realizaciji planiranih prodanih količin pijač načrtujemo, da bomo v letu 2010 ustvarili 111 mio EUR čistih prihodkov od prodaje, kar je za 11,3 % več kot v letu 2009. Obenem načrtujemo, da bosta v poslovnem letu 2010 kazalnika gospodarnosti in EBITDA v prihodkih od prodaje dosegla vrednosti 1,200 in 0,228.

Zaključek

Zaključeno poslovno leto 2009 ni bilo tako uspešno kot nekaj zadnjih let, vendar ugotavljamo, da je poslovna politika družbe pravilno usmerjena in zagotavlja uspešen razvoj tudi vnaprej. Pivovarna Laško, d. d., se je v preteklosti praviloma uvrščala med uspešnejše družbe živilsko-predelovalne panoge v Sloveniji. Smelo lahko pričakujemo, da bo družba kljub zelo zaostrenim pogojem gospodarjenja in finančni krizi, nadaljevala z dobrimi poslovnimi rezultati tudi v prihodnje.

Po opremljenosti celotnega proizvodno-polnilnega procesa in kakovosti vseh proizvodov se družba lahko primerja z najuspešnejšimi pivovarnami v Evropi.

Pivovarna Laško, d. d., želi tudi v prihodnje obdržati doseženi nivo odličnosti in vodilni položaj v svoji panogi v Sloveniji. Projekt združevanja slovenske industrije pijač in nenehno iskanje novih možnosti izkoriščanja sinergij bo še nadalje osnovna strategija poslovne politike družbe. Družba lahko le združena uspešno konkurira tujim korporacijam tako na slovenskem kakor tujem trgu. Nadaljnji razvoj družbe bo odvisen predvsem od realizacije omenjenega projekta, vsekakor pa se bo družba poskušala usmerjati tudi v kapitalske povezave z drugimi proizvajalci pijač, predvsem na območju jugovzhodne Evrope.

V preteklosti je Pivovarna Laško, d. d., že večkrat dokazala, da sta znanje in volja ključna dejavnika, ki pomagata kljubovati vsem nastalim težavam, ki spremljajo iz leta v leto manj ugodne pogoje poslovanja. Družba načrtuje, da bo v prihodnje še uspešnejša, predvsem z boljšim izkoristkom sinergijskih učinkov kapitalsko povezanih družb na področju skupnega trženja blagovnih znamk na tujih trgih.

Pivovarna Laško, d. d., bo tudi v prihodnje svojim zvestim potrošnikom zagotavljala vrhunsko kvaliteto vseh svojih proizvodov, lastnikom družbe – delničarjem pa zagotavljala uspešen razvoj in dolgoročno trdnost naložbenih sredstev ter zadovoljiv donos na vloženi kapital.

2.9.3 POSLOVANJE ODVISNIH DRUŽB

1. Radenska, d. d., Radenci

Predstavitev družbe

Razvoj podjetja Radenska se je začel leta 1869, ko je dr. Karel Henn, lastnik zemljišča, napolnil prve steklenice z mineralno vodo. Dobrih 50 let kasneje (leta 1923) je bila mineralna voda priznana kot zdravilna, od leta 1936 pa zanjo uporabljajo simbol treh rdečih src. Blagovna znamka Radenska Tri srca sodi med najstarejše v Sloveniji.

Osnovna dejavnost Radenske je polnjenje in trženje mineralne in izvirske vode ter brezalkoholnih pijač.

Na slovenskem tržišču želimo pod blagovno znamko Radenska ostati vodilni polnilec naravnih mineralnih vod, na področju ustekleničenih pitnih vod in brezalkoholnih pijač pa razvojno aktivno in konkurenčno podjetje s pomembnim tržnim deležem. Na področju izvoza želimo ostati vodilni slovenski izvoznik naravnih mineralnih vod pod blagovno znamko Radenska in aktivni polnilec in/ali prodajalec tistih proizvodov Radenske, ki so glede na svojo kakovost tržno zanimivi predvsem na prostoru bivših republik Jugoslavije in srednje Evrope.

Radenska, d. d., Radenci je odvisna družba obvladujoče družbe Pivovarne Laško, d. d. Lastniški delež obvladujoče družbe predstavlja 93,80 % kapitala.

Radenska, d. d., Radenci ima tudi lastniške deleže v drugih družbah in je lastnik oziroma solastnik v družbah: Radenska, d. o. o ,Beograd (100 % last), Radenska, d. o. o ,Zagreb (100 % last), družbi nista aktivni, ter Miral, d. o. o (100 % last), RA&LA, d. o. o., Sarajevo (1,97 % last) in Odem GIZ Slopak, d. o. o. (9,74-odstotna last).

Osnovne značilnosti poslovanja v letu 2009

V Radenski, d. d., smo na vseh prodajnih področjih v letu 2009 prodali 103,847 mio litrov pijač, kar pomeni za 7,4 % manj kot v letu 2008, in 9,2 % manj, kot je bilo planirano. Nekoliko večji izpad pri planu beležimo v litrih pri vodah (9,9 %), manjši (6,3 %) pa pri brezalkoholnem programu.

Prodaja na slovenskem trgu v litrih v strukturi predstavlja 78,3 % in je v primerjavi z letom 2008 porasla za 1 %. S povečanimi aktivnostmi pri ključnih kupcih nam je uspelo v primerjavi s konkurenco na domačem tržišču pri posameznih kategorijah zadržati ali pa celo povečati tržne deleže v Sloveniji. Največji padec beležimo na tržiščih bivše Jugoslavije, in sicer kar za 15,9 % oz. za 1,27 mio litrov manj kot v letu 2008. To področje je v strukturi skupne prodaje padlo s 7,1 % na 6,5 %, če primerjamo fizično realizacijo v litrih.

Na hrvaškem tržišču negativne učinke povzročajo padec kupne moči, administrativne ovire in nenaklonjenost hrvaških kupcev do slovenskih proizvodov.

Na ostalih trgih bivše Jugoslavije (Bosna in Hercegovina, Makedonija, Srbija) so nekonkurenčni zaradi visokih uvoznih dajatev, prav tako pa lahko padec prodaje pripišemo relativno nizkim vložkom v te trge. V državah EU smo v letu 2009 prodali

13,86 mio litrov oz. 9,6 % manj naših mineralnih vod in ostalega brezalkohola kot v letu 2008. Glavnino izpada prodaje pa pomenijo trgovske blagovne znamke, ki smo jih ukinili. V letu 2009 je strukturni delež prodaje v državah EU v skupni prodaji Radenske nekoliko padel (s 13,7 % v letu 2008 na 13,4 % v letu 2009).

Na področju prekomorskih držav znaša delež v strukturi skupne prodaje 1,8 %, v letu 2008 pa je znašal ta delež 1,9 %. Vzrok za padec so predvsem ZDA.

Pomembnejši podatki o poslovanju družbe Radenska, d. d., Radenci

(v EUR)	2007	2008	2009
Čisti prihodki od prodaje	33.140.228	31.891.846	30.234.647
Čisti dobiček	25.367.571	4.872.959	(36.833.222)
Čisti denarni tok ¹	28.823.611	8.009.730	(33.509.004)
EBIT	16.060.511	18.523.348	12.867.447
EBITDA	19.516.551	21.660.119	16.191.665
Dolgoročna sredstva	87.902.004	73.513.964	73.358.307
Kratkoročna sredstva	70.419.483	75.842.171	38.292.338
Kapital	130.418.518	121.157.626	83.758.794
Dolgoročne obveznosti	3.383.379	768.824	8.565.555
Kratkoročne obveznosti	21.394.727	24.272.539	16.411.946

¹ Čisti dobiček z amortizacijo

V letu 2009 je Radenska, d. d., ustvarila 30,7 mio EUR poslovnih prihodkov in 29,3 mio EUR poslovnih odhodkov in dosegla poslovni izid iz poslovanja v višini 1,4 mio EUR. Brez prevrednotovalnih odhodkov zaradi slabitve naložbenih nepremičnin bi bil poslovni izid iz poslovanja dosežen v vrednosti 2,4 mio EUR. Finančnih prihodkov smo dosegli 3,2 mio EUR, zaradi slabitev finančnih naložb smo dosegli 49,7 mio EUR finančnih odhodkov. Čisti poslovni izid oz. izguba znaša -36,8 mio EUR.

Zaposleni

Stroške dela v deležu vseh stroškov in odhodkov poslovanja načrtno zmanjšujemo. Planirani stroški dela za leto 2010 znašajo 5,2 mio EUR. Njihov planirani delež v čistih prihodkih iz prodaje bo znašal 16,2 %, doseženi v letu 2009 pa je znašal 21,8 %. Glede na postavljene dolgoročne cilje zmanjšujemo dejansko število zaposlenih vse od leta 2002 in tako načrtujemo tudi za leto 2010. Konec leta 2010 (31. 12. 2010) planiramo 208 zaposlenih.

Planirano je zmanjšanje za 12 zaposlenih, konec leta 2009 (31. 12. 2009) je bilo 220 zaposlenih, v letu 2009 se je zmanjšalo število zaposlenih za 20, v začetku leta 2009 (1. 1. 2009) je bilo 240 zaposlenih.

Zaključek

Obstoječe tržno okolje v povezavi z znanimi trendi je vplivalo na smelo zastavljene temeljne cilje v poslovanju v letu 2010. Pričakujemo, da se bodo znotraj Skupine Pivovarna Laško nadaljevali procesi, ki bodo imeli nadaljnje sinergijske učinke.

2. Skupina Union

Predstavitev skupine

Skupina Union, ki je nastala leta 2001, ko je Pivovarna Union, d. d. prevzela družbo Fructal, d. d., poleg matične družbe Pivovarna Union, d. d., vključuje še družbe: Fructal, d. d., Ajdovščina, Fruktal Mak, a. d., Skopje ter pridruženo družbo Birra Peja, Sh. a. iz Kosova. V začetku februarja 2005 je Pivovarna Laško, d. d., z nakupom dodatnih 41,3 % delnic Pivovarne Union, d. d., postala večinska lastnica, s čimer je Pivovarna Union, d. d., postala del Skupine Pivovarna Laško, ki združuje proizvajalce piva, mineralnih, naravnih in izvirskih vod, brezalkoholnih ter žganih in ostalih alkoholnih pijač ter časopisno in založniško dejavnost, opravlja pa tudi storitve trgovine na drobno in debelo.

Vizija Skupine Union je, da z lastnimi blagovnimi znamkami ohranjamo visoko prepoznavnost in hkrati lojalnost potrošnikov tako na slovenskem kot na okoliških trgih izven slovenskih meja. Hkrati si prizadevamo postati vodilni regijski proizvajalec z močno lastno distribucijsko mrežo. Smo družbeno odgovorna podjetja z visoko stopnjo ekološke zavesti. Tudi v prihodnje bomo nadaljevali z razvojno-inovativnimi programi, s katerimi bomo pobudniki sprememb in tvorci novih trendov na tržišču.

Naše poslanstvo je zagotavljanje visoko kakovostnih pijač, ki zadovoljujejo potrebe najzahtevnejših potrošnikov in sledijo svetovnim in hkrati razvijajo in odkrivajo nove segmente in trende. Tako pri pivu kot pri brezalkoholnih pijačah, ki jih proizvajamo brez konzervansov, upoštevamo zahtevne živilske in tehnološke standarde. Za vse zaposlene ustvarjamo urejeno delovno okolje, ki spodbuja njihov strokovni in osebni razvoj.

Strateški cilji Skupine Union so proizvodnja in prodaja inovativnih trendovskih izdelkov, ohranjanje tržnih pozicij lastnih blagovnih znamk na domačem trgu in ponovna pridobitev in razširitev v preteklosti že doseženih pozicij na bližnjih trgih. Načrtovano stroškovno učinkovitost bomo dosegali s strokovno usposobljenimi sodelavci, ki bodo delovali timsko in skladno s kulturo Skupine Union.

Pivovarna Union, d. d., je obvladujoča družba Skupine Union. V skupini so poleg pivovarne še družbi Fructal, d. d., in Fruktal Mak, a. d., katerih osnovna dejavnost je proizvodnja sokov in pijač, ter pridružena družba Birra Peja, Sh. a., ki je proizvajalka piva. Pivovarna Union, d. d., je 93,02 % lastnik družbe Fructal, d. d., ki je 89,4 % lastnik družbe Fruktal Mak, a. d. V družbi Birra Peja, Sh. a., ima Pivovarna Union, d. d., 40 % lastniški delež.

Osnovne značilnosti poslovanja v letu 2009

Skupina Union je v letu 2009 na slovenskem trgu ter izvoznih trgih skupaj prodala 2.280.456 hl vseh pijač, od tega 71,3 % v Sloveniji ter 28,7 % v izvozu. V primerjavi z letom 2008 je bila količinska prodaja manjša za 6 %, za načrtovanimi rezultati pa je skupina zaostajala za 7 %. Prodaja piva v Sloveniji je ostala na ravni predhodnega leta, medtem ko je prodaja na izvoznih trgih padla. Prodaja brezalkoholnih pijač je bila manjša tako na domačem kot tudi na izvoznih trgih.

Vzroke za nekoliko slabše količinske kazalnike poslovanja je potrebno iskati tudi v splošni gospodarski situaciji, ki jo je ustvarila recesija in se ji niti proizvodnja pijač ni mogla izogniti.

Na slovenskem trgu smo predvsem v drugi polovici leta 2009 občutili posledice svetovne gospodarske krize tudi v Skupini Union. Po podatkih raziskave Canadean je potrošnja brezalkoholnih pijač padla za skoraj 4 odstotne točke. Največji padec potrošnje je bil pri sadnih pijačah, ledenih čajih in pri energijskih pijačah. To se je odrazilo tudi na prodaji brezalkoholnih pijač in vode Skupine Union, ki je v primerjavi s predhodnim letom nižja za 7 %.

V segmentu trgovine za nas predstavljajo vedno večjo konkurenco blagovne znamke nižjega cenovnega razreda piva in širjenje diskontnih trgovin, saj cenovno konkurirajo uveljavljenim in kakovostnim blagovnim znamkam, kar posledično ustvarja še dodatne pritiske na zniževanje cen.

Podobna je bila tudi situacija na izvoznih trgih. Na glavnih izvoznih trgih, to je na trgih jugovzhodne Evrope, pogoji poslovanja (ekonomska, gospodarska in politična situacija) ostajajo nestabilni. Glavne težave v letu 2009 so predstavljale zmanjšana likvidnost pri kupcih in pa padec vrednosti valut (srbski dinar). Dodatno težavo na teh trgih predstavlja negativen odnos do slovenskih proizvajalcev zaradi nerešenih političnih vprašanj ter:

- ☞ visoke carine na teh trgih oziroma njihovo prepočasno zmanjševanje;
- ☞ prodajne cene domačih proizvajalcev so nižje od cen naših izdelkov;
- ☞ konstantno padanje kupne moči potrošnikov;
- ☞ razvoj trgovskih verig, ki zahtevajo vse večje bonitete in dajejo prednost lastnim trgovskim znamkam;
- ☞ na osnovi Pakta stabilnosti jugovzhodne Evrope imajo domači proizvajalci piva in brezalkoholnih pijač preferencialni status ter predstavljajo močno konkurenco našim izdelkom;
- ☞ nelikvidnost in finančna nedisciplina večjih kupcev naših uvoznikov, ki v veliki meri denar od prodaje pijač namenjajo za svoje investicije in tako zamujajo s plačili;
- ☞ visoka marketinška vlaganja konkurence.

Skupina Union je ustvarila 162 mio EUR poslovnih prihodkov, od tega 159,5 mio EUR čistih prihodkov iz prodaje, kar je za 4,2 % manj kot leta 2008. Poslovni stroški v višini 147,8 mio EUR so za 6,8 % manjši kot v letu 2008. Stroški surovin, materiala, energije, vode, embalaže so nižji za 9,4 %, saj so se namreč cene osnovnih surovin in materialov v primerjavi z enakim lanskim obdobjem, ko so bile na zelo visokem nivoju, zmanjšale. Stroški storitev so nižji za 16,8 %. Na skupno zmanjšanje stroškov storitev so najbolj vplivala zmanjšanja stroškov prevozov, reklame. Stroški dela so višji za 3,3 %, stroški odpisov pa za 0,9 %.

Skupina Union je iz svoje osnovne dejavnosti dosegla dobre rezultate, saj je s striktnim obvladovanjem stroškov in z izboljšano strukturo prodaje dosegla 14,2 mio EUR dobička iz poslovanja, kar je za 21,5 % več kot leta 2008.

Pomembnejši podatki o poslovanju Skupine Union

(v EUR)	2007	2008	2009
Čisti prihodki od prodaje	159.854.725	166.461.402	159.454.109
Čisti dobiček	21.188.603	5.820.587	-51.645.016
Čisti denarni tok ¹	35.283.470	18.822.852	-39.120.762
EBIT	16.704.062	11.711.222	14.224.570
EBITDA	30.798.929	24.713.487	26.748.824
Dolgoročna sredstva	250.976.303	213.911.437	212.779.353
Kratkoročna sredstva	98.546.681	106.176.607	60.099.441
Kapital	194.112.167	132.477.907	78.424.313
Dolgoročne obveznosti	75.570.490	55.829.068	60.400.381
Kratkoročne obveznosti	79.840.327	131.781.069	134.054.100

¹ Čisti dobiček z amortizacijo

Izredno obremenilno pa so na poslovanje Skupine Union v letu 2009 vplivali finančni odhodki. Skupina je predvsem zaradi odpisov danih posojil in slabitve naložb v letu 2009 imela izgubo v višini 51,6 mio EUR. Skupina je poleg tega visoko zadolžena, vendar večji del obveznosti do bank pokrijejo finančne naložbe. Skupina Union je kljub temu ob podpori bank sposobna plačevati obresti, investirati za tekoče potrebe osnovne dejavnosti ter delno odplačevati obroke dolgoročnih posojil tudi brez dezinvestiranja finančnih naložb.

Zaposleni

Skupina Union je imela konec leta 2009 819 zaposlenih, kar je 4,2 % manj kot leto prej. V zadnjih nekaj letih je skupina zaradi racionalizacije delovnih procesov in stroškov močno znižala število zaposlenih predvsem s tako imenovanimi » mehкими metodami«, istočasno pa delo prerazporeja, in v posameznih primerih kadre za več opravljenega dela dodatno stimulira. Kljub restriktivni politiki zaposlovanja pa je v dolgoročni strategiji skupine tudi zaposlovanje primerno izobraženih in kvalitetnih kadrov, že zaposlenim pa omogočanje rednega dodatnega izobraževanja.

Zaključek

Cilji Skupine Union temeljijo predvsem na razvoju, tehnologiji, znanju in kakovosti, s katerimi skrbi za proizvodnjo in prodajo kakovostnih vrst pijač. Za leto 2010 načrtujemo, da bomo v Skupini Union prodali 2,324 mio hl pijač. Načrtovani dobiček iz poslovanja je 17,5 mio EUR, čisti dobiček pa 10 mio EUR.

3. Vital Mestinje, d. o. o.

Predstavitev družbe

Vital Mestinje je podjetje brezalkoholnih pijač in je usmerjeno v dve osnovni aktivnosti: proizvodnja in polnitev brezalkoholnih pijač, nektarjev, sadnih sirupov in gaziranih pijač pod lastno blagovno znamko FRUPI ter proizvodnja in polnitev pijač za trgovske blagovne znamke domačih in tujih trgovcev.

Osnovna dejavnost podjetja je proizvodnja brezalkoholnih pijač in sadnih sokov.

V bodoče se bo naše podjetje še bolj usmerjalo v razvoj novih proizvodov, saj je konkurenca v tej branži tako močna, da je nujno spremljati potrebe potrošnikov, zato pa tudi posodabljati tehnologijo. Istočasno pa bomo sledili strategiji polnjenja trgovskih blagovnih znamk za slovenske in tuje trgovce. V podjetju imamo dovolj proizvodnih kapacitet, zato še vedno iščemo koristnike le-teh, saj lahko nudimo polnitev vseh vrst brezalkoholnih pijač.

Podjetje je kapitalsko povezano s Pivovarno Laško, d. d., ki je bila na dan 31. 12. 2009 96,92 % lastnik Vitala Mestinje.

Osnovne značilnosti poslovanja v letu 2009

Fizična prodaja: 149.449 hl (4.924.483 EUR) leta 2009 ter 160.980 hl (5.609.200 EUR) leta 2008.

V letu 2009 beležimo 7,2 % količinski padec in 12,2 % finančni padec prodaje. Le-ta je rezultat preusmeritve iz prodajnega programa FRUPI v trgovske blagovne znamke, ki v podjetju predstavljajo že 80 % celotne prodaje.

Pomembnejši podatki o poslovanju družbe Vital Mestinje, d. o. o.

(v EUR)	2007	2008	2009
Čisti prihodki od prodaje	5.150.452	5.773.931	5.135.479
Čisti dobiček	45.565	53.250	47.569
Čisti denarni tok ¹	498.579	463.146	424.865
EBIT	54.424	89.753	48.000
EBITDA	507.438	499.649	425.296
Dolgoročna sredstva	2.488.358	2.215.201	2.066.005
Kratkoročna sredstva	2.262.130	2.593.015	2.271.181
Kapital	3.338.637	3.391.887	3.439.456
Dolgoročne obveznosti	274.830	163.592	97.629
Kratkoročne obveznosti	1.137.021	1.252.737	800.101

¹ Čisti dobiček z amortizacijo

Vital Mestinje je uspešno zaključilo poslovno leto 2009, ustvarilo je 5.135.479 EUR čistih prihodkov iz prodaje. Pri tem pa ugotavljamo, da je indeks čistih prihodkov od prodaje v primerjavi s predhodnim letom le 88,9. V strukturi prihodkov iz prodaje predstavljajo prihodki na domačem trgu 96,3 %, prihodki na tujih trgih pa 3,7 %.

Prav tako so odhodki iz poslovanja, ki znašajo 5.046.907 EUR, glede na preteklo leto manjši za 11,4 %. Zaradi manjše prodaje je bila tudi proizvodnja v primerjavi s preteklim letom nekoliko manjša. Strošek amortizacije znaša 377.296 EUR in je za 8 % manjši v primerjavi s preteklim letom.

Družba je ustvarila 48.000 EUR dobička iz poslovanja, kar je za 46,5 % manj kot v letu 2008.

Finančni prihodki so v primerjavi z letom 2008 manjši za 28 %. Finančni odhodki so se zmanjšali kar za 91 %, tako da je družba ustvarila 5.996 EUR pozitivnega izida iz financiranja.

Čisti dobiček znaša 47.569 EUR in je za 11 % manjši v primerjavi z letom 2008.

Zaposleni

Zaposlovalna politika: trenutno stanje zaposlenih je 38 delavcev. V podjetju ne nameravamo zaposlovati na novo. Tudi v bodoče, ko bo prihajajo do upokojitev, bomo delo razporedili med obstoječe delavce. Je pa število zaposlenih zelo na minimumu, zato že daljša bolniška odsotnost lahko pomeni problem. Stanje zaposlenih na dan 31. 12. 2009 znaša 38 delavcev.

Zaključek

Poslovanje v letu 2009 je bilo zadovoljivo glede na gospodarske razmere in manjšo potrošnjo, ki se je začela kazati že takoj po prvi polovici leta. Prodaja je bila glede na preteklo leto res nekoliko manjša, smo pa za planom zaostali zgolj 3 %, kar je dokaj zadovoljivo.

Naša strategija bo tudi v bodoče temeljila na pridobivanju novih trgovskih blagovnih znakov, na FRUPI programu bomo veliko pozornost posvetili prodaji sirupov in pijač v kartonski pure-pak embalaži. Istočasno pa si bomo prizadevali pridobiti še kakšnega novega kupca izven Slovenije, saj moramo čim bolj zapolniti kapacitete, ki so še na razpolago.

4. Delo, d. d., Ljubljana

Predstavitev družbe

Delo, d. d., je že pol stoletja eno vodilnih in najvplivnejših podjetij na slovenskem medijskem trgu ter pomemben oblikovalec javnega mnenja. Prvi začetki družbe Delo segajo v leto 1955, ko je nastalo Časopisno založniško podjetje Slovenski poročevalec, predhodnik današnje družbe. 1. maja 1955 je izšel prvi izvod časopisa Delo.

Delo, d. d., izdaja dva vodilna slovenska dnevna časopisa, Delo in Slovenske novice, edini nedeljski časopis Nedelo, specializirano revijo Grafičar in štiri redne časopisne priloge. Poleg tega ima Delo eno najbolj obiskanih spletnih strani www.delo.si, ki jo nadgrajujemo z video vsebinami.

Temeljno poslanstvo je javnosti posredovati čim širši spekter medijskih vsebin. Kot verodostojen in relevanten vir informacij želi Delo na čim več področjih ostati vodilni mnenjski voditelj, ki mu bodo ljudje zaupali. Delo tako odgovorno opravlja svoje temeljno poslanstvo in ljudem omogoča lažje razumevanje sveta, saj s svojimi vsebinami sporoča, razlaga, izobražuje, hkrati pa zagotavlja sprostitev in razvedrilo.

Glavni cilj družbe Delo je ostati vodilna medijska hiša, ki bo s svojimi produkti in storitvami na trgu zadovoljevala potrebe po najrazličnejših medijskih vsebinah.

Ena najpomembnejših konkurenčnih prednosti družbe Delo so nedvomno njeni zaposleni. Delo združuje najuglednejše novinarje, fotografe, tiskarske mojstre, tržnike in druge strokovnjake. Ima eno najboljše organiziranih distribucijskih mrež.

Delo sledi tudi tehnološkemu razvoju, ki zagotavlja zadovoljevanje najsodobnejših tržnih zahtev. Delovo sodobno tiskarsko središče zagotavlja kakovosten barvni tisk vseh lastnih časopisov in prilog ter tudi tiskanje edicij za zunanje naročnike. V drugi polovici leta 2009 smo uvedli integrirano redakcijo z novo prostorsko razporeditvijo in enotnim delovnim okoljem, ki bo spodbudilo komunikacijo med zaposlenimi in zlasti integracijo s spletnim Delom ter omogočilo nove razvojne korake časopisa in družbe.

V želji po čim večji poslovni učinkovitosti je Delo lastne distribucijske storitve organiziralo znotraj samostojnega podjetja Izberi, d. o. o., kar poleg boljšega nadzora nad raznašalskimi kanali in večje učinkovitosti celotnega poslovnega sistema omogoča dodatne razvojne možnosti.

Delo je 100 % lastnik družbe Izberi, d. o. o. Ljubljana, ki posluje od 1. 1. 2009, in 79,25 % lastnik družbe Večer, d. d., Maribor. Družba Delo aktivno upravlja samo družbo Izberi, d. o. o., medtem ko je z družbo Večer, d. d., zgolj v poslovnem odnosu, ki izvira iz tiskanja posameznih prilog edicije Večer. Takšna situacija je posledica omejitve glasovalnih pravic po 44. členu Zakona o preprečevanju konkurence.

Osnovne značilnosti poslovanja v letu 2009

Gospodarska kriza je v letu 2009 vplivala tudi na poslovanje družbe Delo, d. d. Slovenskim novicam je prvič v dvajsetletni zgodovini naklada upadla. Kljub negativnemu trendu prodaje časopisov je Delo ohranilo tržno pozicijo. Časopis Delo in Slovenske novice skupaj beležita 59 % tržni delež, Slovenske novice pa so še vedno dnevnik z

najvišjo prodano naklado. Spopadanje s krizo v gospodarstvu se je v veliki meri odrazilo na področju oglaševanja. Podjetja niso samo zniževala proračunov oglaševanja, korenito se je spremenila tudi struktura oglaševalskega kolača na slovenskem trgu. Med tiskanimi mediji se je vnel pravi boj za vsakega posameznega oglaševalca.

Manjši prihodki od prodaje so v največji meri posledica manjših prihodkov iz naslova oglaševanja. Z varčevalnimi ukrepi na področju stroškov je družba Delo delno kompenzirala izpad prihodkov.

V letu 2009 je družba Delo slabila vrednost posojil, danih družbama Infond Holding, d. d., in Center naložbe, d. d. Družba je na osnovi cenitve pooblaščenega ocenjevalca opravila slabitev vrednosti naložbe v družbi ČZP Večer, d. d. Skupna vrednost obeh slabitev, ki je izkazana v finančnih odhodkih, je 13,7 mio EUR. Posledica negativnega izida iz financiranja je negativni celotni poslovni izid družbe.

Pomembnejši podatki o poslovanju družbe Delo, d. d., Ljubljana

(v EUR)	2007	2008	2009
Čisti prihodki od prodaje	59.573.285	60.499.049	53.756.136
Čisti dobiček	1.809.248	4.616.531	-11.522.245
Čisti denarni tok ¹	4.933.776	7.276.014	-8.675.049
EBIT	1.648.457	6.008.137	427.326
EBITDA	4.772.985	8.667.620	3.274.522
Dolgoročna sredstva	28.269.165	41.553.901	25.398.404
Kratkoročna sredstva	7.722.209	11.914.568	19.178.594
Kapital	24.300.047	27.980.341	15.665.385
Dolgoročne obveznosti	350.000	-	4.041.689
Kratkoročne obveznosti	7.241.907	21.721.364	20.231.698

¹ Čisti dobiček z amortizacijo

Zaposleni

Za družbo je značilna visoka izobrazbena struktura, ki odraža njeno dejavnost in zahtevnost delovnih procesov. V skladu s strategijo upravljanja in razvijanja kadrovskega potenciala družba podpira izobraževanje zaposlenih za pridobitev ustrezne izobrazbe. Konec leta 2009 je bilo v družbi Delo, d. d., in Izberi, d. o. o., zaposlenih 468 delavcev, kar je 2 zaposlena manj kot ob koncu leta 2008.

Zaključek

Prednostne naloge vodstva bodo v prihodnje usmerjene v iskanje nove rasti in razvojem sposobnosti zanj. Gre zlasti za procese preoblikovanja obeh ključnih projektov – dnevnikov Delo in Slovenske novice, ter za oblikovanje ustreznih organizacijskih sposobnosti – kompetenc za to, da bomo kos tem nalogam. To terja večjo notranjo povezanost vseh zaposlenih. Poenotenju poslovnih ciljev je namenjen proces oblikovanja strateškega poslovnega načrta, ki je predviden za prvo polletje leta 2010. Iz njega izhajajo načrtovani procesi preoblikovanja (redesigna) obeh dnevnikov, pa tudi revijalnih prilog, ter pospeševanje razvoja internetnih (elektronskih) izdaj za vse ključne blagovne

znamke. Razvoj organizacijske strukture in strukture odgovornosti, vzpostavitev novih motivacijskih shem ter dodatno izobraževanje in usposabljanje so pričakovani naslednji koraki po opredelitvi strateškega poslovnega načrta.

Dodatno k zapisanemu pa lahko med prednostne naloge v letu 2010 uvrstimo izpolnitev odločbe Urada RS za varstvo konkurence, ki je družbi Delo naložil, da pretežni del naložbe v ČZP Večer, d. d., odsvoji v roku enega leta. V mesecu marcu 2010 je bil objavljen Poziv za javno zbiranje pisnih ponudb za prodajo naložbe v ČZP Večer, d. d. Proces prodaje se bo v drugi fazi nadaljeval s ponudniki, ki so v prvi fazi izrazili interes za sodelovanje v postopku prodaje.

2.10 Upravljanje tveganj

Pri poslovanju sta Pivovarna Laško, d. d., in Skupina Pivovarna Laško izpostavljena različnim poslovnim in finančnim tveganjem, ki jih večino z aktivnim in celovitim pristopom učinkovito obvladujemo.

2.10.1 UPRAVLJANJE POSLOVNIH TVEGANJ PIVOVARNE LAŠKO, D. D.

Dejavnost proizvodnja pijač je izpostavljena sezonskemu značaju potrošnje. Tako se poslovna tveganja družbe navezujejo tudi na vremenske razmere v poletnem sezonskem obdobju.

- ☞ Glede na to, da družba skoraj 15 % fizične realizacije dosega na trgih izven Evropske unije, so poslovna **tveganja** na tem **prodajnem področju** izpostavljena tudi morebitnim enostranskim ukrepom teh držav, ki lahko poslabšajo pogoje trženja na teh trgih.
- ☞ **Intelektualna lastnina** oz. blagovne znamke so izpostavljene določenim tveganjem, da se pojavijo na trgu drugega proizvajalca, zato imamo vse blagovne znamke zaščitene pri Uradu za varstvo intelektualne lastnine.
- ☞ **Zanesljivost dobaviteljev in pogodbenih partnerjev** je zmerno izpostavljena, za preprečevanje poslovnih motenj na tem segmentu se poslužujemo vhodne kontrole kvalitete surovin in repromaterialov. Za nabavo istovrstnega blaga imamo praviloma dva ali več dobaviteljev.
- ☞ **Razpoložljivost proizvodnih zmogljivosti** je delno izpostavljena poslovnim tveganjem predvsem zaradi morebitnega strojeloma. V izogib tem proizvodnim motnjam nemoteno delovanje proizvodnih zmogljivosti zagotavljamo z rednim letnim planiranim vzdrževanjem in preventivnimi tekočimi vzdrževalnimi deli.
- ☞ **Varovanje okolja** – okolje je izpostavljeno poslovnim tveganjem zaradi odpadnih vod, ki nastajajo v proizvodnem procesu. Z aktiviranjem čistilne naprave pa smo to tveganje zmanjšali na minimalno raven. Redno spremljanje škodljivih vplivov na okolje pa ima na varovanje okolja še dodaten vpliv.
- ☞ **Varovanje premoženja** – z izdelavo načrta varovanja smo pri ogroženosti oz. obvladovanju premoženja dosegli raven, ki omogoča pravočasno odkritje dogodka in posledično možnost čim hitrejše odprave posledic.

Poslovna tveganja

	Opis tveganja	Način obvladovanja	Izpostavljenost
Prodaja	izpad prodajnega trga	izvajanje analiz, tržno raziskovanje in tržno komuniciranje	zmerna
Intelektualna lastnina	tveganja v zvezi s patentno situacijo in pravno patentnimi spori	spremljanje patentne situacije	zmerna
Zanesljivost dobaviteljev in pogodbenih partnerjev	nevarnost nekonkurenčnih ali motenih dobav	izvajanje vhodne kontrole	zmerna
Razpoložljivost proizvodnih zmogljivosti	nevarnost motenega delovanja proizvodnih zmogljivosti	redno letno preventivno vzdrževanje	majhna
Varovanje okolja	nevarnost nastanka izrednih dogodkov s škodnim vplivom na okolje	redno izvajanje preventivnih aktivnosti	majhna
Varovanje premoženja	nevarnost odtujitve premoženja	sistematično ocenjevanje ogroženosti in izvajanje ukrepov v skladu z načrtom varovanja	zmerna

2.10.2 UPRAVLJANJE FINANČNIH TVEGANJ PIVOVARNE LAŠKO, D. D.

Za zagotavljanje dolgoročnega stabilnega poslovanja družbe je potrebno sprotno in temeljito spremljanje in ocenjevanje finančnih tveganj. Tudi v letu 2009 smo sledili cilju doseganja stabilnosti poslovanja in zmanjševanja izpostavljenosti posameznim tveganjem na optimalno raven. Med finančnimi tveganji so posebej pomembna kreditno tveganje, tveganje obrestnih mer, valutno tveganje in likvidnostno tveganje. Izpostavljenost posameznim vrstam finančnih tveganj ter ukrepe za varovanje pred njimi izvajamo in presojava na osnovi učinkov na denarne tokove.

☞ **Kreditna tveganja** zajemajo vsa tveganja, ki vplivajo na zmanjšanje gospodarske koristi podjetja zaradi plačilne nesposobnosti naših poslovnih partnerjev (kupcev) in neizpolnjevanja njihovih pogodbenih obveznosti. V ta namen redno nadziramo in spremljamo finančne terjatve naših kupcev, tako grosistov kot tudi kupcev detajlistične prodaje. Večinoma poslujemo z znanimi in preverjenimi poslovnimi partnerji, katerih boniteto sproti spremljamo.

Terjatve imamo zavarovane z običajnimi instrumenti za zavarovanje terjatev, kot so: menica, bančna garancija in hipoteka. Tekoče spremljamo terjatve po poslovnih partnerjih in po zapadlosti ter s sprotno izterjavo, zaračunavanjem zamudnih obresti, pisnim opominjanjem in tudi s sodno izterjavo zapadlih terjatev prispevamo k izboljšanju plačilne discipline naših kupcev. Kreditna tveganja obvladujemo in za podjetje pomenijo zmerno stopnjo izpostavljenosti.

- ☞ **Tveganje obrestnih mer** predstavlja možnost spremembe višine referenčne obrestne mere na finančnem trgu, predvsem zaradi že najetih dolgoročnih kreditov v EUR, vezanih na spremenljivo obrestno mero (EURIBOR), ki že vse od leta 2009 kaže trend padanja, kar ima na zadolženost pod variabilnimi pogoji pozitivne učinke. Ocenjujemo, da je izpostavljenost podjetja do obrestnih tveganj še zmeraj zmerna in obvladljiva.
- ☞ **Z valutnim tveganjem** se pri poslovanju družbe v letu 2009 ne srečujemo, saj tako na strani izvoza kot uvoza poslujemo v EUR. Tudi struktura naših tujih virov financiranja je v celoti sestavljena iz kreditov v skupni valuti Evropske monetarne unije.
- ☞ **Likvidnostno tveganje:** Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju med drugim ureja tudi finančno poslovanje pravnih oseb. Med finančnimi tveganji je izrednega pomena spremljanje likvidnostnega tveganja, ki pomeni tveganje nastanka izgube zaradi kratkoročne in dolgoročne plačilne nesposobnosti. Poleg tega mora podjetje spremljati in zagotavljati kapitalsko ustreznost, kar pomeni, da mora podjetje vedno razpolagati z dovolj dolgoročnimi viri financiranja glede na obseg in vrste poslov, ki jih opravlja. Zagotavljati mora ustrezno razmerje med kratkoročnimi obveznostmi in kratkoročnimi sredstvi. Glede na zadnji dan leta 2009 podjetje izkazuje presežek kratkoročnih obveznosti nad kratkoročnimi sredstvi, kar pomeni obstoj precejšnjega likvidnostnega tveganja. Da bi se izognili plačilni nesposobnosti, upravljamo z likvidnostnim tveganjem, oblikujemo in izvajamo politiko rednega upravljanja likvidnosti, ki vključuje načrtovanje pričakovanih denarnih odlivov in zadostnih denarnih prilivov zanje, ob upoštevanju normalnega poteka poslovanja in morebitnih položajev likvidnostnih kriz. Podjetje s pomočjo ustreznih kreditnih linij za kratkoročno uravnavanje denarnih tokov v obliki revolving kreditov in dovoljenega limita na transakcijskem računu likvidnostno tveganje razmeroma uspešno obvladuje. Ocenjujemo tudi, da bo ob zapadlosti kratkoročnih posojil pri bankah na finančnem trgu možno dogovoriti obnovitev obstoječih kratkoročnih virov financiranja oz. pridobiti nove, kvalitetnejše vire. Prav tako so vsa posojila pri bankah ustrezno zavarovana z dolgoročnim premoženjem podjetja, zato je ob morebitni neugodni situaciji na finančnem trgu in zahtevi bank po vračilu posojil ob zapadlosti možno poplačati posojila s prodajo dela dolgoročnega premoženja podjetja. Poslužujemo pa se tudi razporejanja viškov in primanjkljajev finančnih sredstev v okviru Skupine na kratek rok. Vsi večji finančni odlivi so vnaprej planirani in pokriti s finančnimi prilivi, bodisi iz poslovanja bodisi iz naslova koriščenja kratkoročnih virov financiranja. Na enak način obvladujemo tudi tveganje dolgoročne plačilne sposobnosti. Ocenjujemo, da je izpostavljenost likvidnostnemu tveganju glede na situacijo na finančnem trgu kakor tudi na celotnem gospodarskem prostoru visoka.

Finančna tveganja Pivovarne Laško, d. d., so v računovodsem delu letnega poročila opisana na straneh 173 in 174, v pojasnilu št. 28.

Finančna tveganja

	Opis tveganja	Način obvladovanja	Izpostavljenost
Kreditno tveganje	tveganje plačilne nesposobnosti poslovnih partnerjev	ugotavljanje bonitetnih ocen kupcev, limitiranje dobave kupcem, uporaba ustreznih instrumentov zavarovanja	zmerna
Tveganje spremembe obrestnih mer	sprememba višine referenčne obrestne mere na finančnem trgu	uporaba izvedenih finančnih instrumentov - obrestno ščitenje	zmerna
Valutno tveganje	možnost neugodnega gibanja deviznih tečajev	vezava poslov na nacionalno valuto, valutno usklajevanje uvoznih in izvoznih poslov	nizka
Likvidnostno tveganje	nesposobnost podjetja za poravnavo poslovnih in finančnih obveznosti	zagotovitev ustreznih kreditnih linij na finančnem trgu, ustrezno finančno planiranje	visoka

2.10.3 UPRAVLJANJE FINANČNIH TVEGANJ SKUPINE PIVOVARNA LAŠKO

Delovanje Skupino Pivovarna Laško izpostavlja različnim tveganjem: kreditnemu tveganju, obrestnemu tveganju, valutnemu tveganju, likvidnostnemu tveganju, itd. Celotna dejavnost upravljanja s tveganji v Skupini se osredotoča na nepredvidljivost finančnih trgov in skuša minimizirati potencialne negativne učinke na finančno uspešnost Skupine. Za upravljanje s finančnimi tveganji na nivoju Skupine se ne ukvarja posebno delovno telo, pač pa se s tem ukvarjajo finančne službe. Z globalno finančno krizo lanskega leta je postala stabilnost poslovanja Skupine podvržena večjim tveganjem. Iz tega razloga Skupina obvladovanju tveganj posveča bistveno večjo pozornost in izvaja več aktivnosti, da tveganja obvladuje.

- ☞ **Kreditna tveganja** zajemajo vsa tveganja, ki vplivajo na zmanjšanje gospodarske koristi Skupine, zaradi plačilne nesposobnosti naših poslovnih partnerjev (kupcev) in neizpolnjevanja njihovih pogodbenih obveznosti. V ta namen redno nadziramo in spremljamo finančne terjatve do naših kupcev, tako grosistov kot tudi kupcev detajlistične prodaje. Večinoma poslujemo z znanimi in preverjenimi poslovnimi partnerji, katerih boniteto sproti spremljamo. Terjatve imamo zavarovane z običajnimi instrumenti za zavarovanje terjatev, kot so: menica, bančna garancija in hipoteka. Uporabljamo tudi metodo določitve limita odprtega dolga posameznega kupca glede na prodajno pogodbo. Kreditno tveganje obvladujemo tudi z zavarovanjem dela terjatev na tujih trgih pri družbi SID – Prva kreditna zavarovalnica, d. d., Ljubljana. Tekoče spremljamo terjatve po poslovnih partnerjih in po zapadlosti ter s sprotno izterjavo, zaračunavanjem zamudnih obresti, pisnim opominjanjem in tudi sodno izterjavo zapadlih terjatev prispevamo k izboljšanju plačilne discipline naših kupcev. Pri kupcih, kjer zavarovanja ni mogoče z gotovostjo zagotoviti, poslovanje poteka na osnovi vnaprejšnjih plačil. Kreditna tveganja obvladujemo in za Skupino pomenijo zmerno stopnjo izpostavljenosti.

- ☞ **Tveganje obrestnih mer** predstavlja možnost spremembe višine obrestne mere na finančnem trgu, predvsem zaradi najetja dolgoročnih kreditov, vezanih na spremenljivo obrestno mero (EURIBOR). Pri najetih dolgoročnih posojilih je Skupina izpostavljenost spremembam obrestnih mer delno odpravila že v preteklih letih z uporabo izvedenega finančnega instrumenta v obliki obrestnega ščitenja. Ocenjujemo, da je izpostavljenost Skupine do obrestnih tveganj še vedno zmerna in obvladljiva.
- ☞ **Valutno tveganje** je bilo pri poslovanju Skupine v letu 2009 zanemarljivo, saj je bila struktura naših poslov s tujino pretežno vezana na evro, tako na nabavnem in prodajnem kot tudi na finančnem segmentu. Ocenjujemo, da je tečajno tveganje pri ostalih valutah zaradi nepomembnosti poslov majhno.
- ☞ **Likvidnostno tveganje** izhaja iz možnosti primanjkljaja razpoložljivih finančnih virov in posledično temu nesposobnost Skupine, da v dogovorjenih rokih poravnava svoje obveznosti, tako tekoče poslovne obveznosti kot tudi svoje obveznosti iz financiranja. Likvidnostno tveganje Skupine Pivovarne Laško je sicer glede na situacijo na finančnem trgu kakor tudi v celotnem gospodarskem prostoru visoko, vendar je na osnovi aktivnosti, ki jih podjetja Skupine v zvezi s tem izvajajo, dokaj obvladljivo. Skupina dosledno izvaja politiko rednega upravljanja likvidnosti, ki vključuje načrtovanje in spremljanje denarnih prilivov in odlivov in s pomočjo ustreznih kreditnih linij za kratkoročno uravnavanje denarnih tokov likvidnostno tveganje obvladuje. V lanskem letu so se poslabšali pogoji zadolževanja zaradi zahtevanih večjih jamstev za najeta posojila. Zaradi trenda zniževanja referenčne obrestne mere na finančnem trgu Evropske unije se poslovne banke vse bolj poslužujejo določanja cen kapitala v obliki fiksnih obrestnih mer. Kljub temu ima Skupina na kratkoročnem finančnem trgu še vedno odprte kreditne linije v obliki kratkoročnih revolving kreditov in dovoljenih limitov na transakcijskih računih. Poslužujemo pa se tudi razporejanja viškov in primanjkljajev finančnih sredstev v okviru Skupine na kratek rok. Vsi večji finančni odlivi so vnaprej planirani in pokriti s finančnimi prilivi, bodisi iz poslovanja bodisi iz naslova koriščenja kratkoročnih virov financiranja. Na enak način obvladujemo tudi tveganje dolgoročne plačilne sposobnosti. Skupina ocenjuje, da je izpostavljenost likvidnostnemu tveganju glede na situacijo na finančnem trgu kakor tudi na celotnem gospodarskem prostoru visoka.

Finančna tveganja Skupine Pivovarna Laško so v računovodsem delu letnega poročila opisana na straneh 235 in 236 v pojasnilu št. 30.

2.11 Trženjske aktivnosti

V letu 2009 je marketing nadaljeval in utrjeval zastavljene smernice iz leta 2008, ko je bila postavljena nova izdelčna podoba linije Laško pivo. Laško je v 2009 prejelo naziv TRUSTED BRAND, ki ga vsako leto na osnovi raziskovanja med potrošniki podelijo zaupanja vrednim blagovnim znamkam.

Družino mešanih pijač s pivom Bandidos je v 2009 dopolnil nov okus Bandidos Cuba Libre. Konec leta je bilo lansirano zimsko pivo Eliksir. Močno pivo s 16 % sladnega ekstrakta in 7,6 volumskimi odstotki alkohola sodi med piva, ki jih poznavalci poznajo pod imenom "BOCK". Eliksir je pivo jantarne, rdečerjave barve s prijetnim, nežnim, sladnim vonjem. Zanj je značilna široka paleta okusov, od čokoladnega preko sadnega do aromatično grenkega, pravilno natočeno v kozarcu pa ustvari kremasto peno.

Bock piva so svetla ali temna piva, visokih alkoholnih stopenj in ekstraktov. Za tovrstna piva je značilen sladni okus, nizka, vendar aromatična grenčica in poudarjen alkoholni karakter. Imajo kremasto peno in nizko stopnjo karbonizacije (CO₂).

2.11.1 SPREMEMBA IZDELČNE ARHITEKTURE IN PODOBE BLAGOVNE ZNAMKE LAŠKO

V letu 2007 smo na osnovi rezultatov številnih raziskav začrtali razvojno pot glavne izdelčne linije Laško pivo. Poleg tradicionalistične, nemoderne vizualne podobe je blagovna znamka Laško pivo na najvišjem nivoju imela problem s hierarhijo posameznih subbrandov, ki so se delili v dva razreda: Laško pivo Zlatorog in Laško, kateremu (razredu) so pripadali izdelki Club, Temno in Lahko. Takšna struktura ni bila optimalna z vidika tržnega komuniciranja, prav tako pa so nam raziskave kazale na padec prepoznavnosti Zlatoroga, ki so ga potrošniki zaradi desetletne komunikacije Laško pivo v verbalnem pogledu zamenjevali z besedo Laško, vizualno pa imeli pred očmi »zeleno etiketo«.

Spremembe v arhitekturi

Blagovna znamka Zlatorog je prešla v blagovno znamko Laško (torej **Laško Zlatorog**).

Nova arhitektura je naslednja:

- ☞ Laško Zlatorog
- ☞ Laško Club
- ☞ Laško Dark (preimenovanje iz Laško Temno)
- ☞ Laško Light (zamenjava za Laško Lahko)

Posamezni elementi v arhitekturi:

- ☞ zaradi večnivojskosti elementov (Laško pivo/Laško/Club, Temno, Lahko) je odstranjen logo Laško pivo v besedi in sliki,

- ☞ zaradi poudarjanja tradicije se obdrži letnica 1825 in podoba kozla, pri čemer razlikujemo izdelčnega in korporativnega.

Sprememba podobe embalaže in cenovno pozicioniranje

Novi dizajni in materiali primarne embalaže (etikete in pločevinke) kot sekundarne, sledijo zelenim cenovnim pozicijam posameznega izdelka Laško linije. Laško Zlatorog je predstavnik srednjega razreda, Laško Club, Dark in Light pa uvrščamo v razred specialnih piv in predstavljajo premium segment ponudbe. Temu je prilagojena tudi embalaža.

Novosti v embalaži v letu 2008:

- ☞ uvedba zelenih long neck steklenic (prehod iz rjave) za vse izdelke v povratni in nepovratni embalaži razen BZ Bandidos, ki ostaja na beli steklenici,
- ☞ **Laško Zlatorog** – steklenica: uporaba vratne in prsne papir metalizirane etikete, ukinitvev prsne etikete,
- ☞ **Laško Club, Dark in Light** – nepovratna zelena steklenica 0,33 l; uporaba vratne papir metalizirane etikete in samolepilne prozorne prsne etikete »no label look (NLL)«, – pločevinka Laško Light 0,5 l 1/24.
- ☞ **Export Pils** – polnjenje v zeleno long neck steklenico, redesign etiket na steklenici (ukinitvev retro etikete) in pločevinke, uvedba pakiranja 6/1 pločevink (šestorčkov).

Novosti v embalaži v letu 2009:

- ☞ **Bandidos** – uvedba novega okusa Bandidos Cuba Libre na obstoječi nepovratni twist off steklenici 0,33 l,
- ☞ **Elikvir** – zimsko pivo s 7,6 % alkohola v nepovratni zeleni steklenici 0,33 l.

2.11.2 SPREMEMBA KORPORATIVNE PODOBE PODJETJA

Sočasno s spremembo izdelčne arhitekture in podobe blagovne znamke Laško je Pivovarna Laško spremenila tudi svojo korporativno podobo. Nova korporativna podoba se tokrat loči od izdelčne podobe blagovne znamke Laško (drugačna tipografija, drugačen izgled kozla), s čimer blagovni znamki zagotavljamo avtonomnost, zaradi precejšnje podobnosti znamčenja pa vseeno vpliva na njeno pozicioniranje in prepoznavnost ter deloma tudi na blagovno znamko Export Pils. Seveda pa je nova korporativna podoba tudi podpis kvalitete za preostale blagovne znamke.

2.11.3 TRŽNE RAZISKAVE

Poleg pridobivanja informacij iz internih virov smo koristili tudi eksterne vire. Za eksterno raziskovanje smo porabili 1 % od sredstev, namenjenih za marketinške aktivnosti. Izsledki eksterne raziskovanja so poleg internih informacij, še posebej v hitro spreminjajočem okolju, bistvenega pomena. Tako pridobljene informacije koristimo za spremljanje marketinških trendov, tako prodajnih kot komunikacijskih.

2.11.4 TRŽNO KOMUNICIRANJE

Za tržno komuniciranje na domačem in na tujih trgih smo v letu 2009 planirali 8 % od celotnega planiranega prihodka prodaje izdelkov Pivovarne Laško v letu 2009, kar smo tudi realizirali. Struktura porabe sredstev je bila naslednja:

☞ Slovenija	85 %
☞ Izvoz	15 %

Slovenija

V letu 2009 smo nadaljevali z aktivnostmi seznanjanja trga o spremembah podobe na www.lasko.eu, kateri smo dodali tudi prenovljeno korporativno spletno stran www.pivo-lasko.si

V spomladanskem in jesenskem obdobju smo fokus aktivnosti usmerili v pospeševanje prodaje, predvsem v kanalu distribucije horeca preko prodajnih prireditev in partyjev.

Organizirali smo promocijo na prireditvi Lent v Mariboru v mesecu juniju ter sodelovali pri aktivnostih, vezanih na številne VIP-prireditve (Zlata lisica, Planica ...), kakor tudi pri promocijski opremi prireditvenih prostorov na prodajnih prireditvah.

V mesecu juliju smo ob uvedbi novega okusa Bandidos Cuba Libre pripravili komunikacijsko akcijo, ki je vključevala medije: TV, tisk in internet. Izpeljali smo tudi 45. prireditev Pivo-cvetje.

Na področju sponzoriranja smo delovali v smeri strateških usmeritev iz preteklih let. Večji del sponzorskih sredstev je bil namenjen za korporativno sponzoriranje.

V mesecu decembru smo v okviru novoletnega voščila in najave 185-letnice Pivovarne Laško pripravili komunikacijsko kampanjo »Eliksir«, ki je vključevala oglaševanje na TV, v tisku in na internetu. V podobi novoletne kampanje smo opremili tudi obdarovanje poslovnih partnerjev.

Tuji trgi

Na tujih trgih smo tako kot v Sloveniji večino komunikacijskih aktivnosti namenili komuniciranju nove podobe. Tako v ATL (TV, tisk ...) in BTL (pospeševaje prodaje) komunikaciji so se uporabile adaptirane komunikacijske rešitve ter predviden promocijski reklamni materiali.

2.12 Načrti za leto 2010 in razvojna strategija

Skupina Pivovarna Laško želi ostati vodilni proizvajalec piva ter mineralnih in izvirskih vod v Sloveniji s prevladujočim tržnim deležem, na področju brezalkoholnih pijač pa konkurenčna proizvajalka z vidnejšim tržnim deležem.

S poudarkom na visoki kakovosti in prepoznavnosti proizvodov načrtuje Skupina, da bo uspešna tudi na tujih trgih, predvsem na trgih jugovzhodne Evrope, tako pri prodaji piva, vode in brezalkohola, po uspešnosti poslovanja ter donosnosti kapitala pa primerljiva z evropsko konkurenco.

Plan 2010 in prodaja 2009

Skupine Pivovarna Laško

- po skupinah izdelkov

(v hl)	Plan 2010	Prodaja 2009	Indeks 10/09
Pivo	1.952.050	1.975.579	98,8
Mineralna voda	613.009	598.668	102,4
Izvirna naravna voda	227.396	226.878	100,2
Voda z okusi	343.120	320.888	106,9
Sadni sokovi, nektarji	360.374	368.608	97,8
Ostali brezalkohol	1.003.582	989.040	101,5
Sirupi	59.489	64.288	92,5
Alkohol ostalo	7.875	8.942	88,1
Skupaj	4.566.895	4.552.891	100,3

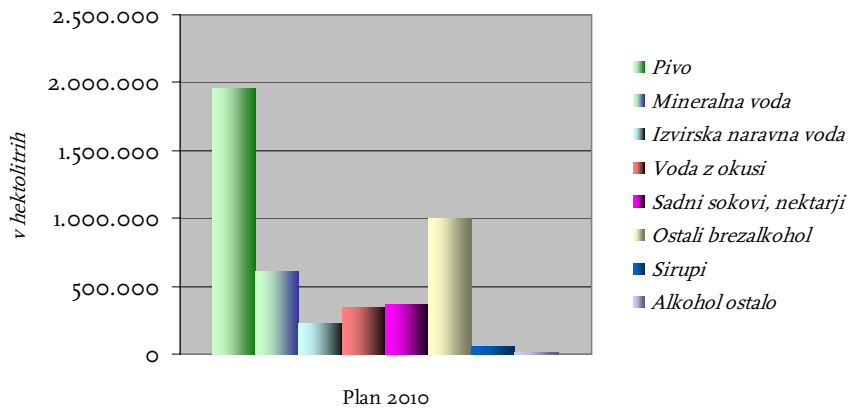
- po posameznih družbah

(v hl)	Plan 2010	Prodaja 2009	Indeks 10/09
Pivovarna Laško	1.065.000	1.011.539	105,3
Pivovarna Union	1.470.950	1.457.477	100,9
Jadranska pivovara	-	72.239	/
Radenska Radenci	1.023.006	1.038.466	98,5
Fructal Ajdovščina	728.677	709.585	102,7
Fruktal MAK Skopje	124.637	113.591	109,7
Vital Mestinje	154.625	149.994	103,1
Skupaj	4.566.895	4.552.891	100,3

Nadaljevali bomo z razvojno strategijo, ki je usmerjena predvsem na utrjevanje ugleda posameznih priznanih blagovnih znamk tako na domačem kot na tujih trgih in tako si bomo prizadevali povečevati tržne deleže na posameznih tržiščih.

Obenem bomo nadaljevali z aktivnostmi pri zmanjševanju obremenitev na okolje, predvsem pri obremenitvah na področju odpadnih vod in embalažnih odpadkov. Posebno pozornost v tej strategiji bomo namenjali vodovarstvenemu področju, in sicer vodi, kot vitalnemu viru celotne Skupine Pivovarna Laško. Nikakor pa ne bomo zanemarjali prizadevanj v bolj racionalno rabo ostalih energentov, kot sta elektrika in plin.

Količinski in strukturni prikaz plana prodaje pijač v letu 2010 za Skupino

(v hl)	Plan 2010	v %
Pivo	1.952.050	42,7
Mineralna voda	613.009	13,4
Izvirna naravna voda	227.396	5,0
Voda z okusi	343.120	7,5
Sadni sokovi, nektarji	360.374	7,9
Ostali brezalkohol	1.003.582	22,0
Sirupi	59.489	1,3
Alkohol ostalo	7.875	0,2
Skupaj	4.566.895	100,0

Zbirni plan poslovnega izida Skupine za leto 2010

(v EUR, razen števila zaposlenih)	Plan 2010
Skupni prihodki	388.007.366
Skupni odhodki	361.915.833
Amortizacija	25.013.049
Celotni poslovni izid	26.091.533
Davki	3.573.318
Čisti dobiček	22.518.215
Čisti denarni tok ¹	47.531.264
EBIT	41.874.518
EBITDA	66.887.567
Povprečno število zaposlenih iz ur	2.051

¹ Čisti dobiček z amortizacijo

2.13 Dogodki po preteku poslovnega leta

Prekinitev postopka odločanja o predlogu za začetek stečajnega postopka nad družbo Center naložbe, d. d.

Okrožno sodišče v Mariboru je s sklepom z dne 18. 1. 2010 sklenilo, da se postopek odločanja o predlogu družb upnic: Pivovarna Laško, d. d., Pivovarna Union, d. d., Radenska, d. d., Delo, d. d., in Fructal, d. d., za začetek stečajnega postopka nad dolžnikom Center naložbe, d. d., prekine do konca postopka prisilne poravnave nad Centrom naložbe, d. d. Postopek odločanja o predlogu družb upnic za začetek stečajnega postopka nad Centrom naložbe, d. d., je prekinjen do zaključka postopka prisilne poravnave nad Centrom naložbe, d. d.

Imenovanje novega direktorja v odvisni družbi RA & LA, d. o. o., Sarajevo

Z dnem 28. 2. 2010 je sporazumno prenehal mandat dosedanjemu direktorju družbe Marku Božičku. Za novega direktorja družbe je bil imenovan Šerif Krajišnik za 4 letno mandatno dobo, s pričetkom mandata s 1. 3. 2010.

Poročilo o ugotovitvah posebne revizije

Pivovarna Laško, d. d., je dne 9. 3. 2010 prejela "Poročilo o ugotovitvah posebne revizije vodenja posameznih poslov Skupine Pivovarna Laško (v nadaljevanju: poročilo)", ki ga je na osnovi skupščinskega sklepa z dne 31. 8. 2009 izdelala BDO Revizija, d. o. o., družba za revidiranje, Ljubljana. Skladno z določilom 320. člena ZGD-1 je uprava družbe poslala poročilo vsem članom nadzornega sveta.

Nadzorni svet je poročilo obravnaval in se z njim seznanil na 17. redni seji dne 30. 3. 2010. Na osnovi ugotovitev uprave, da so bili opravljeni še drugi posli, ki so bili vsebinsko povezani z obravnavanimi in jih posebna revizija ni zajela v poročilu, je nadzorni svet priporočil upravi, da se izvede pregled teh posameznih poslov. Uprava in nadzorni svet bosta s poročilom seznanila skupščino na rednem zasedanju skupščine.

Sklep višjega sodišča v Celju o razveljavitvi sklepa registrskega sodišča

Pivovarna Laško, d. d., je dne 11. 3. 2010 prejela sklep Višjega sodišča v Celju, s katerim je višje sodišče razveljavilo sklep registrskega sodišča. Gre za registrsko zadevo predlagatelja Vseslovensko združenje malih delničarjev, v kateri je registrsko sodišče zavrnilo predlog predlagatelja za vpis dveh novih članov nadzornega sveta, ki sta bila imenovana na t. i. "spontani" oz. "stopniščni" skupščini. Višje sodišče je v obrazložitvi pojasnilo, da registrsko sodišče v nepravdnem postopku ne more vsebinsko odločiti, če je že v teku pravda v isti zadevi in bi moralo postopek do odločitve v pravdi prekiniti. Dodati pa je treba, da je v pravdi Okrožno sodišče v Celju že odločilo, in sicer, da so sklepi t. i. "spontane" oz. "stopniščne" skupščine nični. Sodba še ni pravnomočna.

Denacionalizacijski zahtevki v Radenski, d. d., Radenci

Denacionalizacijski upravičenec Rudolf Höhn-Šarič, Baltimor, ZDA, je v letu 1993 vložil zahtevek za denacionalizacijo podržavljenih nepremičnin. Vloženi zahtevek se nanaša na vrnitev lastninskega deleža v takratnem podjetju ter podrejeno vrnitev v last in posest nepremičnin ter plačilo odškodnine. V naravi to predstavlja večino zemljišč ter objektov znotraj zdraviliškega kompleksa v Radencih in del zemljišč ter objektov na lokaciji sedanje polnilnice v Boračevi.

Vrhovno sodišče Republike Slovenije je v juliju 2009 v revizijskem postopku razsodilo, da se upravičenec Rudolf Höhn-Šarič od 28. 8. 1945 dalje šteje za jugoslovanskega in slovenskega državljan. Vprašanje državljanstva je predstavljalo predhodno vprašanje v tem postopku. Na osnovi sodbe Vrhovnega sodišča o priznanju državljanstva upravičencu je pristojna upravna enota konec februarja 2010 posredovala tri pripravljalne vloge upravičenca oz. njegove pooblaščenke, v katerih je podrobneje opredeljen obseg zahtevka za vračilo podržavljenega premoženja. Dokumentacija še ni popolna. V dosedanjem postopku je Radenska, d. d., Radenci kot zavezanec v mesecu marcu 2010 posredovala pristojni upravni enoti zahtevo za dostavo še drugih listin in vlogo za podaljšanje roka do opredelitve navedb v pripravljalnih vlogah.

Informacija o trenutnem stanju v Jadranski pivovari – Split, d. d.

Gospodarsko sodišče v Splitu je dne 11. 3. 2010 zaradi zavarovanja nedelarne terjatve predlagatelja Združenje malih delničarjev Jadranske pivovare – Split, d. d., izdalo začasno odredbo, s katero je Jadranski pivovari – Split, d. d., prepovedalo odtujiti, obremeniti ali na kakršen koli drug način razpolagati s pravicami, ki izhajajo iz lastništva na premoženju in delnicah družbe. Razpolaganje v nasprotju z začasno odredbo je brez pravnega učinka. Zoper začasno odredbo je Jadranska pivovara – Split, d. d., vložila pritožbo, saj meni, da je bila začasna odredba izdana neutemeljeno. Pristojno sodišče o pritožbi še ni odločilo.

V Jadranski pivovari – Split, d. d., se je s 1. 4. 2010 zaradi racionalizacije začelo postopno zaustavljanje proizvodnje, saj vodstvu družbe ni uspelo skleniti dogovora s potencialnimi kupci za nakup aktive Jadranske pivovare. Jadranska pivovara bo predvidoma do konca maja 2010 nadaljevala s polnjenjem piva Kaltenberg, ki bo proizvedeno v Pivovarni Laško, d. d. Pivovarna Laško in Jadranska pivovara bosta zagotovili finančna sredstva za poravnavo obveznosti do dobaviteljev, bank in zaposlenih v Jadranski pivovari. Pivovarna Laško bo še naprej nadaljevala z aktivnim iskanjem kupca za aktivo Jadranske pivovare.

Sprememba v upravi odvisne družbe Fructal, d. d., Ajdovščina

Predsednik uprave družbe Fructal, d. d., Ajdovščina Anton Balažič je z dnem 31. 3. 2010 podal odstopno izjavo in z dnem 1. 4. 2010 je nadzorni svet za novega predsednika uprave imenoval Draga Kavška.

Posli s povezanimi osebami Skupine Pivovarna Laško

Na dan 31. 3. 2010 Pivovarna Laško, d. d., izkazuje obveznost do družb v Skupini Pivovarna Laško iz naslova prejetih kratkoročnih posojil v vrednosti 39.900.000 EUR, in sicer 8.200.000 EUR do Pivovarne Union, d. d., Ljubljana in 31.700.000 EUR do Radenske, d. d., Radenci.

Prodaja delnic družbe Večer, d. d., Maribor

Januarja 2010 se je začel postopek prodaje naložbe v delnice družbe Večer, d. d., Maribor. Opravljen je bil skrbni poslovni in pravni pregled družbe Večer, d. d., ter pripravljen javni razpis, ki je bil javno objavljen marca 2010.

2.14 Dogodki pred poslovnim letom 2009

1825

Zgodovinski začetki Pivovarne Laško. Medičar in lektor Franz Geyer v nekdanjem Valvasorjevem špitalu uredi obrtno pivovarno, katere poslopje stoji še danes.

1838

Pivovarno kupi Heinrich August Uhlich. Pivo izvažata v Indijo in Egipt.

1867

Anton Larisch ob vznožju Sv. Krištofa in Šmihela postavi takrat največjo pivovarno na Spodnjem Štajerskem.

1889

Pivovarno kupi izrazito narodno usmerjen žalski pivovarnar Simon Kukec. Kot novost zvari svetlo in temno termalno pivo, pa še pivo Ležak in Porter, ki ga kasneje preimenuje v Temno laško pivo. Vse bolj uveljavlja znamko Laško pivo, pod katero pivo prodaja tudi v Egipt in Budimpešto.

1924

Pivovarna zvari zadnje pivo. Ljubljanski Union skrivoma pokupi večino njenih delnic in opusti proizvodnjo. Zaprtje pivovarne Laščane ne prizadene le gmotno; pobudniki ponovnega odprtja pivovarne najprej navdušijo gostilničarje.

1929

Zastopniki gostilničarskih združenj sklenejo v Laškem zgraditi gostilničarsko delniško pivovarno.

1938

Po mnogih zapletih in hudih nasprotovanjih konkurence odprejo delniško Pivovarno Laško in predstavijo novo laško pivo pod zaščitnim znakom Zlatorog. Pivopivcem gre tako v slast, da nemški okupatorji zaradi kakovosti piva dovolijo ohranitev znamke Laško pivo.

1944

Med bombardiranjem železniškega mostu je zadeta in porušena tudi pivovarna. Po II. svetovni vojni v pivovarni zaženejo proizvodnjo že 1946, uradno pa je ustanovljena 1947.

Pivovarna Laško je po II. svetovni vojni ves čas enovito podjetje. Zlasti po letu 1960 beleži izreden razvoj prodaje: s 60.000 hl na 1.300.000 hl.

1990

Po uskladitvi z določbami zakona o podjetjih je organiziranje podjetja v družbeni lastnini vpisano v sodni register kot sklep sodišča Srg 23/90 z dne 31. 5. 1990.

1991

V skladu z določbami Zakona o podjetjih se preoblikuje v delniško družbo v mešani lastnini. Dne 30. 9. 1991 sta ocenjena delniški in družbeni kapital ter opravljena razdelitev delnic.

1995

Pivovarna Laško se na prvi skupščini delniške družbe dne 20. 4. 1995, lastninsko preoblikuje v delniško družbo z znanimi lastniki. V sodni register je vpisana s sklepom Srg 673/95 z dne 8. 9. 1995. Postane delniška družba z več kot 15.000 delničarji.

2000

Kapitalske povezave z Radensko, d. d., Radenci, Jadransko pivovaro, d. d., Split in Vitalom, d. d., Mestinje so ena največjih prelomnic v zgodovini družbe. Začenja se nova poslovna strategija razvoja.

2002

Družba uspe z javno ponudbo za prevzem Pivovarne Union, d. d., Ljubljana. Pridobi 47,86 odstotka vseh njenih delnic.

2003

Nadaljevanje kapitalskih vlaganj. Družba pridobi 24,98-odstotni delež v Delu, d. d., Ljubljana. Postane njegova največja lastnica.

2004

Decembra pridobi še nadaljnjih 27.011 delnic (5,98 odstotka lastnine) delniške družbe Union Ljubljana. Pivovarna Laško, d. d., postane 53,85-odstotna lastnica vseh delnic Uniona.

2005

Februarja od družbe Interbrew Central European Holding B. V., Nizozemska, odkupi celoten lastniški delež, tj. 186.400 delnic izdajatelja Pivovarne Union, d. d., Ljubljana. Pivovarna Laško tako postane večinska, 95,17-odstotna lastnica družbe Union.

Maja Urad za varstvo konkurence izda soglasje k priglašeni koncentraciji družb Pivovarna Laško, d. d., in Pivovarna Union, d. d.

2006

Preknjižba 106.950 novo izdanih delnic Poslovnega sistema Mercator, d. d., Ljubljana, s Slovenske odškodninske družbe, d. d., Ljubljana, na Pivovarno Laško, d. d. Po preknjižbi ima delniška družba Pivovarna Laško v lasti 317.498 delnic MELR oz. 8,34-odstotni delež Mercatorja.

2007

Prezemna ponudba za odkup delnic družbe Delo, časopisno in založniško podjetje, d. d., Ljubljana. Prezemniki Pivovarna Laško, d. d., Radenska, d. d., in Talis, d. o. o., imajo skupaj 628.044 delnic, tj. 94,09-odstotni delež ciljne družbe.

2008

Februarja je objavljena prezemna ponudba za odkup delnic družbe Pivovarna Laško, d. d. Prezemniki Infond Holding, d. d., Maribor, Cestno podjetje Maribor, d. d., Fidina, d. d., Ljubljana in Koto, d. d., Ljubljana pridobijo skupaj 4.818.151 delnic, tj. 55,08-odstotni delež delnic ciljne družbe. Prezemniki ponudijo 88,00 EUR za 1 delnico PILR in 2.488 delničarjev Pivovarne Laško, d. d., sprejme prezemno ponudbo. Na dan 31. 12. 2008 je Infond Holding, d. d., večinski lastnik Pivovarne Laško, d. d., z 52,97-odstotnim deležem.

3. TRAJNOSTNI RAZVOJ

3.1 Zaposleni

Zaposleni smo eden od temeljev dobrega poslovanja podjetja, saj s svojim znanjem, prizadevnostjo in sposobnostjo prispevamo k dobri kvaliteti in v zadnji fazi k zadovoljstvu potrošnikov naših izdelkov. Ker se zavedamo, da sta zadovoljstvo zaposlenih in poslovna uspešnost neločljivo povezana, uspešno skrbimo za zdravo in varno delovno okolje in dobro sodelovanje med zaposlenimi, čemur moramo tudi v naprej dajati velik pomen, saj na tak način nastaja večja pripadnost zaposlenih podjetju in izkazovanju prej naštetih kvalitet delavcev.

Zadovoljstvo zaposlenih in pripadnost smo ohranjali na različne načine: organizirali smo srečanje za zaposlene ob koncu leta, srečanje jubilaritov 50-letnikov in v zadnjem letu upokojenih sodelavcev, kjer prejmejo spominsko darilo, pošiljanje voščilnic ob osebnih dogodkih, omogočanje koriščenja počitniških objektov, s plačevanjem dodatnega pokojninskega zavarovanja, s sofinanciranjem zobozdravstvenih uslug, z možnostjo športnega udejstvovanja v zakupljenih ali najetih športnih objektih in podobno.

Prav tako smo tudi v letu 2009 poskrbeli za naše nekdanje zaposlene, saj je bilo v začetku leta organizirano srečanje delavcev, ki so se upokojili v preteklem letu, prav tako smo organizirali izlet upokojujencev in novoletno srečanje.

Naš cilj pa tudi v bodoče ostaja: racionalizacija zaposlovanja in rast izobrazbene ravni zaposlenih.

3.1.1 STANJE IN GIBANJE ZAPOSLENIH

Leto 2009 smo zaključili s 321 zaposlenimi, kar predstavlja 0,9 % manj kot leta 2008, ko je bilo na zadnji dan leta v podjetju 324 zaposlenih. Delo v krajšem delovnem času izvaja 10 oseb, od tega je 8 invalidov, 2 osebi polovico delovnega časa koristita starševski dopust, kar skupaj predstavlja nekaj več kot 3 % vseh zaposlenih. Povprečno je bilo v Pivovarni Laško, d. d., v letu 2009 zaposlenih 324 delavcev.

Povečali smo število najete delovne sile, saj smo imeli konec decembra 2009 17 delavcev najetih od agencije za posredovanje delovne sile, na isti dan leta 2008 pa 7. Vzrok za tako velik porast najetih delavcev je sprememba organizacije dela na distribucijskih centrih, saj je večina teh delavcev razporejena ravno na ta delovna mesta.

V preteklem letu smo zaposlili 13 delavcev, od tega je bilo 8 prezaposlitev iz podjetij Skupine Pivovarna Laško, saj smo s 1. 4. 2009 prevzeli administratorje, skladiščnike in komisionarje od Pivovarne Union, Radenske in Fructala, ki so do takrat opravljali delo na distribucijskem centru v Mariboru. Z dvema novozaposlenima delavcema je bila sklenjena pogodba o zaposlitvi za določen čas, v enem od teh primerov gre za nadomeščanje delavke, ostali imajo sklenjeno pogodbo za nedoločen čas zaposlitve.

V letu 2009 je bilo prekinjenih 16 pogodb o zaposlitvi, oziroma je podjetje zapustilo 16 zaposlenih. Zaradi reorganizacije smo s 1. 4. 2009 zaposlene, ki so svoje delo opravljali na distribucijskem centru Ljubljana – poslovalnica Izola, prepustili Pivovarni Union – 2 administratoriki, 1 skladiščnik in 1 komisionar. Poleg tega je bilo zdravstveno stanje 2 zaposlenih takšno, da sta pridobila pravico do invalidske upokojitve, zaradi redne odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnih razlogov je bilo odjavljenih 7 delavcev, z 1 delavcem je bila sklenjena sporazumna prekinitev pogodbe o zaposlitvi, dvema pa je potekla pogodba o zaposlitvi, sklenjena za določen čas, in do sklenitve novih pogodb ni prišlo.

V skladu s postopno reorganizacijo organizacijske strukture družbe je s 1. 1. 2008 marketing postal štabna funkcija predsednika uprave, kar se kaže kot povečanje zaposlenih v poslovodstvu podjetja in zmanjšanje v sektorju komerciale v letih 2008 in 2009 v primerjavi z letom 2007, sicer pa v zadnjih letih v nobenem od sektorjev ni bilo posebnih sprememb.

Zaposleni po sektorjih na dan 31. 12.

	Leto 2007	v %	Leto 2008	v %	Leto 2009	v %
Poslovodstvo podjetja	17	5,1	21	6,5	21	6,6
Poslovno tajništvo in informatika	23	7,0	23	7,1	22	6,9
Sektor komerciale	73	22,1	69	21,3	71	22,1
Proizvodno tehnični sektor	188	56,8	181	55,8	176	54,8
Sektor ekonomike poslovanja	19	5,7	19	5,9	18	5,6
Sektor kadrovanja in pravne varnosti	11	3,3	11	3,4	13	4,0
Skupaj	331	100,0	324	100,0	321	100,0

3.1.2 STAROSTNA SESTAVA

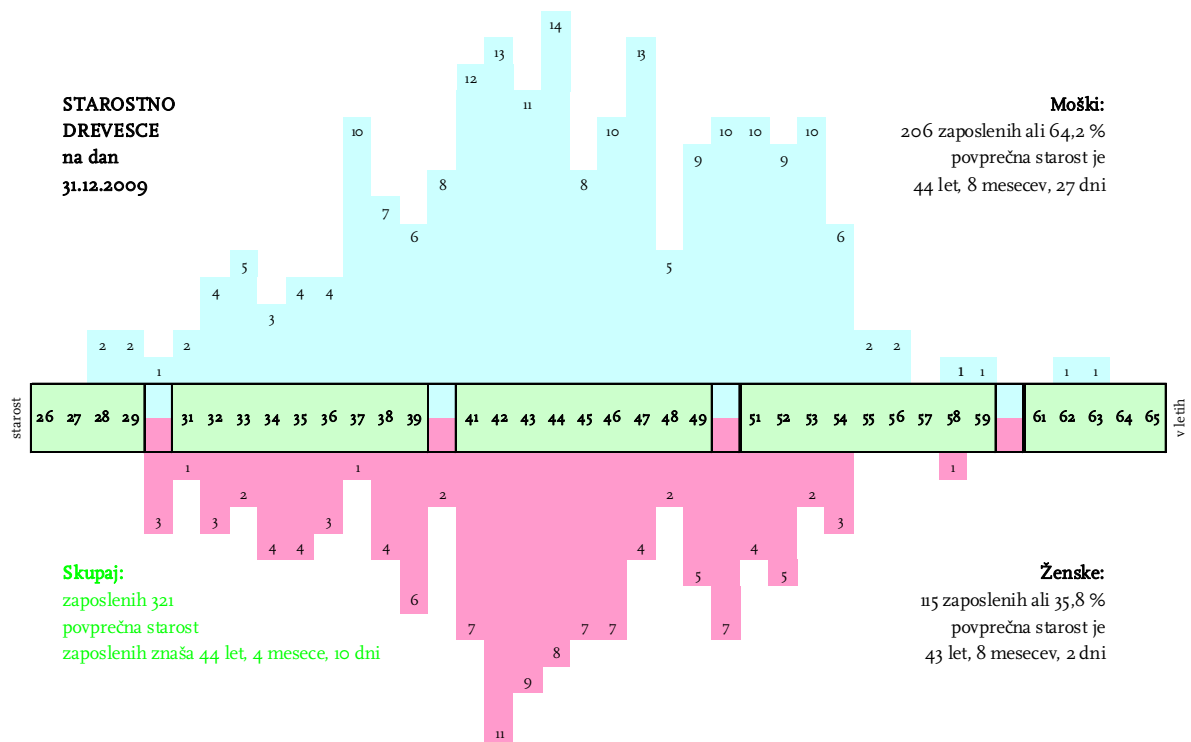
V starostni sestavi zaposlenih Pivovarne Laško ni bistvenih sprememb v primerjavi s preteklim letom. Ponovno ugotavljamo, da je povprečna starost zaposlenega dosegla najvišjo povprečno starost zadnjih deset let, ker se je zadnje leto dvignila na 44,7 leta oziroma 44 let, 4 mesecev in 10 dni in se je v primerjavi s preteklim letom zvišala za 7,5 meseca. Skoraj tri četrtine vseh zaposlenih je starejših od 40 let, starih do 30 let pa imamo le 2,5 % vseh zaposlenih.

Dodati je potrebno, da je pokojninska reforma še vedno v fazi prehodnega obdobja, kar za ženske pomeni postopno podaljševanje zahtevane delovne dobe in starosti za izpolnitev minimalnih pogojev upokojitve in predstavlja tudi eno od posledic rasti povprečne starosti zaposlenih v podjetju.

Zaposleni po starostnih skupinah
na dan 31. 12. 2009

	Ž	M	Skupaj	v %
Starost od 26 do 30 let	3	5	8	2,5
Starost od 31 do 35 let	14	18	32	10,0
Starost od 36 do 40 let	16	35	51	15,9
Starost od 41 do 45 let	42	58	100	31,1
Starost od 46 do 50 let	25	47	72	22,4
Starost od 51 do 55 let	14	37	51	15,9
Starost od 56 do 60 let	1	4	5	1,6
Starost nad 60 let	-	2	2	0,6
Skupaj	115	206	321	100,0

Starostno drevesce na dan 31. 12. 2009

Sestava zaposlenih po spolu
na dan 31. 12.

(v %)	2007	2008	2009
Ženske	35,6	35,5	35,8
Moški	64,4	64,5	64,2
Skupaj	100,0	100,0	100,0

Razmerje zaposlenih med moškimi in ženskami se zadnjih nekaj let bistveno ne spreminja in ostaja približno na dveh tretjinah v korist moških.

3.1.3 IZOBRAŽEVANJE ZAPOSLENIH

V Pivovarni Laško se zavedamo, da je le rast izobrazbene ravni zaposlenih eden od pogojev za razvoj uspešnosti in kakovosti podjetja. Zato se izobrazbena struktura zaposlenih iz leta v leto izboljšuje, kar je posledica izobraževanja zaposlenih in preudarne kadrovske politike – zaposlovanje novega, višje izobraženega kadra in dodatnega formalnega izobraževanja zaposlenih.

Poleg izobraževanja, z namenom pridobitve formalne izobrazbe, so zaposleni z obiski seminarjev, tečajev, delavnic in sejmov pridobivali znanja različnih področij, kot npr. kakovosti proizvodov, komercialnega poslovanja, tehničnih ved, sodobne informacijske tehnologije, računovodsko finančnega poslovanja, poleg tega pa tudi zakonsko predpisanih usposabljanj in preizkusov znanj. Vseh udeležencev različnih usposabljanj je bilo 136, kar predstavlja 42 % vseh redno zaposlenih v podjetju. Izvedenih je bilo 2.273 ur usposabljanja, kar pomeni, da se je vsak udeleženec povprečno izobraževal 16,7 ure. Poleg zaposlenih, so se strokovno usposabljali tudi pogodbeni in najeti delavci. Vsi pa so s tem pridobivali znanja, potrebna za izvajanje del in nalog svojih delovnih mest. Potrebe po usposabljanju in realizacija le-tega je prepuščena posameznim sektorjem.

Februarja 2009 se je zaključil nadaljevalni tečaj nemškega jezika, ki je potekal v dveh delih od začetka leta 2008 dalje.

V drugi polovici leta 2009 je 45 zaposlenih obiskalo sejem »Drinktec« v Nemčiji, kjer so pridobili informacije o novostih področja proizvodnje, polnjenja, distribucije pijač, navezali stike s poslovnimi partnerji – proizvajalci tehnološke opreme in rezervnih delov. Glede na to, da smo s 1. 1. 2009 prešli na uporabo novega poslovno informacijskega sistema SAP, za kar je bilo izobraževanje večjega dela zaposlenih realizirano že v letu 2008, je dodatno usposabljanje po potrebi potekalo interno, s pomočjo domačih skrbnikov informacijske tehnologije.

Ker je skrb za varnost in zdravje pri delu eno temeljnih načel, smo v letu 2009 organizirali tečaj in preizkus znanja iz varstva pri delu in varstva pred požarom za 106 udeležencev.

Seminar za notranje presojevalce sistema HACCP je obiskalo 26 zaposlenih, kar je glede na našo dejavnost tudi zakonska obveznost.

Poleg pridobivanja funkcionalnih znanj z obiski tečajev, seminarjev, kjer se zaposleni usposablajo predvsem specifično za izvajanje svojega dela, pa zaposlenim nudimo tudi podporo pri pridobivanju višje izobrazbe s financiranjem šolnin in možnostjo koriščenja študijskega dopusta.

S ciljem pridobitve višje stopnje izobrazbe se je v letu 2009 izobraževalo 20 oseb, od katerih je 12 zaposlenih šolanje uspešno zaključilo 11 na višješolskem strokovnem programu, 1 na specialističnem programu. V treh primerih je bila pogodba o izobraževanju ob delu prekinjena in skladno z določili pogodb vrnjeni stroški šolnine. Trenutno imamo še 8 aktivnih pogodb, 2 na visokošolskih programih, 1 na specialističnem programu in 5 na magistrskem študiju. Podatki kažejo, da je večina usmerjena v področje komercialnega poslovanja, kemijske tehnologije in informatike. Novo sklenjene pogodbe o izobraževanju ob delu v preteklem letu ni bilo nobene.

Cilji podjetja so še vedno usmerjeni v nudenje možnosti izobraževanja zaposlenih z namenom pridobitve višjega nivoja izobrazbe, usmerjene predvsem v pridobitev tehnična znanja.

3.1.4 IZOBRAZBENA SESTAVA

Izobrazbena sestava se v primerjavi s preteklim letom ni bistveno spremenila. Še vedno ima največ, to je 46 % zaposlenih, IV. oziroma V. stopnjo izobrazbe, sledi jima delež nekvalificiranega kadra, kateri se postopoma iz leta v leto znižuje, pridobiva pa delež zaposlenih z zaključeno VI., VII. in VIII. stopnjo izobrazbe. Povečanje deleža zaposlenih z višjimi stopnjami izobrazbe je posledica novih zaposlitev visoko strokovnih kadrov in zaključenega študija ob delu že zaposlenih oseb.

Izobrazbena sestava zaposlenih v Pivovarni Laško na dan 31. 12.

	Leto 2007	delež v %	Leto 2008	delež v %	Leto 2009	delež v %
Magister	2	0,6	3	0,9	5	1,6
Visoka	46	13,9	47	14,5	45	14,0
Višja	30	9,1	33	10,2	41	12,8
Srednja	77	23,3	73	22,5	62	19,3
KV	86	26,0	84	25,9	86	26,8
PK	32	9,6	31	9,6	29	9,0
NK	58	17,5	53	16,4	53	16,5
Skupaj	331	100,0	324	100,0	321	100,0

Tehnološka opremljenosti podjetja nas sili v potrebo po višji izobrazbeni ravni, čemur moramo še nadalje posvečati velik poudarek. To lahko dosežemo predvsem s preudarnim zaposlovanjem novih delavcev, kajti pri obstoječem kadru gre v primeru nekvalificiranih delavcev za starejše osebe, ki za izobraževanje ob delu v večini ne kažejo zanimanja.

3.1.5 UPOKOJITVE

V preteklih dveh letih se ni nihče upokojil z izpolnjenimi pogoji za polno osebno upokojitev. V letu 2009 sta se upokojila samo dva delavca, katerih zdravstveno stanje je bilo takšno, da sta pridobila pogoj za invalidsko upokojitev.

Razlog, da zadnja leta nimamo delavcev, ki bi odšli v pokoj z izpolnjenimi pogoji delovne dobe in starosti, je izvajanje akcijskega načrta za zniževanje števila zaposlenih.

Sicer pa je bilo za pridobitev pravice do starostne pokojnine v letu 2009 potrebno izpolnjevati tako starostni pogoj kot imeti zadostno pokojninsko dobo. Ženske so se lahko upokojile pri 56 letih 4 mesecih, ob dopolnjeni pokojninski dobi 37 let, moški pa pri 58 letih starosti in vsaj 40 let pokojninske dobe.

Prehodno obdobje, ki postopno podaljšuje starost in doseženo pokojninsko dobo za ženske, bo zaključeno leta 2014.

3.1.6 ZAPOSLOVANJE INVALIDOV

Veljavna uredba določa zahtevan delež oziroma kvoto zaposlenih invalidov, v primerjavi s skupnim številom zaposlenih, ki velja za našo branžo 6 %. Če delodajalec zaposluje večje število invalidov, presega kvoto in je zato upravičen do nagrade, v kolikor kvote ne dosega, je dolžan plačati prispevek v sklad za vzpodbujanje zaposlovanja invalidov.

Konec leta smo imeli 26 zaposlenih oseb s statusom invalida, kar predstavlja 8,1 % vseh zaposlenih. Skladno z Zakonom o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov, ki za našo branžo določa minimalni delež zaposlitve 20 invalidov, presegamo kvoto za 6 oseb.

S preventivnimi ukrepi preprečujemo nastanek novih omejitev iz naslova invalidnosti. Poleg preventivne in kurativne skrbi za njihovo zdravje zagotavljamo, da lahko invalidi svoje delo nadaljujejo na delovnih mestih, ki so prilagojena njihovim zmožnostim za delo.

Osem invalidnih oseb opravlja svoje delo v krajšem delovnem času – večina polovičnem, eden v 6 urnem delovnem času, vsi pa imajo določene delovne omejitve oziroma omejitve v zvezi z zdravstvenim stanjem.

3.1.7 PROSTVOLJNO DODATNO POKOJNINSKO ZAVAROVANJE

V pokojninski načrt je vključenih 99 % vseh zaposlenih s sklenjeno pogodbo o zaposlitvi za nedoločen čas. Od leta 2007, ko smo prešli iz neto na bruto način zbiranja sredstev, na področju prostovoljnega dodatnega pokojninskega načrta ni bilo nobenih bistvenih sprememb. Skladno z Zakonom o dohodnini se letno valorizira maksimalni znesek, priznan kot davčna olajšava prostovoljnega pokojninskega zavarovanja. Valorizacijo premij izvedemo običajno v začetku leta – v mesecu januarju.

Ostajamo eden redkih delodajalcev, ki na takšen način skrbijo za dolgoročno socialno varnosti svojih zaposlenih.

3.1.8 NAJEM DELOVNE SILE, DELO DIJAKOV IN ŠTUDENTOV

Enako kot pretekla leta smo tudi v letu 2009 nadomeščanje delovne sile v času poletnih počitnic in dopustov ter povečan obseg dela zaradi sezonskega značaja podjetja reševali z zaposlitvijo najete delovne sile in zaposlitvijo študentov in dijakov. Največjo potrebo po zaposlitvi večjega števila oseb v letu 2009 je povzročil spremenjeni način dela na odpremi proizvodov na poslovnih enotah. Z letom 2009, ob uvedbi novega informacijskega sistema, smo spremenili tudi način dela odpreme proizvodov, in sicer smo uvedli komisioranje, to je delo, katerega so pred spremembo izvajali sami prevozniki, po novem pa komisiorajo naši delavci. Doslej smo imeli najeto delovno silo zaposleno le v času sezonskih mesecev, nov način pa narekuje potrebo po zaposlitvi skozi vse mesece v letu, zato smo imeli konec leta 2009 po 6 najetih delavcev na distribucijskih centih v Celju in Mariboru in 2 na DC Ljubljana. Delavce nam je posredovala zaposlitvena agencija Adecco, s katero sklepamo letne pogodbe o zagotavljanju delavcev. Poleg komisiorarjev in skladiščnikov na poslovnih enotah nam je Adecco napotil še 2 operaterki za Klicni center, 2 pomožna vodovodna vzdrževalca za

delovno enoto Vodovod in 1 pripravnico v obratu kuhinje. V povprečju smo koristili 16 najetih delavcev mesečno, največ in najdaljši čas komisionarje in skladiščnike gotovih proizvodov na poslovnih enotah.

Kot smo že omenili, nam v času sezone priskočijo na pomoč tudi študenti in dijaki. Prav na tak način smo nadomestili delo nekdanjih »sezoncev« v polnilnici. Šest izrednih študentov je pred pričetkom dela opravilo zdravniški pregled in izpit za upravljanje viličarja in potem ves čas sezone izvajalo delo viličarista v polnilnici. Tudi delo sezonskega delavca v proizvodnji je preteklo sezono nadomestil študent. Večkrat se zgodi, da kvaliteta dela nekaterih študentov ali pa tudi dijakov presega nivo kvalitete katerega od zaposlenih.

Sicer pa smo tudi v preteklem letu prejeli veliko število vlog za opravljanje počitniškega dela – vseh je bilo kar 180. Od tega smo 113 vlog rešili ugodno in jih zaposlili, od zavrženih pa nekateri niso izpolnjevali pogojev zaposlitve ali pa so vloge prispele prepozno. Kot minimalni pogoj za zaposlitev dijaka upoštevamo zaključen prvi letnik srednje šole.

3.1.9 PLAČE

V letu 2009 je znašala povprečna bruto plača v Pivovarni Laško, d. d., 2.052 EUR, kar je v primerjavi s preteklim letom za 9,7 % več.

Neto povprečna plača je v primerjavi z letom 2008 večja za 9,8 % in je znašala 1.282 EUR.

Med letom smo prekinili z večletno prakso, ko smo zaposleni lahko izbirali med možnostjo, da prejemo celo plačo v gotovini ali prejemo del plače v delnicah, in sicer 10 %, in 90 % v gotovini. Vzrok prekinitve je bila predvsem nedorečena pravna osnova za tako obliko izplačevanja. Pričakujemo, da bo ta zadeva v letu 2010 rešena in bomo lahko v prihodnje nadaljevali s prekinjeno večletno prakso.

3.1.10 DELOVNI ČAS

Analiza delovnega časa nakazuje, da se je večletni trend zniževanja možnega fonda delovnega časa v letu 2010 nekoliko umiril in v prihodnje na račun zaposlovanja tega kazalnika ne bomo več zmanjševali.

V letu 2009 ugotavljamo, da je izkoristek delovnega časa skoraj enak kot pred letom dni in znaša 80 %. Opažamo, da se je v analiziranem obdobju znižalo število ur državnih praznikov in odsotnosti zaradi porodniškega dopusta, na drugi strani pa evidentiramo porast odsotnosti zaradi bolezni in tej problematiki bomo v naslednjem obdobju morali posvetiti nekaj več pozornosti. V letu 2009 je bilo povprečno odsotnih zaradi bolniškega staleža 19 zaposlenih, kar je povprečno za 2,6 zaposlenih več kot v letu 2008.

Tudi v prihodnje moramo posameznim gibanjem delovnih ur namenjati veliko pozornosti, da bodo trendni gibanja ur pozitivni.

3.1.11 VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU

V Pivovarni Laško, d. d., smo v letu 2009 na osnovi pozitivne zakonodaje izvajali naslednje aktivnosti:

- ☞ varnostni pregled delovne opreme smo opravljali redno, skladno z navodili o varnem delu. S strani pooblaščenih firm je bil opravljen takšen pregled na delovni opremi, ki ji je potekel triletni rok za pregled, in sicer v naslednjih obratih: sladarna, varilnica I. in varilnica II., kleti, strojnica, kotlarna, polnilnica C. Pregled delovne opreme je bil tudi v hotelu Savinja,
- ☞ meritve mikroklimatskih pogojev (letne in zimske) na delovnih mestih smo izvedli na distribucijskem centru v Mariboru in v Celju. Izvedena je bila tudi meritev hrupa v naravnem in življenjskem okolju – vpliv hrupa na okolje,
- ☞ pregled ročnih gasilnih aparatov in pregled hidrantov z meritvami,
- ☞ izobraževanje zaposlenih, ki jim je po dveh letih potekla veljavnost preizkusa znanja iz naslova varstva pri delu. V tekočem letu je bilo realiziranih 108 izobraževanj s preizkusom. Izobraževanja smo izvajali tudi za vse na novo zaposlene delavce in študente,
- ☞ obdobji zdravniški pregledi zaposlenih so se izvajali v Zdravstvenem domu Laško in Zdravstvenem domu Celje. Skupaj je bilo opravljenih 64 zdravniških pregledov. Na osnovi opravljenih pregledov oziroma ugotovitev in priporočil zdravnika specialista medicine dela smo pri razporejanju delavcev upoštevali njegova navodila. V nadaljnjem postopku sta bila obravnavana in ocenjena z oceno I. (nezmožna za pridobitno delo) dva delavca,
- ☞ zaposlenim je bila zagotovljena ustrezna delovna zaščita, skladno z oceno tveganja.

V letu 2009 je bilo sedem poškodb na delu in ena poškodba izven dela – na poti z dela. Zaradi poškodb na delu je bilo v tem letu izgubljenih 72 delovnih dni.

Opravljeni so bili trije pregledi s strani Republiške delovne inšpekcije glede izvajanja ukrepov varstva pri delu. Prvi pregled je bil opravljen v družbi Pivovarna Laško, d. d., drugi na distribucijskem centru v Ljubljani in tretji na distribucijskem centru v Mariboru. Za ugotovljene pomanjkljivosti na pregledu so bile izdane odločbe za odpravo. Pomanjkljivosti smo odpravili in o odpravi javili inšpekciji dela.

3.2 Komuniciranje

Danes podjetja ne morejo poslovati izolirano, temveč v tesni povezavi z okoljem. Pivovarna Laško gradi obojestransko komunikacijo med podjetjem in njenim internim ter eksternim okoljem, t.j. okoljem, ki ga predstavljajo različne javnosti, ki vplivajo na njeno poslovanje.

3.2.1 KOMUNICIRANJE Z VLAGATELJI

Pivovarna Laško skladno z zakonom obvešča vlagatelje in potencialne vlagatelje z zadostnimi, natančnimi in pravočasnimi informacijami. Le-te se vsebinsko nanašajo na uspešnost poslovanja družbe v preteklosti in strategijo razvoja družbe v prihodnje, seveda v okviru politike razkrivanja informacij.

Pivovarna Laško, katere delnice kotirajo na ljubljanski borzi vrednostnih papirjev, je po zakonodaji zavezana k objavi predpisanih informacij na spletnih straneh Ljubljanske borze (seonet.ljse.si), prav tako pa te informacije objavi tudi na spletnih straneh podjetja.

V sklop aktivnosti komuniciranja z vlagatelji in potencialnimi vlagatelji sodijo redne skupščine podjetja, sklici novinarskih konferenc ob poročanju o medletnih in letnih poslovnih rezultatih, individualni sestanki predstavnikov podjetja s predstavniki investicijskih družb ter objava medletnih in letnih poročil v tiskanih medijih ter na spletnih straneh družbe.

3.2.2 KOMUNICIRANJE Z MEDIJI

Podjetje medije preko sporočil za medije redno obvešča o dejavnostih podjetja, poslovanju, načrtih in strateških usmeritvah. Odnosi z mediji temeljijo na korektnem sodelovanju, sprotnem odzivanju in veljavnih standardih odnosov z javnostmi.

3.2.3 KOMUNICIRANJE S KUPCI

Našim kupcem je od 1. 1. 2009 na voljo Klicni center. Na brezplačni telefonski številki 080 1825 je na voljo 10 operaterjev, ki sprejemajo naročila kupcev za vse izdelke Skupine Pivovarna Laško. Projekt smo uvedli predvsem zaradi enostavnejšega in uporabnikom prijaznejšega poslovanja. Klicni center, ki je lociran na Distribucijskem centru Ljubljana, sprejema naročila za vse distribucijske kanale (trgovina, gostinstvo in ustanove).

3.2.4 KOMUNICIRANJE Z ZAPOSLENIMI

Motivirani in zadovoljni zaposleni ter zdravi medsebojni odnosi so ključ uspešnega poslovanja. V Pivovarni Laško so zaposleni sprotno seznanjeni s pomembnimi informacijami ter obvestili za javnost. Na najbolj frekvenčnih točkah v podjetju so na voljo oglasne table, kot orodje za komunikacijo pa je v pretežni meri v rabi splošno razširjen in nepogrešljiv internet. Kot drugo komunikacijsko orodje je omeniti interne spletne strani – intranet Pivovarne Laško in Skupine Pivovarna Laško, ki so bile postavljene najprej iz potrebe po odložišču skupne dokumentacije projektnih skupin, ki

so bile sestavljene iz članov različnih oddelkov, iz različnih podjetij v skupini. Raba tega novega orodja se povečuje hkrati s povečanimi potrebami po medsebojnem komuniciranju različnih organizacijskih oddelkov, mešanih projektnih timov ter je odlično mesto za skupno rabo določenih pravilnikov, aktov ter ostale dokumentacije. Vse to prispeva k večji učinkovitosti poslovnih procesov.

V letu 2009 je bilo ponovno uvedeno glasilo Pivovarne Laško – »Laški pivar«. Namenjeno je tako zaposlenim v Pivovarni Laško kot sodelavcem iz Skupine Pivovarna Laško. Prejemajo ga tudi upokoјenci Pivovarne Laško, predstavniki medijev in ostale pomembne javnosti.

3.3 Odgovoren odnos do družbenega okolja

Podjetje že skozi zgodovino investicijskih vlaganj, predvsem zadnjih 20 let, izkazuje precejšen delež vložkov v izgradnjo in obnovo lokalne infrastrukture, kar kaže na zavedanje podjetja o vpetosti v lokalno okolje, pomen kakovosti življenja ter nenazadnje o pomenu družbeno odgovornega ravnanja.

Izdelki Pivovarne Laško odražajo tradicijo in vrhunsko kvaliteto. Pivovarna je kot odgovorno podjetje poskrbela, da proizvodni procesi z odpadnimi emisijami čimmanj vplivajo na okolje, le-ti potekajo v skladu z zelo strogimi evropskimi okoljskimi standardi, emisije odpadnih vod pa so speljane na lastno čistilno napravo.

Pivovarna Laško je znana po svoji naklonjenosti športu, po velikosti deleža skupaj s podjetji v Skupini je namreč največji sponzor slovenskega športa. Ob tem sta Pivovarna Laško kot tudi skupina dejavni na področju sponzoriranja kulture, razvoja lokalnih skupnosti ter zdravstva in sociale.

Zavedanje družbene odgovornosti odsevajo tudi donacije, ki so namenjene pretežno humanitarnim projektom, neprofitnim dejavnostim in podpori razvoja manjših klubov ter društev iz lokalnega okolja.

3.4 Varovanje okolja

Prebivalstvo s svojo dejavnostjo vse hitreje vpliva na celotno podobo našega planeta, pri tem pa se posledično dogajajo tudi negativne globalne spremembe našega življenjskega prostora kot so: segrevanje ozračja, krčenje zelenih površin, manjšanje zalog pitne vode, tanjšanje ozonske plasti, naraščanje vsebnosti CO₂ v ozračju, zakisanje morske vode in podobno. V Pivovarni Laško se zavedamo, da bo potrebno z odgovornim celostnim pristopom k ravnanju z okoljem in energetsko učinkovitostjo podjetja stalno zmanjševati vpliv tehnološkega postopka na naše okolje.

V smislu trajnostnega razvoja podjetja je ravnanje z okoljem sestavni del upravljanja družbe, ki si je s tem zadala naslednje okoljske cilje:

- ☞ merimo in spremljamo vplive na okolje, ki jih povzročamo s svojo dejavnostjo,
- ☞ v tehnološke postopke uvajamo najboljšo razpoložljivo tehniko za zagotavljanje učinkovite rabe materialov in energije ter zmanjševanje emisij in odpadkov,
- ☞ pri razvojnih in investicijskih aktivnostih že v začetni fazi delujemo na način preprečevanja negativnih vplivov na okolje,
- ☞ proizvodnjo in izdelke načrtujemo tako, da zmanjšamo negativne vplive na okolje,
- ☞ z izobraževanjem in usposabljanjem povečujemo okoljsko zavest zaposlenih, tako da odgovorno ravnamo pri našem rednem delu,
- ☞ redno načrtujemo in izvajamo aktivnosti za učinkovito ravnanje z okoljem,
- ☞ spodbujamo zavest o okolju pri dobaviteljih, zunanjih izvajalcih in ostalih poslovnih partnerjih.

V Pivovarni Laško smo s konkretnimi večletnimi izboljšavami pri delovanju anaerobne čistilne naprave naredili odločilen korak pri uporabi obnovljivih virov energije. Bioplin, proizveden iz odpadnih vod, predstavlja že pomemben delež energenta v kotlarni.

Proizvodna podjetja smo še naprej pripravljena vlagati sredstva v ekološko najnaprednejše tehnologije in rešitve ter odvajati dajatve zaradi obremenjevanja okolja, hkrati pa tudi pričakujemo odziv odgovornih državnih inštitucij v smislu uvedbe »zelene davčne reforme«, ki bi predvidevala namensko vračanje sredstev za ekološke investicije.

3.4.1 IPPC – OKOLJEVARSTVENO DOVOLJENJE

Najpomembnejša potrditev našega skrbnega gospodarjenja, skladno z okoljsko zakonodajo, je gotovo pridobitev okoljevarstvenega IPPC dovoljenja za proizvodni obrat Pivovarna Laško, d. d. Okoljevarstveno dovoljenje je bilo podjetju izdano s strani ARSO 26. 2. 2009 za obdobje 10 let, potem pa je potrebno vložiti zahtevek za podaljšanje dovoljenja.

V skladu z okoljevarstvenim dovoljenjem smo v letu 2009 izvedli meritve hrupa v življenjskem okolju, monitoring odpadnih vod in vseh izpustov emisij snovi v zrak. Vse izmerjene vrednosti ustrezajo normativom po okoljevarstvenih predpisih.

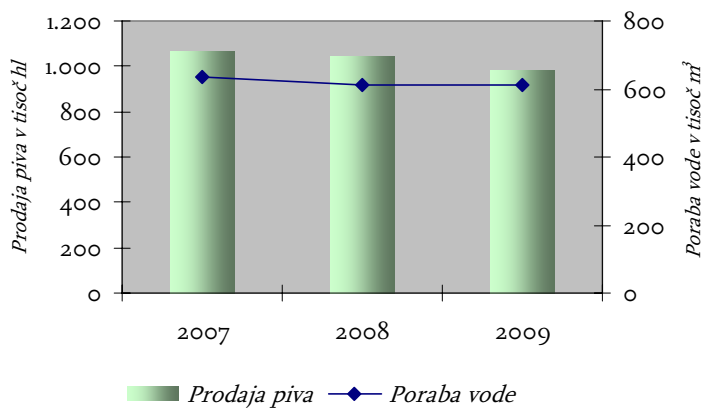
3.4.2 EKOLOGIJA V PROIZVODNJI PIVA

V Pivovarni Laško, d. d., smo izboljšali parametre tehnoloških odpadnih vod ter delovanje anaerobne čistilne naprave tako, da nam bioplina iz lastne čistilne naprave nadomesti že zaznaven delež porabe zemeljskega plina.

Poraba čistilnih sredstev v proizvodnji piva predstavlja pomemben delež onesnaženja v tehnoloških odpadnih vodah. S tehnološkimi ukrepi smo znižali porabo čistilnih sredstev in jih večino nadomestili z biološko bolj razgradljivimi in s tem zmanjšali naš vpliv na življenjsko okolje.

Z racionalnimi ukrepi smo zniževali porabo sveže vode v celotnem področju proizvodnje in polnjenja piva. Zaradi manjše količine prodanega piva pa se je specifična poraba vode vseeno nekoliko dvignila, na 6,27 hektolitra na 1 hektoliter prodanega piva.

Poraba vode v letih od 2007 do 2009

(v hl)	2007	2008	2009
Poraba vode na 1 hl prodanega piva	5,9678	5,8462	6,2666

V letošnjem letu smo s striktnim pristopom še izboljšali sistem ločenega zbiranja trdnih odpadkov na dveh ekoloških otokih v podjetju. Ločeno zbiramo že preko 15 vrst odpadkov in tako smo za 25 % zmanjšali količino direktno odloženih komunalnih odpadkov v letu 2009.

Zaradi prizadevanja k zmanjšanju emisij snovi v zrak smo nadaljevali intenzivne raziskave razgradnje svežega pivskega kvasa kot našega stranskega proizvoda. Kemijski inštitut Ljubljana in Biotehniška fakulteta opravljata testiranja možnosti uporabe svežega kvasa na napravah za proizvodnjo bioplina, kar je okoljsko veliko sprejemljivejša možnost kot trenutno energetska potratno sušenje kvasa.

Za leto 2010 planiramo prekinitev proizvodnje suhega pivskega kvasa in naš substrat deloma oddajati v komercialne bioplinarne, deloma pa pričeti s praktičnim testiranjem razgradnje na lastni anaerobni čistilni napravi. Ravno predelava na naši čistilni napravi je končni cilj večletnega projekta, ki bi zelo izboljšal ekološko in energetska učinkovitost

podjetja. Zmanjšali bomo količine emisij snovi v zrak, znižali porabo pare za sušenje kvasa in hkrati iz svežega kvasa še proizvedli bioplin, ki bo nadomestil del porabe zemeljskega plina kot primarnega energenta za proizvodnjo toplotne energije.

3.4.3 ODPADNA DIATOMEJSKA ZEMLJA

Pri filtraciji piva nastaja po koncu procesa in čiščenja filtrov odpadna filterna pogača (diatomejska zemlja), ki je zmes filtracijskega sredstva in organskih suspendiranih delcev, ki se pri filtraciji ločijo iz piva.

Skupaj z Inštitutom za celulozo in papir ter Komunalo Laško smo uspešno zaključili projekt pridobitve Slovenskega tehničnega soglasja za material, ki ga pridobimo z mešanjem odpadne diatomejske zemlje in lesnega pepela. Material nastane iz dveh odpadnih materialov in je praktično uporaben v gradbeništvu, utrjevanju in pripravi cestišč ali kot tesnilni sloj za zapiranje komunalnih deponij. S tem smo odprli inovativen pristop k reševanju problematike odpadkov, saj iz dveh odpadnih snovi pridobimo nov uporaben material.

3.4.4 ČIŠČENJE TEHNOLOŠKE OPREME V PROIZVODNJI PIVA

V začetku leta smo v celotni proizvodnji izvedli menjavo določenih čistilnih sredstev, ki so okoljsko sprejemljivejša, kar pomeni, da imajo višjo stopnjo biološke razgradljivosti. Največjo pozornost smo posvetili področjem, kjer ni nujno potrebna uporaba sredstev z vsebnostjo fosforne kisline, ki negativno vpliva na delovanje čistilne naprave in močno obremenjuje ekosistem v vodotokih. Izbirali smo predvsem sredstva, ki vsebujejo manj ali celo nič dodatkov (sekvestreni, tenzidi) in s tem zmanjšali koncentracije močno obremenilnih snovi v odpadnih tehnoloških vodah. Z zamenjavo sredstev smo tako poleg večjega ekološkega učinka dosegli še pomembno zmanjšanje skupnih stroškov nabave pralnih sredstev.

3.4.5 VODNI VIRI

Dela na vodovodu so tudi v preteklem letu potekala v glavnem po načrtu, ki smo si ga zastavili, tako da ni bilo večjih odstopanj od plana. Skozi celo leto smo zagotavljali zadostne količine kvalitetne pitne vode tako v sistemu vodovoda Laško kakor tudi na okoliških vodovodih. Zaradi dokaj ugodnih hidroloških razmer niso bili potrebni prevozi vode, razen na sistemu Šentrupert. Tudi v lanskem letu smo zamenjali precej odsekov cevovoda, ki so bili v slabem stanju.

Na vodovodih smo izvajali nadzor zdravstvene ustreznosti pitne vode skladno s pravilnikom o pitni vodi ter drugo zakonodajo. V podjetju imamo izdelan sistem HACCP tudi za vodovode, kjer je opredeljen tudi načrt spremljanja pitne vode od zajetja pa do priključka uporabnika pitne vode, kajti zavedamo se, da je najpomembnejši cilj dejavnosti oskrbe s pitno vodo zagotavljanje zdravstvene ustreznosti pitne vode vsem uporabnikom.

V okviru preventivnih ukrepov zagotavljanja zdravstvene ustreznosti pitne vode izvajamo redne obhode vodovodnih objektov, imamo pa vzpostavljen tudi daljinski nadzor določenih objektov. Redno čiščenje in vzdrževanje objektov vodovoda izvajamo preventivno po izdelanem HACCP načrtih in o tem vodimo tudi potrebne evidence.

Poleg rednega vzdrževanja smo v preteklem letu opravili tudi naslednja večja investicijska vzdrževanja:

- ☞ obnova drenažnih zajetji Globočaj, ki oskrbujejo vodovod Tri studence, poleg obnove vseh zajetij se je očistila tudi okolica zajetij. Zajetja imajo po obnovi izdatnost 1,5 l/s. S tem se je bistveno povečala zanesljivost obratovanja omenjenega vodovoda,
- ☞ sodelovanje z Občino Laško pri izgradnji vodovodnega omrežja Vrh nad Laškim-Tevče-Reka. Na omenjen vodovodni sistem bo priključenih približno 180 novih uporabnikov,
- ☞ sodelovanje z Občino Laško pri izgradnji vodovoda Trnovo. Na omenjeni vodovod se bo priključilo predvidoma 40 uporabnikov,
- ☞ izvedli smo obnovo cevovoda v Spodnji Rečici in menjali 30 vodovodnih priključkov,
- ☞ menjava cevovoda Štenge – Huda jama, v dolžini 1.500 metrov,
- ☞ izvedba cevovoda in postavitev novega hidranta v Trobnem Dolu,
- ☞ izvedli smo rekonstrukcije cevovodov v naseljih Podšmihel, Pristava, Strmca, Brezno ter na Polani,
- ☞ pričeli smo z menjavo celotnega cevovoda na Šmohorju.

3.4.6 VZDRŽEVANJE IN ENERGETIKA

Z razpoložljivimi energetske naprave smo v celoti zadostili potrebam, ki so kot eden od členov tehnološkega procesa, in sicer v okviru normativov za tovrstne namene. Obenem smo si na področju energetike z nadzori nastalih emisij kot posledica pretvorbe energij prizadevali za čim nižje enote oz. smo bili s preverjenimi meritvami v okviru enot, ki so zakonsko predpisane.

3.4.7 ČISTILNA NAPRAVA

Tudi v letu 2009 smo pod optimalnimi pogoji nadaljevali z obratovanjem anaerobne čistilne naprave Pivovarne Laško. S strani ZZV Maribor se redno izvaja monitoring vtoka in iztoka iz čistilne naprave, ki prikazuje visoko stopnjo očiščenja, kar 88 % povprečni učinek razgradnje KPK v tehnoloških odpadnih vodah. Skupna letna količina odpadnih vod iz pivovarne je bila 399.758 m³, kar je 17.258 m³ manj kot preteklo leto. Pri delovanju čistilne naprave pa iz odpadne vode nastaja tudi bioplina, ki po kemijskem čiščenju vsebuje zelo majhne koncentracije nezaželenih primesi (žveplo, ogljikov dioksid). Letno nastane 544.000 m³ bioplina, ki se uporablja deloma za segrevanje odpadne vode na čistilni napravi, večina pa kot alternativni vir toplotne energije v kotlarni za proizvodnjo

pare. Letno smo tako nadomestili 300.000 m³ (8 % porabe) zemeljskega plina z bioplinom kot obnovljivim virom energije.

3.4.8 PREGLED VLAGANJ IN STROŠKOV NA PODROČJU EKOLOGIJE

Pregled vlaganj na področju ekologije

(v EUR)	2007	2008	2009
Vlaganja v vodne vire	684.068	630.001	593.786
Vodni vir Lurd	37.801	762	-
Vodni viri vodovod - Rudnik	-	23.593	-
Odškodnine vodovod	654	1.000	1.125
Vzdrževanje vodovoda	645.613	604.646	592.661
Voda	50.165	54.614	62.446
Vodna povračila	35.312	35.312	32.805
Koncesija za vodo	14.853	19.302	29.641
Odpadne vode	526.224	930.251	641.785
Čistilna naprava	455.723	879.835	641.785
Okoljska dajatev - odpadne vode	69.001	48.916	*
Odškodnina ribiški družini	1.500	1.500	-
Odpadki - okoljska dajatev	254.975	161.988	417.813
Izdatki za varstvo okolja - odpadna embalaža	224.080	136.341	394.366
Okoljska dajatev za odpadno embal.	8.983	8.393	9.336
Okoljska dajatev za elekt. in elektr. opremo - tujina	40	49	37
Obdelava odpadne diatomejske zemlje	21.872	17.205	14.074
Skupaj	1.515.432	1.776.854	1.715.830

*Z akontacijami v letu 2008 smo že pokrili okoljsko dajatev v višini 22.469 EUR.

V času slabih gospodarskih razmer bo zagotovo celosten, učinkovit in racionalen pristop k ekološkim rešitvam pomenil dodatno konkurenčno prednost podjetja tudi pri obvladovanju stroškov proizvodnje, ekologije in energetike. S ciljem, da dosežemo visok standard ekološkega delovanja, podjetje sprejema inovativen pristop in delo vseh zaposlenih.

Strokovni sodelavci s področja proizvodnje in energetike so večkrat letno udeleženi na zunanjih izobraževanjih (seminarji, konference in sejmi), kar predstavlja pomemben vir novih informacij za dvig izkoristkov procesa in boljšo ekološko učinkovitost podjetja. Znanje nato med letom prenašajo na praktično vse sodelavce, saj si želimo z visoko okoljsko zavestjo, izobraževanjem in praktičnim opravljanjem procesov pri vseh zaposlenih vzpostaviti učinkovit sistem ravnanja z okoljem.

4. RAČUNOVODSKO POROČILO

4.1 Revidirani računovodski izkazi Pivovarne laško, d. d., za poslovno leto 2009, po MSRP

4.1.1 IZKAZ FINANČNEGA POLOŽAJA PIVOVARNE LAŠKO, D. D. NA DAN 31. 12. 2009

(v EUR)	Pojasnilo	2009	2008
SREDSTVA			
Dolgoročna sredstva		398.843.120	433.172.048
Neopredmetena sredstva	1	1.865.009	1.141.449
Opredmetena osnovna sredstva	2	57.099.819	62.769.267
Naložbene nepremičnine	3	5.063.768	5.356.236
Dolgoročne finančne naložbe v odvisne družbe	4.A	263.323.570	295.906.766
Investicije v pridružena podjetja	4.B	1.594.000	-
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	4.C	55.840.789	61.563.643
Dolgoročna posojila	5	30.307	46.754
Dolgoročne poslovne terjatve	6	670.316	785.228
Dolgoročne terjatve za odloženi davek	7	13.355.542	5.602.705
Kratkoročna sredstva brez kratkoročnih aktivnih časovnih razmejitev		27.948.020	29.506.918
Nekratkoročna sredstva za prodajo	8	1.083.307	1.083.307
Zaloge	9	11.123.139	9.772.082
Kratkoročne terjatve iz poslovanja	10.A	15.051.078	14.543.104
Kratkoročne terjatve za preveč plačan davek od dohodka	10.B	-	818.322
Kratkoročna posojila	11	561.213	3.200.000
Dobroimetje pri bankah, čeki in gotovina	12	129.283	90.103
Kratkoročne aktivne časovne razmejitve	13	942	3.082
Skupaj kratkoročna sredstva		27.948.962	29.510.000
SKUPAJ SREDSTVA		426.792.082	462.682.048

**4.1.1 IZKAZ FINANČNEGA POLOŽAJA PIVOVARNE LAŠKO, D. D.,
 NA DAN 31. 12. 2009
 (nadaljevanje)**

(v EUR)	Pojasnilo	2009	2008
KAPITAL		129.302.643	175.571.742
Večinski kapital	14	129.302.643	175.571.742
Osnovni kapital		36.503.305	36.503.305
Kapitalske rezerve		85.561.447	102.377.721
Rezerve iz dobička		4.841.293	34.551.368
Presežek iz prevrednotenja		2.396.598	3.833.373
Čisti poslovni izid		-	(1.694.025)
OBVEZNOSTI		297.489.439	287.110.306
Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitev	15	4.388.271	1.443.562
Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	15.A	1.456.443	1.377.905
Dolgoročne pasivne časovne razmejitev	15.B	2.931.828	65.657
Dolgoročne obveznosti	16	54.263.786	160.263.378
Dolgoročne finančne obveznosti	16.A	54.263.786	160.263.378
Kratkoročne obveznosti	17	232.451.652	124.778.033
Kratkoročne poslovne obveznosti	17.A	17.248.664	15.553.639
Kratkoročne finančne obveznosti	17.C	215.202.988	109.224.394
Kratkoročne pasivne časovne razmejitev	18	6.385.730	625.333
Skupaj kratkoročne obveznosti		238.837.382	125.403.366
SKUPAJ OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV		426.792.082	462.682.048

Usmeritve in pojasnila na straneh od 134 do 181 so sestavni del računovodskih izkazov Pivovarne Laško, d. d.

4.1.2 IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA PIVOVARNE LAŠKO, D. D., ZA OBDOBJE 1. 1. – 31. 12. 2009

(v EUR)	Pojasnilo	2009	2008
Čisti prihodki od prodaje	19	99.662.537	108.463.850
Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje	19	1.337.663	12.574
Drugi poslovni prihodki	19	961.266	3.625.157
Stroški blaga, materiala in storitev	19	(63.040.020)	(78.831.896)
Stroški dela	19	(10.666.177)	(9.929.922)
Amortizacija neopredmetenih dolgoročnih in opredmetenih osnovnih sredstev	19	(6.908.571)	(8.626.088)
Dolgoročne rezervacije	19	(261.542)	(144.882)
Odpisi vrednosti	19	(2.549.990)	(385.309)
Drugi poslovni odhodki	19	(1.637.055)	(1.316.037)
POSLOVNI IZID IZ POSLOVANJA		16.898.111	12.867.447
Finančni prihodki	20	4.090.990	8.467.539
Finančni odhodki	20	(73.650.021)	(30.110.355)
POSLOVNI IZID PRED OBDAVČITVIJO		(52.660.920)	(8.775.369)
Davki	21	7.687.102	2.681.313
ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA		(44.973.818)	(6.094.056)
Čisti dobiček / izguba na delnico	25	(5,1412)	(0,6967)
Popravljen čisti dobiček / izguba na delnico	25	(5,1412)	(0,6967)

Usmeritve in pojasnila na straneh od 134 do 181 so sestavni del računovodskih izkazov Pivovarne Laško, d. d.

**4.1.3 IZKAZ DRUGEGA VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA
 PIVOVARNE LAŠKO, D. D.
 ZA OBDOBJE 1. 1. – 31. 12. 2009**

(v EUR)	Pojasnilo	2009	2008
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja		(44.973.818)	(6.094.056)
DRUGI VSEOBSEGAJOČI DONOS	14		
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva		(1.502.509)	(56.106.476)
Dobički/ (izgube) iz naslova prevrednotenja nepremičnin		-	5.462.555
Odloženi davki iz naslova prevrednotenj		65.734	10.128.784
DRUGI VSEOBSEGAJOČI DONOS		(1.436.775)	(40.515.137)
CELOTNI VSEOBSEGAJOČI DOBIČEK		(46.410.593)	(46.609.193)
Celoten vseobsegajoči donos na delnico		(5,3055)	(5,3282)
Popravljen celoten vseobsegajoči donos na delnico		(5,3055)	(5,3282)

Usmeritve in pojasnila na straneh od 134 do 181 so sestavni del računovodskih izkazov Pivovarne Laško, d. d.

4.1.4 IZKAZ SPREMEMB LASTNIŠKEGA KAPITALA PIVOVARNE LAŠKO, D. D., ZA OBDOBJE 1. 1. – 31. 12. 2009

(v EUR)	Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Rezerve za lastne deleže	Lastne delnice	Druge rezerve iz dobička	Skupaj rezerve iz dobička	Čisti poslovni izid preteklih let	Čisti poslovni izid	Presežek iz prevrednotenja	SKUPAJ KAPITAL
ZACETNO STANJE											
na dan 1. januar 2009	36.503.305	102.377.721	25.606.794	246.617	(246.617)	8.944.574	34.551.368	(1.694.025)	-	3.833.373	175.571.742
Transakcije z lastniki											
Odtujitev lastnih delnic (deležev)	-	-	-	-	141.494	-	141.494	-	-	-	141.494
Skupaj transakcije z lastniki	-	-	-	-	141.494	-	141.494	-	-	-	141.494
Spremembe v vseobsegajočem donosu											
Čisti poslovni izid poslovnega leta	-	-	-	-	-	-	-	-	(44.973.818)	-	(44.973.818)
Presežek prevrednotenja finančnih naložb	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(1.502.509)	(1.502.509)
Davki povezani s posameznimi postavkami vseobsegajočega donosa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	65.734	65.734
Skupaj spremembe v vseobsegajočem donosu v letu 2009	-	-	-	-	-	-	-	-	(44.973.818)	(1.436.775)	(46.410.593)
Spremembe v kapitalu											
Pokrivanje izgube po sklepu skupščine	-	-	-	-	-	(1.694.025)	(1.694.025)	1.694.025	-	-	-
Pokrivanje tekoče izgube	-	(16.816.274)	(21.956.463)	-	-	(6.201.081)	(28.157.544)	-	44.973.818	-	-
Oblikovanje rezerv za lastne delnice (deležev)	-	-	-	1.190.962	-	(964.843)	226.119	-	-	-	226.119
Črpanje rezerv za lastne delnice (deležev)	-	-	-	(226.119)	84.625	(84.625)	(226.119)	-	-	-	(226.119)
Skupaj spremembe v kapitalu	-	(16.816.274)	(21.956.463)	964.843	84.625	(8.944.574)	(29.851.569)	1.694.025	44.973.818	-	-
KONČNO STANJE											
na dan 31. december 2009	36.503.305	85.561.447	3.650.331	1.211.460	(20.498)	-	4.841.293	-	-	2.396.598	129.302.643

Usmeritve in pojasnila na straneh od 134 do 181 so sestavni del računovodskih izkazov Pivovarne Laško, d. d.

4.1.5 IZKAZ SPREMEMB LASTNIŠKEGA KAPITALA PIVOVARNE LAŠKO, D. D., ZA OBDOBJE 1. 1. – 31. 12. 2008

(v EUR)	Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Rezerve za lastne deleže	Lastne delnice	Druge rezerve iz dobička	Skupaj rezerve iz dobička	Čisti poslovni izid preteklih let	Čisti poslovni izid	Presežek iz prevrednotenja	SKUPAJ KAPITAL
ZACETNO STANJE											
na dan 1. januar 2008	36.503.305	102.377.721	25.606.794	174.297	(174.297)	9.357.775	34.964.569	994.349	12.148.067	44.348.510	231.336.521
Transakcije z lastniki											
Povečanje lastnih delnic (deležev)	-	-	-	-	(758.834)	-	(758.834)	-	-	-	(758.834)
Odtujitev lastnih delnic (deležev)	-	-	-	-	686.514	-	686.514	-	-	-	686.514
Izplačilo dividend	-	-	-	-	-	-	-	(8.742.384)	-	-	(8.742.384)
Skupaj transakcije z lastniki	-	-	-	-	(72.320)	-	(72.320)	(8.742.384)	-	-	(8.814.704)
Spremembe v vseobsegajočem donosu											
Čisti poslovni izid poslovnega leta	-	-	-	-	-	-	-	-	(6.094.057)	-	(6.094.057)
Presežek prevrednotenja opredmet. in neopredmetenih sredstev	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5.462.555	5.462.555
Presežek prevrednotenja finančnih naložb	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(56.106.476)	(56.106.476)
Davki povezani s posameznimi postavkami vseobsegajočega donosa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10.128.784	10.128.784
Skupaj spremembe v vseobsegajočem donosu v letu 2008	-	-	-	-	-	-	-	-	(6.094.057)	(40.515.137)	(46.609.194)
Spremembe v kapitalu											
Razporeditev preostalega dela čistega dobička	-	-	-	-	-	-	-	12.148.067	(12.148.067)	-	-
Pokrivanje izgube tekočega leta	-	-	-	-	-	-	-	(4.400.032)	4.400.032	-	-
Črpanje rezerv za lastne delnice (deležev)	-	-	-	72.320	-	(413.201)	(340.881)	-	-	-	(340.881)
Skupaj spremembe v kapitalu	-	-	-	72.320	-	(413.201)	(340.881)	7.748.035	(7.748.035)	-	(340.881)
KONČNO STANJE											
na dan 31. december 2008	36.503.305	102.377.721	25.606.794	246.617	(246.617)	8.944.574	34.551.368	-	(1.694.025)	3.833.373	175.571.742

Usmeritve in pojasnila na straneh od 134 do 181 so sestavni del računovodskih izkazov Pivovarne Laško, d. d.

**4.1.6 IZKAZ DENARNIH TOKOV PIVOVARNE LAŠKO, D. D.,
ZA OBDOBJE 1. 1. – 31. 12. 2009**

(v EUR)	Pojasnilo	2009	2008
DENARNI TOKOVI PRI POSLOVANJU			
Denar ustvarjen pri poslovanju	23	22.263.060	18.469.130
Pobotan denar ustvarjen iz poslovanja		22.263.060	18.469.130
DENARNI TOKOVI PRI NALOŽBENJU			
Izdatki za finančne naložbe v pridružene družbe	4.B	(3.060.468)	-
Nakupi opredmetenih osnovnih sredstev	2	(797.477)	(19.784.995)
Nakupi neopredmetenih dolgoročnih sredstev	1	(910.220)	(849.611)
Nakupi / prodaje finančnih sredstev	4.C,11	(11.426.792)	(2.332.071)
Prejete obresti	20	332.487	223.475
Prejete dividende in kapitalski dobički	20	3.758.503	8.236.604
Neto denarni tok iz naložbenja		(12.103.967)	(14.506.598)
DENARNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU			
Plačane obresti	20	(12.549.810)	(15.220.507)
Nakup lastnih delnic	14	141.492	(413.202)
Povečanje dolgov	16,17	25.205.202	110.040.183
Odplačila dolgov	16,17	(22.916.797)	(89.705.462)
Dividende izplačane lastnikom	14	-	(8.742.384)
Neto denarni tok iz financiranja		(10.119.913)	(4.041.372)
NETO POVEČANJE / ZMANJŠANJE DENARJA IN DENARNIH USTREZNIKOV		39.180	(78.840)
Denar in denarni ustrezniki na začetku leta	12	90.103	168.943
Denar in denarni ustrezniki na koncu leta	12	129.283	90.103

Usmeritve in pojasnila na straneh od 134 do 181 so sestavni del računovodskih izkazov Pivovarne Laško, d. d.

4.1.7 POKRIVANJE IZGUBE POSLOVNEGA LETA

Čista izguba leta 2009 znaša 44.973.818 EUR.

(v EUR)	2009	2008
Čista izguba poslovnega leta	(44.973.818)	(6.094.057)
Nerazporejen dobiček iz prejšnjih let	-	4.400.032
Pokrivanje čiste izgube:		
Del nerazporejenega dobička iz prejšnjih let za kritje čiste izgube	-	4.400.032
Del drugih rezerv iz dobička za kritje čiste izgube	6.201.081	-
Del zakonskih rezerv za kritje čiste izgube	21.956.463	-
Del kapitalских rezerv za kritje čiste izgube	16.816.274	-
BILANČNA IZGUBA NA DAN 31. DECEMBRA 2009	-	(1.694.025)

Uprava predlaga nadzornemu svetu in skupščini, da se čista izguba leta 2009 v vrednosti 44.973.818 EUR pokrije iz rezerv iz dobička, zakonskih rezerv ter kapitalских rezerv.

4.1.8 USMERITVE IN POJASNILA K NEKONSOLIDIRANIM RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

SPLOŠNI PODATKI

Pivovarna Laško, d. d., je delniška družba, registrirana pri Okrožnem sodišču v Celju s sklepom številka Srg 95/00673, pod št. reg. vložka 1/00171/00. Spada med velike družbe in je zavezana k redni letni reviziji. Glavna dejavnost družbe je proizvodnja in prodaja piva, slada in vode, opravlja pa tudi storitve trgovine na drobno in veliko.

Pivovarna Laško, d. d., (Družba) je obvladujoča družba Skupine Pivovarna Laško s sedežem v Sloveniji: Trubarjeva ulica 28, 3270 Laško, Slovenija.

Navadne delnice Družbe so uvrščene na Ljubljansko borzo vrednostnih papirjev pod oznako "PILR". Osnovni kapital Družbe znaša 36.503.304,96 EUR, kar predstavlja 8.747.652 navadnih prosto prenosljivih imenskih kosovnih delnic. Ni omejitev pri izplačilu dividend in drugih izplačil kapitala.

RAČUNOVODSKE USMERITVE

V letu 2009 so bile uporabljene iste računovodske usmeritve kot v preteklih letih.

Računovodski izkazi so pripravljani v skladu z MSRP, kot jih je sprejel Odbor za mednarodne računovodske standarde (IASB) in tolmačenja Odbora za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (OPMSRP), kot jih je sprejela Evropska unija, in sicer:

a) Trenutno veljavni standardi in pojasnila

Trenutno so veljavne naslednje dopolnitve obstoječih standardov, ki jih je izdal IASB in sprejela EU:

- ☞ **MSRP 8 »Poslovni odseki«**, ki ga je EU sprejela 21. 11. 2007, velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2009 ali kasneje.
- ☞ **MSRP 1 »Prva uporaba MSRP«** in **MRS 27 »Skupinski in ločeni računovodski izkazi«** – nabavna vrednost naložbe v odvisno, skupaj obvladovano ali pridruženo podjetje, ki jih je EU sprejela 23. 1. 2009 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo od vključno 1. 1. 2009).
- ☞ **MSRP 4 »Zavarovalne pogodbe«** in **MSRP 7 »Finančni instrumenti: razkritja«** – izboljšanje razkritij glede finančnih instrumentov, ki jih je EU sprejela 27. 11. 2009 (veljajo za letna obdobja, ki se pričnejo od vključno 1. 1. 2009).
- ☞ **MRS 32 »Finančni instrumenti: Predstavljanje«** in **MRS 1 »Predstavljanje računovodskih izkazov«** – Prodajljivi finančni instrumenti in obveznosti, ki izhajajo iz likvidacije, ki jih je EU sprejela dne 21. 1. 2009 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo od vključno 1. 1. 2009).
- ☞ **MRS 39 »Finančni instrumenti: Pripoznavanje in merjenje«** in **MSRP 7 »Finančni instrumenti: Razkritja«** – Prerazvrstitev finančnih sredstev, datum

uveljavitve in prehodno obdobje, ki jih je EU sprejela 9. 9. 2009 (velja od vključno 1. 7. 2008).

- ✎ **MRS 1 (popravljen) »Predstavljanje računovodskih izkazov«** – Popravljeno predstavljanje, ki ga je EU sprejela 17. 12. 2009 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo od vključno 1. 1. 2009).
- ✎ **MRS 23 (popravljen) »Stroški izposojanja«**, ki ga je EU sprejela 10. 12. 2008 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo od vključno 1. 1. 2009). Od tega datuma dalje je potrebno odhodke za obresti od namenskih kreditov za osnovna sredstva obvezno usredstviti.
- ✎ **MSRP 2 »Plačilo na podlagi delnic«** – Zahtevani pogoji in preklici, ki jih je EU sprejela 16. 12. 2008 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo od vključno 1. 1. 2009).
- ✎ **OPMSRP 9 »Ponovna ocenitev vgrajenih izpeljanih finančnih instrumentov«** in **MRS 39 »Finančni instrumenti: Pripoznavanje in merjenje«** – Vgrajeni izpeljani finančni instrumenti, ki jih je EU sprejela 30. 11. 2009 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo od vključno 1. 1. 2009).
- ✎ **OPMSRP 11 »MSRP 2 - Transakcije z delnicami skupine in lastnimi delnicami«**, ki jih je sprejela EU 1. 6. 2007 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo od vključno 1. 3. 2008).
- ✎ **MSRP 13 »Programi nagrajevanja zvestobe strank«**, ki ga je EU sprejela 16. 12. 2008 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo od vključno 1. 1. 2009).
- ✎ **OPMSRP 14 »MRS 19 - Omejitev sredstva za določeni zaslužek, zahteve glede minimalnega financiranja in njihove medsebojne povezanosti«**, ki ga je EU sprejela dne 16. 12. 2008 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo od vključno 1. 1. 2009).

Sprejetje dopolnitev obstoječih standardov ni privedlo do nikakršnih sprememb v računovodskih usmeritvah družbe.

b) Standardi in pojasnila, ki jih je izdal OMRS in sprejela EU, ki še niso v veljavi

Na dan odobritve računovodskih izkazov je EU sprejela naslednje standarde, prenovitve standardov in tolmačenja, ki še niso v veljavi:

- ✎ **MSRP 1 (popravljen) »Prva uporaba mednarodnih standardov računovodskega poročanja«** ki ga je EU sprejela 25. 11. 2009 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo od vključno 1. 1. 2010).
- ✎ **MSRP 3 (popravljen) »Poslovne združitve«**, ki ga je EU sprejela 3. 6. 2009, ki ga je EU sprejela 25. 11. 2009 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo od vključno 1. 1. 2010).
- ✎ **MRS 27 »Skupinski in ločeni računovodski izkazi«**, ki jih je EU sprejela 3. 6. 2009 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo od vključno 1. 7. 2009).
- ✎ **MRS 32 »Finančni instrumenti: predstavlanje«** – Obračunavanje izdaje delniških pravic, ki jih je EU sprejela 23. 12. 2009 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo od vključno 1. 1. 2011).

- ☞ **MRS 39 »Finančni instrumenti: pripoznavanje in merjenje«** – Postavke, ki izpolnjujejo pogoje za varovanje pred tveganjem, ki jih je EU sprejela 15. 9. 2009 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo od vključno 1. 7. 2009).
- ☞ **OPMSRP 12 »Dogovori o koncesiji storitev«,** ki ga je EU sprejela 25. 3. 2009 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo od vključno 30. 3. 2009).
- ☞ **OPMSRP 15 »Dogovori o izgradnji nepremičnin«,** ki ga je EU sprejela 22. 7. 2009 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo od vključno 1. 1. 2010).
- ☞ **OPMSRP 16 »Zavarovanje čistih finančnih naložb v poslovanje v tujini pred tveganji«,** ki ga je EU sprejela 4. 6. 2009 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo od vključno 1. 7. 2009).
- ☞ **OPMSRP 17 »Razdelitev nedenarnih sredstev lastnikom«,** ki ga je EU sprejela 26. 11. 2009 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo od vključno 1. 11. 2009).
- ☞ **OPMSRP 18 »Prenosi sredstev od odjemalcev«,** ki ga je EU sprejela 27. 11. 2009 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo od vključno 1. 11. 2009).

Družba se je odločila, da ne bo uporabila teh standardov, prenovitev standardov in pojasnil pred datumi njihove veljavnosti. Družba predvideva, da prva uporaba teh standardov, prenovitev standardov in pojasnil ne bo imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze družbe.

c) Standardi in pojasnila, ki jih je izdal OMRS in jih še ni sprejela EU

Na datum odobritve teh računovodskih izkazov so naslednji standardi, popravki in pojasnila bili izdani s strain OMRS, vendar jih EU še ni sprejela:

- ☞ **MSRP 9 »Finančni instrumenti«** (velja za letna obdobja, ki se pričnejo od vključno 1. 1. 2013).
- ☞ **MSRP 24 »Razkrivanje povezanih strank«** – poenostavitev zahtev po razkritju za podjetja, povezana z vlado, in razlaga opredelitve povezane stranke (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo od vključno 1. 1. 2011).
- ☞ **MSRP 1 »Prva uporaba Mednarodnih standardov računovodskega poročanja«** – Dodatne izjeme za uporabnike, ki prvič uporabljajo MSRP (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2010 ali kasneje).
- ☞ **MSRP 2 »Plačilo na podlagi delnic«** – Z denarjem poravnane plačilne transakcije za delnice v skupini (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2010 ali kasneje).
- ☞ **OPMSRP 14 »MRS 19 – Omejitev sredstva za določeni zaslužek, zahteve glede minimalnega financiranja in njihove medsebojne povezanosti«** – Vnaprejšnja plačila zahtev glede minimalnega financiranja (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2011 ali kasneje).
- ☞ **OPMSRP 19 »Izbris obveznosti s kapitalskimi instrumenti«** (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. 7. 2010 ali kasneje).

1. Pripoznavanje prihodkov

Prihodki se pripoznajo na osnovi prodaje proizvodov, storitev in trgovskega blaga in prevzema le-teh s strani kupcev (brez DDV in trošarine), predvidenih reklamacij, rabatov in diskontov. Prihodki iz prodaje so pripoznani, ko se pomembno tveganje in koristi lastništva blaga prenesejo od prodajalca na kupca.

Ostali realizirani prihodki so pripoznani na naslednjih osnovah:

- ☞ Prihodki iz obresti – pripoznajo se ob nastanku, razen če obstaja dvom v izterjavo, ko se znesek odpiše na nadomestitveno vrednost. Prihodki iz obresti se od takrat dalje pripoznajo na osnovi obrestne mere, ki služi za diskontiranje prihodnjih denarnih tokov.
- ☞ Prihodki iz naslova dividend – ko nastane pravica Družbe do prejema plačil iz naslova dividend.

2. Naložbe v odvisne družbe

Uskupinjena odvisna družba je družba, v kateri ima obvladujoča družba prevladujoč kapitalski delež ali prevladujoč vpliv iz drugih razlogov. in ki vstopa v skupino, za katero se sestavljajo skupinski računovodski izkazi.

Naložba v odvisno družbo se vrednoti po izvorni zgodovinski nakupni vrednosti. Prihodki iz naslova udeležbe v dobičku se pripoznajo kot prihodek iz financiranja, ko so nakazani, oz. ko skupščine teh družb sprejmejo sklep o delitvi dobička in izplačilu dividend. Naložbe se slabijo, kadar je nadomestljiva vrednost naložbe manjša od njene knjigovodske vrednosti. Izguba zaradi slabitve se takoj pripozna v izkazu poslovnega izida.

3. Naložbe v pridružene družbe

Pridružene družbe so družbe, v katerih ima Družba med 20 % in 50 % glasovalnih pravic, in v katerih pomembno vpliva na poslovanje, vendar jih ne obvladuje. Finančne naložbe v pridružene družbe so vrednotene po nabavni vrednosti, vendar se mora vsako leto preveriti, če morda ne obstajajo okoliščine, ki nakazujejo na potrebo po slabitvi. V ta namen se izvajajo cenitve naložb v pridružene družbe s strani pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti podjetij. V primeru, da je ocenjena vrednost naložb nižja kot nabavna vrednost, se razlika pripozna kot finančni odhodek in vpliva na višino izkazanega poslovnega izida.

4. Valutna poročanja

a) Funkcijska in predstavitvena valuta

Postavke, prikazane v finančnih izkazih Družbe, so nominirane v evrih (EUR), ki je hkrati funkcijska in predstavitvena valuta družbe.

b) Transakcije in stanja

Devizne transakcije so preračunane v predstavitevno valuto na osnovi tečaja, veljavnega na dan transakcije. Dobički in izgube, ki nastanejo pri teh transakcijah in pri pretvorbi denarnih sredstev ter obveznosti, denominiranih v tuji valuti, so pripoznane v izkazu poslovnega izida.

Tečajne razlike, izhajajoče iz dolžniških vrednostnih papirjev in drugih monetarnih finančnih sredstev, pripoznanih po pošteni vrednosti, so vključene v dobičke in izgube pri transakcijah s tujimi valutami. Tečajne razlike pri nemonetarnih postavkah, kot so delnice v posesti za trgovanje, so prikazane kot del povečanja ali zmanjšanja poštene vrednosti. Tečajne razlike pri za prodajo razpoložljivih vrednostnih papirjih so pripoznane direktno v kapitalu v presežku iz prevrednotenja, ki je sestavni del rezerv.

5. Neopredmetena sredstva

Neopredmetena sredstva zajemajo naložbe v pridobljene patente, licence, blagovne znamke, dobro ime, neopredmetena sredstva v razvijanju, programska računalniška oprema in druga neopredmetena sredstva (MRS 38). Neopredmeteno sredstvo se pripozna kot sredstvo izključno, če je verjetno, da bodo bodoče gospodarske koristi pritekale v družbo in če je nabavno vrednost mogoče zanesljivo izmeriti.

Pivovarna Laško, d. d., uporablja model nabavne vrednosti (MRS 38.74.), zato so neopredmetena sredstva izkazana po njihovih nabavnih vrednostih, zmanjšana za amortizacijski popravek vrednosti in nabrano izgubo zaradi oslabitve.

a) Patenti, blagovne znamke in licence

Izdatki za nakup patentov, blagovnih znamk in licenc se kapitalizirajo in amortizirajo z uporabo linearne amortizacijske metode v obdobju njihove »življenjske dobe« (amortizacijske dobe). V primeru, da življenjska doba ni določljiva, se ne amortizirajo, temveč se letno opravi samo preizkus slabitve.

V primeru, da je zaslediti potrebo po prevrednotenju, je treba oceniti vrednost neopredmetenih dolgoročnih sredstev in jih odpisati do višine njihove nadomestljive vrednosti.

b) Ostala neopredmetena sredstva

Kadar računalniški programi niso sestavni del ustrezne računalniške strojne opreme, se obravnavajo kot neopredmetena sredstva. Ostala neopredmetena sredstva so izkazana po nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in nabrane izgube zaradi oslabitve. Ostala neopredmetena sredstva imajo življenjsko dobo 10 let.

6. Opredmetena osnovna sredstva

Opredmetena osnovna sredstva vključujejo nepremičnine, opremo in drobni inventar. Nepremičnine so od leta 2008 dalje vrednotene po modelu prevrednotenja, v preteklih letih pa so bile vrednotene po nabavni vrednosti. Ob pripravi letnih računovodskih

izkazov se vsako leto opravi preverjanje znakov slabitve. Oprema in drobni inventar je vrednoten po modelu nabavne vrednosti, zmanjšani za amortizacijo in slabitve.

Amortizacija se obračunava na osnovi linearne metode. Pričakovane funkcionalne življenjske dobe po posameznih skupinah sredstev znašajo:

Nepremičnine	20–40 let
Proizvajalne naprave in stroji	4–10 let
Računalniška oprema	2–4 let
Motorna vozila	4–8 let
Druga oprema	3–7 let

Zemljišča se ne amortizirajo, saj se zanje predpostavlja neomejena življenjska doba. Ravno tako se ne amortizirajo sredstva v pridobivanju do takrat, ko so razpoložljiva za uporabo.

Kjer je knjigovodska vrednost sredstva večja od ocenjene nadomestljive vrednosti, se morajo sredstva prevrednotiti na ocenjeno nadomestljivo vrednost (oslabiti) – MRS 36.

Dobički in izgube, nastale pri odtujitvi zemljišč, zgradb in opreme, se ugotavljajo na osnovi njihove knjigovodske vrednosti in vplivajo na poslovni izid iz poslovanja. Povratna embalaža (sodi, steklenice in zaboji) je izkazana med opredmetenimi osnovnimi sredstvi z upoštevanjem življenjske dobe 3 oz. 4 leta.

Stroški finančnih obveznosti za financiranje investicij v opredmetena osnovna sredstva se kapitalizirajo. Kasnejši stroški so vključeni v knjigovodsko vrednost sredstva, ali pa so prepoznani kot posebno sredstvo, kar je primerno samo v primeru, ko se pričakuje, da se bodo prihodnje ekonomske koristi, povezane s tem predmetom, upoštevale v Skupini, in se stroški tega predmeta lahko zanesljivo izmerijo. Knjigovodska vrednost nadomestnih delov ni posebej izkazana. Stroški vseh ostalih popravil in vzdrževanja se vključijo v izkaz poslovnega izida v obdobju, v katerem nastanejo.

7. Naložbene nepremičnine

Naložbene nepremičnine so nepremičnine (zemljišča in zgradbe – ali deli zgradb – ali oboje), ki jih ima Družba v lasti ali v finančnem najemu, z namenom pridobivanja najemnin ali večanja vrednosti premoženja. Naložbene nepremičnine se ne uporabljajo za proizvodnjo in prodajo blaga oz. storitev ter za administrativne namene ali za običajno poslovanje.

Za naložbeno nepremičnino se določi zemljišče in zgradba, posredovana za povečanje vrednosti dolgoročne naložbe ali dana v poslovni najem, in ne za prodajo v bližnji prihodnosti. Naložbena nepremičnina se pripozna kot sredstvo izključno, če je verjetno, da bodo bodoče gospodarske koristi pritekale v družbo in če je nabavno vrednost mogoče zanesljivo izmeriti.

Za merjenje naložbenih nepremičnin je Družba v letu 2008 prešla iz modela nabavne vrednosti na model poštene vrednosti. Ob pripravi letnih računovodskih izkazov se vsako leto opravi preverjanje znakov slabitve. Naložbene nepremičnine se zmanjšujejo za amortizacijski popravek po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob

upoštevanju dobe koristnosti posamezne naložbene nepremičnine ter nabrane izgube zaradi slabitve.

8. Finančna sredstva

Družba klasificira svoje naložbe v naslednje kategorije: finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, posojila in terjatve, finančne naložbe v posesti do zapadlosti v plačilo in za prodajo razpoložljiva finančna sredstva. Klasifikacija je odvisna od namena, za katerega je bila naložba pridobljena.

a) Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi poslovni izid

Kategorija se deli v dve podkategoriji: finančna sredstva, namenjena trgovanju, in sredstva, določena po pošteni vrednosti skozi poslovni izid ob pripoznanju. Naložbe, pridobljene z namenom ustvarjanja dobička iz kratkoročnih (manj kot eno leto) fluktuacij v ceni, so klasificirane kot namenjena trgovanju in spadajo med kratkoročna sredstva. Ta sredstva se merijo po pošteni vrednosti, realizirani/ nerealizirani dobički in izgube, izhajajoče iz sprememb v pošteni vrednosti, pa so vključene v izkaz poslovnega izida v obdobju, v katerem so nastale. V letu 2009 in 2008 Družba ni imela nobenih naložb v okviru te kategorije.

b) Posojila in terjatve

Posojila in terjatve so neizpeljana finančna sredstva z nespremenljivimi ali določljivimi plačili, ki ne kotirajo na delujočem trgu. Vključena so med kratkoročna sredstva, razen za zapadlosti, večje od 12 mesecev po datumu bilance stanja. V tem primeru so razvrščene med dolgoročna sredstva. Posojila in terjatve so v bilanci stanja izkazane med poslovnimi in drugimi terjatvami po odplačni vrednosti z upoštevanjem efektivne obrestne mere.

c) Finančne naložbe v posesti do zapadlosti v plačilo

Naložbe s fiksno zapadlostjo, ki jih uprava družbe namerava zadržati do zapadlosti, so klasificirane kot naložbe v posesti do zapadlosti v plačilo in so vključene med dolgoročna sredstva. V tekočem obdobju družba ni imela nobenih naložb v okviru te kategorije.

d) Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva

Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva so neizvedena finančna sredstva, ki so ali razporejena v to kategorijo ali pa niso razporejena v nobeno izmed kategorij. Sredstva v tej kategoriji so izmerjena glede na pošteno vrednost ali glede na nabavno vrednost, v kolikor poštene vrednosti ni mogoče zanesljivo določiti. V primeru, da so sredstva izmerjena po pošteni vrednosti, se prevrednotenje na pošteno vrednost pripozna neposredno v kapitalu.

Na vsak datum bilance stanja družba oceni, ali obstaja objektiven dokaz, da je vrednost finančnega sredstva ali skupine finančnih sredstev oslABLJENA. V primeru za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev se značilno ali dolgotrajno pomanjšanje poštene vrednosti pod nabavno vrednostjo upošteva kot kazalec slabitve delnic. V primeru, ko obstaja takšen dokaz za finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo, se kumulativna

izguba – merjena kot razlika med nabavno vrednostjo in tekočo pošteno vrednostjo kot izguba zaradi slabitve finančnega sredstva, pripoznana v izkazu poslovnega izida – izloči iz kapitala oz. vseobsegajočega donosa in pripozna v izkazu poslovnega izida. Odprave slabitve, pripoznane v izkazu poslovnega izida za kapitalske inštrumente, ni mogoče razveljaviti.

9. Oslabitev nefinančnih sredstev

Sredstva, ki imajo neomejeno življenjsko dobo in se ne amortizirajo, se letno preizkušajo za oslabitev. Sredstva, ki se amortizirajo, se preverjajo za oslabitev, kadarkoli dogodki ali okoliščine nakazujejo, da je sredstvo oslabiljeno. Izguba zaradi oslabitve se pripozna v višini, za katero knjigovodska vrednost sredstva presega njegovo nadomestitveno vrednost. Nadomestitvena vrednost je višja od poštene vrednosti sredstva, zmanjšane za stroške prodaje in vrednosti pri uporabi.

Za namene ugotavljanja oslabiljenosti se sredstva razporedijo na najmanjše enote, za katere je mogoče opredeliti denarne tokove, neodvisne od drugih enot (denar ustvarjajoče enote). Vrednost dobrega imena se letno presoja glede potrebe po slabitvi.

10. Nekratkoročna sredstva za prodajo

Nekratkoročna sredstva (skupina za odtujitev) za prodajo so tista nekratkoročna sredstva, za katerih knjigovodska vrednost se utemeljeno predvideva, da bo poravnana predvsem s prodajo v naslednjih dvanajstih mesecih in ne z nadaljnjo uporabo. Omenjena sredstva so vrednotena po nižji vrednosti med knjigovodska in pošteno vrednostjo, zmanjšano za stroške prodaje.

11. Zaloge

Zaloge so vodene po nižji izmed nabavne in iztržljive vrednosti, z uporabo metode povprečnih cen. Vrednost gotovih proizvodov in proizvodnje v teku vključuje celotne proizvodjalne stroške, ki vključujejo stroške izdelavnega materiala, proizvodne stroške dela, amortizacije, storitev in druge proizvodjalne stroške. Neto iztržljiva vrednost je ocenjena na osnovi prodajne cene v običajnem poslovanju, zmanjšane za stroške dokončanja in prodaje.

12. Poslovne terjatve

Poslovne terjatve se na začetku pripoznajo po poštenu vrednosti, potem pa se merijo po odplačni vrednosti z uporabo metode veljavnih obresti, zmanjšani za oslabitev. Oslabitev poslovnih terjatev se oblikuje, ko Družba pričakuje, da ne bo sposobna izterjati celotnega zneska zapadlih terjatev. Višina oslabitve predstavlja razliko med knjigovodska vrednostjo in sedanjo vrednostjo (pričakovanih) ocenjenih prihodnjih denarnih tokov, diskontiranih po veljavni obrestni meri. Znesek oslabitve se pripozna v izkazu poslovnega izida.

13. Denar in denarni ustrezniki

Za namene izkaza denarnih tokov denar in denarni ustrezniki obsegajo gotovino v blagajni, depozite na vpogled pri bankah in naložbe v instrumente denarnega trga, brez prekoračitev bančnih računov. Prekoračitve stanj na bančnih računih so v bilanci stanja vključene med kratkoročne finančne obveznosti.

14. Rezervacije

Rezervacije so pripoznane, ko Družba izkazuje pravno obveznost kot rezultat preteklih dogodkov, za katere obstaja v prihodnosti velika verjetnost, da bo morala to obveznost poravnati in je možna zanesljiva ocena te obveznosti. Rezervacije se ne smejo oblikovati za kritje prihodnjih izgub iz poslovanja.

15. Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade

Neto obveznost družbe v zvezi z dolgoročnimi ugodnostmi iz naslova delovne dobe, razen pokojninskih shem, je znesek zaslužkov, ki naj bi jih zaposleni dobili v zameno za svoje službovanje v tekočem in preteklih obdobjih. Obveznost se izračunava z uporabo metode predvidene pomembnosti enot in se diskontira na sedanjo vrednost.

16. Odloženi davki

Odloženi davek je izkazan v celoti z upoštevanjem metode obveznosti na podlagi začasnih razlik med davkom, ki temelji na sredstvih in obveznostih, in izkazanih zneskov davka v računovodskih izkazih. Odloženi davek je izračunan z uporabo davčne stopnje (in zakonodaje), ki je zakonsko določena in veljavna na dan bilance stanja in se pričakuje, da bo uporabljena, ko bo terjatev za odloženi davek realizirana oz. obveznost za odloženi davek poravnana.

Terjatev za odloženi davek se pripozna, če obstaja verjetnost, da bo v prihodnosti na razpolago davčni dobiček, iz katerega bo mogoče koristitičasne razlike. Obveznost za odloženi davek se pripozna ob prevrednotju sredstev. V bilanci stanja sta terjatev in obveznost za odloženi davek izkazana v pobotanem znesku. V letu 2009 znaša davčna stopnja 21 %, od leta 2010 dalje pa 20 %.

17. Poslovne obveznosti

Poslovne obveznosti so dobaviteljski krediti za kupljeno blago ali kupljene storitve ter obveznosti do zaposlencev, države, lastnikov in drugih. Obveznosti se v poslovnih knjigah pripoznajo, če je verjetno, da se bodo zaradi njihove poravnave zmanjšali dejavniki, ki omogočajo gospodarske koristi in je znesek za poravnavo mogoče zanesljivo izmeriti. Na začetku se pripoznajo po pošteni vrednosti, potem pa se merijo po odplačni vrednosti z uporabo metode veljavnih obrestnih mer.

18. Finančne obveznosti

Finančne obveznosti so pripoznane ob nastanku po pošteni vrednosti, brez pri tem nastalih transakcijskih stroškov. V naslednjih obdobjih so finančne obveznosti merjene

po odplačni vrednosti z uporabo metode veljavnih obresti. Vsakršna razlika med prejemki (brez transakcijskih stroškov) in obveznostmi je pripoznana v izkazu poslovnega izida skozi obdobje celotne finančne obveznosti.

19. Delniški kapital

Navadne delnice se razvrščajo med kapital. Transakcijski stroški, ki so neposredno povezani z izdajo novih delnic, ki ni povezana s prevzemom podjetja, so prikazani kot zmanjšanje kapitala. Vsakršni presežki poštene vrednosti prejetega vplačanega zneska nad knjigovodsko vrednostjo izdanih novih delnic so pripoznani kot vplačani presežek kapitala.

20. Lastne delnice

Če je družba v poslovnem letu pridobila lastne delnice (PILR), se plačani znesek, vključno s transakcijskimi stroški brez davka, odšteje od celotnega kapitala kot lastne delnice (trezorske delnice), vse dokler se teh delnic ne umakne, ponovno izda ali proda. Družba mora v bilanci stanja za to poslovno leto oblikovati rezerve za lastne deleže v enaki višini. Obenem mora oblikovati rezerve za lastne delnice še za delnice PILR, ki so v lasti odvisnih družb. Rezerve za lastne delnice se sprostijo, ko se lastne delnice odtujijo ali so umaknjene v dobro vira, iz katerega so bile oblikovane. Ob prodaji se razlika med prodajno in knjigovodsko vrednostjo lastnih delnic poračuna direktno v kapitalu in ne vpliva na poslovni izid. Lastne delnice se porabljajo za namene iz 247. člena ZGD.

21. Dividende

Dokler niso odobrene na skupščini delničarjev, so predvidene dividende obravnavane kot zadržani dobički.

22. Poročanje po odsekih

Poslovni odseki proizvajajo/ izvajajo proizvode oz. storitve, ki so po tveganjih in koristih drugačni od proizvodov in storitev drugih odsekov. Območni (geografski) odseki zagotavljajo proizvode oz. storitve znotraj specifičnega ekonomskega okolja, ki je podvrženo tveganjem in koristim, ki se razlikujejo od tveganj in koristi v drugih ekonomskih okoljih.

UPRAVLJANJE S FINANČNIMI TVEGANJI DRUŽBE

Upravljanje s finančnimi tveganji Pivovarne Laško, d. d., kot so kreditno tveganje, tveganje spremembe obrestnih mer, valutno tveganje in likvidnostno tveganje, je sestavni del poslovnega poročila. Podrobneje je opisano na straneh 97 in 98 tega letnega poročila. V računovodskem delu je opisano na straneh 173 in 174, v pojasnilu št. 28.

**POJASNILA K NEKONSOLIDIRANIM
RAČUNOVODSKIM IZKAZOM**

1. Neopredmetena sredstva

(v EUR)	Leto 2009	Licence in druga NS	NS v pridobivanju	Skupaj
NABAVNA VREDNOST				
1. januar 2009		974.536	418.618	1.393.154
Neposredne pridobitve		-	159.786	159.786
Prenos z investicij v teku		7.175	(7.175)	-
Prekvalifikacije		1.805.801	-	1.805.801
Odtujitve		(608)	-	(608)
31. december 2009		2.786.904	571.229	3.358.133
NABRANI POPRAVEK VREDNOSTI				
1. januar 2009		251.705	-	251.705
Amortizacija v letu		186.660	-	186.660
Prekvalifikacije		1.055.367	-	1.055.367
Odtujitve		(608)	-	(608)
31. december 2009		1.493.124	-	1.493.124
SEDANJA VREDNOST				
31. december 2009		1.293.780	571.229	1.865.009
1. januar 2009		722.831	418.618	1.141.449

Družba na dan 31. 12. 2009 nima zastavljenih neopredmetenih sredstev.

(v EUR)	Leto 2008	Licence in druga NS	NS v pridobivanju	Skupaj
NABAVNA VREDNOST				
1. januar 2008		543.543	-	543.543
Neposredne pridobitve		-	849.611	849.611
Prenos z investicij v teku		430.993	(430.993)	-
31. december 2008		974.536	418.618	1.393.154
NABRANI POPRAVEK VREDNOSTI				
1. januar 2008		184.846	-	184.846
Amortizacija v letu		66.859	-	66.859
31. december 2008		251.705	-	251.705
SEDANJA VREDNOST				
31. december 2008		722.831	418.618	1.141.449
1. januar 2008		358.697	-	358.697

2. Opredmetena osnovna sredstva

Leto 2009 (v EUR)	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalne naprave in stroji	Druge naprave in oprema	Drobni inventar	Osnovna sredstva v pridobivanju	Skupaj
NABAVNA VREDNOST							
1. januar 2009	8.582.208	33.166.925	108.659.913	23.908.367	9.405.725	162.850	183.885.988
Neposredne pridobitve	-	-	299.826	-	-	2.195.559	2.495.385
Prekvalifikacije	-	1.098.684	(3.636.025)	889.681	(389.706)	206.614	(1.830.752)
Prenos z investicij v teku	28.121	-	222.605	796.895	831.541	(1.879.162)	-
Odtujitve	(563.272)	(326.332)	-	(775.851)	(144.018)	-	(1.809.473)
31. december 2009	8.047.057	33.939.277	105.546.319	24.819.092	9.703.542	685.861	182.741.148
NABRANI POPRAVEK VREDNOSTI							
1. januar 2009	-	3.762.272	95.350.896	16.288.154	5.715.399	-	121.116.721
Amortizacija v letu	-	987.301	3.279.050	1.278.487	1.177.073	-	6.721.911
Prekvalifikacije	-	996.272	(3.537.210)	1.545.721	(389.704)	-	(1.384.921)
Prenos na ...	-	-	-	-	3.200	-	3.200
Odtujitve	-	(3.107)	-	(668.458)	(144.017)	-	(815.582)
31. december 2009	-	5.742.738	95.092.736	18.443.904	6.361.951	-	125.641.329
SEDANJA VREDNOST							
31. december 2009	8.047.057	28.196.539	10.453.583	6.375.188	3.341.591	685.861	57.099.819
1. januar 2009	8.582.208	29.404.653	13.309.017	7.620.213	3.690.326	162.850	62.769.267

Leto 2008 (v EUR)	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalne naprave in stroji	Druge naprave in oprema	Drobni inventar	Osnovna sredstva v pridobivanju	Skupaj
NABAVNA VREDNOST							
1. januar 2008	4.506.906	40.886.516	106.693.257	21.955.276	9.254.123	7.231.720	190.527.798
Neposredne pridobitve	-	-	-	-	3.194.301	16.342.348	19.536.649
Prenos z investicij v teku	3.436.854	13.207.226	3.469.120	3.298.019	-	(23.411.218)	-
Prevrednotenja	716.643	(20.926.817)	-	-	-	-	(20.210.174)
Odtujitve	(78.195)	-	(1.502.464)	(1.344.928)	(3.042.700)	-	(5.968.286)
31. december 2008	8.582.208	33.166.925	108.659.913	23.908.367	9.405.725	162.850	183.885.987
NABRANI POPRAVEK VREDNOSTI							
1. januar 2008	-	28.123.622	92.635.823	15.856.886	7.680.694	-	144.297.025
Amortizacija v letu	-	1.311.378	4.170.086	1.745.137	1.077.405	-	8.304.006
Prevrednotenja	-	(25.672.728)	-	-	-	-	(25.672.728)
Odtujitve	-	-	(1.455.013)	(1.313.869)	(3.042.700)	-	(5.811.582)
31. december 2008	-	3.762.272	95.350.896	16.288.154	5.715.399	-	121.116.721
SEDANJA VREDNOST							
31. december 2008	8.582.208	29.404.653	13.309.017	7.620.213	3.690.325	162.850	62.769.267
1. januar 2008	4.506.906	12.762.894	14.057.434	6.098.390	1.573.429	7.231.720	46.230.773

Odtujitve opredmetenih osnovnih sredstev predstavljajo prodaja in odpisi opredmetenih osnovnih sredstev. Družba nima osnovnih sredstev v najemu. Za vrednotenje nepremičnin družba od leta 2008 dalje uporablja model prevrednotenja, medtem ko sta oprema in drobni inventar vrednotena po modelu nabavne vrednosti.

Družba je za zavarovanje dolgoročnih in kratkoročnih posojil zastavila opredmetena osnovna sredstva, katerih sedanja vrednost na dan 31. 12. 2009 znaša 37.959.611 EUR. Knjigovodska vrednost zastavljenih nepremičnin znaša 29.164.333 EUR, knjigovodska vrednost zastavljene opreme pa 8.795.278 EUR.

3. Naložbene nepremičnine

Leto 2009 (v EUR)	Zemljišča	Zgradbe	Naložbene nepremičnine v pridobivanju	Skupaj
NABAVNA VREDNOST				
1. januar 2009	578.460	5.766.302	-	6.344.762
Prekvalifikacije	-	(1.086.497)	-	(1.086.497)
31. december 2009	578.460	4.679.805	-	5.258.265
NABRANI POPRAVEK VREDNOSTI				
1. januar 2009	-	988.526	-	988.526
Amortizacija	-	194.497	-	194.497
Prekvalifikacije	-	(988.526)	-	(988.526)
31. december 2009	-	194.497	-	194.497
SEDANJA VREDNOST				
31. december 2009	578.460	4.485.308	-	5.063.768
1. januar 2009	578.460	4.777.776	-	5.356.236

Leto 2008 (v EUR)	Zemljišča	Zgradbe	Naložbene nepremičnine v pridobivanju	Skupaj
NABAVNA VREDNOST				
1. januar 2008	407.328	12.520.305	-	12.927.633
Povečanje vrednosti	-	-	430.942	430.942
Prenos z investicij v teku	-	430.942	(430.942)	-
Prevrednotenje	171.132	(7.145.959)	-	(6.974.827)
Odtujitve	-	(38.986)	-	(38.986)
31. december 2008	578.460	5.766.302	-	6.344.762
NABRANI POPRAVEK VREDNOSTI				
1. januar 2008	-	8.785.413	-	8.785.413
Amortizacija	-	255.223	-	255.223
Odtujitve	-	(38.986)	-	(38.986)
Prevrednotenje	-	(8.013.124)	-	(8.013.124)
31. december 2008	-	988.526	-	988.526
SEDANJA VREDNOST				
31. december 2008	578.460	4.777.776	-	5.356.236
1. januar 2008	407.328	3.734.892	-	4.142.220

V letu 2009 je Družba iz naslova naložbenih nepremičnin ustvarila 321.369 EUR odhodkov ter 210.537 EUR prihodkov. Med naložbenimi nepremičninami so evidentirane nepremičnine, ki se ne uporabljajo za opravljanje osnovne dejavnosti, temveč jih Družba daje v najem. Kot naložbene nepremičnine se evidentira športna dvorana Tri Lilije ter gostinski objekti: Hotel Hum, Hotel Savinja in gostišče Grad Tabor.

Naložbene nepremičnine v vrednosti 5.780.573 EUR so zastavljene za zavarovanje dolgoročnih in kratkoročnih posojil pri bankah.

4. Dolgoročne finančne naložbe

4. A. Dolgoročne finančne naložbe v odvisne družbe

(v EUR)	Delež v kapitalu/glasovalne pravice	2009	2008
DELEŽI V DRUŽBAH V SKUPINI			
V državi:			
Pivovarna Union, d. d. Ljubljana	97,889 %	169.265.873	169.010.813
Vital Mestinje, d. o. o.	96,920 %	1.457.761	1.457.761
Radenska, d. d. Radenci	93,801 %	50.018.983	49.147.920
Delo, d. d. Ljubljana	80,831 %	42.413.117	70.689.436
Firma Del, d. o. o. Laško	100,000 %	7.428	7.428
		263.163.162	290.313.358
V tujini:			
Jadranska Pivovara - Split, d. d.	99,106 %	-	5.433.000
RA&LA, d. o. o. Sarajevo	69,230 %	160.408	160.408
		160.408	5.593.408
Skupaj		263.323.570	295.906.766

Podatki o odvisnih družbah

Ime družbe	Dejavnost družbe	Sedež družbe	Država družbe	Odstotek udeležbe	Vrednost celotnega kapitala (v EUR)	Dobiček/ izguba leta 2009 (v EUR)
Odvisne družbe						
Vital Mestinje, d. o. o.	proizvodnja pijač	Stranje 7/a, 3241 Podplat	Slovenija	96,920 %	3.439.455	47.571
Radenska, d. d.	proizvodnja pijač	Boračeva 37, 9252 Radenci	Slovenija	93,801 %	83.758.782	(36.833.235)
Firma Del, d. o. o.	proizvodnja piva	Trubarjeva 28, 3270 Laško	Slovenija	100,000 %	51.723	1.273
Jadranska Pivovara - Split, d. d.	proizvodnja piva	Vranjički put 14, Vranjic, 21210 Solin	Hrvaška	99,106 %	4.542.877	(7.243.840)
RA&LA, d. o. o.	prodaja na veliko	Sarajevo	BiH	100,000 %	176.138	4.393
Skupina Union	proizvodnja piva in pijač	Pivovamiška ul. 2 1000 Ljubljana	Slovenija	97,889 %	76.770.526	(51.375.314)
Delo, d. d.	časopisna in založniška dejavnost	Dunajska 5 1509 Ljubljana	Slovenija	100,000 %	22.642.956	(11.177.020)

Podatki o pridruženih družbah

Ime družbe	Dejavnost družbe	Sedež družbe	Država družbe	Odstotek udeležbe	Vrednost celotnega kapitala (v EUR)	Dobiček/ izguba leta 2009 (v EUR)
Pridružena družba						
Thermana, d. d. Laško	dejavnost zdravilišč, hotelov in podobnih nastavitvenih obratov	Zdraviliška cesta 6 3270 Laško	Slovenija	22,571 %	27.208.503	(2.050.327)

Družba v skladu z MRS 27 vrednoti dolgoročne finančne naložbe v odvisna podjetja po modelu nabavne vrednosti.

Za namene ugotavljanja slabitev so bile na dan 31. 12. 2009 ponovno opravljene cenitve s strani pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij. Ocenjene so bile družba Delo, d. d., vključno z naložbo v družbo Večer, Pivovarna Union, d. d., Fructal, d. d. in Radenska, d. d. Ocenjena vrednost Pivovarne Union, d. d., in njene odvisne družbe Fructal, d. d., kot tudi družbe Radenska, d. d., presega knjigovodsko vrednost naložb, izkazano v poslovnih knjigah Pivovarne Laško, d. d., zato ni potrebe po slabitvi. Ocenjena vrednost naložbe v Skupino Union znaša 242.760.000 EUR oz. 549,70 EUR na delnico, v družbo Radenska, d. d., pa 100.860.000 EUR oz. 21,24 EUR na delnico.

Na osnovi cenitve je bilo ugotovljeno, da znaša poštena vrednost dolgoročne finančne naložbe v družbo Delo, d. d., 42.413.118 EUR oz. 78,61 EUR na delnico, kar je za 28.279.707 EUR manj, kot je v bila pred tem v poslovnih knjigah izkazana njena vrednost. Družba je iz tega naslova izkazala finančne odhodke v vrednosti 28.279.707 EUR.

Dolgoročne finančne naložbe v odvisna podjetja so se v letu 2009 povečale za dodatne nakupe v vrednosti 1.126.123 EUR. Pivovarna Laško, d. d., je povečala naložbo v odvisno družbo Pivovarno Union, d. d., v vrednosti 255.060 EUR (0,329 %), Radensko, d. d., v vrednosti 871.063 EUR (1,241 %) in Delo, d. d., v vrednosti 3.387 EUR.

Dolgoročna finančna naložba v družbo Jadranska pivovara – Split, d. d., je bila v letu 2009 oslABLJENA v celoti, in sicer v vrednosti 5.433.000 EUR. Konec preteklega leta je vodstvo Pivovarne Laško sprejelo odločitev, da proda družbo ali njeno premoženje (aktivo). Potencialni kupci so zainteresirani izključno za nakup premoženja (aktive), vendar so cene, po katerih bi bili pripravljene kupiti premoženje Jadranske pivovare, pre nizke in ne ustrezajo niti pošteni vrednosti zemljišč. Dokončno se je vodstvo Pivovarne Laško odločilo, da v kolikor ne najde primerne kupca, zaustavi proizvodnjo in jo prenese v Laško, družbo pa ohrani in jo prestrukturira. Pokrivanje izgub Jadranske pivovare je v preteklosti preveč obremenjevalo poslovne rezultate matične družbe, zato je z vidika racionalizacije poslovanja takšen ukrep nujen.

Pivovarna Laško, d. d., zaradi materialne nepomembnosti ne konsolidira družbe Firma Del, d. o. o., Laško in družbe RA&LA, d. o. o., Sarajevo. Vse ostale odvisne družbe konsolidira z uporabo metode popolne konsolidacije.

Ocene vrednosti odvisnih družb

a) Ocena vrednosti družbe Pivovarna Union, d. d., Ljubljana

Cenitev je opravil pooblaščen ocenjevalec vrednosti podjetij, vpisan pri Slovenskem inštitutu za revizijo. Cenitev je zasnovana na metodi sedanje vrednosti pričakovanih prostih denarnih tokov. Predmet vrednotenja je večinski lastniški delež podjetja (97,889 %), ki omogoča večinskemu lastniku vplivati na sprejemanje odločitev na organih upravljanja družbe in vplivanje na oblikovanje strategije in poslovnih odločitev (o investicijah, zadolževanju itd.). Hkrati lahko večinski lastnik tudi iztisne obstoječe manjšinske lastnike.

Cenilec je pri oceni vrednosti izhajal iz nekonsolidiranih računovodskih izkazov družbe Pivovarna Union, d. d. Pri tej metodi je najprej ocenjena sedanja vrednost prostih denarnih tokov brez odplačil obresti in glavnice (vrednost celotnega kapitala) po posameznih dejavnostih, nato pa je prišteta še vrednost presežnih finančnih naložb in poslovno nepotrebnih sredstev. Od te vrednosti so odštete vse finančne obveznosti družbe ter upoštevane premije in diskonti. Ločeno so ocenjene še naložbe v Skupini Fructal in 12,3 % delež v Poslovnem sistemu Mercator. Pri oceni vrednosti teh naložb sta bili uporabljeni dve metodi: metoda sedanje vrednosti pričakovanih prostih denarnih tokov brez upoštevanja zadolženosti in metoda kapitalizacije normaliziranega prostega denarnega toka brez upoštevanja zadolženosti. Pri oceni je bila uporabljena zahtevana stopnja donosa celotnega kapitala (WACC) 7,8 %.

Obenem je bila pri oceni družb (Pivovarna Union, Fructal in Mercator) uporabljena metoda tržnih primerjav kot kontrolne metode. Na osnovi uporabljenih metod vrednotenja znaša poštena tržna vrednost 97,89 % lastniškega deleža v Pivovarni Union **242.760.000 EUR** oz. **549,7 EUR** na delnico, z možnim razponom med **460 EUR** in **640 EUR** na delnico, kar za **42,86 %** presega vrednost naložbe, ki jo v svojih poslovnih knjigah izkazuje Pivovarna Laško, d. d.

b) Ocena vrednosti družbe Radenska, d. d., Radenci

Cenitev je opravil pooblaščen ocenjevalec vrednosti podjetij, vpisan pri Slovenskem inštitutu za revizijo. Cenitev je zasnovana na metodi sedanje vrednosti pričakovanih prostih denarnih tokov. Cenilec je pri oceni vrednosti izhajal iz računovodskih izkazov družbe Radenska, d. d. Pri tej metodi je najprej ocenjena sedanja vrednost prostih denarnih tokov brez odplačil obresti in glavnice (vrednost celotnega kapitala), od katere so nato odštete vse finančne obveznosti družbe ter na dobljeno vrednost upoštevane premije in diskonti. Tako dobljeni vrednosti je nato prišteta še sedanja vrednost presežnih finančnih naložb in poslovno nepotrebnih sredstev. Ločeno so ocenjene še naložbe v 19,2 % delež v družbi Delo in 2,6 % delež v Poslovnem sistemu Mercator. Pri oceni vrednosti teh naložb je bila prav tako uporabljena metoda sedanje vrednosti pričakovanih prostih denarnih tokov brez upoštevanja zadolženosti. Pri oceni je bila uporabljena zahtevana stopnja donosa celotnega kapitala (WACC) 7,45 %.

Obenem je bila pri oceni družb (Radenska, Delo in Mercator) uporabljena tudi metoda tržnih primerjav kot kontrolna metoda. Na osnovi uporabljenih metod vrednotenja znaša poštena tržna vrednost 93,8 % lastniškega deleža (z upoštevanjem lastnih delnic) v

družbi Radenska **100.860.000 EUR** oz. **21,24 EUR** na delnico, kar za **101,6 %** presega vrednost naložbe, ki jo v svojih poslovnih knjigah izkazuje Pivovarna laško, d. d.

c) Ocena vrednosti družbe Delo, d. d., Ljubljana

Cenitev, ki jo je opravil pooblaščen ocenjevalec vrednosti podjetij, vpisan pri Slovenskem inštitutu za revizijo, je zasnovana na različnih metodah ocenjevanja, in sicer na metodi sedanje vrednosti pričakovanih prostih denarnih tokov in na metodi primerljivih transakcij na osnovi multiplikatorja MVIC/Sales in multiplikatorja MVIC/EBITDA.

Cenilec je izhajal iz predpostavke, da je tržna vrednost podjetja enaka sedanji vrednosti pričakovanih prostih denarnih tokov, saj s finančnega vidika velja, da je vrednost podjetja enaka vsoti bodočih koristi, ki jih to podjetje prinaša svojemu lastniku.

Pri oceni vrednosti podjetja je bila uporabljena »metoda sedanje vrednosti pričakovanih prostih denarnih tokov brez upoštevanja zadolženosti«. Ocena temelji na računovodskih izkazih podjetja Delo, d. d. Na tej osnovi je izračunana sedanja vrednost prostih denarnih tokov brez odplačil obresti in glavnice. Nato se od te vrednosti odštejejo vse finančne obveznosti podjetja ter tako dobljena vrednost popravi še za morebitne potencialne obveznosti, premije in diskonte ter poveča za vrednost presežnih sredstev in finančnih naložb.

Pri ocenjevanju je bil upoštevan načrt poslovanja družbe Delo, d. d., za leto 2010 in potencial družbe na osnovi spoznanj iz analize dejavnosti in podjetja ter finančnih podatkov za primerljiva podjetja v Sloveniji in EU. Premija za obvladovanje ni upoštevana, ker je cenitev že v osnovi zasnovana na prihodnjih donosih za večinskega lastnika. Pri oceni je bila uporabljena zahtevana stopnja donosa celotnega kapitala (WACC) 9,7 %. Cenitev temelji na predpostavki, da so potencialni investitorji predvsem strateški investitorji, zato je upoštevan diskont za pomanjkanje likvidnosti v višini 5 %. Pri tem je bil upoštevan tržni delež podjetja na trgu (vodilna časopisna hiša) in strateško-politična pozicija podjetja.

Na osnovi opisanih metod znaša ocenjena (100 %) vrednost družbe Delo, d. d., **52.472.000 EUR** oziroma **78,61 EUR** na delnico. Poštena vrednost dolgoročne finančne naložbe v družbo Delo, d. d., ki je v 80,83 % lasti Pivovarne Laško, d. d., znaša **42.413.118 EUR**, kar je za **28.279.707 EUR** manj, kot je v bila pred tem v poslovnih knjigah izkazana njena vrednost. Zmanjšanje vrednosti omenjene naložbe je izkazano kot slabitev in preko finančnih odhodkov vpliva na poslovni izid družbe.

d) Ocena vrednosti družbe Jadranska pivovarna – Split, d. d.

Zaradi slabega finančnega položaja in racionalizacije se je vodstvo Pivovarne Laško, d. d., odločilo, da preneha s proizvodnjo v Jadranski pivovari in proizvodnjo prenese v Laško, naložbo oz. proizvodni obrat pa proda najugodnejšemu ponudniku. Za nakup družbe ni interesa, zato Družba še naprej intenzivno išče kupca za prodajo proizvodnega obrata.

V letu 2009 ni bila opravljena cenitev naložbe v odvisno družbo Jadranska pivovarna – Split, d. d., je pa bila opravljena cenitev nepremičnin in premičnin omenjene družbe. Na osnovi ceniťve znaša poštena vrednost nepremičnin 10.867.782 EUR, poštena vrednost opreme 5.214.130 EUR, njena likvidacijska vrednost pa 4.481.300 EUR. Ob upoštevanju zadolženosti ima Jadranska pivovarna – Split, d. d., negativen kapital, zato je Pivovarna Laško, d. d., v breme finančnih odhodkov opravila slabitev omenjene naložbe v celotni vrednosti 5.433.000 EUR.

4. B. Dolgoročne finančne naložbe v pridružene družbe

(v EUR)	Delež v kapitalu/glasovalne pravice	2009	2008
DELEŽI V PRIDRUŽENIH DRUŽBAH			
Thermana, d. d. Laško	22,571 %	1.594.000	-
Skupaj		1.594.000	-

Na dan 31. 12. 2008 je imela Pivovarna Laško, d. d., v lasti 358.978 delnic družbe Thermana, d. d., v vrednosti 3.837.454 EUR, kar je predstavljalo 13,794 % lastniški delež v omenjeni družbi. V letu 2009 je od družbe Infond Holding, d. d., Maribor pridobila še 286.025 delnic Thermane, d. d., v vrednosti 3.060.468 EUR ter s tem postala njena 22,57 % lastnica, družba Thermana, d. d., pa pridružena družba Pivovarne Laško, d. d. Na dan 31. 12. 2009 je bila opravljena cenitev naložbe s strani pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij. Ocenjena vrednost znaša 1.594.000 EUR in je za 5.303.921 EUR nižja kot njena nabavna vrednost, zato je Družba v letu 2009 v tej višini izkazala slabitev v breme finančnih odhodkov. V letu 2009 je družba Thermana, d. d., poslovala z izgubo v vrednosti 2.050.327 EUR.

Ocena vrednosti družbe Thermana, d. d., Laško

Cenitev je opravil pooblaščen ocenjevalec vrednosti podjetij, vpisan pri Slovenskem inštitutu za revizijo. Cenitev je zasnovana na metodi sedanje vrednosti pričakovanih prostih denarnih tokov. Predmet vrednotenja je manjšinski lastniški delež podjetja (22,571 %), ki manjšinskemu lastniku ne omogoča vplivati na sprejemanje odločitev na organih upravljanja družbe, na oblikovanje strategije in poslovnih odločitev (o investicijah, zadolževanju, itd.) in izvajanju statusnih sprememb.

Cenilec je izhajal iz predpostavke, da je tržna vrednost podjetja enaka sedanji vrednosti pričakovanih prostih denarnih tokov, saj s finančnega vidika velja, da je vrednost podjetja enaka vsoti bodočih koristi, ki jih to podjetje prinaša svojemu lastniku. Pri oceni je bila uporabljena zahtevana stopnja donosa celotnega kapitala (WACC) 9,0 %.

Pri oceni vrednosti podjetja je bila uporabljena »metoda sedanje vrednosti pričakovanih prostih denarnih tokov brez upoštevanja zadolženosti«, pri čemer so kot izhodišče služili revidirani računovodski izkazi družbe za leto 2009. Na tej osnovi je izračunana sedanja vrednost prostih denarnih tokov brez odplačil obresti in glavnice. Nato se od te vrednosti odštejejo vse finančne obveznosti podjetja ter tako dobljena vrednost popravi še za morebitne potencialne obveznosti, premije in diskonte ter poveča za vrednost presežnih sredstev in finančnih naložb.

Pri ocenjevanju je bil upoštevan načrt poslovanja družbe Thermana, d. d., za leto 2010 in potencial družbe na osnovi spoznanj iz analize dejavnosti in podjetja ter finančnih podatkov za primerljiva podjetja v Sloveniji in EU. Načrti poslovanja torej niso natančne napovedi prihodnjega poslovanja.

Glede na višino lastniškega deleža in dejstvo, da je večina lastnikov skupaj s Pivovarno Laško zainteresiranih za prodajo, je pri oceni upoštevan diskont za manjšinskega lastnika v višini 5 %. Ocenjeno je bilo, da so potencialni investitorji predvsem strateški investitorji, zato je na osnovi analize lastnosti delnice podjetja, ki ne kotira na borzi, pri ocenitvi vrednosti manjšinskega paketa delnic upoštevan diskont za pomanjkanje tržnosti v višini 10 %. Pri tem je cenilec upošteval tudi dejstvo, da je večina lastnikov nestrategskih in da je večina izmed njih tudi zaradi lastnih likvidnostnih težav zainteresirana za prodajo omenjene naložbe. Na osnovi cenitve znaša poštena vrednost družbe (100 % lastniški delež) **7.062.342 EUR** oz. **2,5 EUR** na delnico, ocenjena vrednost naložbe Pivovarne Laško, d. d., pa **1.594.000 EUR**, kar je za **5.303.921 EUR** manj, kot je pred cenitvijo znašala njena knjigovodska vrednost. Pivovarna Laško, d. d., je na osnovi cenitve v letu 2009 v svojih poslovnih knjigah v breme finančnih odhodkov izkazala slabitev finančne naložbe v višini 5.303.921 EUR.

4. C. Za prodajo razpoložljiva dolgoročna finančna sredstva

(v EUR)	2009	2008
Ostale naložbe v delnice in deleže po nabavni vrednosti	6.948.760	11.169.105
Ostale naložbe v delnice in deleže po poštenu vrednosti	48.892.029	50.394.538
Skupaj	55.840.789	61.563.643

Gibanje za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev

(v EUR)	2009	2008
Stanje 1. januarja	61.563.643	124.613.112
Spremembe v letu:		
Prenos na DFN v pridružene družbe	(3.837.454)	-
Pridobitve	-	3.830.333
Prevrednotenje	(1.885.400)	(56.108.360)
Prodaja	-	(10.771.442)
Stanje 31. december	55.840.789	61.563.643

Vrednost za prodajo razpoložljivih dolgoročnih finančnih sredstev se je v primerjavi s preteklim letom znižala za 1.885.400 EUR. Prevrednotenje se nanaša predvsem na naložbo v Poslovni sistem Mercator, d. d., Ljubljana, in sicer se je vrednost omenjene naložbe zaradi padca tečaja delnic na Ljubljanski borzi znižala za 1.558.915 EUR. Učinek prevrednotenja za naložbe, ki so uvrščena med sredstva za prodajo in vrednotena po pošteni vrednosti (MELR), je vplival na znižanje presežka iz prevrednotenja in obveznosti za odloženi davek. V primeru teh naložb gre za manjša in kratkoročna nihanja cen pod nabavno vrednostjo in nad njo.. To nihanje ne odraža vedno samo poslovanja posamezne družbe, temveč je pogosto tudi odraz vsesplošnih gospodarskih razmer ter s tem povezane likvidnosti posameznega finančnega trga.

Družba je na dan 31. 12. 2009 lastnik 317.498 delnic MELR (8,43 %), kar ob upoštevanju poštene tržne vrednosti 153,17 EUR na delnico na dan 31. 12. 2009 znaša 48.631.169 EUR. Poštena vrednost omenjene naložbe je na dan 31. 12. 2009 za 2.347.012 EUR nižja od izvirne nabavne vrednosti, ki je znašala 50.977.838 EUR oz. 160,56 EUR na delnico. Med večjimi naložbami, ki so vrednotene po modelu nabavne vrednosti, so naložba v delnice Probanke, d. d. Maribor v vrednosti 5.217.752 EUR, naložba v delnice družbe Elektro Gorenjska, d. d., v vrednosti 974.333 EUR in v delnice družbe Ceste mostovi Celje v vrednosti 238.355 EUR.

Na zadnji dan leta 2009 je bilo za vsa sredstva, namenjena prodaji, opravljeno preverjanje znakov slabitve. Na tej osnovi je bila izkazana slabitev naložbe v delnice družbe Elektro Gorenjska, d. d., v vrednosti 382.398 EUR. Pri tej naložbi gre za dolgoročni padec vrednosti. Slabitev naložbe v Elektro Gorenjska je preko finančnih odhodkov vplivala direktno na poslovni izid.

5. Dolgoročna posojila

(v EUR)	2009	2008
Druga dolgoročna posojila	30.307	46.754
Skupaj	30.307	46.754

Dolgoročna posojila se nanašajo na dolgoročna stanovanjska posojila, ki jih je Družba v preteklosti dajala svojim zaposlenim za reševanje njihovih stanovanjskih problemov.

6. Dolgoročne poslovne terjatve

(v EUR)	2009	2008
Dolgoročne poslovne terjatve do drugih	670.316	785.228
Skupaj	670.316	785.228

Dolgoročne poslovne terjatve se nanašajo na opremo za proizvodnjo blagovne znamke Bandidos, dano v finančni najem poslovnemu partnerju iz Belorusije.

7. Dolgoročne terjatve za odloženi davek

Dolgoročne terjatve in obveznosti za odloženi davek so izračunane na osnovi začasnih razlik z upoštevanjem metode obveznosti, z upoštevanjem 20 % stopnje davka.

(v EUR)	2009	2008
Dolgoročne terjatve za odloženi davek	14.482.886	6.718.667
Dolgoročne obveznosti za odloženi davek	(1.127.344)	(1.115.962)
Neto dolgoročne terjatve za odloženi davek	13.355.542	5.602.705

Na dan 31. 12. 2009 Družba izkazuje neto dolgoročno terjatev iz naslova odloženih davkov v vrednosti 13.555.542 EUR, kar je za 7.752.837 EUR več kot v preteklem letu.

Gibanje dolgoročnih terjatev za odloženi davek

(v EUR)	2009	2008
Na začetku leta - terjatve za odloženi davek	6.718.667	3.879.734
Sprememba v izkazu poslovnega izida	7.687.102	2.681.313
Sprememba v vseobsegajočem donosu	77.117	157.620
Skupaj	14.482.886	6.718.667

(v EUR)	Obveznosti do zaposlencev	Poštena vrednost (finan. sredstva)	Ostalo	Skupaj
TERJATVE ZA ODLOŽENI DAVEK				
1. januar 2008	391.987	3.377.174	110.573	3.879.734
Sprememba v izkazu poslovnega izida	6.914	779.088	1.895.311	2.681.313
Sprememba v vseobsegajočem donosu	-	157.620	-	157.620
31. december 2008	398.901	4.313.882	2.005.884	6.718.667
Sprememba v izkazu poslovnega izida	(8.880)	9.336.428	(1.640.446)	7.687.102
Sprememba v vseobsegajočem donosu	-	77.117	-	77.117
31. december 2009	390.021	13.727.427	365.438	14.482.886

Povečanje dolgoročnih terjatev za odloženi davek znaša 9.437.253 EUR in se nanaša na oblikovanje terjatev iz naslova slabitev v vrednosti 9.413.546 EUR ter 23.707 EUR na dolgoročne rezervacije. Iz naslova slabitev terjatev, naložbe, posojil in danih poroštev odvisni družbi Jadranska pivovara – Split, d. d., se je dolgoročna terjatev za odloženi davek povečala za 3.634.800 EUR, iz naslova slabitve naložbe v odvisno družbo Delo, d. d., za 2.827.971 EUR, naložbe v pridruženo družbo Thermana, d. d., za 530.392 EUR ter naložbe v Elektro Gorenjska, d. d., za 76.480 EUR. Dolgoročna terjatev za odloženi davek se je povečala tudi iz naslova slabitve danih posojil in pripadajočih obresti družbi Infond Holding, d. d., v višini 343.388 EUR in družbi Center naložbe, d. d., v višini 1.195.867 EUR ter iz naslova danih poroštev za posojila, ki jih je najela družba Center naložbe v vrednosti 727.530 EUR. Del povečanja v vrednosti 77.117 EUR se nanaša na

prevrednotenje naložbe v delnice Poslovnega sistema Mercator (MELR) na nižjo pošteno vrednost.

Zmanjšanje v vrednosti 1.673.034 EUR pa se nanaša predvsem na pokrivanje davčne izgube, in sicer v vrednosti 1.640.446 EUR.

Dolgoročne obveznosti za odloženi davek se nanašajo na preračun dolgoročnih finančnih sredstev za prodajo ter nepremičnin na pošteno vrednost, ki se izkazuje na presežku iz prevrednotenja. Uporabljen stopnja davka je 20 %.

8. Nekratkoročna sredstva za prodajo

(v EUR)	2009	2008
Nepremičnine za prodajo	1.083.307	1.083.307
Skupaj	1.083.307	1.083.307

Med nekratkoročnimi sredstvi za prodajo je izkazana vrednost nepremičnine (poslovno-skladišni prostori s pripadajočim zemljiščem v Ljubljani), ki jo namerava Družba v roku enega leta odtujiti. Vrednost nepremičnine je izkazana po nakupni vrednosti, ki odraža pošteno vrednost.

9. Zaloge

(v EUR)	2009	2008
Material in surovine	6.914.834	6.737.375
Nedokončana proizvodnja	791.506	771.099
Proizvodi	3.124.663	1.807.418
Trgovsko blago	292.136	456.190
Skupaj	11.123.139	9.772.082

Vrednost zalog se je glede na preteklo leto povečala za 1.351.057 EUR oziroma za 13,8 %. Predvsem se je povečala vrednost gotovih proizvodov. Na dan 31. 12. 2009 ni bilo zastavljenih zalog, prav tako ni bilo oblikovanih popravkov vrednosti zalog. Knjigovodska vrednost ne presega čiste iztržljive vrednosti zalog.

Inventurni viški in primanjkljaji

(v EUR)	2009	2008
Inventurni viški	32.524	164.953
Inventurni primanjkljaji	(26.576)	(77.481)

Pri rednem letnem popisu ni bilo ugotovljenih večjih viškov in primanjkljajev.

10. A. **Kratkoročne poslovne terjatve**

(v EUR)	2009	2008
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev:		
na domačem trgu	15.117.584	10.158.466
na tujem trgu	4.024.214	3.823.539
Manj popravek vrednosti	(4.835.059)	(2.599.720)
Skupaj	14.306.739	11.382.285
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	697.700	717.427
Predujmi	137.949	3.138.051
Manj popravek vrednosti	(91.310)	(694.659)
Skupaj	15.051.078	14.543.104

Na dan 31. 12. 2009 Družba izkazuje 15.051.078 EUR kratkoročnih terjatev iz poslovanja, kar je za 507.974 EUR več kot na zadnji dan preteklega leta. Zaradi podaljšanja plačilnih rokov pa so se močno povečale kratkoročne poslovne terjatve do domačih kupcev, in sicer za 4.959.118 EUR.

Izkazana vrednost vseh kratkoročnih poslovnih in drugih terjatev odraža pošteno vrednost.

Popravki vrednosti kratkoročnih poslovnih terjatev

(v EUR)	2009	2008
Stanje 1. januarja	2.599.720	3.260.368
Izterjane odpisane terjatve	(204.551)	(358.712)
Dokončen odpis terjatev	(62.599)	(803.827)
Oblikovanje popravkov vrednosti v letu	2.502.489	501.891
Stanje 31. decembra	4.835.059	2.599.720

Popravek vrednosti poslovnih terjatev do kupcev se je povečal zaradi slabitve terjatev do družbe Jadranska pivovara – Split, d. d., v vrednosti 2.383.773 EUR ter toženih terjatev v vrednosti 118.716 EUR, zmanjšal pa se je za odpise terjatev v vrednosti 62.599 EUR ter za izterjane tožene terjatve v vrednosti 204.551 EUR.

Zapadlost terjatev do kupcev

(v EUR)	2009	2008
ZAPADLOST TERJATEV DO KUPCEV		
nezapadle	12.265.405	8.210.691
do 30 dni	1.888.743	894.742
od 30 do 60 dni	141.897	669.467
od 60 do 90 dni	66.037	872.943
nad 90 dni	4.779.716	3.334.162
Stanje 31. decembra	19.141.798	13.982.005

Terjatve do kupcev v vrednosti 1.105.000 EUR so zavarovane s prejetimi garancijami. Na dan 31. 12. 2009 ima Družba prejeta posojila zavarovana s terjatvami do kupcev v vrednosti 6.000.000 EUR.

10. B. Kratkoročne terjatve za preveč plačani davek od dohodka pravnih oseb

(v EUR)	2009	2008
Terjatve za preveč plačan davek od dohodka	-	818.322
Skupaj	-	818.322

V davčnem obračunu za leto 2008 je Družba izkazala davčno izgubo v vrednosti 9.476.557 EUR, zato v letu 2009 ni plačevala akontacij davka od dohodka pravnih oseb. V letu 2009 je Družba davčno izgubo zmanjšala za 8.007.700 EUR, vendar še vedno izkazuje nepokrito davčno izgubo v višini 1.468.856 EUR, zato tudi v letu 2010 ne bo plačevala akontacij davka od dohodka pravnih oseb.

11. Kratkoročna posojila

(v EUR)	2009	2008
Kratkoročna posojila	13.310.475	3.250.402
Manj popravek vrednosti	(12.749.262)	(50.402)
Skupaj	561.213	3.200.000

Gibanje danih kratkoročnih posojil

(v EUR)	Stanje dolga 1.1.2009	Nova posojila v letu 2009	Odplačila v letu 2009	Oblik. popr. vrednosti v letu 2009	Stanje dolga 31.12.2009
Kratkoročna posojila, dana povezanim osebam	2.600.000	5.149.262	2.600.000	5.149.262	-
Kratkoročna posojila, dana drugim povezanim osebam	-	7.600.000	-	7.600.000	-
Kratkoročna posojila, dana drugim nepovezanim osebam	600.000	111.213	150.000	-	561.213
Skupaj	3.200.000	12.860.475	2.750.000	12.749.262	561.213

Kratkoročno dana posojila so se v letu 2009 povečala za posojila, dana posojila družbi Infond Holding, d. d., v vrednosti 1.700.000 EUR, družbi Center naložbe, d. d. v vrednosti 5.900.000 in družbi Jadranska pivovara – Split, d. d., v vrednosti 5.149.262 EUR ter zmanjšala za odplačilo posojila s strani družbe Delo, d. d., v vrednosti 2.600.000 EUR ter odplačila ostalih v višini 39.174 EUR. Družba ocenjuje, da zaradi insolventnosti in uvedbe stečajnega postopka oz. postopka prisilne poravnave v družbah Infond Holding, d. d., in Center naložbe, d. d., obstaja zelo velika verjetnost, da danih posojil ne bo dobila vrnjenih, zato je oblikovala popravek vrednosti za celotno vrednost danih posojil. Prav tako je zaradi slabega finančnega položaja družbe Jadranska pivovara

– Split, d. d., oblikovala popravek vrednosti za celotno dano posojilo v vrednosti 5.149.262 EUR, ker obstaja zelo velika verjetnost, da posojilo ne bo vrnjeno.

Na dan 31. 12. 2009 Družba izkazuje dano posojilo rokometnemu klubu v višini 550.000 EUR ter drugim v višini 11.213 EUR.

Obrestna mera za kratkoročna posojila je v letu 2009 v povprečju znašala 5,91 %. Izkazana vrednost kratkoročnih posojil odraža pošteno vrednost.

12. Dobroimetje pri bankah, čeki in gotovina

(v EUR)	2009	2008
Dobroimetje pri bankah	47.967	10.841
Gotovina v blagajni in prejeti čeki	23.555	2.900
Denarna sredstva v tuji valuti	-	13
Denar na poti	57.761	76.349
Skupaj	129.283	90.103

13. Aktivne časovne razmejitve

(v EUR)	2009	2008
Aktivne časovne razmejitve	942	3.082
Skupaj	942	3.082

14. Kapital

Kapital Pivovarne Laško, d. d., sestavljajo vpoklicani kapital, kapitalske rezerve, rezerve iz dobička, preneseni dobiček ali izguba iz prejšnjih let, presežek iz prevrednotenja finančnih naložb, razvrščenih v skupino za prodajo, ter predhodno še nerazdeljeni dobiček ali še ne poravnana izguba poslovnega leta.

Osnovni kapital se pojavlja kot delniški kapital (kapital z deleži ali kapitalska vloga). Deli se na vpoklicani osnovni kapital in nevpoklicani osnovni kapital. Nevpoklicani osnovni kapital je odbitna postavka od osnovnega kapitala.

Vpoklicani kapital družbe Pivovarna Laško, d. d., je opredeljen v statutu družbe in znaša 36.503.304,96 EUR. Razdeljen je na 8.747.652 navadnih prosto prenosljivih imenskih kosovnih delnic. Vsaka delnica daje lastniku pravico glasovanja na letni skupščini delničarjev in do udeležbe v dobičku. Nominalna vrednost vpoklicanega kapitala znaša 36.503.304,96 EUR.

Kapitalske rezerve na zadnji dan leta 2009 znašajo 85.561.447 EUR in so se v letu 2009 na osnovi predloga uprave znižale zaradi pokrivanja tekoče izgube v višini 16.816.274 EUR. Kapitalske rezerve v vrednosti 102.377.721 EUR so bile oblikovane iz naslova vplačanega presežka kapitala ob obeh izvedenih dokapitalizacijah iz vplačil delničarjev, ki so presegala nominalno vrednost vplačanih delnic v višini 79.231.564 EUR in splošnega

prevrednotovalnega popravka kapitala, ki je nastal zaradi ohranjanja realne vrednosti kapitala v vrednosti 23.146.157 EUR.

Med rezervami so izkazane zakonske rezerve v vrednosti 3.650.331 EUR, rezerve za lastne delnice v vrednosti 1.211.460 EUR in lastne delnice kot odbitne postavke v vrednosti 20.498 EUR. Za pokrivanje tekoče izgube je Družba na predlog uprave v letu 2009 uporabila zakonske rezerve v vrednosti 21.956.463 EUR ter druge rezerve iz dobička v vrednosti 6.201.082 EUR.

Rezerve za lastne delnice so se v letu 2009 povečale zaradi nakupov lastnih delnic, ki so jih poleg obvladujoče družbe kupovale tudi odvisne družbe. V letu 2009 Pivovarna Laško, d. d., ni pridobila lastnih delnic, temveč je odtujila oz. prodala zaposlenim 4.499 lastnih delnic v vrednosti 141.987 EUR. Na dan 31. 12. 2009 ima Pivovarna Laško, d. d., v lasti 755 lotov, Radenska, d. d., 21.195 lotov, Pivovarna Union, d. d., 9.584 lotov ter Fructal, d. d., 13.087 lotov delnic PILR. Lastne delnice so bile na dan 31. 12. 2009 preračunane na borzno ceno, ki je znašala 27,15 EUR. Padeč vrednosti delnic je v računovodskih izkazih posameznih družb vplival na znižanje kapitala, Pivovarna Laško, d. d., kot obvladujoča družba pa je za celotno vrednost delnic, ki so v lasti družb v Skupini Pivovarna Laško, oblikovala rezerve za lastne delnice. Rezerve za lastne delnice so se povečale za 1.190.962 EUR ter zmanjšale za 226.119 EUR v breme drugih rezerv iz dobička. Druge rezerve iz dobička so se zmanjšale še za razliko med povprečno knjigovodsko in prodajno vrednostjo prodanih lastnih delnic v višini 84.625 EUR ter za pokrivanje izgube iz preteklega leta v vrednosti 1.694.025 EUR, na osnovi sklepa skupščine in na osnovi predloga uprave še za pokrivanje izgube leta 2009 za 6.201.082 EUR. Skupina Pivovarna Laško je v letu 2009 pridobila 40.788 lotov lastnih delnic v vrednosti 1.756.778 EUR in odtujila 6.276 lotov lastnih delnic v vrednosti 588.409 EUR.

Zakonske rezerve se smejo porabiti izključno za pokrivanje izgub.

Presežek iz prevrednotenja je bil oblikovan iz učinkov prevrednotenj finančnih sredstev za prodajo in nepremičnin na pošteno vrednost. Dolgoročne in kratkoročne finančne naložbe Družbe, vrednotene po pošteni vrednosti, so opredeljene kot naložbe za prodajo. Poštena vrednost dobičkov in izgub za te naložbe se odraža direktno v lastniškem kapitalu na presežku iz prevrednotenja. Zaradi znižanja cen delnic je Družba v letu 2009 iz naslova preračuna delnic MELR na njihovo pošteno vrednost zmanjšala presežek iz prevrednotenja za 1.481.799 EUR ter povečala presežek iz prevrednotenja iz naslova preračuna ostalih dolgoročnih finančnih naložb za 45.024 EUR.

V letu 2009 ni bila opravljena cenitev nepremičnin, zato se presežek iz prevrednotenja iz tega naslova ni spremenil.

Sprememba presežka iz prevrednotenja iz naslova prevrednotenj za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev:

Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva

(v EUR)	2009	2008
Prevrednotenje na pošteno vrednost - bruto	(1.502.509)	(56.106.476)
Obveznosti za odložene davke	65.734	11.221.295
Skupaj	(1.436.775)	(44.885.181)

Lastniška struktura kapitala na dan 31.12.2009

Delničar	Št. delnic	Udeležba v %
NLB, d. d.	1.713.685	19,590 %
Kapitalska družba, d.d.	617.488	7,059 %
TCK, d. d.	613.300	7,011 %
Probanka, d. d.	594.628	6,798 %
GB, d. d. Kranj	542.448	6,201 %
Skagen Kon-tiki Verdipapirfond	499.286	5,708 %
NFD 1 Delniški investicijski sklad, d. d.	446.465	5,104 %
Publikum Fin, d. o. o.	343.053	3,922 %
Abanka, d. d.	285.463	3,263 %
Banka Celje, d. d.	252.500	2,886 %
Ostali mali delničarji	2.839.336	32,458 %
Skupaj	8.747.652	100,000 %

Knjigovodska vrednost delnice Pivovarne Laško, d. d., na dan 31. 12. 2009 po MSRP znaša 14,78 EUR. Tržna vrednost delnice je konec leta 2009 znašala 27,15 EUR, kar presega knjigovodsko vrednost za 83,7 %.

15. Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve

15. A. Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade

(v EUR)	2009	2008
Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	1.456.443	1.377.905
Skupaj	1.456.443	1.377.905

Rezervacije so oblikovane za ocenjene obveznosti izplačila odpravnin in jubilejnih nagrad kot dolgoletnega službovanja zaposlenih na dan bilance stanja, diskontirano na sedanjo vrednost. Rezervacija je bila oblikovana za pričakovana izplačila.

15. B. Dolgoročne pasivne časovne razmejitve

(v EUR)	2009	2008
Vnaprej vračunani stroški	2.931.828	65.657
Skupaj	2.931.828	65.657

Dolgoročne pasivne časovne razmejitve se nanašajo na dano poročstvo Jadranski pivovari – Split, d. d.. za posojila, ki jih je le-ta najela pri bankah, in sicer za dolgoročni del posojil v vrednosti 2.839.598 EUR. Del dolgoročnih pasivnih časovnih razmejitev v vrednosti 92.229 EUR pa se nanaša na oprostitve prispevka za pokojninsko in invalidsko zavarovanje za invalide nad kvoto, ki se lahko uporabi samo za namene iz 61. člena ZZRZI (investicije v osnovna sredstva, ki so povezana z delom invalidov, izboljšava delovnih pogojev za invalide, ohranjanje in ustvarjanje novih delovnih mest za invalide ipd.).

Gibanje rezervacij in dolgoročnih pasivnih časovnih razmejitev

(v EUR)	Odpravnine ob upokojitvi	Jubilejne nagrade	Drugo	Skupaj
Stanje 1.1.2009	1.064.523	313.382	65.657	1.443.562
Povečanje	257.231	4.310	2.866.170	3.127.711
Zmanjšanje - črpanje	(175.922)	(7.081)	-	(183.003)
Stanje 31.12.2009	1.145.832	310.611	2.931.827	4.388.270

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade so se v primerjavi z letom 2008 zmanjšale za dejanske upokojitve v vrednosti 175.922 EUR ter povečale zaradi spremembe strukture zaposlenih in predvsem zaradi novih zaposlitev v vrednosti 257.231 EUR.

16. Dolgoročne obveznosti

16. A. Dolgoročne finančne obveznosti

(v EUR)	2009	2008
Dolgoročno dobljena posojila pri bankah	160.262.504	166.304.167
Prenos na kratkoročne finančne obveznosti	(105.998.718)	(6.040.789)
Skupaj	54.263.786	160.263.378

Obrestna mera za dolgoročna posojila je v letu 2009 v povprečju znašala 3,43 %. Izkazana vrednost dolgoročnih finančnih obveznosti odraža pošteno vrednost.

Zapadlost dolgoročnih posojil

(v EUR)	2009	2008
Zapadlost od 4 do 6 let	8.299.304	7.697.264
Zapadlost od 2 do 4 let	18.441.258	35.826.545
Zapadlost od 1 do 2 let	27.523.224	116.739.567
Kratkoročni del dolgoročnih finančnih obveznosti	105.998.718	6.040.791
Skupaj	160.262.504	166.304.167

V letu 2009 Pivovarna Laško, d. d., ni najela novih dolgoročnih posojil. V letu 2010 zapade v plačilo 105.998.718 EUR, v letu 2011 27.523.224 EUR, v letu 2012 18.441.258 EUR, v letu 2013 6.655.152 EUR ter v letu 2014 1.644.152 EUR dolgoročnih posojil.

Za zavarovanje dolgoročnih dolgov je družba zastavila 257.603 delnic Pivovarne Union, d. d., oz. 57,1 % vseh delnic, in 108.242 delnic Poslovnega sistema Mercator, d. d., oz. 2,9 % vseh delnic omenjene družbe. Knjigovodska vrednost zastavljenih delnic na dan 31. 12. 2009 znaša 115.321.463 EUR. Del dolgoročnih dolgov je zavarovan s hipoteko v vrednosti 11.279.938 EUR. Vrednost vseh neodplačanih, z delnicami, hipoteko, zastavo premičnin in terjatev zavarovanih dolgoročnih dolgov na dan 31. 12. 2009 znaša 54.263.786 EUR.

16. B. Dolgoročne obveznosti za odloženi davek

(v EUR)	2009	2008
Dolgoročne obveznosti za odložene davke	(1.127.344)	(1.115.962)
Skupaj	(1.127.344)	(1.115.962)

Dolgoročne obveznosti za odloženi davek v vrednosti 1.127.344 EUR v bilanci stanja zmanjšujejo terjatev za odloženi davek. V primerjavi s preteklim letom se dolgoročna obveznost za odloženi davek ni bistveno spremenila.

Oblikovanje dolgoročnih obveznosti za odloženi davek

(v EUR)	Poštena vrednost (zemljišča, zgradbe)	Poštena vrednost (finančna sredstva)	Skupaj
OBVEZNOSTI ZA ODLOŽENI DAVEK			
1. januar 2008	-	11.087.128	11.087.128
Sprememba v vseobsegajočem donosu	1.092.511	(11.063.677)	(9.971.166)
31. december 2008	1.092.511	23.451	1.115.962
Sprememba v vseobsegajočem donosu	-	11.382	11.382
31. december 2009	1.092.511	34.833	1.127.344

Dolgoročne obveznosti za odloženi davek se nanašajo na prevrednotenje nepremičnin, ki je bilo opravljeno v letu 2008 v vrednosti 1.092.511 EUR ter na prevrednotenje za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev na njihovo pošteno vrednost v višini 34.833 EUR.

17. Kratkoročne obveznosti

17. A. Kratkoročne poslovne obveznosti

(v EUR)	2009	2008
Kratkoročne obveznosti do družb v skupini kot dobaviteljev	4.822.061	3.269.101
Kratkoročne obveznosti do drugih dobaviteljev	6.646.439	8.089.629
Kratkoročne poslovne obveznosti do drugih:		
do zaposlencev	1.219.303	672.660
do države	3.726.686	2.881.717
Kratkoročne obveznosti za predujme	465.892	328.562
Druge kratkoročne obveznosti	368.283	311.970
Skupaj	17.248.664	15.553.639

Med kratkoročnimi poslovnimi obveznostmi predstavljajo največji delež obveznosti do dobaviteljev v vrednosti 11.468.500 EUR, ki se v primerjavi s preteklim letom niso bistveno spremenile in predstavljajo 66,5 % vseh kratkoročnih poslovnih obveznosti. Sledijo obveznosti do države v višini 3.726.686 iz naslova davka na dodano vrednost, trošarin ter prispevkov in davkov iz naslova v letu 2009 obračunanih plač, ki so bile izplačane v letu 2010. Obveznosti do zaposlencev, ki znašajo 1.219.303 EUR so v primerjavi s preteklim letom večje zaradi obračunane trinajste plače, ki je v letu 2008 ni bilo.

17. B. Kratkoročne obveznosti za plačilo davkov

Družba na dan 31. 12. 2009 kot tudi na zadnji dan leta 2008 ne izkazuje obveznosti za davek od dohodka pravnih oseb. Družba je v letu 2008 izkazala davčno izgubo v vrednosti 9.476.557 EUR, zato ni imela osnove za izračun obveznosti za davek od dohodka pravnih oseb. V letu 2009 je davčno izgubo zmanjšala za 8.202.231 EUR, vendar še vedno izkazuje nepokrito davčno izgubo v višini 1.468.856 EUR, zato tudi za leto 2009 ne izkazuje osnove in tudi ne obveznosti za davek od dohodka pravnih oseb.

17. C. Kratkoročne finančne obveznosti

(v EUR)	2009	2008
Kratkoročni del dolgoročnih finančnih obveznosti	105.998.718	6.040.789
Kratkoročne finančne obveznosti za obresti iz posojil	1.654.675	2.309.403
Kratkoročno dobljena posojila pri podjetjih v skupini	26.400.000	21.442.985
Kratkoročno dobljena posojila pri bankah	80.398.453	78.929.470
Druge kratkoročne obveznosti iz financiranja	751.142	501.747
Skupaj	215.202.988	109.224.394

Vrednost kratkoročnih finančnih obveznosti, ki na zadnji dan leta 2009 znaša 215.202.988 EUR, se je v primerjavi s preteklim letom povečala za 105.978.594 EUR. Povečanje se nanaša predvsem na kratkoročni del dolgoročnih posojil.

Gibanje kratkoročnih posojil

(v EUR)	Stanje dolga 1.1.2009	Nova posojila v letu 2009	Odplačila v letu 2009	Kratk. del dolgoročnih posojil	Stanje dolga 31.12.2009
Skupaj banke	84.978.571	11.935.539	16.515.657	105.998.718	186.397.171
Skupaj drugi posojilodajalci	21.442.985	13.202.450	8.200.000	-	26.445.435
Skupaj	106.421.556	25.137.989	24.715.657	105.998.718	212.842.606

Družba je v letu 2009 odplačala za 16.515.657 EUR bančnih posojil ter pri bankah najela za 11.935.539 EUR novih posojil. Pri odvisni družbi Radenska, d. d., je najela kratkoročno posojilo v vrednosti 10.200.000 EUR ter odplačala posojilo v vrednosti 6.400.000 EUR, pri odvisni družbi Union, d. d., pa je najela posojilo v vrednosti 3.000.000 EUR ter odplačala posojilo v vrednosti 1.500.000 EUR. Odplačala je posojilo družbi Fructal, d. d., v vrednosti 300.000 EUR. Kratkoročna posojila je povečala še s pripisom obresti posojilu, pridobljenem od Firme Del, d. o. o., v višini 2.450 EUR. Pri družbah v skupini se je kratkoročna zadolžitev v letu 2009 povečala za 5.002.450 EUR.

Povprečna obrestna za kratkoročna posojila od bank je v letu 2009 znašala 5,39 %, za prejeta kratkoročna posojila, prejeta od družb v Skupini Pivovarna Laško pa 5,7 %. Izkazana vrednost kratkoročnih finančnih obveznosti odraža pošteno vrednost.

Za zavarovanje kratkoročnih posojil je Družba zastavila 539.516 delnic (80,83 %) Dela, d. d., 3.739.803 delnic (73,88 %) Radenske, d. d., 182.692 delnic (40,50 %) Pivovarne Union, d. d., 209.256 delnic (5,56 %) Poslovnega sistema Mercator, d. d., 213.115 delnic (6,27 %) Probanke, d. d., Maribor, 270.648 delnic (1,56 %) Elektro Gorenjske, d. d., ter 645.003 delnic (22,57 %) Thermane, d. d., Laško. Knjigovodska vrednost zastavljenih delnic na dan 31. 12. 2009 znaša 191.676.219 EUR. Del kratkoročnih dolgov je zavarovan s hipoteko, del pa z zastavo premoženja. Knjigovodska vrednost zastavljenih nepremičnin in premoženja na dan 31. 12. 2009 znaša 31.743.440 EUR. Kratkoročna posojila družbe so zavarovana še s terjatvami, katerih vrednost na dan 31. 12. 2009 znaša 6.000.000 EUR, ter z zastavo nepremičnin družbe Fructal, d. d., katerih knjigovodska vrednost na dan 31. 12. 2009 znaša 10.306.713 EUR. Vrednost vseh neodplačanih, z delnicami, hipoteko, zastavo premoženja in terjatev zavarovanih kratkoročnih dolgov na dan 31. 12. 2009 znaša 183.589.785 EUR. Brez zavarovanja je kratkoročno posojilo pri bankah v vrednosti 2.807.386 EUR, medtem ko so kratkoročna posojila v vrednosti 26.445.435, ki jih je Družba najela pri svojih odvisnih družbah, zavarovana z menicami.

18. Pasivne časovne razmejitve

(v EUR)	2009	2008
Kratkoročne pasivne časovne razmejitve	6.385.730	625.333
Skupaj	6.385.730	625.333

Pasivne časovne razmejitve so se močno povečale, in sicer zaradi pripoznanja obveznosti iz naslova danega poročila za posojilo, ki ga je odvisna družba Jadranska pivovara – Split, d. d., najela pri bankah in ga zaradi slabega finančnega stanja ni sposobna sama

odplačati, ter zaradi zastave delnic Radenske, d. d., za posojilo, ki ga je najela družba Center naložbe, d. d.

Vrednost poroštva za posojilo Jadranske pivovare – Split, d. d., znaša 5.110.524 EUR, vendar je na pasivnih časovnih razmejitev izkazan le kratkoročni del poroštva za posojilo, ki zapade v letu 2010, in sicer v vrednosti 2.270.926 EUR, medtem ko je dolgoročni del poroštva izkazan med dolgoročnimi pasivnimi časovnimi razmejitvami.

V letu 2009 je bivša uprava Družbe za posojilo v vrednosti 6.250.000 EUR, ki ga je pri Novi Kreditni banki Maribor najela takrat njena nadrejena družba Center naložbe, d. d., zastavila 345.304 delnice Radenske, d. d., kar predstavlja 6,8 % lastniški delež v omenjeni družbi. Knjigovodska vrednost zastavljenih delnic, izkazanih v poslovnih knjigah Pivovarne Laško, d. d., na dan 31. 12. 2009 znaša 3.637.650 EUR. Za to vrednost je družba povečala finančne odhodke ter izkazala kratkoročne pasivne časovne razmejitve. Ker družba Center naložbe, d. d., ob zapadlosti ni poravnala najetega posojila, je posojilodajalka Nova Kreditna banka Maribor, d. d., dne 1. 2. 2010 na Pivovarno Laško, d. d., naslovila poziv, naj namesto nje odplača posojilo skupaj z obrestmi v vrednosti 6.480.497 EUR, v nasprotnem primeru bo banka prisiljena svojo terjatev uveljaviti in izterjati s prodajo zastavljenih delnic. Med pasivnimi časovnimi razmejitvami Družba izkazuje tudi obveznost do zaposlencev za neizkoriščene opravljene ure in neizplačane letne dopuste. V primerjavi s preteklim letom se vrednost teh obveznosti ni bistveno spremenila.

19. Analiza prihodkov iz prodaje in stroškov

19. A. Analiza prihodkov iz prodaje po glavnih izdelkih

(v EUR)	2009	2008
Pivo	79.877.888	83.420.281
Druge pijače (voda)	914.096	1.192.200
Prihodki iz prodaje trgovskega blaga - kanal Horeca	17.449.257	20.666.293
Prihodki iz prodaje materiala	554.161	1.606.262
Ostalo	867.135	1.578.814
Skupaj	99.662.537	108.463.850

Prihodki iz prodaje so se v primerjavi s preteklim letom zmanjšali za 9,1 %. Na domačem trgu so se prihodki iz naslova prodaje proizvodov in storitev zmanjšali za 5.548.929 EUR, na tujem trgu pa so se povečali za 1.127.819 EUR. Zmanjšali so se tudi prihodki iz naslova prodaje trgovskega blaga v kanalu Horece, in sicer za 3.509.954 EUR. Med prihodki iz prodaje znaša delež prihodkov iz naslova prodaje piva 80,2 % in se je v primerjavi z letom 2008, ko je znašal 76,9 %, nekoliko povečal. Delež prihodkov iz naslova prodaje vode znaša 0,9 % in se je v primerjavi s preteklim letom nekoliko znižal, zmanjšal se je tudi delež prihodkov iz prodaje trgovskega blaga, ki je v letu 2009 znašal 18 %, v letu 2008 pa 20,5 %.

19. B. Analiza prihodkov iz prodaje po državah

(v EUR)	2009	2008
Prihodki iz prodaje v Sloveniji	90.447.006	99.505.889
Prihodki iz prodaje na tujem trgu	9.215.531	8.957.961
Skupaj	99.662.537	108.463.850

Prihodki iz prodaje na domačem trgu so se v primerjavi s preteklim letom zmanjšali za 9.058.883 EUR, medtem ko so se na tujem trgu povečali, in sicer za 257.570 EUR. Največji delež prihodkov na tujem trgu je Družba ustvarila na trgih bivše Jugoslavije.

19. C. Analiza stroškov po kategorijah

(v EUR)	2009	2008
Stroški prodanega trgovskega blaga (Horeca)	17.759.586	20.563.780
Stroški materiala in surovin in trgovskega blaga	27.186.764	31.746.498
Stroški storitev	18.093.670	26.521.618
Amortizacija	6.908.571	8.626.088
Stroški plač	7.708.443	7.100.131
Dajatve na plače za socialno varnost	1.364.976	1.374.818
Drugi stroški dela	1.592.758	1.454.973
Prevrednotovalni poslovni odhodki pri dolgoročnih sredstvih	37.482	80.526
Prevrednotovalni poslovni odhodki pri kratkoročnih sredstvih	2.512.508	304.783
Stroški rezervacij	261.542	144.882
Drugi poslovni odhodki	1.637.055	1.316.037
Skupaj	85.063.355	99.234.134

Odhodki poslovanja so v primerjavi s preteklim letom zmanjšali za 14.170.779 EUR oz. za 14,3 %. Največje zmanjšanje beležijo stroški storitev, in sicer za 8.427.948 EUR oz. za 31,8 %, stroški materiala za 4.559.734 EUR, oz. za 14,4 %, nabavna vrednost prodanega trgovskega blaga za 2.804.194 EUR oz. za 13,6 % ter amortizacija za 1.717.517 EUR oz. za 19,9 %. Povečali pa so se predvsem prevrednotovalni poslovni odhodki pri kratkoročnih sredstvih, in sicer v vrednosti 2.207.725 EUR, nanašajo pa se na oblikovanje popravkov vrednosti terjatev do kupcev. Družba je v letu 2009 oblikovala popravek vrednosti terjatev do odvisne družbe Jadranska pivovara – Split, d. d., v vrednosti 2.383.773 EUR ter do drugih kupcev v vrednosti 128.735 EUR.

19. D. Stroški po funkcionalnih skupinah

(v EUR)	Leto 2009	Proizvajalni stroški prodanih proizvodov in blaga	Stroški prodaja	Stroški splošnih dejavnosti	Skupaj
Stroški prodanega trgovskega blaga (Horeca)		-	17.759.586	-	17.759.586
Stroški materiala in surovin in trgovskega blaga		26.519.506	482.203	185.055	27.186.764
Stroški storitev		2.191.579	11.921.257	3.980.834	18.093.670
Amortizacija		5.452.840	492.160	963.571	6.908.571
Stroški dela		4.809.299	2.559.887	3.296.991	10.666.177
Prevrednotovalni poslovni odhodki pri dolgoročnih sredstvih		21	3.608	33.853	37.482
Prevrednotovalni poslovni odhodki pri kratkoročnih sredstvih		-	10.020	2.502.488	2.512.508
Stroški rezervacij		110.135	50.425	100.982	261.542
Drugi stroški		464.432	123.004	1.049.619	1.637.055
Skupaj		39.547.812	33.402.150	12.113.393	85.063.355

V letu 2009 so se proizvodjalni stroški zmanjšali za 4.699.435 EUR, stroški prodaje za 6.034.271 EUR ter stroški splošnih dejavnosti za 3.565.808 EUR.

Stroški revizije, ki jo je opravila revizorska družba Deloitte revizija, d. o. o., za leto 2009 znašajo 49.900 EUR. V letu 2009 je ob zamenjavi vodstva v Pivovarni Laško, d. d., omenjena revizijska družba opravila še preiskavo konsolidiranih računovodskih izkazov Skupine Pivovarna Laško na dan 30. 6. 2009. Pogodbena vrednost omenjenih del znaša 68.670 EUR.

(v EUR)	Leto 2008	Proizvajalni stroški prodanih proizvodov in blaga	Stroški prodaja	Stroški splošnih dejavnosti	Skupaj
Stroški prodanega trgovskega blaga (Horeca)		-	20.563.780	-	20.563.780
Stroški materiala in surovin in trgovskega blaga		29.485.092	1.910.893	350.512	31.746.497
Stroški storitev		2.842.867	13.706.272	9.972.479	26.521.618
Amortizacija		6.795.052	649.568	1.181.468	8.626.088
Stroški dela		4.707.334	2.120.391	3.102.199	9.929.924
Prevrednotovalni poslovni odhodki pri dolgoročnih sredstvih		47.578	14.105	18.843	80.526
Prevrednotovalni poslovni odhodki pri kratkoročnih sredstvih		-	302.919	1.864	304.783
Stroški rezervacij		50.709	36.221	57.953	144.882
Drugi stroški		318.615	132.272	865.149	1.316.036
Skupaj		44.247.247	39.436.421	15.550.467	99.234.134

20. Neto finančni odhodki

(v EUR)	2009	2008
Finančni prihodki brez tečajnih razlik	4.090.281	8.466.923
Finančni prihodki na podlagi deležev iz dobička	3.758.503	8.236.604
Finančni prihodki iz danih posojil	330.872	230.319
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	906	-
Finančni odhodki brez tečajnih razlik	(73.647.810)	(30.103.230)
Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb	(61.100.211)	(15.608.816)
Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	(12.547.599)	(14.494.414)
Tečajne razlike iz financiranja	(1.502)	(6.509)
Negativne tečajne razlike	(2.211)	(7.125)
Pozitivne tečajne razlike	709	616
Neto finančni odhodki	(69.559.031)	(21.642.816)

Neto finančni odhodki znašajo 69.559.031 EUR in so se v primerjavi s preteklim letom povečali za 47.916.215 EUR. Pivovarna Laško, d. d., je v letu 2009 zaradi slabitev finančnih naložb, danih posojil in poroštev izkazala finančne odhodke v vrednosti 61.100.211 EUR.

Družba je med finančnimi odhodki pripoznala slabitev naložbe v odvisno družbo Jadranska pivovara – Split, d. d., v vrednosti 5.433.000 EUR, dano posojilo omenjeni družbi v vrednosti 5.149.262 EUR ter dano poroštvo za posojila, ki jih je najela ta družba v vrednosti 5.110.524 EUR.

Obenem je izkazala finančne odhodke za oblikovane popravke za dana posojila, vključno z zamudnimi obrestmi družbi Infond Holding, d. d., v vrednosti 1.716.939 EUR in družbi Center naložbe, d. d., v vrednosti 5.979.335 EUR.

Na osnovi cenitev, ki jih je opravil pooblaščen ocenjevalec vrednosti podjetij, je Družba slabila naložbo v odvisno družbo Delo, d. d., v vrednosti 28.279.707 EUR, naložbo v Thermano, d. d. v vrednosti 5.303.921 EUR ter naložbo v delnice Elektra Gorenjska, d. d. v vrednosti 382.398 EUR.

Kot finančni odhodek iz naslova slabitev je izkazano tudi dano poroštvo Pivovarne Laško, d. d., za kredit, ki ga je v letu 2009 najela v tistem času njena nadrejena družba Center naložbe, d. d. Poroštvo je bilo dano v obliki zavarovanja z delnicami Radenske, d. d. Za zavarovanje je bilo uporabljenih 345.304 delnic Radenske, katerih vrednost v poslovnih knjigah Pivovarne Laško, d. d., znaša 3.637.650 EUR in predstavlja 6,8 % lastniški delež v odvisni družbi Radenska, d. d.

Finančni odhodki iz naslova obresti so ob skoraj enaki zadolženosti za 1.946.815 EUR nižji kot v preteklem letu, kar je posledica nižjih obrestnih mer za dolgoročna posojila.

21. Davek od dohodka pravnih oseb

(v EUR)	2009	2008
Odloženi davek	(7.687.102)	(2.681.313)
Skupaj	(7.687.102)	(2.681.313)
(v EUR)	2009	2008
Poslovni izid pred obdavčitvijo	(52.660.920)	(8.775.370)
Davek, izračunan po veljavni davčni stopnji:		
Davek od dohodka, obračunan po davčni stopnji 21 % oz. 22 %	(11.058.793)	(1.930.581)
Popravek prihodkov na raven davčno priznanih prihodkov	(3.712.102)	(8.252.303)
Davčno nepriznani odhodki	65.142.293	16.429.848
Davčna osnova I	8.769.271	(597.825)
Sprememba davčne osnove	91.874	(8.878.732)
Davčna osnova II	8.861.145	(9.476.557)
Davčne olajšave	(658.914)	-
Pokrivanje davčne izgube	(8.202.231)	-
Davčna osnova III	-	-
Davčna izguba	(1.274.326)	(9.476.557)
Davek	-	-

V letu 2009 je Družba v davčnem obračunu kljub negativnemu poslovnemu izidu izkazala presežek prihodkov nad davčno priznanimi odhodki v vrednosti 8.861.145 EUR, s katerimi je pokrila davčne olajšave v vrednosti 658.914 EUR in davčno izgubo iz preteklega leta v vrednosti 8.202.231 EUR. Družba na zadnji dan leta 2009 izkazuje nepokrito davčno izgubo v vrednosti 1.274.326 EUR. Od nepokrite davčne izgube je obračunana terjatev za odloženi davek po 20 % stopnji v vrednosti 254.865 EUR, ki bo poračunana v prihodnjih letih iz naslova obdavčljivih dohodkov.

Oblasti lahko preverijo poslovanje podjetja, v okviru katerega lahko nastanejo dodatne obveznosti plačila davka, obresti za nazaj ali kazni v zvezi z davkom na dobiček ali drugimi davki in prispevki kadarkoli v roku petih let po letu, v katerem bi moral biti davek odmerjen. Uprava podjetja ne pozna nobenih okoliščin, ki bi lahko predstavljale pomembne obveznosti iz tega naslova.

22. Tečajne razlike

Tečajne razlike iz poslovanja in financiranja, upoštevane v izkazu poslovnega izida, so naslednje:

(v EUR)	2009	2008
Tečajne razlike iz poslovanja	-	(169)
Tečajne razlike iz financiranja	(1.502)	(6.509)
Skupaj	(1.502)	(6.678)

23. Denarni tok iz poslovanja

(v EUR)	Pojasnilo	2009	2008
Dobiček iz poslovanja obdobja	19	16.898.109	12.867.445
Prilagoditve za:			
Amortizacijo opredmetenih OS in naložbenih nepremičnin	2,3	6.721.910	8.559.229
Amortizacijo neopredmetenih dolgoročnih sredstev	1	186.660	66.859
Odpisi in prevrednotenja sredstev	19	2.526.368	(782.269)
Neto gibanje v rezervacijah	15	-	123.093
Tečajne razlike iz posojil	20	-	169
		9.434.938	7.967.081
Spremembe obratnega kapitala			
Zaloge in nekratkoročna sredstva za prodajo	8,9	(1.351.057)	(452.328)
Poslovne terjatve in druge terjatve	6,10	(1.956.373)	(3.695.518)
Poslovne obveznosti in druge obveznosti	17,18	(762.557)	1.782.450
		(4.069.987)	(2.365.396)
Denar ustvarjen pri poslovanju		22.263.060	18.469.130

24. Poročanje po odsekih

24. A. Poslovni odseki

(v EUR)	Leto 2009			
	Pivo	Ostale pijače	Ostalo	Skupaj
Čisti prihodki od prodaje po odsekih	79.877.888	914.096	18.870.553	99.662.537
Prihodki med odseki	-	-	-	-
Čisti prihodki od prodaje	79.877.888	914.096	18.870.553	99.662.537
Poslovni izid iz poslovanja	18.430.682	(781.365)	(751.207)	16.898.110
Finančni odhodki (neto)				(69.559.030)
Poslovni izid pred davki				(52.660.920)
Davek				7.687.102
Poslovni izid obračunskega obdobja				(44.973.818)
Sredstva po odsekih	414.524.723	4.137.331	8.130.028	426.792.082
Obveznosti po odsekih	297.489.439	-	-	297.489.439
Investicije	2.554.785	-	-	2.554.785
Stroški, ki nimajo za posledico denarnega toka	6.704.585	151.746	246.737	7.103.068

Leto 2008				
(v EUR)	Pivo	Ostale pijače	Ostalo	Skupaj
Čisti prihodki od prodaje po odsekih	83.420.281	1.192.200	23.851.369	108.463.850
Prihodki med odseki	-	-	-	-
Čisti prihodki od prodaje	83.420.281	1.192.200	23.851.369	108.463.850
Poslovni izid iz poslovanja	9.175.445	(764.647)	4.456.647	12.867.445
Finančni odhodki (neto)				-
Poslovni izid pred davki				12.867.445
Davek				-
Poslovni izid obračunskega obdobja				12.867.445
Sredstva po odsekih	461.406.839	1.275.209	-	462.682.048
Obveznosti po odsekih	287.110.306	-	-	287.110.306
Investicije	8.973.913	-	8.218.046	17.191.959
Stroški, ki nimajo za posledico denarnega toka	7.238.854	341.822	1.045.412	8.626.088

Prodaja po geografskih odsekih je razkrita v pojasnilu 24. B.

24. B. Geografski odseki

(v EUR)	2009	2008
Čisti prihodek iz prodaje		
Slovenija	90.447.007	99.505.889
Tuji trg	9.215.530	8.957.961
Skupaj	99.662.537	108.463.850
Sredstva		
Slovenija	423.944.495	455.939.057
Tuji trg	1.253.587	6.742.991
Naložbe v pridružene družbe	1.594.000	-
Skupaj	426.792.082	462.682.048
Investicije		
Slovenija	2.554.785	17.095.816
Tuji trg	-	96.143
Skupaj	2.554.785	17.191.959

25. Dobiček/ izguba na delnico

(v EUR)	2009	2008
Dobiček / izguba večinskih lastnikov	(44.973.818)	(6.094.056)
Tehtano število izdanih navadnih delnic	8.746.897	8.742.953
Čista izguba na delnico	(5,14)	(0,70)
Popravljena čista izguba na delnico	(5,14)	(0,70)

Čista izguba na delnico se izračuna z delitvijo čistega poslovnega izida, ki pripada delničarjem, s tehtanim povprečnim številom delnic, ki so v prometu med letom, pri čemer se izključi povprečno število lastnih delnic.

26. Vseobsegajoči donos na delnico

(v EUR)	2009	2008
Vseobsegajoči donos večinskih lastnikov	(46.410.593)	(46.609.193)
Tehtano število izdanih navadnih delnic	8.746.897	8.742.953
Vseobsegajoči donos na delnico	(5,31)	(5,33)
Popravljen vseobsegajoči donos na delnico	(5,31)	(5,33)

27. Dividende na delnico

V letu 2009 Družba dividende ni izplačala, v letu 2008 pa je znašalo izplačalo dividende 8.742.384 EUR oz. 1 EUR na delnico.

28. Finančna tveganja

28. A. Kreditno tveganje

Terjatve do kupcev za Družbo ne predstavljajo večjega tveganja, saj večino posluje z znanimi in preverjenimi kupci, terjatve ima zavarovane z običajnimi instrumenti za zavarovanje, obenem pa so določeni limiti dovoljenega dolga za posameznega kupca glede na prodajno pogodbo. Iz pojasnila 9. A. je razvidno, da je kreditno tveganje zanemarljivo.

28. B. Tveganje obrestnih mer

Pri najetih dolgoročnih posojilih je Družba izpostavljenost spremembam obrestnih mer delno odpravila že v preteklih letih z uporabo izvedenega finančnega instrumenta v obliki obrestnega ščitenja. Z metodo obrestne ovratnice je Družba v preteklih letih zavarovala del svojih finančnih obveznosti pred morebitno rastjo referenčne obrestne mere nad določeno stopnjo. V drugi polovici leta 2008 je kot posledica razvijajoče se gospodarske krize pričela referenčna obrestna mera občutno padati. Padec se je nadaljeval tudi v letu 2009, zato je Družba iz naslova omenjenega izvedenega finančnega instrumenta zaradi padca referenčne obrestne mere pod dno realizirala negativne učinke. Omenjeni izvedeni finančni instrument je bil na zadnji dan leta preračunan na pošteno vrednost in izkazan med drugimi finančnimi obveznostmi, učinek prevrednotenja pa pripoznan kot finančni odhodek.

(v EUR)	Višina obresti	Povprečna obrestna mera v %	Razlika obresti	Zaščita obrestne mere	Zmanjšanje obresti	Sprememba fin.odhodkov - obresti
Dejanski odhodki financiranja iz naslova obresti	12.547.599	4,24	-	-	12.547.599	-
Odhodki v primeru povečanja obrestne mere za 1 %	15.506.938	5,24	2.959.339	-	15.506.938	2.959.339
Odhodki v primeru zmanjšanja obrestne mere za 1 %	9.588.260	3,24	(2.959.339)	300.000	9.888.260	(2.659.339)
Odhodki v primeru povečanja obrestne mere za 1,5 %	16.986.608	5,74	4.439.009	-	16.986.608	4.439.009
Odhodki v primeru zmanjšanja obrestne mere za 1,5 %	8.108.590	2,74	(4.439.009)	450.000	8.558.590	(3.989.009)

V primeru, da bi se povprečna obrestna mera povečala za 1 %, bi se odhodki povečali za 2.959.339 EUR, pri 1,5 % pa za 4.439.009 EUR.

Če bi se obrestna mera znižala za 1 % oz 1,5 %, bi se odhodki financiranja zmanjšali za 2.659.339 EUR oz. 3.989.009 EUR ob upoštevanju ščitenja obrestne mere za del dolgoročnih finančnih obveznosti.

28. C. Valutno tveganje

Valutno tveganje je bilo pri poslovanju Družbe v letu 2009 zanemarljivo, saj je bila struktura poslov s tujino pretežno vezana na evro.

28. D. Likvidnostno tveganje

Na dan 31. 12. 2009 izkazuje Družba presežek kratkoročnih obveznosti nad kratkoročnimi sredstvi v višini 204.503.632 EUR. Poslovodstvo Družbe ocenjuje, da bo Družba lahko poravnala svoje kratkoročne obveznosti samo ob dogovoru z bankami (le-te nastopajo tako v vlogi upnikov kot tudi v vlogi pomembnih lastnikov Družbe) o reprogramiranju obstoječih kratkoročnih posojil ali o prodaji dolgoročnega premoženja Družbe. Omenjene kratkoročne obveznosti bi lahko Družba poravnala tudi z zadostnim povečanjem svojih trajnih virov. Do omenjenih dogovorov z bankami kot tudi do povečanja trajnih virov Družbe še ni prišlo.

28. E. Tveganje denarnega toka

Tveganje denarnega toka se odraža v tveganju poštene vrednosti sredstev. Tveganje je mogoče obvladati z izvedenimi finančnimi instrumenti. Družba v letu 2009 tveganja poštene vrednosti finančnih sredstev ni zavarovala, zato obstaja tveganje, ki je opredeljeno v spodnji tabeli.

(v EUR)	Pošena vrednost na dan 31.12.2009	Razlika - vpliv na vrednost DFN	Razlika - vpliv na presežek iz prevrednotenja	Razlika - vpliv na obveznost za odloženi davek
Stanje 31.12.2009	48.631.169	-	-	-
Povečanje cene za 10 %	53.494.286	4.863.117	3.890.494	972.623
Zmanjšanje cene za 10 %	43.768.052	(4.863.117)	(3.890.494)	(972.623)
Povečanje cene za 5 %	51.062.727	2.431.558	1.945.247	486.312
Zmanjšanje cene za 5 %	46.199.611	(2.431.558)	(1.945.247)	(486.312)

Izračun tveganja se nanaša na dolgoročno finančno naložbo v delnice Poslovnega sistema Mercator, ki predstavlja 99,6 % vrednosti finančnih sredstev, namenjenih prodaji, ki so vrednotena po pošteni vrednosti. V primeru povečanja oz. zmanjšanja vrednosti finančnih naložb, ki so vrednotene po pošteni vrednosti, se odraža na povečanju oz. zmanjšanju presežka iz prevrednotenja direktno v kapitalu ter obenem na obveznosti za odloženi davek.

29. Potencialne obveznosti

Predhodno poslovodstvo družbe Pivovarne Laško, d. d., je v letu, ki se je končalo 31. 12. 2008, izdalo patronatsko izjavo, naslovljeno na družbo Perutnina Ptuj, d. d., s katero Pivovarna Laško, d. d., jamči Perutnini Ptuj, d. d., za izpolnitev obveznosti v višini 20 mio EUR s pripadajočimi obrestmi. Potencialne obveznosti Pivovarne Laško, d. d., v letnem poročilu za leto, končano 31. 12. 2008, niso bile razkrite v skladu z MSRP. Dne 20. 11. 2009 je družba Perutnina Ptuj, d. d., na Pivovarno Laško naslovila zahtevo za vračilo 11.600.120 EUR. Omenjeni znesek se nanaša na dana posojila, ki jih je na osnovi podpisane patronatske izjave Perutnina Ptuj, d. d., odobrila družbama Center naložbe, d. d., in Infond Holding, d. d. Pivovarna Laško, d. d., s pomočjo pravnih strokovnjakov zahtevek proučuje in želi ugotoviti, kakšna je verjetnost, da bo morala zahtevani znesek vrniti. V ta namen je pridobila več pravnih mnenj. Poslovodstvo družbe na osnovi pridobljenih pravnih mnenj ocenjuje, da za Pivovarno Laško, d. d., iz tega naslova ne

obstaja obveznost za plačilo zahtevanega zneska, zato Družba v svojih računovodskih izkazih za zahtevani znesek ni izkazala obveznosti.

Potencialne obveznosti se nanašajo tudi na dane garancije oz. poroštva v vrednosti 20.707.552 EUR. Poroštva so v višini 19.957.552 EUR dana odvisnim družbam za najeta posojila pri bankah ter v višini 750.000 EUR drugim nepovezanim osebam. Odvisni družbi Radenska, d. d., je dano poroštvo v višini 8.000.000 EUR, odvisni družbi Pivovarna Union, d. d., v višini 5.000.000 EUR, odvisni družbi Fructal, d. d., pa v višini 6.957.552 EUR.

Med pogojnimi obveznostmi je potrebno posebej omeniti še potencialno obveznost za plačilo davka od dohodka pravnih oseb po opravljenem davčnem inšpekcijskem nadzoru davka od dohodka pravnih oseb za leto 2007. V letu 2009 je v Pivovarni Laško, d. d., potekal davčni inšpekcijski nadzor davka od dohodka pravnih oseb za leto 2007 ter bil dne 5. 1. 2010 izdan zapisnik, v katerem davčni organ Družbi očita nepravilnosti, ki imajo za posledico povečanje davčne osnove za obračun davka od dohodka pravnih oseb. Po mnenju davčnega organa bi se morali za leto 2007 prihodki dodatno povečati za 25.055.540 EUR, odhodki pa zmanjšati za 215.690 EUR. Potencialno povečanje prihodkov se nanaša na prodajo delnic Istrabenza (ITBG) po cenah iz opsijskih pogodb, ki so bile nižje od tržnih cen na dan izvedbe posla. Družba je 3. 2. 2010 Posebnemu davčnemu uradu posredovala pripombe na zapisnik, v katerih zavrača očitane nepravilnosti kot neutemeljene. Davčni organ je na osnovi predloženih pripomb razširil davčni postopek in na pripombe še ni odgovoril.

30. Poslovne združitve

V letu 2009 ni bilo poslovnih združitvev.

31. Prejemki posloводства in zaposlenih po individualni pogodbi

Družbo upravljata uprava in nadzorni svet, katerih bruto zaslužke predstavljajo spodnje tabele:

(v EUR)	2009	2008
UPRAVA		
Fiksni del prejemkov	191.373	192.000
Drugi prejemki (bonitete)	16.580	37.934
Odpravnine	152.000	-
Skupaj	359.953	229.934

(v EUR)	Fiksni del prejemkov	Drugi prejemki (bonitete)	Odpravnine	Skupaj
UPRAVA				
Boško Šrot	100.382	16.580	152.000	268.962
Dušan Zorko	90.991	-	-	90.991
Skupaj	191.373	16.580	152.000	359.953

Uprava je enočlanska. Do 23. 7. 2009 je bil direktor Družbe g. Boško Šrot. Dne 23. 7. 2009 je nadzorni svet Družbe sprejel njegov odstop in na njegovo mesto za dobo 5 let imenoval mag. Dušana Zorka. G. Dušan Zorko je svoj 5-letni mandat nastopil 24. 7. 2009.

Na osnovi individualnih pogodb je v letu 2009 prejelo plačo 11 zaposlenih. Ob zamenjavi direktorja je prišlo tudi do zamenjave nekaterih vodilnih in vodstvenih oseb. Zasluzki, ki so jih v letu 2009 prejeli zaposleni na osnovi individualnih pogodb, so prikazani v spodnji tabeli:

(v EUR)	2009	2008
INDIVIDUALNE POGODBE		
Fiksni del prejemkov	889.048	632.406
Drugi prejemki (bonitete)	30.393	158.538
Odpravnine	159.508	-
Skupaj	1.078.949	790.944

V letu 2009 so člani nadzornega sveta Pivovarne Laško, d. d., v skladu s 30. členom Statuta in sklepom zadnje skupščine prejeli sejnine v skupni vrednosti 22.740 EUR.

(v EUR)	2009	2008
NADZORNI SVET		
Anton Turnšek	4.793	9.675
Boris Završnik	4.388	16.239
Iztok Seničar	1.937	9.717
Aleksander Svetelšek	362	-
Marjan Mačkošek	990	-
Vladimir Malenković	1.096	-
Bojan Košak	4.158	9.600
Andrej Kebe	4.158	9.600
Simon Zdolšek	858	9.744
Mirko Kaluža	-	3.551
Mirjana Dimc Perko	-	3.551
Marko Jugovič	-	3.551
Skupaj	22.740	75.228

32. Posli s povezanimi osebami

32. A. Prodaja povezanim družbam

(v EUR)	2009	2008
Radenska, d. d. Radenci	627.158	831.987
Vital Mestinje, d. o. o.	1.094	3.991
Skupina Union	11.938.913	8.551.565
Delo, d. d. Ljubljana	-	4.985
Jadranska pivovara - Split, d. d.	661.109	3.955.617
Skupaj	13.228.274	13.348.145

31. B. Nabava pri povezanih družbah

(v EUR)	2009	2008
Radenska, d. d. Radenci	2.435.374	2.926.114
Vital Mestinje, d. o. o.	423.704	555.690
Skupina Union	19.898.396	22.516.384
Delo, d. d. Ljubljana	30.365	15.636
Jadranska pivovara - Split, d. d.	1.157.000	1.639.288
RA&LA, d. o. o. Sarajevo	249.846	255.893
Skupaj	24.194.685	27.909.005

Podatki so izkazani v bruto vrednostih z obračunanim davkom na dodano vrednost. Nabava pri povezanih družbah se nanaša predvsem na nabavo trgovskega blaga v kanalu Horeca.

Odprte postavke iz prodaje / nabave pri povezanih družbah

(v EUR)	2009	2008
Terjatve iz poslovanja do družb v Skupini Pivovarna Laško		
Radenska, d. d. Radenci	51.992	117.473
Vital Mestinje, d. o. o.	49	137
Skupina Union	1.940.742	839.515
Delo, d. d. Ljubljana	-	4.985
Jadranska pivovara - Split, d. d.	2.373.753	2.300.706
Popravek vrednosti terjatev do Jadranske pivovare - Split, d. d.	(2.373.753)	-
Skupaj	1.992.783	3.262.816
Obveznosti iz poslovanja do družb v Skupini Pivovarna Laško		
Radenska, d. d. Radenci	379.807	349.052
Vital Mestinje, d. o. o.	26.395	80.865
Skupina Union	4.350.385	2.816.919
Delo, d. d. Ljubljana	2.100	4.985
Jadranska pivovara - Split, d. d.	58.953	22.264
RA&LA, d. o. o. Sarajevo	4.421	-
Skupaj	4.822.061	3.274.085

V letu 2009 je Družba za terjatve do odvisne družbe Jadranska pivovara – Split, d. d., v višini 2.373.753 EUR v celoti oblikovala popravek vrednosti terjatve.

32. C. Posojila pridobljena od povezanih družb

(v EUR)	2009	2008
Radenska, d. d. Radenci	20.400.000	16.600.000
Skupina Union	6.000.000	4.800.000
Firma Del, d. o. o. Laško	42.985	42.985
Skupaj	26.442.985	21.442.985

32. D. Posojila, dana povezanim družbam

(v EUR)	2009	2008
Odkvisne družbe		
Jadranska pivovara - Split, d. d. (dolgoročno posojilo)	5.149.262	-
Delo, d. d. Ljubljana (kratkoročno posojilo)	-	2.600.000
Popravek vrednosti danih posojil Jadranski pivovari - Split, d. d.	(5.149.262)	-
Skupaj odkvisne družbe	-	2.600.000
Druge povezane družbe		
Infond Holding, d. d. Maribor	1.699.613	-
Center naložbe, d. d. Maribor	5.900.000	-
Popravek vrednosti danih posojil	(7.599.613)	-
Skupaj druge povezane družbe	-	-
Skupaj	-	2.600.000

Družba je v letu 2009 odkvisni družbi Jadranska pivovara – Split, d. d., odobrila za 5.149.262 EUR kratkoročnih posojil za izplačilo odpravnin ter za poravnavanje obveznosti do bank, za kar je bila v preteklosti podpisana poroštvena izjava. Za celotno vrednost danih posojil omenjeni družbi je zaradi njenega slabega finančnega stanja oblikovala popravek vrednosti in pripoznala finančne odhodke.

Pivovarna Laško, d. d., je v letu 2009 družbama Infond Holding, d. d., in Center naložbe, d. d., ki sta bili v času odobritve posojil njeni nadrejeni družbi, dala posojila v vrednosti 7.600.000 EUR, ki ob zapadlosti niso bila vrnjena. Družba ocenjuje, da zaradi insolventnosti in uvedbe stečajnega postopka oz. postopka prisilne poravnave v družbah Infond Holding, d. d., in Center naložbe, d. d., obstaja zelo velika verjetnost, da danih posojil ne bo dobila vrnjenih, zato je oblikovala popravek vrednosti za celotno vrednost danih posojil.

Finančni prihodki

(v EUR)	2009	2008
Odkvisne družbe		
Radenska, d. d. Radenci	-	2.795.925
Skupina Union	-	3.054.296
Delo, d. d. Ljubljana	59.906	674.395
Jadranska pivovara - Split, d. d.	107.474	189.284
Skupaj odkvisne družbe	167.380	6.713.900
Druge povezane družbe		
Infond Holding, d. d. Maribor	17.326	-
Center naložbe, d. d. Maribor	114.103	-
Skupaj druge povezane družbe	131.429	-
Skupaj	298.809	6.713.900

Finančni odhodki

(v EUR)	2009	2008
Odvisne družbe		
Radenska, d. d. Radenci	1.035.693	71.277
Skupina Union	383.434	203.420
Jadranska pivovara - Split, d. d.	15.800.431	14.126.598
Skupaj odvisne družbe	17.219.558	14.401.295
Druge povezane družbe		
Infond Holding, d. d. Maribor	1.716.939	-
Center naložbe, d. d. Maribor	5.979.335	-
Skupaj druge povezane družbe	7.696.274	-
Skupaj	24.915.832	14.401.295

Poroštva, dana povezanim družbam

(v EUR)	2009	2008
Odvisne družbe		
Jadranska pivovara - Split, d. d. (za bančna posojila)	5.110.524	8.000.000
Fructal, d. d. Ajdovščina (662.624 RARG - za bančna posojila)	6.957.552	-
Radenska, d. d. Radenci (za bančna posojila)	8.000.000	-
Pivovarna Union, d. d. Ljubljana (za bančna posojila)	5.000.000	-
Skupaj	25.068.076	8.000.000
Popravek vrednosti poroštva v Jadranski pivovari - Split, d. d.	(5.110.524)	-
Skupaj odvisne družbe	19.957.552	8.000.000
Druge povezane družbe		
Center naložbe, d. d. Maribor (345.304 RARG za bančna posojila)	3.625.692	-
Popravek vrednosti poroštva	(3.625.692)	-
Skupaj druge povezane družbe	-	-

Na dan 31. 12. 2009 je Družba v breme finančnih odhodkov v celoti odpravila dano poroštvo odvisni družbi Jadranska pivovara – Split, d. d., za najeta bančna posojila v vrednosti 5.110.524 EUR in ga izkazala kot kratkoročno oz. dolgoročno rezervacijo. Prav tako bo odpravila dano poroštvo družbi Center naložbe, d. d., v vrednosti 3.625.692 EUR.

33. Dogodki po preteku poslovnega leta

Prekinitev postopka odločanja o predlogu za začetek stečajnega postopka nad družbo Center naložbe, d. d.

Okrožno sodišče v Mariboru je s sklepom z dne 18. 1. 2010 sklenilo, da se postopek odločanja o predlogu družb upnic: Pivovarna Laško, d. d., Pivovarna Union, d. d., Radenska, d. d., Delo, d. d., in Fructal, d. d., za začetek stečajnega postopka nad dolžnikom Center naložbe, d. d., prekine do konca postopka prisilne poravnave nad Centrom naložbe, d. d. Postopek odločanja o predlogu družb upnic za začetek stečajnega

postopka nad Centrom naložbe, d. d., je prekinjen do končanja postopka prisilne poravnave nad Centrom naložbe, d. d.

Imenovanje novega direktorja v odvisni družbi RA & LA, d. o. o., Sarajevo

Z dnem 28. 2. 2010 je sporazumno prenehal mandat dosedanjemu direktorju družbe Marku Božičku. Za novega direktorja družbe je bil imenovan Šerif Krajišnik za 4 letno mandatno dobo, s pričetkom mandata s 1. 3. 2010.

Poročilo o ugotovitvah posebne revizije

Pivovarna Laško, d. d., je dne 9. 3. 2010 prejela “Poročilo o ugotovitvah posebne revizije vodenja posameznih poslov Skupine Pivovarna Laško (v nadaljevanju: poročilo)”, ki ga je na osnovi skupščinskega sklepa z dne 31. 8. 2009 izdelala BDO Revizija, d. o. o., družba za revidiranje, Ljubljana. Skladno z določilom 320. člena ZGD-1 je uprava družbe poslala poročilo vsem članom nadzornega sveta.

Nadzorni svet je poročilo obravnaval in se z njim seznanil na 17. redni seji dne 30. 3. 2010. Na osnovi ugotovitev uprave, da so bili opravljeni še drugi posli, ki so bili vsebinsko povezani z obravnavanimi in jih posebna revizija ni zajela v poročilu, je nadzorni svet priporočil upravi, da se izvede pregled teh posameznih poslov. Uprava in nadzorni svet bosta s poročilom seznanila skupščino na rednem zasedanju skupščine.

Sklep višjega sodišča v Celju o razveljavitvi sklepa registrskega sodišča

Pivovarna Laško, d. d., je dne 11. 3. 2010 prejela sklep Višjega sodišča v Celju, s katerim je višje sodišče razveljavilo sklep registrskega sodišča. Gre za registrsko zadevo predlagatelja Vseslovensko združenje malih delničarjev, v kateri je registrsko sodišče zavrnilo predlog predlagatelja za vpis dveh novih članov nadzornega sveta, ki sta bila imenovana na t. i. “spontani” oz. “stopniščni” skupščini. Višje sodišče je v obrazložitvi pojasnilo, da registrsko sodišče v nepravdnem postopku ne more vsebinsko odločiti, če je že v teku pravda v isti zadevi in bi moralo postopek do odločitve v pravdi prekiniti. Dodati pa je treba, da je v pravdi Okrožno sodišče v Celju že odločilo, in sicer, da so sklepi t. i. “spontane” oz. “stopniščne” skupščine nični. Sodba še ni pravnomočna.

Denacionalizacijski zahtevki v Radenski, d. d., Radenci

Denacionalizacijski upravičenec Rudolf Höhn-Šarič, Baltimor, ZDA, je v letu 1993 vložil zahtevek za denacionalizacijo podržavljenih nepremičnin. Vloženi zahtevek se nanaša na vrnitev lastninskega deleža v takratnem podjetju ter podrejeno vrnitev v last in posest nepremičnin ter plačilo odškodnine. V naravi to predstavlja večino zemljišč ter objektov znotraj zdraviliškega kompleksa v Radencih in del zemljišč ter objektov na lokaciji sedanje polnilnice v Boračevi.

Vrhovno sodišče Republike Slovenije je v juliju 2009 v revizijskem postopku razsodilo, da se upravičenec Rudolf Höhn-Šarič od 28. 8. 1945 dalje šteje za jugoslovanskega in slovenskega državljan. Vprašanje državljanstva je predstavljalo predhodno vprašanje v tem postopku. Na podlagi sodbe Vrhovnega sodišča o priznanju državljanstva upravičencu je pristojna upravna enota konec februarja 2010 posredovala tri

pripravljalne vloge upravičenca oz. njegove pooblaščenke, v katerih je podrobneje opredeljen obseg zahtevka za vračilo podržavljenega premoženja. Dokumentacija še ni popolna. V dosedanjem postopku je Radenska, d. d., Radenci kot zavezanec v mesecu marcu 2010 posredovala pristojni upravni enoti zahtevo za dostavo še drugih listin in vlogo za podaljšanje roka do opredelitve navedb v pripravljalnih vlogah.

Informacija o trenutnem stanju v Jadranski pivovari – Split, d. d.

Gospodarsko sodišče v Splitu je dne 11. 3. 2010 zaradi zavarovanja nederarne terjatve predlagatelja Združenje malih delničarjev Jadranske pivovare – Split, d. d., izdalo začasno odredbo, s katero je Jadranski pivovari – Split, d. d., prepovedalo odtujiti, obremeniti ali na kakršen koli drug način razpolagati s pravicami, ki izhajajo iz lastništva na premoženju in delnicah družbe. Razpolaganje v nasprotju z začasno odredbo je brez pravnega učinka. Zoper začasno odredbo je Jadranska pivovara – Split, d. d., vložila pritožbo, saj meni, da je bila začasna odredba izdana neutemeljeno. Pristojno sodišče o pritožbi še ni odločilo.

V Jadranski pivovari – Split, d. d., se je s 1. 4. 2010 zaradi racionalizacije začelo postopno zaustavljanje proizvodnje, saj vodstvu družbe ni uspelo skleniti dogovora s potencialnimi kupci za nakup aktive Jadranske pivovare. Jadranska pivovara bo predvidoma do konca maja 2010 nadaljevala s polnjenjem piva Kaltenberg, ki bo proizvedeno v Pivovarni Laško, d. d. Pivovarna Laško in Jadranska pivovara bosta zagotovili finančna sredstva za poravnavo obveznosti do dobaviteljev, bank in zaposlenih v Jadranski pivovari. Pivovarna Laško bo še naprej nadaljevala z aktivnim iskanjem kupca za aktivo Jadranske pivovare.

Sprememba v upravi odvisne družbe Fructal, d. d., Ajdovščina

Predsednik uprave družbe Fructal, d. d., Ajdovščina Anton Balažič je z dnem 31. 3. 2010 podal odstopno izjavo in z dnem 1. 4. 2010 je nadzorni svet za novega predsednika uprave imenoval Draga Kavška.

Posli s povezanimi osebami Skupine Pivovarna Laško

Na dan 31. 3. 2010 Pivovarna Laško, d. d., izkazuje obveznost do družb v Skupini Pivovarna Laško iz naslova prejetih kratkoročnih posojil v vrednosti 39.900.000 EUR, in sicer 8.200.000 EUR do Pivovarne Union, d. d., Ljubljana in 31.700.000 EUR do Radenske, d. d. Radenci.

Prodaja delnic družbe Večer, d. d., Maribor

Januarja 2010 se je začel postopek prodaje naložbe v delnice družbe Večer, d. d., Maribor. Opravljen je bil skrbni poslovni in pravni pregled družbe Večer, d. d., ter pripravljen javni razpis, ki je bil javno objavljen marca 2010.

4.1.9 IZJAVA POSLOVODSTVA

Uprava družbe Pivovarna Laško, d. d., je odgovorna za pripravo letnega poročila družbe ter računovodskih izkazov na način, ki daje resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja in izidov poslovanja družbe v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja in Zakonom o gospodarskih družbah za leto 2009.

Uprava družbe potrjuje poslovno poročilo in računovodske izkaze s pojasnili za leto, končano 31. 12. 2009, in izjavlja:

- ☞ da so računovodski izkazi pripravljene ob predpostavki, da bo družba nadaljevala poslovanje tudi v prihodnje,
- ☞ da dosledno uporablja izbrane računovodske politike in da razkriva morebitne spremembe v računovodskih politikah,
- ☞ da so računovodske ocene pripravljene pošteno in preiščljeno ter v skladu z načeli previdnosti in dobrega gospodarja,
- ☞ da so računovodski izkazi pripravljene v skladu z veljavno zakonodajo in Slovenskimi računovodskimi standardi.

Uprava je odgovorna za izvajanje ukrepov, s katerimi zagotavljajo ohranjanje vrednosti premoženja družbe, ter za preprečevanje in odkrivanje prevar in drugih nepravilnosti.

Laško, 31. marec 2010

Pivovarna Laško, d. d.
Uprava – direktor
mag. Dušan Zorko

PIVOVARNA
LAŠKO
1825 d.d.

DIREKTOR DUŠAN ZORKO

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA **lastnikom družbe Pivovarna Laško d.d.**

Poročilo o računovodskih izkazih

Revidirali smo priložene nekonsolidirane računovodske izkaze gospodarske družbe Pivovarna Laško d.d., ki vključujejo izkaz finančnega položaja na dan 31. decembra 2009, izkaz poslovnega izida, izkaz drugega vseobsegajočega donosa, izkaz sprememb lastniškega kapitala in izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne opombe.

Odgovornost posloводства za računovodske izkaze

Poslovodstvo je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU. Ta odgovornost vključuje: vzpostavitev, delovanje in vzdrževanje notranjega kontroliranja, povezanega s pripravo in pošteno predstavitvijo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, izbiro in uporabo ustreznih računovodskih usmeritev ter pripravo računovodskih ocen, ki so utemeljene v danih okoliščinah.

Revizorjeva odgovornost

Naša odgovornost je izraziti mnenje o teh računovodskih izkazih na podlagi revizije. Revizijo smo opravili v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja. Ti standardi zahtevajo od nas izpolnjevanje etičnih zahtev ter načrtovanje in izvedbo revizije za pridobitev sprejemljivega zagotovila, da računovodski izkazi ne vsebujejo pomembno napačne navedbe.

Revizija vključuje izvajanje postopkov za pridobitev revizijskih dokazov o zneskih in razkritjih v računovodskih izkazih. Izbrani postopki so odvisni od revizorjeve presoje in vključujejo tudi ocenjevanje tveganj napačne navedbe v računovodskih izkazih zaradi prevare ali napake. Pri ocenjevanju teh tveganj prouči revizor notranje kontroliranje, povezano s pripravljanjem in poštenim predstavljanjem računovodskih izkazov družbe, da bi določil okoliščinam ustrezne revizijske postopke, ne pa, da bi izrazil mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja družbe. Revizija vključuje tudi ovrednotenje ustreznosti uporabljenih računovodskih usmeritev in utemeljenosti računovodskih ocen posloводства kot tudi ovrednotenje celotne predstavitve računovodskih izkazov.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Mnenje

Po našem mnenju so nekonsolidirani računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteni predstavitev finančnega položaja gospodarske družbe Pivovarna Laško d.d. na dan 31. decembra 2009 ter njenega poslovnega izida, drugega vseobsegajočega donosa in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU.

Poudarjanje zadeve – manjkajoča razkritja v preteklem letu

Kot je navedeno v pojasnilu 29. *Potencialne obveznosti* k računovodskim izkazom družbe, je takratno poslovodstvo družbe v letu, ki se je končalo 31. decembra 2008, izdalo patronatsko izjavo, naslovljeno na družbo Perutnina Ptuj d.d., s katero družba Pivovarna Laško d.d. jamči družbi Perutnina Ptuj d.d. za izpolnitev obveznosti v višini 20.000.000 EUR s pripadajočimi obrestmi. Potencialne obveznosti družbe Pivovarna Laško d.d. v letnem poročilu družbe za leto, končano 31. decembra 2008, niso bile razkrite, kot predpisuje *Mednarodni računovodski standard (MRS) 37 - Rezervacije, pogojne obveznosti, pogojna sredstva*. Prav tako patronatska izjava ni bila razkrita revizorjem. Na dan 31. decembra 2009 znaša potencialna obveznost iz tega naslova 11.600.120 EUR.

Poudarjanje zadeve – delujoče podjetje

Ne da bi v svojem mnenju izrazili pridržke, opozarjamo na pojasnilo 28.D. *Likvidnostno tveganje* k računovodskim izkazom. Na dan 31. decembra 2009 izkazuje družba presežek kratkoročnih obveznosti nad kratkoročnimi sredstvi v višini 204.503.632 EUR. Poslovodstvo družbe ocenjuje, da bo družba lahko poravnala svoje kratkoročne obveznosti samo ob dogovoru z bankami (banke nastopajo v vlogi upnikov in pomembnih lastnikov družbe) o reprogramiranju obstoječih kratkoročnih posojil ali o prodaji dolgoročnega premoženja družbe. Prav tako bi omenjene kratkoročne obveznosti družba lahko poravnala z zadostnim povečanjem svojih trajnih virov. Do omenjenih dogovorov z bankami kot tudi do povečanja trajnih virov družbe do dneva tega poročila še ni prišlo. Te okoliščine nakazujejo pomembno negotovost, zaradi katere obstaja dvom o sposobnosti gospodarske družbe nadaljevati kot delujoče podjetje.

Poudarjanje zadeve – konsolidirani računovodski izkazi

Ne da bi v svojem mnenju izrazili pridržke, opozarjamo, da je gospodarska družba Pivovarna Laško d.d. obvladujoča družba v skupini Pivovarna Laško in da so bili konsolidirani računovodski izkazi skupine Pivovarna Laško, pripravljene v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU, predstavljeni ločeno. Revidirali smo konsolidirane računovodske izkaze skupine Pivovarna Laško in 31. marca 2010 izdali mnenje brez pridržkov.

Poročilo o drugih zakonskih in regulativnih zadevah

V skladu s prvim odstavkom 57. člena Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) smo pregledali poslovno poročilo družbe. Po našem mnenju je poslovno poročilo usklajeno z revidiranimi računovodskimi izkazi.

Deloitte.

DELOITTE REVIZIJA D.O.O.
Ljubljana, Slovenija 1

DELOITTE REVIZIJA d.o.o.

Dušan Hartman
Pooblaščen revizor
Član uprave

Ljubljana, 31. marec 2010

4.2 Revidirani konsolidirani računovodski izkazi Skupine Pivovarna Laško za poslovno leto 2009, po MSRP

4.2.1 KONSOLIDIRAN IZKAZ FINANČNEGA POLOŽAJA SKUPINE PIVOVARNA LAŠKO NA DAN 31. 12. 2009

(v EUR)	Pojasnilo	2009	2008
SREDSTVA			
Dolgoročna sredstva		564.998.357	624.040.291
Neopredmetena sredstva	1	133.038.904	167.063.603
Opredmetena osnovna sredstva	2	226.947.462	236.903.804
Naložbene nepremičnine	3	7.398.396	13.510.515
Dolgoročne finančne naložbe v odvisne družbe	4.A	258.918	267.640
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	4.C	30.829.924	197.281.029
Investicije v pridružene družbe	4.B	138.836.076	4.804.454
Finančne naložbe v posesti do zapadlosti	4.D	-	12.500
Dolgoročna posojila	5	6.603.695	2.548.463
Dolgoročne poslovne terjatve	6	744.239	1.648.283
Dolgoročne terjatve za odloženi davek	7	20.340.743	-
Kratkoročna sredstva brez kratkoročnih aktivnih časovnih razmejitev		116.256.468	186.379.103
Nekratkoročna sredstva za prodajo	8	12.874.507	1.666.506
Zaloge	9	37.987.391	42.308.377
Kratkoročne terjatve iz poslovanja	10.A	49.764.422	56.303.249
Kratkoročne terjatve za preveč plačan davek od dohodka	10.B	2.338.805	6.854.113
Kratkoročna posojila	11	11.086.139	77.042.121
Izvedeni finančni instrumenti	12.B	1.213.547	13.630
Dobroimetje pri bankah, čeki in gotovina	13	991.657	2.191.107
Kratkoročne aktivne časovne razmejitve	14	541.321	855.918
Skupaj kratkoročna sredstva		116.797.789	187.235.021
SKUPAJ SREDSTVA		681.796.146	811.275.312

**4.2.1 KONSOLIDIRAN IZKAZ FINANČNEGA POLOŽAJA
SKUPINE PIVOVARNA LAŠKO
NA DAN 31. 12. 2009**

(nadaljevanje)

(v EUR)	Pojasnilo	2009	2008
KAPITAL		162.594.380	295.977.383
Manjšinski kapital	16	9.977.067	16.756.301
Večinski kapital	15	152.617.313	279.221.082
Osnovni kapital		36.503.305	36.503.305
Kapitalske rezerve		78.908.924	102.377.721
Rezerve iz dobička		3.650.330	44.405.596
Presežek iz prevrednotenja		33.554.754	2.030.621
Čisti poslovni izid preteklih let		-	92.268.710
Čisti poslovni izid		-	1.635.129
OBVEZNOSTI		519.201.766	515.297.929
Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve	17	9.716.064	9.054.082
Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	17.A	6.325.573	6.324.696
Dolgoročne pasivne časovne razmejitve	17.B	3.390.491	2.729.386
Dolgoročne obveznosti	18	127.272.882	239.128.694
Dolgoročne finančne obveznosti	18.A	127.261.406	221.011.550
Dolgoročne poslovne obveznosti	18.B	11.476	111.108
Dolgoročne obveznosti za odloženi davek	7	-	18.006.036
Kratkoročne obveznosti	19	373.324.159	261.434.012
Kratkoročne poslovne obveznosti	19.A	44.823.086	53.175.242
Kratkoročne obveznosti za plačilo davka	19.B	1.651.622	1.019.224
Kratkoročne finančne obveznosti	19.C	326.849.451	207.239.546
Kratkoročne pasivne časovne razmejitve	20	8.888.661	5.681.141
Skupaj kratkoročne obveznosti		382.212.820	267.115.153
SKUPAJ OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV		681.796.146	811.275.312

Usmeritve in pojasnila na straneh od 192 do 242 so sestavni del konsolidiranih računovodskih izkazov Skupine Pivovarna Laško.

**4.2.2. KONSOLIDIRAN IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA
SKUPINE PIVOVARNA LAŠKO
ZA OBDOBJE 1. 1.–31. 12. 2009**

(v EUR)	Pojasnilo	2009	2008
Čisti prihodki od prodaje	21	327.026.846	360.028.307
Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje	21	1.316.584	10.781
Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	21	35.818	62.364
Drugi poslovni prihodki	21	8.428.658	13.322.327
Stroški blaga, materiala in storitev	21	(200.785.891)	(240.428.436)
Stroški dela	21	(64.471.310)	(62.097.162)
Amortizacija neopredmetenih dolgoročnih in opredmetenih osnovnih sredstev	21	(28.000.182)	(29.716.424)
Dolgoročne rezervacije	21	(1.085.846)	(144.882)
Odpisi vrednosti	21	(39.862.267)	(8.729.244)
Drugi poslovni odhodki	21	(7.832.328)	(6.607.458)
POSLOVNI IZID IZ POSLOVANJA		(5.229.918)	25.700.173
Finančni prihodki	22	5.622.536	11.911.828
Finančni odhodki	22	(210.561.567)	(36.302.694)
Delež (izgube) / dobička v pridruženih družbah	23	10.271.857	1.259.654
POSLOVNI IZID PRED OBDAVČITVIJO		(199.897.092)	2.568.961
Odloženi davek	24	40.576.837	5.353.311
Davek od dohodka	24	(2.779.391)	(4.066.690)
ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA		(162.099.646)	3.855.582
Delež manjšinskih lastnikov v čistem dobičku		(5.149.147)	215.824
Delež večinskih lastnikov v čistem dobičku		(156.950.499)	3.639.758
Čisti dobiček / izguba na delnico večinskih lastnikov			
Čisti dobiček / izguba na delnico		(17,9420)	0,4161
Popravljen čisti dobiček / izguba na delnico		(17,9420)	0,4161

Usmeritve in pojasnila na straneh od 192 do 242 so sestavni del konsolidiranih računovodskih izkazov Skupine Pivovarna Laško.

**4.2.3. KONSOLIDIRAN IZKAZ DRUGEGA VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA
SKUPINE PIVOVARNA LAŠKO
ZA OBDOBJE 1. 1. – 31. 12. 2009**

(v EUR)	2009	2008
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	(162.099.646)	3.855.582
DRUGI VSEOBSEGAJOČI DONOS		
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	33.587.148	(19.560.846)
Dobički / (izgube) iz naslova prevrednotenja nepremičnin	-	11.977.223
Odloženi davki iz naslova prevrednotenja	(1.946.192)	992.395
DRUGI VSEOBSEGAJOČI DONOS	31.640.956	(6.591.228)
CELOTNI VSEOBSEGAJOČI DONOS	(130.458.690)	(2.735.646)
Drugi vseobsegajoči donos	31.640.956	(6.591.228)
Delež manjšinskih lastnikov	116.823	(2.621.646)
Delež večinskih lastnikov	31.524.133	(3.969.582)
Celotni vseobsegajoči donos	(130.458.690)	(2.735.646)
Delež manjšinskih lastnikov	(5.032.324)	(2.405.822)
Delež večinskih lastnikov	(125.426.366)	(329.824)

Usmeritve in pojasnila na straneh od 192 do 242 so sestavni del konsolidiranih računovodskih izkazov Skupine Pivovarna Laško.

4.2.4 KONSOLIDIRAN IZKAZ SPREMEMB LASTNIŠKEGA KAPITALA SKUPINE PIVOVARNA LAŠKO ZA OBDOBJE 1.1. – 31.12.2009

(v EUR)	Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Rezerve za lastne deleže	Lastne delnice	Druge rezerve iz dobička	Skupaj rezerve iz dobička	Čisti poslovni izid preteklih let	Čisti poslovni izid	Presežek iz prevrednotenja	Skupaj kapital večinskega lastnika	Manjšinski kapital	SKUPAJ KAPITAL
ZAČETNO STANJE													
na dan 1. januar 2009	36.503.305	102.377.721	25.606.794	509.192	(509.192)	18.798.802	44.405.596	92.268.710	1.635.129	2.030.621	279.221.082	16.756.301	295.977.383
Transakcije z lastniki													
Povečanje lastnih delnic (deležev)	-	-	-	-	(1.175.347)	-	(1.175.347)	-	-	-	(1.175.347)	-	(1.175.347)
Odtujitev lastnih delnic (deležev)	-	-	-	-	189.384	-	189.384	-	-	-	189.384	-	189.384
Izplačilo dividend	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(145.374)	(145.374)
Povečanje / zmanjšanje kapitala	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(370.917)	(370.917)
Druge spremembe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(1.230.619)	(1.230.619)
Skupaj transakcije z lastniki	-	-	-	-	(985.963)	-	(985.963)	-	-	-	(985.963)	(1.746.910)	(2.732.873)
Spremembe v vseobsegajočem donosu													
Čisti poslovni izid poslovnega leta	-	-	-	-	-	-	-	-	(156.950.499)	-	(156.950.499)	(5.149.147)	(162.099.646)
Presežek prevrednotenja finančnih naložb	-	-	-	-	-	-	-	-	-	33.441.120	33.441.120	146.028	33.587.148
Davki povezani s posameznimi postavkami vseobsegajočega donosa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(1.916.987)	(1.916.987)	(29.205)	(1.946.192)
Skupaj spremembe v vseobsegajočem donosu v letu 2009	-	-	-	-	-	-	-	-	(156.950.499)	31.524.133	(125.426.366)	(5.032.324)	(130.458.690)
Spremembe v kapitalu													
Razporeditev / pokrivanje preostalega dela čistega dobička / izgube po sklepu uprave in NS	-	(23.468.797)	(21.956.464)	-	-	(17.614.513)	(39.570.977)	(93.910.725)	156.950.499	-	-	-	-
Pokrivanje izgube	-	-	-	-	-	-	-	1.635.129	(1.635.129)	-	-	-	-
Oblikovanje rezerv za lastne delnice (deleže)	-	-	-	1.190.962	-	(964.843)	226.119	146.260	-	-	372.379	-	372.379
Črpanje rezerv za lastne delnice (deleže)	-	-	-	(336.954)	-	-	(336.954)	-	-	-	(336.954)	-	(336.954)
Drugo	-	-	-	-	131.955	(219.446)	(87.491)	(139.374)	-	-	(226.865)	-	(226.865)
Skupaj spremembe v kapitalu	-	(23.468.797)	(21.956.464)	854.008	131.955	(18.798.802)	(39.769.303)	(92.268.710)	155.315.370	-	(191.440)	-	(191.440)
KONČNO STANJE													
na dan 31. december 2009	36.503.305	78.908.924	3.650.330	1.363.200	(1.363.200)	-	3.650.330	-	-	33.554.754	152.617.313	9.977.067	162.594.380

Usmeritve in pojasnila na straneh od 192 do 242 so sestavni del konsolidiranih računovodskih izkazov Skupine Pivovarna Laško.

4.2.5 KONSOLIDIRAN IZKAZ SPREMEMB LASTNIŠKEGA KAPITALA SKUPINE PIVOVARNA LAŠKO ZA OBDOBJE 1. 1.–31. 12. 2008

(v EUR)	Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Rezerve za lastne deleže	Lastne delnice	Druge rezerve iz dobička	Skupaj rezerve iz dobička	Čisti poslovni izid preteklih let	Čisti poslovni izid	Presežek iz prevrednotenja	Skupaj kapital večinskega lastnika	Manjšinski kapital	SKUPAJ KAPITAL
ZAČETNO STANJE na dan 1. januar 2008	36.503.305	102.377.721	25.606.794	305.462	(305.462)	20.526.623	46.133.417	61.949.899	48.284.962	6.000.203	301.249.507	21.680.486	322.929.993
Transakcije z lastniki													
Povečanje lastnih delnic (deležev)	-	-	-	-	(854.324)	-	(854.324)	-	-	-	(854.324)	-	(854.324)
Odtujitev lastnih delnic (deležev)	-	-	-	-	363.855	-	363.855	-	-	-	363.855	-	363.855
Izplačilo dividend	-	-	-	-	-	-	-	(8.742.384)	-	-	(8.742.384)	(328.948)	(9.071.332)
Druge povečanja / zmanjšanja	-	-	-	-	-	-	-	72.780	-	-	72.780	(2.189.415)	(2.116.635)
Skupaj transakcije z lastniki	-	-	-	-	(490.469)	-	(490.469)	(8.669.604)	-	-	(9.160.073)	(2.518.363)	(11.678.436)
Spremembe v vseobsegajočem donosu													
Čisti poslovni izid poslovnega leta	-	-	-	-	-	-	-	-	3.639.758	-	3.639.758	215.824	3.855.582
Presežek prevrednotenja opredmetenih osnovnih sredstev	-	-	-	-	-	(3.544.294)	(3.544.294)	(8.999.082)	-	11.703.904	(839.472)	273.319	(566.153)
Presežek prevrednotenja finančnih naložb	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(16.665.881)	(16.665.881)	(2.894.965)	(19.560.846)
Davki povezani s posameznimi postavkami vseobsegajočega donosa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	992.395	992.395	-	992.395
Skupaj spremembe v vseobsegajočem donosu v letu 2008	-	-	-	-	-	(3.544.294)	(3.544.294)	(8.999.082)	3.639.758	(3.969.582)	(12.873.200)	(2.405.822)	(15.279.022)
Spremembe v kapitalu													
Razporeditev preostalega dela čistega dobička	-	-	-	-	-	-	-	48.284.962	(48.284.962)	-	-	-	-
Razporeditev / pokrivanje preostalega dela čistega dobička / izgube po sklepu uprave in NS	-	-	-	-	-	2.229.674	2.229.674	(341.627)	(1.888.047)	-	-	-	-
Oblikovanje rezerv za lastne delnice (deleže)	-	-	-	203.730	-	-	203.730	-	-	-	203.730	-	203.730
Črpanje rezerv za lastne delnice (deleže)	-	-	-	-	286.739	(413.201)	(126.462)	44.162	(116.582)	-	(198.882)	-	(198.882)
Skupaj spremembe v kapitalu	-	-	-	203.730	286.739	1.816.473	2.306.942	47.987.497	(50.289.591)	-	4.848	-	4.848
KONČNO STANJE na dan 31. december 2008	36.503.305	102.377.721	25.606.794	509.192	(509.192)	18.798.802	44.405.596	92.268.710	1.635.129	2.030.621	279.221.082	16.756.301	295.977.383

Usmeritve in pojasnila na straneh od 192 do 242 so sestavni del konsolidiranih računovodskih izkazov Skupine Pivovarna Laško.

**4.2.6 KONSOLIDIRANI IZKAZ DENARNIH TOKOV
SKUPINE PIVOVARNA LAŠKO
ZA OBDOBJE 1. 1–31. 12. 2009**

(v EUR)	Pojasnilo	2009	2008
DENARNI TOKOVI PRI POSLOVANJU			
Denar ustvarjen pri poslovanju	25	60.689.273	56.665.974
Izdatki za davke		(2.478.505)	(13.069.652)
Pobotan denar ustvarjen iz poslovanja		58.210.768	43.596.322
DENARNI TOKOVI PRI NALOŽBENJU			
Izdatki za finančne naložbe v pridružene družbe	4C	(3.837.454)	(3.544.800)
Nakupi opredmetenih osnovnih sredstev	2	(11.663.967)	(59.365.842)
Dobički / izgube pri odtujitvi opredmetenih osnovnih sredstev	2	193.774	2.105.749
Nakupi neopredmetenih dolgoročnih sredstev	1	(1.929.325)	(2.755.332)
Nakupi / prodaje finančnih sredstev	4.B,11	(48.577.164)	563.521
Prejete obresti	22	4.648.146	5.257.457
Prejete dividende in kapitalski dobički	22	-	7.914.024
Neto denarni tok iz naložbenja		(61.165.990)	(49.825.223)
DENARNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU			
Plačane obresti	22	(22.972.652)	(26.367.303)
Nakup lastnih delnic	15	(985.963)	(50.706)
Zmanjšanje kapitala		-	(2.602.616)
Povečanje dolgov	18,19	258.537.166	1.270.684.221
Odplačila dolgov	18,19	(232.677.404)	(1.226.267.121)
Dividende izplačane lastnikom	15	(145.374)	(9.071.332)
Neto denarni tok iz financiranja		1.755.773	6.325.143
NETO POVEČANJE / ZMANJŠANJE DENARJA IN DENARNIH USTREZNIKOV		(1.199.449)	96.242
Denar in denarni ustrezniki na začetku leta		2.191.107	2.094.865
Denar in denarni ustrezniki na koncu leta		991.658	2.191.107

Usmeritve in pojasnila na straneh od 192 do 242 so sestavni del konsolidiranih računovodskih izkazov Skupine Pivovarna Laško.

4.2.7 USMERITVE IN POJASNILA H KONSOLIDIRANIM RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

SPLOŠNI PODATKI

Glavne dejavnosti Skupine Pivovarna Laško (Skupine) so: proizvodnja piva, mineralnih in izvirskih vod, brezalkoholnih pijač in sirupov za proizvodnjo pijač, žganih pijač, trgovina na veliko ter časopisno založniška dejavnost.

Pivovarna Laško, d. d., (Družba) je obvladujoča družba Skupine Pivovarna Laško s sedežem v Sloveniji: Trubarjeva ulica 28, 3270 Laško, Slovenija.

Navadne delnice Družbe so uvrščene na Ljubljansko borzo vrednostnih papirjev pod oznako "PILR". Osnovni kapital Družbe znaša 36.503.304,96 EUR, kar predstavlja 8.747.652 navadnih prosto prenosljivih imenskih kosovnih delnic. Ni omejitev pri izplačilu dividend in drugih izplačil kapitala.

Skupina deluje na osnovi predpostavke o neomejenem poslovanju.

Konsolidirani računovodski izkazi so bili potrjeni 31. marca 2010 s strani uprave družbe.

RAČUNOVODSKE USMERITVE

1. Osnova za izdelavo poročila

V letu 2009 so bile uporabljene iste računovodske usmeritve kot v preteklih letih.

Konsolidirani računovodski izkazi so pripravljani v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), kot jih je sprejel Odbor za mednarodne računovodske standarde (IASB), in tolmačenji Odbora za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (OPMSRP), kot jih je sprejela Evropska unija, in sicer:

a) Trenutno veljavni standardi in pojasnila

Trenutno so veljavne naslednje dopolnitve obstoječih standardov, ki jih je izdal IASB in sprejela EU:

- ☞ **MSRP 8 »Poslovni odseki«**, ki ga je EU sprejela 21. 11. 2007, velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2009 ali kasneje.
- ☞ **MSRP 1 »Prva uporaba MSRP«** in **MRS 27 »Skupinski in ločeni računovodski izkazi«** – nabavna vrednost naložbe v odvisno, skupaj obvladovano ali pridruženo podjetje, ki jih je EU sprejela 23. 1. 2009 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo od vključno 1. 1. 2009).
- ☞ **MSRP 4 »Zavarovalne pogodbe«** in **MSRP 7 »Finančni instrumenti: razkritja«** – izboljšanje razkritij glede finančnih instrumentov, ki jih je EU sprejela 27. 11. 2009 (veljajo za letna obdobja, ki se pričnejo od vključno 1. 1. 2009).
- ☞ **MRS 32 »Finančni instrumenti: Predstavljanje«** in **MRS 1 »Predstavljanje računovodskih izkazov«** – Prodajljivi finančni instrumenti in obveznosti, ki

izhajajo iz likvidacije, ki jih je EU sprejela dne 21. 1. 2009 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo od vključno 1. 1. 2009).

- ✎ **MRS 39 »Finančni instrumenti: Pripoznavanje in merjenje«** in **MSRP 7 »Finančni instrumenti: Razkritja«** – Prerazvrstitev finančnih sredstev, datum uveljavitve in prehodno obdobje, ki jih je EU sprejela 9. 9. 2009 (velja od vključno 1. 7. 2008).
- ✎ **MRS 1 (popravljen) »Predstavljanje računovodskih izkazov«** – Popravljen predstavljanje, ki ga je EU sprejela 17. 12. 2009 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo od vključno 1. 1. 2009).
- ✎ **MRS 23 (popravljen) »Stroški izposojanja«,** ki ga je EU sprejela 10. 12. 2008 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo od vključno 1. 1. 2009). Od tega datuma dalje je potrebno odhodke za obresti od namenskih kreditov za osnovna sredstva obvezno usredstviti.
- ✎ **MSRP 2 »Plačilo na podlagi delnic«** – Zahtevani pogoji in preklici, ki jih je EU sprejela 16. 12. 2008 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo od vključno 1. 1. 2009).
- ✎ **OPMSRP 9 »Ponovna ocenitev vgrajenih izpeljanih finančnih instrumentov«** in **MRS 39 »Finančni instrumenti: Pripoznavanje in merjenje«** – Vgrajeni izpeljani finančni instrumenti, ki jih je EU sprejela 30. 11. 2009 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo od vključno 1. 1. 2009).
- ✎ **OPMSRP 11 »MSRP 2 - Transakcije z delnicami skupine in lastnimi delnicami«,** ki jih je sprejela EU 1. 6. 2007 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo od vključno 1. 3. 2008).
- ✎ **MSRP 13 »Programi nagrajevanja zvestobe strank«,** ki jih je EU sprejela 16. 12. 2008 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo od vključno 1. 1. 2009).
- ✎ **OPMSRP 14 »MRS 19 - Omejitev sredstva za določeni zaslužek, zahteve glede minimalnega financiranja in njihove medsebojne povezanosti«,** ki ga je EU sprejela dne 16. 12. 2008 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo od vključno 1. 1. 2009).

Sprejetje dopolnitev obstoječih standardov ni privedlo do nikakršnih sprememb v računovodskih usmeritvah Skupine.

b) Standardi in pojasnila, ki jih je izdal OMRS in sprejela EU, ki še niso v veljavi

Na dan odobritve računovodskih izkazov je EU sprejela naslednje standarde, prenovitve standardov in tolmačenja, ki še niso v veljavi:

- ✎ **MSRP 1 (popravljen) »Prva uporaba mednarodnih standardov računovodskega poročanja«** ki jih je EU sprejela 25. 11. 2009 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo od vključno 1. 1. 2010).
- ✎ **MSRP 3 (popravljen) »Poslovne združitve«,** ki jih je EU sprejela 3. 6. 2009, ki jih je EU sprejela 25. 11. 2009 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo od vključno 1. 1. 2010).
- ✎ **MRS 27 »Skupinski in ločeni računovodski izkazi«**, ki jih je EU sprejela 3. 6. 2009 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo od vključno 1. 7. 2009).

- ✎ **MRS 32 »Finančni instrumenti: predstavljanje«** – Obračunavanje izdaje delniških pravic, ki jih je EU sprejela 23. 12. 2009 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo od vključno 1. 1. 2011).
- ✎ **MRS 39 »Finančni instrumenti: pripoznavanje in merjenje«** – Postavke, ki izpolnjujejo pogoje za varovanje pred tveganjem, ki jih je EU sprejela 15. 9. 2009 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo od vključno 1. 7. 2009).
- ✎ **OPMSRP 12 »Dogovori o koncesiji storitev«**, ki jih je EU sprejela 25. 3. 2009 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo od vključno 30. 3. 2009).
- ✎ **OPMSRP 15 »Dogovori o izgradnji nepremičnin«**, ki jih je EU sprejela 22. 7. 2009 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo od vključno 1. 1. 2010).
- ✎ **OPMSRP 16 »Zavarovanje čistih finančnih naložb v poslovanje v tujini pred tveganji«**, ki ga je EU sprejela 4. 6. 2009 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo od vključno 1. 7. 2009).
- ✎ **OPMSRP 17 »Razdelitev nedenarnih sredstev lastnikom«**, ki ga je EU sprejela 26. 11. 2009 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo od vključno 1. 11. 2009).
- ✎ **OPMSRP 18 »Prenosi sredstev od odjemalcev«**, ki jih je EU sprejela 27. 11. 2009 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo od vključno 1. 11. 2009).

Skupina se je odločila, da ne bo uporabila teh standardov, prenovitev standardov in pojasnil pred datumi njihove veljavnosti. Skupina predvideva, da prva uporaba teh standardov, prenovitev standardov in pojasnil ne bo imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze družbe.

c) Standardi in pojasnila, ki jih je izdal OMRS in jih še ni sprejela EU

Na datum odobritve teh računovodskih izkazov so naslednji standardi, popravki in pojasnila bili izdani s strani OMRS, vendar jih EU še ni sprejela:

- ✎ **MSRP 9 »Finančni instrumenti«** (velja za letna obdobja, ki se pričnejo od vključno 1. 1. 2013).
- ✎ **MSRP 24 »Razkrivanje povezanih strank«** – poenostavitev zahtev po razkritju za podjetja, povezana z vlado, in razlaga opredelitve povezane stranke (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo od vključno 1. 1. 2011).
- ✎ **MSRP 1 »Prva uporaba Mednarodnih standardov računovodskega poročanja«** – Dodatne izjeme za uporabnike, ki prvič uporabljajo MSRP (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2010 ali kasneje).
- ✎ **MSRP 2 »Plačilo na podlagi delnic«** – Z denarjem poravnane plačilne transakcije za delnice v skupini (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2010 ali kasneje).
- ✎ **OPMSRP 14 »MRS 19 – Omejitev sredstva za določeni zaslužek, zahteve glede minimalnega financiranja in njihove medsebojne povezanosti«** – Vnaprejšnja plačila zahtev glede minimalnega financiranja (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2011 ali kasneje).

OPMSRP 19 »Izbris obveznosti s kapitalskimi instrumenti« (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. 7. 2010 ali kasneje).

2. Konsolidacija

Odvisne družbe, v katerih ima Skupina neposredno ali posredno lastniški delež večji od polovice glasovalnih pravic, ali pa lahko na kakšen drug način vpliva na poslovanje, se konsolidirajo. V izkaze Skupine se konsolidirajo od dne, ko Skupina prevzame kontrolni delež v njih, njihovo konsolidiranje pa se preneha, ko Skupina v njih nima več kontrolnega deleža. Vse transakcije ter terjatve in obveznosti med družbami v skupini se za namene konsolidiranja izločijo. Izločena je tudi slabitev dolgoročne finančne naložbe v družbo Delo, d. d., njeno zmanjšanje na pošteno vrednost pa se v konsolidaciji odraža kot slabitev blagovnih znamk in dobrega imena, ki je nastal ob prevzemu omenjene družbe. Prav tako je izločena slabitev naložbe v odvisno družbo Jadranska pivovara – Split, d. d., ter prejete dividende od odvisnih družb. Zaradi zagotavljanja konsistentnih in pravih podatkov za potrebe konsolidacije in računovodskega poročanja Skupine je bilo v odvisnih družbah treba uskladiti računovodske usmeritve z usmeritvami obvladujoče družbe.

Pri obračunavanju prevzemov družb se v Skupini uporablja nakupna metoda. Nabavna vrednost prevzema se meri kot poštena vrednost danih sredstev, kapitalskih instrumentov in prevzetih obveznosti na dan transakcije, skupaj s stroški, ki se jih da neposredno pripisati prevzemu. Prevzeta sredstva, obveznosti in pogojne obveznosti pri prevzemu so v začetni fazi evidentirane po pošteni vrednosti na dan prevzema, ne glede na velikost manjšinskega deleža. Presežek nabavne vrednosti nad pošteno vrednostjo deleža Skupine v neto sredstvih prevzetega podjetja se evidentira kot dobro ime. Če je nabavna vrednost nižja od poštene vrednosti neto sredstev prevzete družbe, se razlika pripozna neposredno v izkazu poslovnega izida.

Skupina obravnava transakcije z manjšinskimi lastniki enako kot transakcije z zunanjimi partnerji. Dobički in izgube manjšinskih lastnikov se kažejo v izkazu poslovnega izida Skupine.

3. Sestava skupine povezanih družb

Povezano skupino družb Skupine pivovarne Laško, v katerih ima družba Pivovarna Laško, d. d., svoje finančne naložbe, sestavljajo naslednje družbe:

Ime družbe	Dejavnost družbe	Država	Odstotek udeležbe	Vrednost celotnega kapitala v EUR	Dobiček/izguba leta 2009 v EUR
ODVISNE DRUŽBE					
Vital Mestinje, d. o. o.	proizvodnja pijač	Slovenija	96,920 %	3.439.455	47.571
Radenska, d. d. Radenci	proizvodnja pijač	Slovenija	93,801 %	83.758.782	(36.833.235)
Firma Del, d. o. o. Laško	proizvodnja piva	Slovenija	100,000 %	50.450	1.732
Jadranska pivovara - Split, d. d.	proizvodnja piva	Hrvaška	99,106 %	4.542.877	(7.243.840)
RA&LA, d. o. o. Sarajevo	prodaja na veliko	BiH	100,000 %	176.138	4.393
Skupina Union Ljubljana	proizvodnja piva in pijač	Slovenija	97,889 %	76.770.526	(51.375.314)
Delo, d. d. Ljubljana	časopisna in založ. dejav.	Slovenija	100,000 %	22.642.956	(11.177.020)

Pivovarna Laško, d. d., Trubarjeva 28, Laško, sestavlja konsolidirano letno poročilo za matično in odvisne družbe v Skupini Pivovarna Laško. Zaradi materialne nepomembnosti v konsolidacijo nista vključeni družbi: Firma Del, d. o. o., Laško in družba RA&LA, d. o. o., Sarajevo.

Konsolidirano letno poročilo Skupine Pivovarna Laško je na vpogled na sedežu družbe.

4. Pripoznavanje prihodkov

Prihodki se pripoznajo na osnovi prodaje proizvodov, storitev in trgovskega blaga in prevzema le-teh s strani kupcev (brez DDV in trošarine), predvidenih reklamacij, rabatov in diskontov ter izločitev prodaje znotraj Skupine. Prihodki iz prodaje so pripoznani, ko se pomembno tveganje in koristi lastništva blaga prenesejo od prodajalca na kupca.

Skupinski prihodki so seštevek prihodkov posameznih družb, vključenih v Skupino. Iz skupinskih prihodkov se izključijo prihodki, doseženi znotraj skupine družb.

Ostali realizirani prihodki so pripoznani na naslednjih osnovah:

- ☞ prihodki iz obresti – pripoznajo se ob nastanku, razen če obstaja dvom v izterjavo, ko se znesek odpiše na nadomestitveno vrednost. Prihodki iz obresti se od takrat dalje pripoznajo na osnovi obrestne mere, ki služi za diskontiranje prihodnjih denarnih tokov,
- ☞ prihodki iz naslova dividend – ko nastane pravica Skupine do prejema plačil iz naslova dividend.

5. Naložbe v pridružene družbe

Naložbe v pridružene družbe se obračunavajo na osnovi kapitalske metode. Pridružene družbe so družbe, v katerih ima Skupina med 20 % in 50 % glasovalnih pravic, in v katerih pomembno vpliva na poslovanje, vendar jih ne obvladuje.

Finančna naložba v pridruženo družbo se v skladu z MRS 28 obračuna po kapitalski metodi od datuma, na katerega postane pridružena družba. Po kapitalski metodi se finančna naložba najprej evidentira po nabavni vrednosti, knjigovodska vrednost pa se poveča ali zmanjša, tako da se pripozna naložbenikov delež v dobičku ali izgubi družbe, v kateri ima naložbenik pomemben vpliv, ki nastane po datumu, ko je bila finančna naložba opravljena. Znesek, dobljen iz razdelitve čistega dobička družbe, v kateri ima naložbenik pomemben vpliv, zmanjšuje knjigovodsko vrednost finančne naložbe. Preračuni knjigovodske vrednosti so prav tako potrebni, če se spremeni naložbenikov sorazmerni delež v kapitalu druge družbe, a te spremembe niso vključene v izkaz poslovnega izida. Med takimi spremembami so tudi tiste, ki so posledica prevrednotenja opredmetenih osnovnih sredstev in finančnih naložb, tečajnih razlik in preračunavanja razlik, ki nastanejo pri poslovni združitvi.

Ob pridobitvi finančne naložbe se vsaka razlika med stroškom finančne naložbe in naložbenikovim deležem v čisti poštenu vrednosti opredeljivih sredstev, dolgovi in pogojnih obveznosti pridruženega podjetja obračuna v skladu z MSRP 3 – poslovne združitve.

Dobro ime, povezano s pridruženo družbo, se vključi v knjigovodsko vrednost finančne naložbe. Vendar amortizacija tega dobrega imena ni dovoljena in zato ni vključeno v ugotavljanje naložbenikovega deleža v dobičkih ali izgubah pridružene družbe.

Vsak presežek naložbenikovega deleža v čisti poštenu vrednosti opredeljivih sredstev, dolgov in pogojnih obveznosti pridruženega podjetja nad stroški finančne naložbe se izključi iz knjigovodske vrednosti finančne naložbe in namesto tega vključi kot prihodek v ugotavljanje naložbenikovega deleža v dobičkih ali izgubah pridružene družbe za obdobje, v katerem je bila finančna naložba pridobljena.

Ime družbe	Dejavnost družbe	Država	Odstotek udeležbe	Vrednost celotnega kapitala v EUR	Dobiček/izguba leta 2009 v EUR
PRIDRUŽENE DRUŽBE					
Thermana, d. d. Laško	dejavnost zdravilišč, hotelov in podobnih nastanitvenih obratov	Slovenija	22,571 %	22.208.503	(2.050.327)
Skupina Mercator Ljubljana	trgovska družba	Slovenija	23,340 %	805.390.000	21.119.000
Birra Peja, d. d. Peč	proizvodnja piva in pijač	Kosovo	39,550 %	11.804.368	(343.430)

Na dan 31. 12. 2009 Skupina med dolgoročnimi finančnimi naložbami v pridružene družbe izkazuje naložbo v kapital družbe Birra Peja, d.d., Peč, Kosovo, Skupine poslovni sistem Mercator Ljubljana in družbe Thermana, d. d., Laško.

Delež v lastništvu pridružene družbe Birra Peja, d. d., Peč, Kosovo, ki na zadnji dan leta 2009 znaša 39,55 %, se v letu 2009 ni spremenil. Skupina je v letu 2009 povečala naložbo v družbo Thermana, d. d, s 13,794-odstotnega deleža na 22,571- odstotni delež omenjene družbe.

Skupina Pivovarna Laško ima na zadnji dan leta 2009 v lasti 23,34 % delnic Poslovnega sistema Mercator (MELR). V letu 2009 je Skupina Pivovarna Laško ponovno pridobila v letu 2008 odvzete glasovalne pravice. V letu 2008 je bila naložba vrednotena po naložbeni metodi in konec leta prevrednotena na pošteno tržno vrednost na osnovi tečaja delnic na Ljubljanski borzi. V letu 2009 je Skupina Pivovarna Laško v skladu z MSRP in kapitalsko metodo vrednotenja v svojih poslovnih knjigah pripoznala udeležbo v dobičku Poslovnega sistema Mercator za leti 2008 in 2009 ter obenem upoštevala vpliv vseh ostalih sprememb v kapitalu omenjene družbe za obe leti ter opravila slabitev na borzno ceno 31. 12. 2009.

6. Valuta poročanja

a) Funkcijska in predstavitvena valuta

Postavke, prikazane v finančnih izkazih posameznih družb Skupine, so nominirane v valuti primarnega okolja – države, v kateri posluje posamezna družba (ta valuta je t. i. »funkcijska valuta«). Konsolidirani izkazi so izkazani v evrih, ki so funkcijska in predstavitvena valuta obvladujoče družbe (Pivovarne Laško, d. d.).

b) Transakcije in stanja

Devizne transakcije so preračunane v predstavitveno valuto na osnovi tečaja, veljavnega na dan transakcije. Dobički in izgube, ki nastanejo pri teh transakcijah in pri pretvorbi denarnih sredstev ter obveznosti, denominiranih v tuji valuti, so pripoznane v izkazu poslovnega izida.

Tečajne razlike, izhajajoče iz dolžniških vrednostnih papirjev in drugih monetarnih finančnih sredstev, pripoznanih po pošteni vrednosti, so vključene v dobičke in izgube pri transakcijah s tujimi valutami. Tečajne razlike pri nemonetarnih postavkah, kot so delnice v posesti za trgovanje, so prikazane kot del povečanja ali zmanjšanja poštene vrednosti. Tečajne razlike pri za prodajo razpoložljivih vrednostnih papirjih so vključene v prevrednotovalnih rezervah na kapitalu.

c) Družbe v Skupini

Izkazi poslovnega izida in izkazi finančnega izida odvisnih družb v tujini so preračunani v poročevalsko valuto obvladujoče družbe na osnovi povprečnega deviznega tečaja, bilance stanja pa so preračunane v poročevalsko valuto z uporabo tečaja, veljavnega na dan 31. decembra. V primeru, da pride do prodaje družbe v tujini, se tečajne razlike, realizirane pri prodaji, pripoznajo v izkazu poslovnega izida kot del dobička/ izgube iz prodaje.

7. Neopredmetena sredstva

a) Dobro ime

Dobro ime predstavlja presežek nabavne vrednosti prevzete družbe nad pošteno vrednostjo deleža neto sredstev prevzete družbe na dan prevzema. Dobro ime, nastalo ob prevzemu odvisnih družb, je izkazano med neopredmetenimi sredstvi. Dobro ime se letno preverja, testira zaradi slabitev in se meri po začetni vrednosti, zmanjšani za kumulirane oslabitve. Dobički in izgube pri odprodaji družbe vključujejo sedanjo vrednost dobrega imena, ki se nanaša na prodano družbo. Na dan 31. 12. 2009 je bila opravljena ponovna cenitev oziroma preizkus slabitve dobrega imena. Iz ceniitve, ki jo je opravil pooblaščen ocenjevalec vrednosti podjetij, izhaja potreba po slabitvi dobrega imena družbe Delo, d. d., v višini 5.915.596 EUR.

b) Patenti, blagovne znamke in licence

Izdatki za nakup patentov, blagovnih znamk in licenc se kapitalizirajo in amortizirajo z uporabo linearne amortizacijske metode v obdobju njihove »življenjske dobe«

(amortizacijske dobe). V primeru, da življenjska doba ni določljiva, se ne amortizirajo, temveč se letno opravi samo preizkus slabitve.

V primeru, da je zaslediti potrebo po prevrednotenju, je treba oceniti vrednost neopredmetenih dolgoročnih sredstev in jih odpisati do višine njihove nadomestljive vrednosti. Za blagovne znamke življenjska doba ni določljiva, zato je bil opravljen preizkus slabitve. Na osnovi cenitve, ki jo je na dan 31. 12. 2009 opravil pooblaščen ocenjevalec vrednosti podjetij, je bila opravljena slabitev blagovnih znamk družbe Delo, d. d., v vrednosti 29.577.978 EUR.

Druge neopredmetena sredstva imajo življenjsko dobo od 3 do 10 let.

8. Finančna sredstva

Skupina klasificira svoje naložbe v naslednje kategorije: finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, posojila in terjatve, finančne naložbe v posesti do zapadlosti v plačilo in za prodajo razpoložljiva finančna sredstva. Klasifikacija je odvisna od namena, za katerega je bila investicija pridobljena.

a) Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi poslovni izid

Kategorija se deli v dve podkategoriji: finančna sredstva, namenjena trgovanju, in sredstva, določena po pošteni vrednosti skozi poslovni izid ob pripoznanju. Naložbe, pridobljene z namenom ustvarjanja dobička iz kratkoročnih (manj kot eno leto) fluktuacij v ceni, so klasificirane kot namenjene trgovanju in spadajo med kratkoročna sredstva. Ta sredstva se merijo po pošteni vrednosti, realizirani/ nerealizirani dobički in izgube izhajajoče iz sprememb v pošteni vrednosti pa so vključene v izkaz poslovnega izida v obdobju, v katerem so nastale. V letu 2009 Skupina ni imela nobenih naložb v okviru te kategorije.

b) Posojila in terjatve

Posojila in terjatve so neizpeljana finančna sredstva z nespremenljivimi ali določljivimi plačili, ki ne kotirajo na delujočem trgu. Vključene so med kratkoročna sredstva, razen za zapadlosti, večje od 12 mesecev po datumu bilance stanja. V tem primeru so razvrščene med dolgoročna sredstva. Posojila in terjatve so v bilanci stanja izkazane med poslovnimi in drugimi terjatvami po odplačni vrednosti z upoštevanjem efektivne obrestne mere.

c) Finančne naložbe v posesti do zapadlosti v plačilo

Naložbe s fiksno zapadlostjo, ki jih uprava družbe namerava zadržati do zapadlosti, so klasificirane kot naložbe v posesti do zapadlosti v plačilo in so vključene med dolgoročna sredstva.

d) Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva

Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva so tista neizpeljana finančna sredstva, ki so označena kot razpoložljiva za prodajo, ali pa niso uvrščena v nobeno od ostalih kategorij. Vrednotena so prav tako po pošteni vrednosti, če je pošteno vrednost mogoče ugotoviti.

V primeru, da se z naložbo trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev, se kot poštena vrednost obravnava tržna cena. Pošteno vrednost posamezne naložbe je mogoče tudi oceniti. Cenitve opravljajo ocenjevalci vrednosti podjetij, ki so registrirani pri Slovenskem inštitutu za revizijo. V letu 2009 so pooblaščenec ocenjevalci ocenili naložbo v družbo Elektro Maribor, d. d. Učinki prevrednotenja na nove poštene vrednosti povečujejo ali zmanjšujejo vrednost kapitala – presežek iz prevrednotenja. Slabitve za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev pa povečujejo finančne odhodke in vplivajo na poslovni izid.

Finančna sredstva, za katera ni mogoče ugotoviti poštene vrednosti, so vrednotena po nabavni vrednosti.

9. Izpeljani finančni inštrumenti

Izpeljani finančni inštrumenti so inštrumenti, ki jih uporabljamo za varovanje pred izpostavljenostjo finančnim tveganjem. Uporabljajo se kot orodje za varovanje pred spremembo poštene vrednosti ali denarnega toka, tveganju izpostavljene varovane postavke. Kot predmet trgovanja predstavlja samostojen finančni inštrument, ki je izpostavljen tveganjem.

Na začetku se pripoznajo po nabavni vrednosti, kasneje pa se prevrednotijo na pošteno vrednost. Dobiček ali izguba iz prevrednotenja izpeljanega finančnega inštrumenta za varovanje poštene vrednosti pred tveganjem se pripozna v poslovnem izidu. Prevrednotenje finančnega inštrumenta, ki se uporablja za varovanje denarnega toka, se pripozna neposredno v kapitalu, kadar je varovanje uspešno, medtem ko se neuspešni del dobička ali izgube iz inštrumenta za varovanje pred tveganjem pripozna v poslovnem izidu.

Skupina uporablja izpeljane finančne inštrumente za varovanje pred izpostavljenostjo pred valutnim in obrestnim tveganjem ter za varovanje denarnega toka pred tveganjem. Vgrajene izpeljane finančne inštrumente je treba ločiti od gostiteljske pogodbe in obračunati kot izpeljani finančni inštrument, samo če gospodarske značilnosti in tveganja vgrajenega izpeljanega finančnega inštrumenta niso tesno povezani z gospodarskimi značilnostmi in tveganji gostiteljske pogodbe, če poseben inštrument z enakimi določbami kot vgrajeni izpeljani finančni inštrument zadošča opredelitvi izpeljanega finančnega inštrumenta, ter če se sestavljeni inštrument ne izmeri po pošteni vrednosti skozi poslovni izid.

10. Opredmetena osnovna sredstva

Opredmetena osnovna sredstva vključujejo nepremičnine, opremo in drobni inventar. Nepremičnine (zemljišča in zgradbe) so v letu 2008 vrednotene po modelu prevrednotenja, v preteklih letih pa so bile vrednotene po modelu nabavne vrednosti. Oprema in drobni inventar sta vrednotena po modelu nabavne vrednosti, zmanjšani za amortizacijo in slabitve.

Amortizacija se obračunava na osnovi linearne metode. Pričakovane funkcionalne življenjske dobe po posameznih skupinah sredstev znašajo:

Nepremičnine 20–40 let

Proizvajalne naprave in stroji	4–10 let
Računalniška oprema	2–4 let
Motorna vozila	4–8 let
Druga oprema	3–7 let

Zemljišča se ne amortizirajo, saj se zanje predpostavlja neomejena življenjska doba. Ravno tako se ne amortizirajo sredstva v pridobivanju do takrat, ko so dana v uporabo.

Kjer je knjigovodska vrednost sredstva večja od ocenjene nadomestljive vrednosti, se sredstvo prevrednoti na ocenjeno nadomestljivo vrednost. Nadomestljiva vrednost sredstva je večja izmed dveh postavk: njene poštene vrednosti, zmanjšane za stroške prodaje ali njene vrednosti pri uporabi.

Dobički in izgube, nastale pri odtujitvi zemljišč, zgradb in opreme se ugotavljajo na osnovi njihove knjigovodske vrednosti in vplivajo na poslovni izid iz poslovanja. Povratna embalaža (sodi, steklenice in zaboji) so izkazani med opredmetenimi osnovnimi sredstvi z upoštevanjem življenjske dobe 3 oz. 4 leta.

11. Naložbene nepremičnine

Naložbene nepremičnine so nepremičnine (zemljišča in zgradbe – ali deli zgradb – ali oboje), ki jih ima Skupina v lasti ali v finančnem najemu z namenom pridobivanja najemnin ali večanja vrednosti premoženja. Naložbene nepremičnine se ne uporabljajo za proizvodnjo in prodajo blaga oz. storitev ter za administrativne namene ali za običajno poslovanje.

Za naložbeno nepremičnino se določi zemljišče in zgradba, posredovana za povečanje vrednosti dolgoročne naložbe ali dana v poslovni najem in ne za prodajo v bližnji prihodnosti. Naložbena nepremičnina se pripozna kot sredstvo izključno, če je verjetno, da bodo bodoče gospodarske koristi pritekale v družbo, in če je nabavno vrednost mogoče zanesljivo izmeriti.

Za merjenje naložbenih nepremičnin je Skupina v letu 2008 prešla z modela nabavne vrednosti na model poštene vrednosti. Na dan 31. 12. 2008 so bile naložbene nepremičnine prevrednotene na pošteno vrednost na osnovi cenitve, ki so jo izdelali pooblaščenec ocenjevalci vrednosti. Naložbene nepremičnine so se od upoštevanja modela nabavne vrednosti zmanjševale za amortizacijski popravek po metodi enakomernega časovnega amortiziranja, ob upoštevanju dobe koristnosti posamezne naložbene nepremičnine. Ob upoštevanju spremenjene politike vrednotenja na model poštene vrednosti se učinki prevrednotenja (slabitve in krepitve) odražajo v izkazu poslovnega izida.

12. Oslabitev nefinančnih sredstev

Sredstva, ki imajo neomejeno življenjsko dobo in se ne amortizirajo, se letno preizkušajo za oslabitev. Sredstva, ki se amortizirajo, se preverjajo za oslabitev, kadarkoli dogodka ali okoliščine nakazujejo, da je sredstvo oslabiljeno. Izguba zaradi oslabitve se pripozna v višini, za katero knjigovodska vrednost sredstva presega njegovo nadomestitveno vrednost. Nadomestitvena vrednost je višja od poštene vrednosti sredstva, zmanjšane za stroške prodaje in vrednosti pri uporabi.

Za namene ugotavljanja oslabiljenosti se sredstva razporedijo na najmanjše enote, za katere je mogoče opredeliti denarne tokove, neodvisne od drugih enot (denar ustvarjajoče enote). Vrednost dobrega imena se letno presoja glede potrebe po slabitvi.

13. Nekratkoročna sredstva za prodajo

Nekratkoročna sredstva (skupina za odtujitev) za prodajo so tista nekratkoročna sredstva, za katerih knjigovodsko vrednost se utemeljeno predvideva, da bo poravnana predvsem s prodajo v naslednjih dvanajstih mesecih in ne z nadaljnjo uporabo. Nekratkoročna sredstva za prodajo se vrednotijo po nižji izmed dveh vrednosti: knjigovodske vrednosti ali poštene vrednosti, zmanjšane za stroške prodaje. V letu 2009 je Skupina med nekratkoročna sredstva, namenjena prodaji, zaradi nameravane prodaje razvrstila naložbo v družbo Večer, d. d., Maribor.

14. Zaloge

Zaloge so vodene po nižji izmed nabavne in iztržljive vrednosti, z uporabo metode povprečnih cen. Vrednost gotovih proizvodov in proizvodnje v teku vključuje celotne proizvodjalne stroške, ki vključujejo stroške izdelavnega materiala, proizvodne stroške dela, amortizacije, storitev in druge proizvodjalne stroške. Neto iztržljiva vrednost je ocenjena na osnovi prodajne cene v običajnem poslovanju, zmanjšane za stroške dokončanja in prodaje.

15. Poslovne terjatve

Poslovne terjatve se na začetku pripoznajo po pošteni vrednosti, potem pa se merijo po odplačni vrednosti z uporabo metode veljavnih obresti, zmanjšani za oslabitev. Oslabitev poslovnih terjatev se oblikuje, ko Skupina pričakuje, da ne bo sposobna izterjati celotnega zneska zapadlih terjatev. Višina oslabitve predstavlja razliko med knjigovodsko vrednostjo in sedanjo vrednostjo (pričakovanih) ocenjenih prihodnjih denarnih tokov, diskontiranih po veljavni obrestni meri. Znesek oslabitve se pripozna v izkazu poslovnega izida.

16. Denar in denarni ustrezniki

Za namene izkaza denarnih tokov denar in denarni ustrezniki obsegajo gotovino v blagajni, depozite na vpogled pri bankah in naložbe v instrumente denarnega trga, brez prekoračitev bančnih računov. Prekoračitve stanj na bančnih računih so v bilanci stanja vključene med kratkoročne finančne obveznosti.

17. Rezervacije

Rezervacije so pripoznane, ko Skupina izkazuje pravno obveznost kot rezultat preteklih dogodkov, za katere obstaja v prihodnosti velika verjetnost, da bo morala to obveznost poravnati, in je možna zanesljiva ocena te obveznosti. Rezervacije se ne smejo oblikovati za kritje prihodnjih izgub iz poslovanja.

18. Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade

Neto obveznost Skupinev zvezi z dolgoročnimi ugodnostmi iz naslova delovne dobe, razen pokojninskih shem, je znesek zaslužkov, ki naj bi jih zaposlenci dobili v zameno za svoje službovanje v tekočem in preteklih obdobjih. Obveznost se izračunava z uporabo metode predvidene pomembnosti enot in se diskontira na sedanjo vrednost.

19. Odloženi davki

Odloženi davek je izkazan v celoti z upoštevanjem metode obveznosti na osnovi začasnih razlik med davkom, ki temelji na sredstvih in obveznostih in izkazanih zneskov davka v konsolidiranih računovodskih izkazih. Odloženi davek je obračunan pri prevzemih iz naslova začetnega pripoznanja sredstev in obveznosti, ki nimajo vpliva niti na poslovni niti na davčni dobiček ali izgubo. Odloženi davek je izračunan z uporabo davčne stopnje (in zakonodaje), ki je zakonsko določena in veljavna na dan bilance stanja in se pričakuje, da bo uporabljena, ko bo terjatev za odloženi davek realizirana oz. obveznost za odloženi davek poravnana.

Terjatev za odloženi davek se pripozna, če obstaja verjetnost, da bo v prihodnosti na razpolago davčni dobiček, iz katerega bo mogoče koristitičasne razlike. Odloženi davek je izkazan na osnovi začasnih razlik, ki izhajajo iz naložb v odvisne družbe, razen kadar je časovna uskladitev ukinitve začasnih razlik pod kontrolo Skupine in obstaja verjetnost, da sečasne razlike ne bodo ukinile v bližnji prihodnosti.

20. Poslovne obveznosti

Poslovne obveznosti so dobaviteljski krediti za kupljeno blago ali kupljene storitve ter obveznosti do zaposlencev, države, lastnikov in drugih. Obenem se kot poslovne obveznosti obravnavajo kratkoročne pasivne časovne razmejitve. Obveznosti se v poslovnih knjigah pripoznajo, če je verjetno, da se bodo zaradi njihove poravnave zmanjšali dejavniki, ki omogočajo gospodarske koristi, in je znesek za poravnavo mogoče zanesljivo izmeriti. Na začetku pripoznajo po pošteni vrednosti, potem pa se merijo po odplačni vrednosti z uporabo metode veljavnih obrestnih mer.

21. Finančne obveznosti

Finančne obveznosti so pripoznane ob nastanku po pošteni vrednosti, brez pri tem nastalih transakcijskih stroškov. V naslednjih obdobjih so finančne obveznosti merjene po odplačni vrednosti z uporabo metode veljavnih obresti. Vsakršna razlika med prejemki (brez transakcijskih stroškov) in obveznostmi je pripoznana v izkazu poslovnega izida skozi obdobje celotne finančne obveznosti.

22. Delniški kapital

Navadne delnice se razvrščajo med kapital. Transakcijski stroški, ki so neposredno povezani z izdajo novih delnic, ki ni povezana s prevzemom podjetja, so prikazani kot zmanjšanje kapitala. Vsakršni presežki poštene vrednosti prejetega vplačanega zneska nad knjigovodsko vrednostjo izdanih novih delnic je pripoznano kot vplačani presežek kapitala.

23. Lastne delnice

Če matična družba oz. njene odvisne družbe kupijo lastniški delež v matični družbi, se plačani znesek, vključno s transakcijskimi stroški, brez davka odšteje od celotnega kapitala kot lastne delnice (trezorske delnice), vse dokler se teh delnic ne umakne, ponovno izda ali proda. Če se lastne delnice kasneje odproda ali ponovno izda, se vsa prejeta plačila brez transakcijskih stroškov in povezanih davčnih učinkov vključi v lastniški kapital.

24. Dividende

Dokler niso odobrene na skupščini delničarjev, so predvidene dividende obravnavane kot zadržani dobički.

25. Poročanje po odsekih

Poslovni odseki proizvajajo/ izvajajo proizvode oz. storitve, ki so po tveganjih in koristih drugačne od proizvodov in storitev drugih odsekov. Območni (geografski) odseki zagotavljajo proizvode oz. storitve znotraj specifičnega ekonomskega okolja, ki je podvrženo tveganjem in koristim, ki se razlikujejo od tveganj in koristi v drugih ekonomskih okoljih.

26. Davčna politika

Davčni izkazi Pivovarne Laško, d. d., in družb Skupine Pivovarna Laško v Sloveniji so pripravljene v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, ki jih je sprejela EU, in Zakonom o davku od dohodkov pravnih oseb.

Stopnja davka od dohodkov pravnih oseb v letu 2009 je 21 %. Davčna osnova je dobiček kot presežek prihodkov nad odhodki po Zakonu o davku od dohodkov pravnih oseb, pri čemer se kot osnova za pripoznavanje v davčnem obračunu še vedno priznavajo prihodki in odhodki, prikazani v izkazu poslovnega izida, ugotovljeni na osnovi zakona ali računovodskih standardov.

Davčna osnova se zmanjša za priznane davčne olajšave in za pokrivanje izgube iz preteklih let.

27. Ocena vrednosti posameznih postavk

Na osnovi ocene posloводства, cenilcev, aktuarjev in drugih strokovnjakov za vrednotenje so bile v letu 2008 oz. v letu 2009 ocenjene naslednje postavke: nepremičnine, naložbene nepremičnine, finančne naložbe in rezervacije. Ker gre za oceno, obstaja določena negotovost glede uresničitve posameznih predpostavk, uporabljenih pri ocenjevanju.

UPRAVLJANJE S FINANČNIMI TVEGANJI SKUPINE

Upravljanje s finančnimi tveganji Skupine Pivovarna Laško, kot so kreditno tveganje, tveganje spremembe obrestnih mer, valutno tveganje in likvidnostno tveganje, je sestavni del poslovnega poročila. Podrobneje je opisano na straneh 99 in 100 tega letnega poročila. V računovodskem delu je opisano na straneh 235 in 236, v pojasnilu št. 30.

**POJASNILA H KONSOLIDIRANIM
RAČUNOVODSKIM IZKAZOM**

1. Neopredmetena sredstva

Leto 2009	Blagovne znamke	Dobro ime	Licence in druga NS	Premoženjske pravice	NS v pridobivanju	Skupaj
NABAVNA VREDNOST						
31. december 2008	128.285.761	34.854.083	7.100.443	234.083	1.340.571	171.814.941
Izločitev Fr. Zg. iz konsolidacije	-	-	(22.914)	-	-	(22.914)
Tečajne razlike	-	-	-	-	-	-
1. januar 2009	128.285.761	34.854.083	7.077.529	234.083	1.340.571	171.792.027
Neposredne pridobitve	-	-	-	-	1.770.964	1.770.964
Prenos z investicij v teku	-	-	1.006.383	-	(1.006.383)	-
Slabitve	(29.577.978)	(5.915.596)	-	-	-	(35.493.574)
Prenos iz opredmetenih osnovnih sredstev	-	-	1.805.801	-	-	1.805.801
Odtujitve	-	-	(479.833)	-	-	(479.833)
31. december 2009	98.707.783	28.938.487	9.409.880	234.083	2.105.152	139.395.385
NABRANI POPRAVEK VREDNOSTI						
31. december 2008	153.981	-	4.488.460	108.897	-	4.751.338
Izločitev Fr. Zg. iz konsolidacije	-	-	(20.446)	-	-	(20.446)
Tečajne razlike	-	-	-	-	-	-
1. januar 2009	153.981	-	4.468.014	108.897	-	4.730.892
Amortizacija v letu	-	-	532.528	18.031	-	550.559
Pridobitve	51.327	-	159.035	-	-	210.362
Prevrednotenja	307.962	-	106.229	-	-	414.191
Prenos iz opredmetenih osnovnih sredstev	-	-	1.055.367	-	-	1.055.367
Odtujitve	-	-	(604.890)	-	-	(604.890)
31. december 2009	513.270	-	5.716.283	126.928	-	6.356.481
SEDANJA VREDNOST						
31. december 2009	98.194.513	28.938.487	3.693.597	107.155	2.105.152	133.038.904
31. december 2008	128.131.780	34.854.083	2.611.983	125.186	1.340.571	167.063.603

Letno poročilo 2009 / Računovodsko poročilo – Skupina Pivovarna Laško

Leto 2008 (v EUR)	Blagovne znamke	Dobro ime	Licence in druga NS	Premoženjske pravice	NS v pridobivanju	Skupaj
NABAVNA VREDNOST						
31. december 2007	127.772.491	34.854.083	6.050.354	53.765	369.580	169.100.273
Tečajne razlike	-	-	-	-	-	-
1. januar 2008	127.772.491	34.854.083	6.050.354	53.765	369.580	169.100.273
Neposredne pridobitve	-	-	1.026.958	-	1.883.017	2.909.975
Prekvalifikacije	-	-	(180.318)	180.318	-	-
Prenos z investicij v teku	-	-	811.711	-	(914.980)	(103.269)
Prevrednotenja	-	-	(142.903)	-	-	(142.903)
Odtujitve	-	-	(19.469)	-	-	(19.469)
31. december 2008	127.772.491	34.854.083	7.546.333	234.083	1.337.617	171.744.607
NABRANI POPRAVEK VREDNOSTI						
1. januar 2008	-	-	4.134.865	53.765	-	4.188.630
Amortizacija v letu	-	-	508.770	3.006	-	511.776
Prevrednotenja	-	-	14	-	-	14
Prenos iz / na	-	-	(52.126)	52.126	-	-
Odtujitve	-	-	(19.416)	-	-	(19.416)
31. december 2008	-	-	4.572.107	108.897	-	4.681.004
SEDANJA VREDNOST						
31. december 2008	127.772.491	34.854.083	2.974.226	125.186	1.337.617	167.063.603
1. januar 2008	127.772.491	34.854.083	1.915.489	-	369.580	164.911.643

Vsa neopredmetena dolgoročna sredstva so izkazana po modelu nabavne vrednosti. Med neopredmetenimi dolgoročnimi sredstvi predstavljajo največjo vrednost blagovne znamke in dobro ime, katerih vrednost se vsako leto presoja in ugotavlja morebitna potreba po slabitvah. Na dan 31. 12. 2009 je bila opravljena preveritev poštene vrednosti dobrega imena in vrednosti blagovnih znamk s strani pooblaščenega ocenjevalca, ki je vpisan pri Slovenskem inštitutu za revizijo. Osnova za preveritev potrebe po slabitvi vrednosti blagovnih znamk in dobrega imena je bila ocena vrednosti Skupine Union in družbe Delo, d. d. Pri oceni vrednosti je bila uporabljena metoda sedanje vrednosti pričakovanih prostih denarnih tokov.

Na osnovi cenitve je Skupina v letu 2009 izkazala slabitev blagovnih znamk družbe Delo, d. d. Ljubljana v vrednosti 29.577.978 EUR ter slabitev dobrega imena v vrednosti 5.915.596 EUR. Vrednost blagovnih znamk družbe Delo, d. d., na dan 31. 12. 2009 znaša 29.534.022 EUR, vrednost blagovnih znamk Skupine Union pa 68.660.491 EUR. Skupina iz naslova prevzema Skupine Union izkazuje dobro ime v vrednosti 25.413.597 EUR, iz naslova prevzema družbe Delo, d. d., pa 3.524.890 EUR.

2. Opredmetena osnovna sredstva

Leto 2009 (v EUR)	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalne naprave in stroji	Druge naprave in oprema	Drobni inventar	Osnovna sredstva v pridobivanju	Skupaj
NABAVNA VREDNOST							
31. december 2008	43.724.986	173.735.066	405.915.988	62.938.484	20.621.195	11.342.974	718.278.693
Tečajne razlike	4.597	6.229	17.725	2.174	-	9	30.734
Prenos na neopredmetena sredstva	-	-	(1.460.710)	(119.408)	-	-	(1.580.118)
Izločitev Fr. Zg. iz konsolidacije	-	-	-	(607.145)	-	-	(607.145)
Prenos na naložbene nepremičnine	-	(44.705)	-	-	-	-	(44.705)
Prevrednotenje - okrepitev	-	(16.813.550)	-	-	-	-	(16.813.550)
Prekvalifikacije	-	-	-	473.679	-	-	473.679
1. januar 2009	43.729.583	156.883.040	404.473.003	62.687.784	20.621.195	11.342.983	699.737.588
Neposredne pridobitve	-	1.482.841	568.349	1.470.757	223.705	11.568.271	15.313.923
Prekvalifikacije	-	1.098.684	(3.636.025)	889.681	(389.706)	203.354	(1.834.012)
Prenos z investicij v teku	5.176.552	9.006.503	4.500.869	1.262.332	1.360.688	(20.011.583)	1.295.361
Prevrednotenja	83.329	(196.381)	-	137.390	-	-	24.338
Slabitve	-	-	-	(4.457.580)	-	-	(4.457.580)
Odprava slabitve	1.633.590	1.765.827	3.687.112	24.604	-	-	7.111.133
Prenos na ...	2.738.234	(2.738.234)	-	-	1.803.933	-	1.803.933
Odtujitve	(575.337)	(457.134)	(6.704.824)	(7.883.336)	(1.411.943)	-	(17.032.574)
31. december 2009	52.785.951	166.845.146	402.888.484	54.131.632	22.207.872	3.103.025	701.962.110
NABRANI POPRAVEK VREDNOSTI							
31. december 2008	-	80.384.959	345.048.525	44.300.098	11.639.111	2.196	481.374.889
Tečajne razlike	-	942	8.507	1.266	-	8	10.723
Popravek za leto 2008	-	-	(1.460.710)	(119.408)	-	-	(1.580.118)
Izločitev Fr. Zg. iz konsolidacije	-	-	-	(696.638)	-	-	(696.638)
Prenos na naložbene nepremičnine	-	(27.026)	-	-	-	-	(27.026)
Prevrednotenje - okrepitev	-	(16.812.221)	-	-	-	-	(16.812.221)
Prekvalifikacije	-	-	-	473.679	-	-	473.679
1. januar 2009	-	63.546.654	343.596.322	43.958.997	11.639.111	2.204	462.743.288
Pridobitve	-	-	374	-	-	-	374
Amortizacija v letu	-	4.783.959	16.085.667	3.399.319	2.980.790	45	27.249.780
Prekvalifikacije	-	996.272	(3.537.210)	1.545.641	(389.704)	-	(1.385.001)
Prevrednotenja	-	(181.058)	-	133.375	-	-	(47.683)
Prenos na ...	-	-	-	-	1.807.133	-	1.807.133
Odtujitve	-	(48.449)	(6.361.207)	(7.622.770)	(1.320.817)	-	(15.353.243)
31. december 2009	-	69.097.378	349.783.946	41.414.562	14.716.513	2.249	475.014.648
SEDANJA VREDNOST							
31. december 2009	52.785.951	97.747.768	53.104.538	12.717.070	7.491.359	3.100.776	226.947.462
Tečajne razlike	4.597	5.287	9.219	908	-	-	20.011
Izločitev Fr. Zg. iz konsolidacije	-	-	-	(544)	-	-	(544)
Prenos na naložbene nepremičnine	-	(17.679)	-	-	-	-	(17.679)
1. januar 2009	43.729.583	93.336.386	60.876.681	18.728.787	8.982.084	11.340.779	236.994.300

Letno poročilo 2009 / Računovodsko poročilo – Skupina Pivovarna Laško

Leto 2008 (v EUR)	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalne naprave in stroji	Druge naprave in oprema	Drobni inventar	Osnovna sredstva v pridobivanju	Skupaj
NABAVNA VREDNOST							
31. december 2007	31.988.230	175.957.748	409.713.323	56.397.091	18.110.832	8.919.263	701.086.487
Neposredne pridobitve	-	317.636	739.904	921.487	3.534.412	47.525.912	53.039.351
Prekvalifikacije	-	-	-	-	213.500	(843.638)	(630.138)
Prenos z investicij v teku	7.063.954	13.588.715	14.019.440	4.037.246	5.549.697	(44.259.053)	-
Prevrednotenja	6.380.687	(14.011.948)	-	-	-	-	(7.631.261)
Slabitev	(1.633.590)	(1.765.827)	(3.687.112)	(24.604)	-	-	(7.111.133)
Prenos na ...	-	-	-	500	(168.131)	-	(167.631)
Odtujitve	(88.862)	(415.780)	(9.364.272)	(3.809.398)	(6.616.841)	(1.950)	(20.297.103)
Tečajne razlike	(4.050)	(2.905)	(2.715)	(200)	(9)	-	(9.879)
31. december 2008	43.706.369	173.667.639	411.418.568	57.522.122	20.623.460	11.340.534	718.278.693
NABRANI POPRAVEK VREDNOSTI							
31. december 2007	-	94.444.851	337.031.951	43.257.107	15.665.172	843.638	491.242.719
Prekvalifikacije	-	-	-	-	(132.876)	(843.638)	(976.514)
Amortizacija v letu	-	4.738.875	17.843.859	3.960.799	2.405.486	-	28.949.019
Pridobitve	-	-	21.685	8.992	118.795	-	149.472
Prevrednotenja	-	(18.814.377)	-	-	-	-	(18.814.377)
Prenos na ...	-	-	-	500	(168.131)	-	(167.631)
Odtujitve	-	(29.720)	(9.040.607)	(3.694.676)	(6.247.137)	-	(19.012.140)
Tečajne razlike	-	1.971	2.209	169	(8)	-	4.341
31. december 2008	-	80.341.600	345.859.097	43.532.891	11.641.301	-	481.374.889
SEDANJA VREDNOST							
31. december 2008	43.706.369	93.326.040	65.559.471	13.989.231	8.982.159	11.340.534	236.903.804
31. december 2007	31.988.230	81.512.897	72.681.372	13.139.984	2.445.660	8.075.625	209.843.768

Odtujitve opredmetenih osnovnih sredstev predstavlja prodaja in odpisi opredmetenih osnovnih sredstev. Skupina nima osnovnih sredstev v najemu. Za vrednotenje nepremičnin družba od leta 2008 dalje uporablja model prevrednotenja, medtem ko je oprema in drobni inventar vrednoten po modelu nabavne vrednosti.

Skupina je za zavarovanje dolgoročnih in kratkoročnih posojil zastavila opredmetena osnovna sredstva, katerih sedanja vrednost na dan 31. 12. 2009 znaša 78.626.110 EUR. Knjigovodska vrednost zastavljenih nepremičnin znaša 66.046.695 EUR, knjigovodska vrednost zastavljene opreme pa 12.579.415 EUR.

Zaradi slabih poslovnih rezultatov in posledično slabega finančnega stanja je bila na dan 31. 12. 2008 opravljena cenitev opredmetenih osnovnih sredstev družbe Jadranska pivovara – Split, d. d. Na osnovi cenitve znaša poštena vrednost nepremičnin 10.867.782 EUR, poštena vrednost opreme 5.214.130 EUR, njena likvidacijska vrednost pa 4.481.300 EUR. V letu 2008 je bila opravljena cenitev celotne družbe, vključno z obveznostmi družbe. Na osnovi te cenitve je Skupina Pivovarna Laško izkazala slabitev opredmetenih osnovnih sredstev v vrednosti 7.111.133 EUR. Ker je na 31. 12. 2009 cenitev opredmetenih osnovnih sredstev izdelana na drugačnih predpostavkah, je Skupina odpravila del slabitev in povečala druge poslovne prihodke v vrednosti 2.653.553 EUR.

3. Naložbene nepremičnine

Leto 2009 (v EUR)	Zemljišča	Zgradbe	Naložbene nepremičnine v pridobivanju	Skupaj
NABAVNA VREDNOST				
31. december 2008	6.161.601	11.625.984	-	17.787.585
Prevrednotenje - okrepitev / oslabitev	(1.310.126)	(1.359.492)	-	(2.669.618)
Tečajne razlike	-	44.705	-	44.705
1. januar 2009	4.851.475	10.311.197	-	15.162.672
Prevrednotenje - okrepitev / oslabitev	(14.244)	(1.049.966)	-	(1.064.210)
Prekvalifikacije	-	(1.068.930)	-	(1.068.930)
Zmanjšanje vrednosti	(3.678.321)	(1.248.988)	-	(4.927.309)
31. december 2009	1.158.910	6.943.313	-	8.102.223
NABRANI POPRAVEK VREDNOSTI				
31. december 2008	-	4.294.637	-	4.294.637
Prevrednotenje - okrepitev / oslabitev	-	(2.669.506)	-	(2.669.506)
Tečajne razlike	-	27.026	-	27.026
1. januar 2009	-	1.652.157	-	1.652.157
Amortizacija	-	223.183	-	223.183
Prekvalifikacije	-	(988.526)	-	(988.526)
Zmanjšanje popravka vrednosti	-	(182.987)	-	(182.987)
31. december 2009	-	703.827	-	703.827
SEDANJA VREDNOST				
31. december 2009	1.158.910	6.239.486	-	7.398.396
1. januar 2009	4.851.475	8.659.040	-	13.510.515

Leto 2008 (v EUR)	Zemljišča	Zgradbe	Naložbene nepremičnine v pridobivanju	Skupaj
NABAVNA VREDNOST				
31. december 2007	407.328	20.212.665	-	20.619.993
Povečanje vrednosti	-	4.391.760	430.942	4.822.702
Prenos z investicij v teku	-	430.942	(430.942)	-
Prevrednotenje	171.132	(7.145.959)	-	(6.974.827)
Zmanjšanje vrednosti	-	(662.718)	-	(662.718)
31. december 2008	578.460	17.226.690	-	17.805.150
NABRANI POPRAVEK VREDNOSTI				
31. december 2007	-	12.199.701	-	12.199.701
Amortizacija	-	518.108	-	518.108
Odtujitve	-	(410.050)	-	(410.050)
Prevrednotenje	-	(8.013.124)	-	(8.013.124)
31. december 2008	-	4.294.635	-	4.294.635
SEDANJA VREDNOST				
31. december 2008	578.460	12.932.055	-	13.510.515
1. januar 2008	407.328	8.012.964	-	8.420.292

V letu 2009 je Skupina ustvarila 338.233 EUR prihodkov ter 1.385.579 EUR odhodkov. Prihodki so bili ustvarjeni iz naslova najemnin, medtem ko se odhodki nanašajo na obračunano amortizacijo in slabitve. Odvisna družba Radenska, d. d. je na osnovi cenitve, ki jo je izdelal pooblaščen ocenjevalec, izkazala slabitev poslovne zgradbe v Radencih v vrednosti 1.064.210 EUR.

Med naložbenimi nepremičninami so evidentirane nepremičnine, ki se ne uporabljajo za opravljanje osnovne dejavnosti, temveč jih Skupina daje v najem. Kot naložbene nepremičnine so v Pivovarni Laško, d. d., evidentirane naslednje nepremičnine: športna dvorana Tri Lilije, Hotel Hum, Hotel Savinja in gostišče Grad Tabor; v Radenski, d. d., poslovna stavba v Radencih ter poslovni objekti v Boračevi, Petanjcih in Sarajevu.

Družba Fructal, d. d., med naložbenimi nepremičninami izkazuje poslovni prostor v Zagrebu.

Za merjenje naložbenih nepremičnin je Skupina v letu 2008 prešla iz modela nabavne vrednosti na model poštene vrednosti. Naložbene nepremičnine so se ob upoštevanju modela nabavne vrednosti zmanjševale za amortizacijski popravek po metodi enakomernega časovnega amortiziranja, ob upoštevanju dobe koristnosti posamezne naložbene nepremičnine.

Za zavarovanje dolgoročnih in kratkoročnih posojil je Skupina zastavila naložbene nepremičnine v vrednosti 5.780.573 EUR.

4. A. Dolgoročne finančne naložbe v odvisne družbe

(v EUR)	Delež v kapitalu	2009	2008
DELEŽI V DRUŽBAH V SKUPINI			
V državi:			
Firma Del, d. o. o. Laško	100 %	7.427	7.428
Radenska, d. o. o. Zagreb	100 %	4.907	4.907
Radenska, d. o. o. Beograd	100 %	250	250
Izberi, d. o. o. Ljubljana	100 %	-	8.722
		12.584	21.307
V tujini:			
RA&LA, d. o. o. Sarajevo	100 %	232.241	232.240
Eurofruit Sarajevo, d. o. o.	100 %	14.093	14.093
		246.334	246.333
Skupaj		258.918	267.640

Dolgoročne finančne naložbe v odvisne družbe so vrednotene po modelu nabavne vrednosti.

Računovodski izkazi v tabeli izkazanih odvisnih družb zaradi materialne nepomembnosti niso vključeni v konsolidacijo.

4. B. Dolgoročne finančne naložbe v pridružene družbe

(v EUR)	Delež v kapitalu/glasovalne pravice	2009	2008
Thermana, d. d. Laško	22,570 %	1.594.000	-
Poslovni sistem Mercator, d. d. Ljubljana	24,340 %	134.612.076	-
Birra Peja, d. d. Pec, Kosovo	39,550 %	2.630.000	4.804.454
Skupaj		138.836.076	4.804.454

Na dan 31. 12. 2009 ima Skupina v lasti 878.841 delnic oz. 23,34 % Poslovnega sistema Mercator, d. d., Ljubljana (Pivovarna Laško, d. d., 8,43 %, Pivovarna Union, d. d., 12,33 % in Radenska, d. d., 2,57 %), 645.003 delnic oz. 22,57 % Thermane, d. d., Laško in 700 delnic (39,55 %) družbe Bira Peja, Peć, Kosovo.

Skupina Pivovarna Laško ima na dan 31. 12. 2009 v lasti 23,34 % delnic družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., zato je naložba razvrščena med dolgoročne finančne naložbe v pridružene družbe in v skladu z MSRP vrednotena po kapitalski metodi. V letu 2009 je Skupina Pivovarne Laško ponovno pridobila v letu 2008 odvzete glasovalne pravice. V letu 2008 je bila naložba vrednotena po naložbeni metodi in konec leta prevrednotena na pošteno tržno vrednost na osnovi tečaja delnic na Ljubljanski borzi. V letu 2009 je Skupina Pivovarne Laško v skladu z MSRP in kapitalsko metodo vrednotenja v svojih računovodskih izkazih pripoznala udeležbo v dobičku Poslovnega sistema Mercator za leti 2008 in 2009 ter obenem upoštevala vpliv vseh ostalih sprememb v kapitalu

omenjene družbe. Iz naslova udeležbe v dobičku Skupine Mercator, zmanjšane za izplačane dividende, je Skupina izkazala finančne prihodke v vrednosti 6.772.772 EUR, na osnovi ostalih sprememb v kapitalu Skupine Mercator pa povečala presežek iz prevrednotenja v višini 22.665.474 EUR. Zaradi prevrednotenja naložbe MELR na borzno vrednost je pripoznala finančne odhodke v vrednosti 41.083.074 EUR. Od tega se 33.753.356 EUR nanaša na oslabitev naložbe, 7.329.719 pa na odpravo negativnega presežka kapitala iz naslova preteklih prevrednotenj na pošteno vrednost.

Na dan 31. 12. 2008 je imela Skupina Pivovarna Laško v lasti 358.978 delnic družbe Thermana, d. d., v vrednosti 3.837.454 EUR, kar je predstavljalo 13,794- odstotni lastniški delež v omenjeni družbi. V letu 2009 je od družbe Infond Holding, d. d., Maribor pridobila še 286.025 delnic Thermane, d. d., v vrednosti 3.060.468 EUR ter s tem postala njena 22,57-odstotna lastnica, družba Thermana, d. d., pa pridružena družba Pivovarne Laško, d. d. Na dan 31. 12. 2009 je bila opravljena cenitev naložbe s strani pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij. Ocenjena vrednost znaša 1.594.000 EUR in je za 5.303.921 EUR nižja kot njena nabavna vrednost. V letu 2009 je družba Thermana, d. d., poslovala z izgubo v vrednosti 2.050.327 EUR, zato je Skupina v skladu s pravili vrednotenja po kapitalski metodi kot finančni odhodek izkazala udeležbo v izgubi v vrednosti 455.700 EUR, za razliko do ocenjene poštene vrednosti naložbe v višini 4.848.221 EUR pa izkazala slabitev v breme finančnih odhodkov.

Družba Birra Peja, a.d., Peč je pridružena družba Pivovarne Union, d. d., ki ima v lasti njen 39,55-odstotni delež. V letu 2009 je omenjena družba ustvarila izgubo v vrednosti 343.430 EUR, vrednost kapitala pa na dan 31. 12. 2009 znaša 11.804.368 EUR. V skladu s pravili kapitalske metode je Skupina v letu 2009 izkazala udeležbo v izgubi v višini 135.826 EUR. Na dan 31. 12. 2009 je bila opravljena cenitev naložbe s strani pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij. Ocenjena vrednost naložbe znaša 2.630.000 EUR, zato je Skupina izkazala slabitev naložbe v vrednosti 2.038.627 EUR.

4. C. Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva

(v EUR)	2009	2008
Ostale naložbe v delnice in deleže po nabavni vrednosti	12.261.500	17.581.517
Ostale naložbe v delnice in deleže po poštenu vrednosti	18.568.424	179.699.512
Skupaj	30.829.924	197.281.029

Za naložbe, ki so razpoložljive za prodajo in katerih pošteno vrednost je mogoče zanesljivo izmeriti, se spremembe le-te odražajo direktno v lastniškem kapitalu. Naložbe, katerih poštene vrednosti ni mogoče zanesljivo izmeriti, pa so vrednotene po nabavni vrednosti.

Po poštenu vrednosti Skupina izkazuje naložbo v 424.016 delnic Zavarovalnice Triglav, d. d., v vrednosti 10.770.006 EUR, naložbo v 1.922.321 delnic družbe Elektro Maribor v vrednosti 7.112.588 EUR, naložbo v 1.771 delnic družbe Telekom Slovenija, d. d., v vrednosti 238.483 EUR ter ostale naložbe manjših vrednosti.

Po nabavni vrednosti ima Skupina evidentiranih 213.115 delnic Probanke, d. d., Maribor (6,3 %) v vrednosti 5.217.752 EUR, 193.237 delnic Premogovnika Velenje v vrednosti 4.000.000 EUR, 270.648 delnic Elektro Gorenjske, d. d., (1,6 %) v vrednosti 974.333 EUR ter ostale naložbe manjših vrednosti.

Gibanje za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev

(v EUR)	2009	2008
Stanje 1. januarja	197.281.029	37.894.802
Spremembe v letu:		
Prenos iz DFN v pridružene družbe (MELR) + Thermana, d. d.	(142.764.639)	170.977.504
Pridobitve	4.030.884	45.607.253
Prevrednotenje	(8.707.648)	(46.329.084)
Prenos na nekratkoročna sredstva za prodajo	(18.998.291)	-
Prenos iz kratkoročnih FN	-	2.892.341
Prodaja	(11.411)	(13.761.787)
Stanje 31. december	30.829.924	197.281.029

Skupina je v letu 2009 pridobila za 4.030.884 EUR ter odtujila za 11.411 EUR za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev. Zaradi ponovne pridobitve glasovalnih pravic je Skupina iz dolgoročnih finančnih naložb za prodajo med dolgoročne finančne naložbe v pridružene družbe prenesla naložbo v delnice Poslovnega sistema Mercator (MELR) v vrednosti 138.927.185 EUR, kolikor je na zadnji dan leta 2008 znašala poštena vrednost omenjene naložbe. Prav tako je med naložbe v pridružena podjetja prenesla naložbo v delnice Thermane, d. d., v vrednosti 3.837.454 EUR. Med nekratkoročna sredstva za prodajo pa je Skupina razporedila naložbo v Večer v vrednosti 18.998.291 EUR. Zaradi odločbe Urada RS za varstvo konkurence, po kateri mora zaradi neskladne koncentracije družb Delo, d. d., in Večer, d. d., s pravili konkurence družba Delo, d. d., prodati 75 % delež naložbe v družbo Večer v roku enega leta.

Zaradi znižanja poštenih vrednosti je Skupina na nove, nižje vrednosti prevrednotila za prodajo razpoložljiva finančna sredstva v vrednosti 8.707.648 EUR.

Slabitve naložb v delnice, ki so vrednotene po pošteni vrednosti

a) Slabitev naložbe v družbo Elektro Maribor, d. d.

Pivovarna Union, d. d., je letu 2008 od družbe Infond Holding kupila 5,74-odstotni delež v vrednosti 20.184.371 EUR. V letu 2008 je bila na osnovi cenitve opravljena slabitev naložbe v višini 4.805.803 EUR. Na dan 31. 12. 2009 je bila ponovno opravljena cenitev naložbe, ki j je izdelal pooblaščen ocenjevalec vrednosti podjetij, vpisan pri Slovenskem inštitutu za revizijo. Na osnovi ocene vrednosti znaša vrednost naložbe **7.112.588 EUR** oz. **3,7 EUR** na delnico. Skupina pa je med finančnimi odhodki v letu 2009 izkazala slabitev v vrednosti 8.265.980 EUR.

Ocenjevalec je tržno vrednost naložbe ocenil z uporabo naslednjih metod:

- ☞ metode ocenjevanja vrednosti, ki temeljijo na tržnih primerjavah podobnih podjetij, katerih delnice se javno prodajajo na trgu vrednostnih papirjev (metode

primerljivih borznih podjetij), ali pa podjetij, ki so bila (v čim bližji preteklosti) prodana ali združena z drugimi podjetji (metode primerljivih transakcij);

☞ analiza gibanja vrednosti delnice podjetja na sivem trgu.

Pri izračunu končne vrednosti delnice podjetja Elektro Maribor je ocenjevalec enakovredno upošteval ocene vrednosti na osnovi vseh treh uporabljenih metod (primerljiva podjetja, primerljive transakcije ter gibanje delnice na sivem trgu). Pri izračunu končne vrednosti je uporabljen ponder 33,3 % za posamezno metodo.

V državah z razvitim trgom kapitala se za oceno vrednosti podjetij pogosto uporabljajo metode ocenjevanja vrednosti, ki temeljijo na tržnih primerjavah podobnih podjetij, katerih delnice se javno prodajajo na trgu vrednostnih papirjev (metode primerljivih borznih podjetij), ali pa podjetij, ki so bila (v čim bližji preteklosti) prodana ali združena z drugimi podjetji (metode primerljivih transakcij). Tržna vrednost lastniškega kapitala teh podjetij je tako namreč (bolj ali manj) znana.

Z vidika standardnih metod ocenjevanja vrednosti podjetja lahko podjetje Elektro Maribor uvrstimo med podjetja, s katerih lastniškimi deleži se ne trguje prosto na trgu vrednostnih papirjev ("closely held companies"). Kljub temu se z delnicami omenjenega podjetja trguje na t. i. sivem trgu. Sivi trg predstavlja trgovanje z delnicami izven organiziranih okvirjev trgovanja z vrednostnimi papirji v obliki borze. Za sivi trg je značilna nižja transparentnost in sledljivost transakcij, posledično pa v večini primerov tudi nižji obseg transakcij. Informiranost tako kupcev kot prodajalcev na sivem trgu je relativno nizka v primerjavi z organiziranimi trgi, kar posledično otežuje pridobivanje ustreznih podatkov o gibanju vrednosti posameznih delnic.

V primeru vrednotenja delnice podjetja Elektro Maribor so cenilci informacije o gibanju vrednosti delnice na dan 31. 12. 2009 oziroma v ustreznem časovnem razponu pridobili na osnovi poizvedovanj pri večjih slovenskih investicijskih in borzno-posredniških hišah v Sloveniji, ki so aktivne in ustrezno informirane o dogajanjih na trgih vrednostnih papirjev. Na tak način so preverili aktualne ocene aktivnega povpraševanja po delnicah obravnavanega podjetja.

Skupina ima zastavljene vse delnice EMAG za zavarovanje kratkoročnih posojil.

4. D. Finančne naložbe v posesti do zapadlosti

(v EUR)	2009	2008
Finančne naložbe v posesti do zapadlosti	-	12.500
Skupaj	-	12.500

5. Dolgoročna posojila

(v EUR)	2009	2008
Dolgoročna posojila pridruženim družbam	5.870.650	2.500.000
Druga dolgoročna posojila	733.045	48.463
Skupaj	6.603.695	2.548.463

Med dolgoročnimi posojili Skupina izkazuje posojilo Pivovarne Union, d. d., družbi Birra Peja, a.d., Peč v vrednosti 5.870.650 EUR. Posojilo je zavarovano z menicami in zastavo nepremičnin in zapade leta 2014. Obrestna mera se giblje med 6-mesečni EURIBOR + 0,9 % do 6-mesečni EURIBOR +3,8 %.

Ostala dolgoročna posojila se nanašajo predvsem na dolgoročna stanovanjska posojila zaposlenim. Obrestna mera v povprečju znaša 6-mesečni EURIBOR + 1 %.

6. Dolgoročne poslovne terjatve

(v EUR)	2009	2008
Dolgoročne poslovne terjatve do drugih	744.239	1.648.283
Skupaj	744.239	1.648.283

7. Dolgoročne terjatve za odloženi davek

Dolgoročne terjatve za odloženi davek so izračunane na osnovi začasnih razlik, z upoštevanjem metode obveznosti ter davčnih stopenj, ki bodo veljale v letu, ko bodo terjatve oz. obveznosti za odloženi davek realizirane. Davčna stopnja za obračun davka od dohodka pravnih oseb se bo z 21 % v letu 2009 znižala na 20 % od leta 2010 dalje.

(v EUR)	Rezervacije	Obveznosti do zaposlencev	Poštena vrednost (finančna sredstva)	Ostalo	Skupaj
TERJATVE ZA ODLOŽENI DAVEK					
1. januar 2008	187.535	1.432.744	3.377.174	226.821	5.224.274
Sprememba v izkazu poslovnega izida	7.853	(55.359)	2.816.117	2.522.806	5.291.417
Sprememba v bilanci stanja	-	-	1.502.736	-	1.502.736
31. december 2008	195.388	1.377.385	7.696.027	2.749.627	12.018.427
Sprememba v izkazu poslovnega izida	(77.974)	(72.852)	36.317.740	(1.582.676)	34.584.238
Sprememba v bilanci stanja	-	-	(2.119.741)	-	(2.119.741)
31. december 2009	117.414	1.304.533	41.894.026	1.166.951	44.482.924

Med dolgoročnimi terjatvami za odložene davke je na dan 31. 12. 2009 izkazana terjatev za odloženi davek iz naslova slabitev finančnih naložb v vrednosti 41.858.026 EUR, iz naslova obveznosti do zaposlencev za odpravnine, jubilejne nagrade in neizkoriščene dopuste v vrednosti 1.304.533 EUR ter ostalo v vrednosti 1.284.365 EUR.

Med dolgoročnimi terjatvami za odložene davke ni izkazana terjatev iz naslova davčne izgube odvisne družbe Jadranska pivovara – Split, d. d., ki je znašala 30.152.142 EUR, ker odvisna družba iz tega naslova ne pričakuje v prihodnosti obdavčljivih dohodkov. Iz naslova davčne izgube bi ob upoštevanju 20 % davčne stopnje znašala terjatev za odloženi davek 6.030.428 EUR.

8. Nekratkoročna sredstva za prodajo

(v EUR)	2009	2008
Nepremičnine za prodajo	12.874.507	1.666.506
Skupaj	12.874.507	1.666.506

V vrednosti nepremičnin za prodajo Skupina izkazuje naložbo v ČZP Večer, d. d., v vrednosti 11.208.000 EUR in nepremičnine, ki jih namerava prodati v roku enega leta.

Družba Delo, d. d., ima v lasti 79,243-odstotni delež družbe ČZP Večer, d. d. Družba Delo iz naslova imetništva delnic ČZP Večer, d. d., nad 19,9 % na skupščini ČZP Večer, d. d. nima glasovalnih pravic zaradi določbe 44. člena Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence, zato skupinski računovodski izkazi niso bili izdelani.

Vrednost naložbe v družbo Večer je 11.208.000 EUR in temelji na oceni tržne vrednosti, ki jo je pripravil pooblaščen ocenjevalec vrednosti podjetij, vpisan pri Slovenskem inštitutu za revizijo. Na osnovi ocene vrednosti je Skupina naložbo v letu 2009 slabila za 7.682.000 EUR. Slabitev se kaže v zmanjšanju presežka iz prevrednotenja kapitala v znesku 792.549 EUR in v odloženih davkih v znesku 198.138 EUR ter v finančnih odhodkih iz oslabitve v vrednosti 6.691.313 EUR. Oblikovani so bili odloženi davki v vrednosti 669.131 EUR.

Ocena tržne vrednosti lastniškega kapitala je dobljena s pomočjo metode sedanje vrednosti pričakovanih prostih denarnih tokov brez upoštevanja zadolženosti. Pri tej metodi je najprej ocenjena sedanja vrednost prostih denarnih tokov brez odplačil obresti in glavnice (vrednost celotnega kapitala), nato pa se zaradi predmeta vrednotenja lastniškega kapitala podjetja odšteje vse finančne obveznosti podjetja. Tako dobljena vrednost je popravljena za morebitne potencialne obveznosti, premije in diskonte ter povečana za vrednost presežnih sredstev in finančnih naložb. Uporabljena je bila tudi metoda primerljivih podjetij in primerljivih transakcij. Zaradi številnih omejitev pri uporabi sta bili ti dve metodi uporabljeni samo kot kontrolni metodi.

Vrednost je bila izračunana v razponu vrednosti med 9.547.000 EUR, ki je sedanja vrednost pesimistično ocenjenih pričakovanih prostih denarnih tokov, in 12.870.000 EUR, ki je sedanja vrednost optimistično ocenjenih pričakovanih prostih denarnih tokov.

Urad RS za varstvo konkurence je 23. 9. 2009 izdal odločbo, s katero je odločil:

- ☞ da je koncentracija družb Delo, d. d., in Večer, d. d., neskladna s pravili konkurence in se prepove. Nastala je s pridobitvijo 151.608 delnic družbe Večer, d. d.,

- ☞ za odpravo učinkov izvedene prepovedane koncentracije mora družba Delo dokončno odsvojiti 191.943 delnic družbe Večer, d. d., kar je 75-odstotni kapitalski delež v osnovnem kapitalu, tako da po končani odsvojitvi ne bo več imela izključne ali skupne kontrole nad družbo Večer, d. d.,
- ☞ za odsvojitev delnic Večer, d. d., mora družba Delo pridobiti soglasje Urada,
- ☞ Ukrep prodaje mora družba Delo, d. d., izvesti v enem letu od prejetja odločbe,
- ☞ od prejetja odločbe do ukrepa prodaje mora družba Delo, d. d., pisno poročati Uradu RS za varstvo konkurence o vseh sestankih in pogajanjih s potencialnimi kupci 191.930 delnic družbe Večer, d. d.

Družba Delo, d. d., je za izpolnitev odločbe Urada RS za varstvo konkurence začela postopke prodaje delnic. Nadzorni svet je na seji 6. 1. 2010 imenoval strokovno komisijo za pripravo strokovnih izhodišč za prodajo deleža v družbi Večer, d. d. Zunanji svetovalci so opravili ekonomski in pravni pregled družbe Večer, d. d. V domačih in tujih medijih je bil objavljen poziv za javno zbiranje pisnih ponudb za nakup najmanj 191.943 (75 %) delnic družbe Večer, d. d. Rok za oddajo dokumenta, iz katerega bo razviden interes za sodelovanje, je potekel 29. 3. 2010. O aktivnostih redno poročamo Uradu RS za varstvo konkurence.

Delnice družbe Večer, d. d., so bile ob najetju posojila za njihov nakup zastavljene pri bankah.

9. Zaloge

(v EUR)	2009	2008
Material in surovine	21.851.699	26.709.400
Nedokončana proizvodnja	4.670.334	4.672.101
Proizvodi	10.968.816	9.708.344
Trgovsko blago	496.542	1.218.532
Skupaj	37.987.391	42.308.377

Skupina je v primerjavi s preteklim letom zmanjšala zaloge za 10,2 %. Pri rednem letnem popisu ni bilo ugotovljenih večjih viškov in primanjkljajev. V letu 2009 je bil oblikovan popravek vrednosti zalog v višini 348.803 EUR. Na dan 31. 12. 2009 ni bilo zastavljenih zalog.

10. A. Kratkoročne poslovne terjatve

(v EUR)	2009	2008
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev:		
na domačem trgu	41.309.633	47.381.349
na tujem trgu	15.653.684	10.644.545
Manj popravek vrednosti	(12.015.127)	(10.024.807)
Skupaj	44.948.190	48.001.087
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	5.678.861	4.341.469
Predujmi	1.440.389	4.773.435
Manj popravek vrednosti	(2.303.018)	(812.742)
Skupaj	49.764.422	56.303.249

Na dan 31. 12. 2009 Skupina izkazuje 49.764.422 EUR kratkoročnih terjatev iz poslovanja, kar je za 11,6 % manj kot v preteklem letu.

Izkazana vrednost vseh kratkoročnih poslovnih in drugih terjatev odraža pošteno vrednost.

Popravki vrednosti kratkoročnih poslovnih terjatev

(v EUR)	2009	2008
Stanje 1. januarja	10.024.807	11.249.619
Izterjane odpisane terjatve	(313.481)	(832.525)
Dokončen odpis terjatev	(3.276.399)	(1.020.228)
Oblikovanje popravkov vrednosti v letu	4.765.742	770.089
Povečanje popravka iz naslova toženih	544.198	-
Zmanjšanje popravka vrednosti v letu	(178.451)	(153.277)
Prevrednotenje	447.941	11.089
Prenos obresti na tožene	770	40
Stanje 31. decembra	12.015.127	10.024.807

Zapadlost terjatev do kupcev

(v EUR)	2009	2008
ZAPADLOST TERJATEV DO KUPCEV		
nezapadle	34.157.631	33.438.804
do 30 dni	6.960.617	8.748.363
od 30 do 60 dni	3.089.329	2.333.720
od 60 do 90 dni	1.025.185	1.520.382
nad 90 dni	11.730.555	11.984.625
Stanje 31. decembra	56.963.317	58.025.894

Na dan 31. 12. 2009 znašajo zapadle terjatve do kupcev Skupine 22.805.686 EUR. Za zapadle terjatve v vrednosti 12.015.127 EUR je bil oblikovan popravek vrednosti terjatev,

za razliko v vrednosti 10.793.559 EUR pa popravek vrednosti ni bil oblikovan, ker niso sporne.

Terjatve do kupcev v vrednosti 5.738.039 EUR so zavarovane s prejetimi garancijami, Skupina ima del poslovnih terjatev na tujih trgih v vrednosti 4.822.127 EUR zavarovanih pri SID – Prva kreditna zavarovalnica, d. d., Ljubljana.

10. B. Kratkoročne terjatve za preveč plačani davek od dohodka pravnih oseb

(v EUR)	2009	2008
Terjatve za preveč plačan davek od dohodka	2.338.805	6.854.113
Skupaj	2.338.805	6.854.113

Kratkoročne terjatve za preveč plačani davek od dohodka pravnih oseb se nanaša na preveč plačane akontacije davka, ki so obračunane na osnovi obveznosti za leto 2008, ko sta družbi Radenska, d. d., in Delo, d. d., zaradi dobrih poslovnih rezultatov obračunale in plačale sorazmerno visok davek od dohodka opravnih oseb.

11. Kratkoročna posojila

(v EUR)	2009	2008
Kratkoročni del dolgoročno danih posojil	1.163.519	2.834
Kratkoročni depoziti	5.982.140	14.741.477
Kratkoročna posojila	96.720.084	62.352.724
Manj popravkov vrednosti	(92.779.604)	(54.914)
Skupaj	11.086.139	77.042.121

Na dan 31. 12. 2009 izkazuje Skupina 11.086.139 EUR kratkoročno danih posojil.

V letu 2009 je Skupina odobrila 101.869.346 EUR kratkoročnih posojil, od tega družbama, ki sta bili v času odobritve njeni nadrejeni družbi, skupaj 93.050.000 EUR, in sicer: družbi Infond Holding, d. d., 54.250.000 EUR in družbi Center naložbe, d. d., 38.800.000 EUR. Družba Center naložbe, d. d., je v letu 2009 družbi Radenska, d. d., vrnila 1.000.000 EUR. Zaradi objave insolventnosti ter uvedbe postopka stečaja in prisilne poravnave je Skupina za celotno vrednost posojil, danih obema povezanima družbama, oblikovala popravek vrednosti posojil in izkazala finančne odhodke. Popravek vrednosti je oblikovala med drugim še za posojilo, dano nepovezani osebi v vrednosti 729.604 EUR.

Obrestna mera za kratkoročne depozite se giblje med 0,5 % do 2,9 %, za kratkoročno dana posojila pa med 4,8 in 4,95 % nominalno oz. 6-mesečni EURIBOR +1,6 % do +2,8 %. Izkazana vrednost kratkoročnih posojil odraža pošteno vrednost.

12. A. Kratkoročne finančne naložbe

Gibanje kratkoročnih finančnih naložb

(v EUR)	2009	2008
Stanje 1. januarja	-	28.085.175
Spremembe v letu:		
Prodaja	-	(28.085.175)
	-	-

V letu 2009 Skupina ni imela drugih kratkoročnih finančnih naložb.

12. B. Izvedeni finančni instrumenti

(v EUR)	2009	2008
Izvedeni finančni instrumenti	1.213.547	13.630
Skupaj	1.213.547	13.630

Skupina je v letu 2009 sklenila opcijsko pogodbo za nakup delnic družbe Birra Peja, Sh.a, v vrednosti 4.2348.400 EUR. Izpeljani finančni instrument je bil ocenjen s strani pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij. Na osnovi cenitve znaša njegova poštena vrednost 1.213.547 EUR, zato je Skupina izkazala slabitev omenjenega instrumenta v vrednosti 3.036.114 EUR.

13. Dobroimetje pri bankah, čeki in gotovina

(v EUR)	2009	2008
Dobroimetje pri bankah	809.445	1.832.098
Gotovina v blagajni in prejeti čeki	32.550	136.732
Denarna sredstva v tuji valuti	75.539	129.532
Denar na poti	74.123	92.745
Skupaj	991.657	2.191.107

14. Aktivne časovne razmejitve

(v EUR)	2009	2008
Aktivne časovne razmejitve	541.321	855.918
Skupaj	541.321	855.918

Aktivne časovne razmejitve se nanašajo na kratkoročno odložene stroške oz. odhodke in kratkoročno nezaračunane prihodke.

15. Kapital večinskega lastnika

Kapital Skupine sestavljajo vpoklicani kapital, kapitalske rezerve, rezerve iz dobička, preneseni dobiček ali izguba iz prejšnjih let, presežek iz prevrednotenja finančnih naložb, razvrščenih v skupino za prodajo ter predhodno še ne razdeljeni dobiček ali še neporavnana izguba poslovnega leta.

Osnovni kapital se pojavlja kot delniški kapital (kapital z deleži ali kapitalska vloga). Deli se na vpoklicani osnovni kapital in nevpoklicani osnovni kapital. Nevpoklicani osnovni kapital je odbitna postavka od osnovnega kapitala.

Vpoklicani kapital Skupine je opredeljen v Statutu Družbe in znaša 36.503.305 EUR. Razdeljen je na 8.747.652 navadnih prosto prenosljivih imenskih kosovnih delnic. Vsaka delnica daje lastniku pravico glasovanja na letni skupščini delničarjev in do udeležbe v dobičku.

Kapitalske rezerve na dan 31. 12. 2009 znašajo 78.908.924 EUR in so se v letu 2009 zmanjšale za 23.468.797 EUR zaradi pokrivanja tekoče izgube. Kapitalske rezerve so bile v preteklih letih oblikovane iz naslova vplačanega presežka kapitala, nastalega ob obeh izvedenih dokapitalizacijah iz vplačil delničarjev, ki so presegala nominalno vrednost vplačanih delnic ter iz splošnega prevrednotovalnega popravka kapitala. Vrednost vplačanega presežka kapitala je znašala 79.231.564 EUR, vrednost splošnega prevrednotovalnega popravka kapitala pa 23.146.157 EUR.

Med rezervami so izkazane zakonske rezerve v vrednosti 3.650.330 EUR, rezerve za lastne delnice v vrednosti 1.363.200 EUR, lastne delnice kot odbitne postavke v vrednosti 1.363.200 EUR ter druge rezerve iz dobička. Zakonske rezerve se smejo porabiti za pokrivanje izgub in dokapitalizacijo. V letu 2009 je Skupina za namene pokrivanja tekoče izgube porabila zakonske rezerve v vrednosti 21.956.464 EUR. Med lastnimi delnicami so izkazane delnice PILR (44.621 lotov) v vrednosti 1.211.460 EUR, delnice PULG (69 lotov) v vrednosti 15.080 EUR, delnice RARG (13.194 lotov) v vrednosti 126.632 EUR in delnice FRAG (1.646 lotov) v vrednosti 10.028 EUR. Skupina je v letu 2009 pridobila 40.788 lotov lastnih delnic v vrednosti 1.756.778 EUR in odtujila 6.276 lotov lastnih delnic v vrednosti 588.409 EUR.

Druge rezerve iz dobička je Skupina v letu 2009 v celoti porabila, in sicer za pokrivanje tekoče izgube 17.614.513 EUR, za oblikovanje rezerv za lastne delnice 964.843 EUR ter prevrednotenja lastnih delnic na nižjo pošteno vrednost 219.446 EUR.

Čisti poslovni izid iz preteklih let se je zmanjšal za pokrivanje tekoče izgube v vrednosti 93.910.725 EUR in povečal za čisti dobiček leta 2008 v vrednosti 1.635.129 in odpravo rezerv za lastne delnice v vrednosti 146.129 EUR ter zmanjšal za prevrednotenje lastnih delnic v vrednosti 139.374 EUR.

Presežek iz prevrednotenja se je povečal za učinke prevrednotenja finančnih sredstev, namenjenih prodaji, na novo pošteno vrednost v višini 10.775.646 EUR. Večji del prevrednotenja se nanaša na delnice MELR in spremembo metode vrednotenja omenjene naložbe. Povečanje presežka iz prevrednotenja v vrednosti 22.665.474 EUR se nanaša na direktne spremembe v kapitalu Skupine Mercator za leti 2008 in 2009, kar je prav tako posledica kapitalske metode vrednotenja te naložbe. Iz naslova prevrednotenj

finančnih naložb je družba v letu 2009 oblikovala terjatve oz. obveznosti za odloženi davek v vrednosti 1.916.987 EUR, kar obenem znižuje presežek iz prevrednotenja.

Lastniška struktura kapitala na dan 31. decembra 2009 je naslednja:

Delničar	Št. delnic	Udeležba v %
NLB, d. d.	1.713.685	19,590 %
Kapitalska družba, d.d.	617.488	7,059 %
TCK, d. d.	613.300	7,011 %
Probanka, d. d.	594.628	6,798 %
GB, d. d. Kranj	542.448	6,201 %
Skagen Kon-tiki Verdipapirfond	499.286	5,708 %
NFD 1 Delniški investicijski sklad, d. d.	446.465	5,104 %
Publikum Fin, d. o. o.	343.053	3,922 %
Abanka, d. d.	285.463	3,263 %
Banka Celje, d. d.	252.500	2,886 %
Ostali mali delničarji	2.839.336	32,458 %
Skupaj	8.747.652	100,000 %

16. Kapital manjšinskih lastnikov

Kapital manjšinskih lastnikov na zadnji dan leta 2009 znaša 9.977.067 EUR in je v primerjavi z letom 2008 manjši za 6.890.404 EUR. Manjšinski kapital se je v letu 2009 zmanjšal za ugotovljeno izgubo v vrednosti 5.149.147 EUR, za izplačilo dividend v višini 145.374 EUR ter zaradi prodaje deležev večinskemu lastniku v vrednosti 1.712.706 EUR. Povečanje v vrednosti 116.823 EUR pa se nanaša na prevrednotenje finančnih naložb na pošteno vrednost.

17. Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve

17. A. Dolgoročne obveznosti do zaposlenecv

(v EUR)	2009	2008
Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	6.325.573	6.324.696
Skupaj	6.325.573	6.324.696

Rezervacije so oblikovane za ocenjene obveznosti izplačila odpravnin in jubilejnih nagrad kot dolgoletnega službovanja zaposlenih na dan bilance stanja, diskontirano na sedanjo vrednost, in temeljijo na aktuarskih izračunih. Posamezne družbe v Skupini so same opravile izračun rezervacij za ocenjene pokojnine in jubilejne nagrade na osnovi izračuna in metodologije pooblaščenega aktuarja iz preteklih let.

Zaposlenim po kolektivni pogodbi in zaposlenim po individualni pogodbi, razen upravi, pripada ob upokojitvi odpravnina v višini dveh povprečnih mesečnih bruto plač v Republiki Sloveniji za pretekle tri mesece, oziroma v višini dveh delavčevih plač, če je to zanj ugodnejše. Jubilejne nagrade se zaposlenim izplačujejo glede na skupno delovno dobo, in sicer 50 % ali 75 % ali 100 % povprečne neto plače v družbi za pretekle tri

mesece za dopoljenih 10 ali 20 ali 30 let skupne delovne dobe. Izbrana diskontna stopnja znaša 5,4 %.

17. B. Rezervacije

(v EUR)	2009	2008
Dolgoročne pasivne časovne razmejitev	3.390.491	2.729.386
Skupaj	3.390.491	2.729.386

Dolgoročne rezervacije se nanašajo na nerešene tožbe v odvisnih družbah in so oblikovane na osnovi odvetniških mnenj in ocen.

Gibanje dolgoročnih rezervacij in pasivnih časovnih razmejitev

(v EUR)	Odpravnine ob upokojitvi	Jubilejne nagrade	Drugo	Skupaj
Stanje 1.1.2009	5.259.369	1.065.327	2.729.386	9.054.082
Povečanje	656.227	131.972	948.568	1.736.767
Zmanjšanje - črpanje	(551.420)	(126.972)	(215.514)	(893.906)
Zmanjšanje - odprava	(103.021)	(5.909)	(71.949)	(180.879)
Stanje 31.12. 2009	5.261.155	1.064.418	3.390.491	9.716.064

V letu 2009 je Skupina dodatno oblikovala dolgoročne rezervacije za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade v vrednosti 788.199 EUR ter le-te črpala oz. odpravila v vrednosti 787.322 EUR. Druge rezervacije so se v letu 2009 povečale za 661.105 EUR.

18. Dolgoročne obveznosti

18. A. Dolgoročne finančne obveznosti

(v EUR)	2009	2008
Dolgoročno dobljena posojila pri bankah	267.156.576	239.565.293
Skupaj	267.156.576	239.565.293
Prenos na kratkoročne finančne obveznosti	(139.895.170)	(18.553.743)
Skupaj	127.261.406	221.011.550

Zapadlost dolgoročnih finančnih obveznosti

(v EUR)	2009	2008
Zapadlost nad 6 let	-	-
Zapadlost od 4 do 6 let	8.561.596	10.018.718
Zapadlost od 2 do 4 let	53.797.560	75.038.988
Zapadlost od 1 do 2 let	64.902.313	135.953.844
Kratkoročni del dolgoročnih finančnih obveznosti	139.895.175	18.553.743
Skupaj	267.156.644	239.565.293

Obrestna mera za dolgoročna posojila Skupine se je v letu 2009 v povprečju gibala med 3,43 % in 3,64 % oziroma 6-mesečni EURIBOR + 1,5 % do 4 %.

Gibanje dolgoročnih posojil

(v EUR)	Začetno stanje 1.1.2009	Nova posojila v letu 2009	Spremembe kratkoročnih posoji	Odplačila v letu 2009	Kratk. del dolgoročnih posojil	Stanje dolga 31.12.2009
Skupaj banke	220.958.384	51.222.864	5.500.000	10.551.257	139.868.585	127.261.406
Skupaj drugi posojilodajalci	53.166	-	-	53.166	-	-
Skupaj	221.011.550	51.222.864	5.500.000	10.604.423	139.868.585	127.261.406

V letu 2009 je Skupina najela 51.222.864 EUR novih dolgoročnih posojil ter iz kratkoročnih posojil pridobila 5.500.000 EUR dolgoročnih posojil. Odplačala je 10.604.423 EUR obstoječih posojil. V letu 2010 bo Skupina odplačala 139.895.170 EUR dolgoročnih dolgov.

Dolgoročne finančne obveznosti Skupine so zavarovane z zastavo vrednostnih papirjev, nepremičnin in premičnin. Za zavarovanje dolgoročnih dolgov je Skupina zastavila 257.603 delnic Pivovarne Union, d. d., oz. 57,1 % vseh delnic, 572.632 delnic Poslovnega sistema Mercator, d. d., oz. 15,2 % vseh delnic omenjene družbe in 284.000 delnic družbe Fructal, d. d., oz. 11,3 % vseh delnic. Knjigovodska vrednost zastavljenih delnic na dan 31. 12. 2009 znaša 188.768.330 EUR. Del dolgoročnih dolgov je zavarovan s hipoteko v vrednosti 48.162.303 EUR. Vrednost vseh neodplačanih z delnicami, hipoteko, zastavo premičnin in terjatev zavarovanih dolgoročnih dolgov na dan 31. 12. 2009 znaša 125.698.906 EUR, posojilo v vrednosti 1.562.500 EUR je nezavarovano.

Izkazana vrednost dolgoročnih finančnih obveznosti odraža pošteno vrednost

18. B. Dolgoročne poslovne obveznosti

(v EUR)	2009	2008
Druge dolgoročne poslovne obveznosti	11.476	111.108
Skupaj	11.476	111.108

18. C. Dolgoročne obveznosti za odloženi davek

Dolgoročne obveznosti za odloženi davek so izračunane na osnovi začasnih razlik z upoštevanjem metode obveznosti ter davčnih stopenj, ki bodo veljale v letu, ko bodo terjatve oz. obveznosti za odloženi davek realizirane. Davčna stopnja za obračun davka od dohodka pravnih oseb se bo z 21 % v letu 2009 znižala na 20 % od leta 2010 dalje.

(v EUR)	Poštena vrednost (zemljišča zgradbe)	Poštena vrednost (finančna sredstva)	Poštena vrednost (blagovne znamke)	Ostalo	Skupaj
OBVEZNOST ZA ODLOŽENI DAVEK					
1. januar 2008	2.709.392	30.446.835	25.554.498	141.600	58.852.325
Sprememba v izkazu poslovnega izida	1.034.365	(11.063.677)	-	(8.512)	(10.037.824)
Sprememba v bilanci stanja	520.471	(19.310.508)	-	-	(18.790.037)
31. december 2008	4.264.228	72.650	25.554.498	133.088	30.024.464
Sprememba v izkazu poslovnega izida	(56.561)	-	(5.915.596)	(20.442)	(5.992.599)
Sprememba v bilanci stanja	1.237	109.120	-	(41)	110.316
31. december 2009	4.208.904	181.770	19.638.902	112.605	24.142.181

Dolgoročna obveznost za odloženi davek na dan 31. 12. 2009 znaša 24.142.181 EUR in se nanaša na vrednost ugotovljenega presežka iz prevrednotenja za finančna sredstva, namenjena prodaji v vrednosti 181.770 EUR, na prevrednotenje blagovnih znamk Skupine Union v vrednosti 13.732.098 EUR, na prevrednotenje blagovnih znamk družbe Delo, d. d., v vrednosti 5.906.804 EUR ter na prevrednotenje nepremičnin Skupine v vrednosti 4.208.904 EUR.

19. Kratkoročne obveznosti

19. A. Kratkoročne poslovne obveznosti

(v EUR)	2009	2008
Kratkoročne obveznosti do podjetij v skupini kot dobaviteljev	1.228.415	35.022.948
Kratkoročne obveznosti do drugih dobaviteljev	26.917.991	-
Kratkoročne poslovne obveznosti do drugih:		
do zaposlencev	5.176.881	3.988.770
do države	8.328.506	8.863.532
Kratkoročne obveznosti za predujme	617.804	1.545.952
Druge kratkoročne obveznosti	2.553.489	3.754.040
Skupaj	44.823.086	53.175.242

Kratkoročne poslovne obveznosti so se v primerjavi z letom 2008 zmanjšale za 18,8 %.

Izkazana vrednost kratkoročnih poslovnih obveznosti odraža pošteno vrednost.

19. B. Kratkoročne obveznosti za plačilo davkov

(v EUR)	2009	2008
Kratkoročne obveznosti za plačilo davka	1.651.622	1.019.224
Skupaj	1.651.622	1.019.224

19. C. Kratkoročne finančne obveznosti

(v EUR)	2009	2008
Kratkoročni del dolgoročnih finančnih obveznosti	139.868.585	18.553.743
Kratkoročne finančne obveznosti za obresti iz posojil	2.945.214	2.355.251
Kratkoročno dobljena posojila pri podjetjih v skupini	2.045.977	-
Kratkoročno dobljena posojila pri bankah	176.956.656	178.225.970
Druge kratkoročne obveznosti iz financiranja	5.033.019	8.104.582
Skupaj	326.849.451	207.239.546

Vrednost kratkoročnih finančnih obveznosti se je v primerjavi s preteklim letom povečala za 119.609.905 EUR oz za 57,7 %.

Povprečna obrestna mera za kratkoročna posojila se je v letu 2008 gibala med 4,03 % in 5,39 % oz. 6-mesečni EURIBOR +1,375 % do 5,6 % na letni ravni, oz. 3-mesečni EURIBOR +3 %.

Za zavarovanje kratkoročnih posojil je Skupina zastavila 603.480 delnic (90,4 %) Dela, d. d., 4.402.427 delnic (73,88 %) Radenske, d. d., 182.692 delnic (40,50 %) Pivovarne Union, d. d., 223.743 delnic (5,94 %) Poslovnega sistema Mercator, d. d., 213.115 delnic (6,27 %) Probanke, d. d., Maribor, 270.648 delnic (1,65 %) Elektro Gorenjske, 645.003 delnic (22,57 %) Thermane, d. d., Laško, 1.921.921 delnic Elektra Maribor, 1.271 delnic Telekom Slovenija in 216.359 delnic Zavarovalnice Triglav. Knjigovodska vrednost zastavljenih delnic na dan 31. 12. 2009 znaša 219.171.246 EUR. Del kratkoročnih dolgov je zavarovan s hipoteko, del pa z zastavo premičnin. Knjigovodska vrednost zastavljenih nepremičnin in premičnin na dan 31. 12. 2009 znaša 43.722.191 EUR. Kratkoročna posojila družbe so zavarovana še s terjatvami, katerih vrednost na dan 31. 12. 2009 znaša 19.520.000 EUR. Vrednost vseh neodplačanih, z delnicami, hipoteko, zastavo premičnin in terjatev zavarovanih kratkoročnih dolgov na dan 31. 12. 2009 znaša 323.417.065 EUR. Brez zavarovanja je kratkoročno posojilo pri bankah v vrednosti 3.432.386 EUR.

Izkazana vrednost kratkoročnih finančnih obveznosti odraža pošteno vrednost.

20. Pasivne časovne razmejitve

(v EUR)	2009	2008
Kratkoročne pasivne časovne razmejitve	8.888.662	5.681.141
Skupaj	8.888.662	5.681.141

Pasivne časovne razmejitev se nanašajo predvsem na vnaprej vračunane stroške za neizkoriščene dopuste zaposlenih in obračunane odpravnine za tehnološke viške ter na dano poroštvo, ki ga je Pivovarna Laško, d. d., dala banki za zavarovanje kreditov družbe Center naložbe v vrednosti 3.637.650.

21. Analiza prihodkov iz prodaje in stroškov

21. A. Analiza prihodkov iz prodaje po glavnih izdelkih

(v EUR)	2009	2008
Prihodki od prodaje proizvodov in storitev v Sloveniji	252.285.574	299.298.191
Prihodki od prodaje proizvodov in storitev na tujem trgu	47.015.590	50.128.727
Prihodki od prodaje materiala in trgovskega blaga v Sloveniji	25.177.112	10.076.087
Prihodki od prodaje materiala in trgovskega blaga na tujem trgu	2.548.570	525.302
Skupaj	327.026.846	360.028.307

Prihodki iz prodaje so v letu 2009 v primerjavi s preteklim letom manjši za 33.001.461 EUR oz za 9,2 %.

21. B. Analiza prihodkov iz prodaje po državah

(v EUR)	2009	2008
Prihodki iz prodaje v Sloveniji	277.462.685	309.374.278
Prihodki iz prodaje na tujem trgu	49.564.161	50.654.029
Skupaj	327.026.846	360.028.307

Prihodki iz prodaje na tujih trgih so bili realizirani pretežno iz prodaje na trge bivše Jugoslavije.

21. C. Drugi poslovni prihodki

Drugi poslovni prihodki znašajo 8.428.658 EUR. Del drugih poslovnih prihodkov v vrednosti 3.640.777 EUR se nanaša na odpravo slabitev dolgoročnih sredstev družbe Jadranska pivovara – Split, d. d. Med drugimi poslovnimi prihodki so izkazani še prihodki od prodaje osnovnih sredstev, izterjane terjatve, za katere je bil v preteklih letih oblikovan popravek vrednosti terjatev, prihodki iz odprave dolgoročnih rezervacij ter prejete subvencije.

21. D. Analiza stroškov po kategorijah

(v EUR)	2009	2008
Stroški materiala, surovin in trgovskega blaga	126.255.327	145.209.346
Stroški storitev	74.530.564	95.219.090
Amortizacija	28.000.182	29.716.424
Stroški plač	44.566.288	44.799.783
Dajatve na plače za socialno varnost	7.638.151	8.009.695
Drugi stroški dela	12.266.871	9.287.684
Prevrednotovalni poslovni odhodki pri stalnih sredstvih	36.883.116	7.602.711
Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	2.979.151	1.126.533
Stroški rezervacij	1.085.846	144.882
Drugi poslovni odhodki	7.832.328	6.607.458
Skupaj	342.037.824	347.723.606

Poslovni odhodki so brez slabitve blagovnih znamk in dobrega imena družbe Delo, d. d., v vrednosti 35.493.574 EUR v primerjavi s preteklim letom manjši za 41.179.356 EUR. Predvsem so se zmanjšali stroški materiala, surovin in trgovskega blaga, in sicer v vrednosti 18.954.019 EUR, in stroški storitev za 20.688.526 EUR. Največje zmanjšanje med stroški storitev izkazujejo stroški marketinga.

21. E. Stroški po funkcionalnih skupinah

(v EUR)	Leto 2009	Proizvajalni stroški prodanih proizvodov in blaga	Stroški prodaja	Stroški splošnih dejavnosti	Skupaj
Stroški materiala in surovin in trgovskega blaga		112.228.473	10.826.574	3.200.280	126.255.327
Stroški storitev		21.140.387	42.562.360	10.827.817	74.530.564
Amortizacija		22.391.098	2.729.421	2.879.663	28.000.182
Stroški dela		40.863.933	8.834.470	14.772.907	64.471.310
Prevred. poslovni odhodki pri stalnih sredstvih		93.129	780.870	36.009.117	36.883.116
Prevred. poslovni odhodki pri obratnih sredstvih		-	1.886.356	1.092.795	2.979.151
Stroški rezervacij		460.135	50.425	575.286	1.085.846
Drugi stroški		3.517.986	434.958	3.879.384	7.832.328
Skupaj		200.695.141	68.105.434	73.237.249	342.037.824

(v EUR)	Leto 2008	Proizvajalni stroški prodanih proizvodov in blaga	Stroški prodaja	Stroški splošnih dejavnosti	Skupaj
Stroški materiala in surovin in trgovskega blaga		140.808.515	3.162.671	1.237.249	145.208.435
Stroški storitev		20.442.773	58.431.788	16.345.253	95.219.814
Amortizacija		23.569.402	3.677.435	2.469.771	29.716.608
Stroški dela		38.722.131	8.921.667	13.940.791	61.584.589
Prevred. poslovni odhodki pri stalnih sredstvih		4.932.591	385.279	2.284.841	7.602.711
Prevred. poslovni odhodki pri obratnih sredstvih		130.443	671.525	324.565	1.126.533
Stroški rezervacij		50.709	36.221	57.953	144.882
Drugi stroški		2.535.133	1.900.420	2.684.481	7.120.034
Skupaj		231.191.697	77.187.005	39.344.904	347.723.606

22. Neto finančni odhodki

(v EUR)	2009	2008
Finančni prihodki brez tečajnih razlik	5.572.492	11.888.812
Finančni prihodki na podlagi deležev iz dobička	321.820	4.812.221
Finančni prihodki iz danih posojil	5.088.402	4.953.275
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	162.270	281.166
Finančni prihodki iz prodaje vrednostnih papirjev	-	1.842.150
Finančni odhodki brez tečajnih razlik	(210.387.002)	(36.217.844)
Finančni odhodki iz oslabilave in odpisov finančnih naložb	(187.453.091)	(11.710.984)
Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	(22.529.632)	(24.063.221)
Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	(404.279)	(443.639)
Tečajne razlike iz financiranja	11.305	(61.834)
Negativne tečajne razlike	(38.739)	(84.850)
Pozitivne tečajne razlike	50.044	23.016
Neto finančni odhodki	(204.803.205)	(24.390.866)

Neto finančni odhodki za leto 2009 znašajo 204.939.031 EUR in so se v primerjavi s preteklim letom močno povečali, predvsem zaradi slabitev danih posojil, dolgoročnih finančnih naložb in danih poroštev.

Iz naslova slabitev danih posojil s pripadajočimi obrestmi družbama Infond Holding, d. d., in Center naložbe, d. d., je Skupina izkazala finančne odhodke v višini 111.189.949 EUR. Ostale slabitve se nanašajo na slabitev naložb v delnice družb: Infond Holding, d. d., v vrednosti 5.588.366 EUR, Elektro Maribor v vrednosti 8.265.980 EUR, Večer, d. d., v vrednosti 6.691.313 EUR, Thermane, d. d., v vrednosti 5.303.921 EUR, Birre Peje v vrednosti 2.174.454 EUR in Elektro Gorenjske, d. d., v vrednosti 382.398 EUR. Na osnovi cenitve pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij je Skupina pripoznala slabitev opcije za nakup dodatnega deleža v pridruženi družbi Birra Peja v višini 3.036.114 EUR. Kot finančni odhodek iz oslabilave pa je izkazano tudi dano poroštvo v delnicah Radenske (345.304 delnic) za posojila, ki jih je pridobila, v času pridobitve nadrejena družba Center naložbe, d. d., v vrednosti 3.637.650 EUR. Finančni odhodki v vrednosti 41.083.074 EUR pa se nanašajo na prevrednotenje naložbe MELR na borzno vrednost.

23. Delež (izgube) / dobička v pridruženih družbah

(v EUR)	2009	2008
Delež (izgube) / dobička v pridruženih družbah	10.136.031	1.259.654
Skupaj	10.136.031	1.259.654

Delež v dobičku pridruženih družb se nanaša na udeležbo v dobičku Poslovnega sistema Mercator, d. d., v vrednosti 10.727.557 EUR, na delež v izgubi Thermane, d. d., v vrednosti 455.700, ter delež v izgubi Birre Peje, d. d., v višini 135.827 EUR.

24. Davek iz dobička

(v EUR)	2009	2008
Tekoči davek	2.779.391	4.066.690
Odloženi davek	(40.576.837)	(5.353.311)
Skupaj	(37.797.446)	(1.286.621)

(v EUR)	2009	2008
Poslovni izid pred obdavčitvijo	(175.343.373)	16.532.924
Davek, izračunan po veljavni davčni stopnji:		
Davek od dohodka, obračunan po davčni stopnji 21 % oz. 22 %	(36.656.634)	3.637.243
Popravek prihodkov na raven davčno priznanih prihodkov	(4.944.623)	(10.040.940)
Davčno nepriznani odhodki	204.549.892	22.892.426
Davčna osnova I	24.261.896	29.384.410
Sprememba davčne osnove	(918.586)	(9.597.951)
Davčna osnova II	23.343.310	19.786.459
Davčne olajšave	(1.905.883)	(1.301.504)
Davčna osnova III	21.437.427	18.484.955
Davek	2.779.391	4.066.690

Odloženi davek, ki vpliva na poslovni izid, je prikazan v tabeli gibanja dolgoročnih terjatev za odloženi davek (pojasnilo 7) in v tabeli gibanja dolgoročnih obveznosti za odloženi davek (pojasnilo 18. C).

Davek od dobička Skupine se razlikuje od teoretičnega zneska davka, ki bi se pojavil ob uporabi temeljne davčne stopnje domače države, kot sledi:

davčne olajšave se nanašajo na:

- ☞ olajšave za raziskave in razvoj,
- ☞ olajšave za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje,
- ☞ olajšavo za zaposlovanje invalidnih oseb, in
- ☞ olajšave za donacije.

Oblasti lahko preverijo poslovanje družbe, v okviru katere lahko nastanejo dodatne obveznosti plačila davka, obresti za nazaj ali kazni v zvezi z davkom na dobiček ali drugimi davki in prispevki kadarkoli v roku petih let po letu, v katerem bi moral biti davek odmerjen. Uprava podjetja ne pozna nobenih okoliščin, ki bi lahko predstavljale pomembne obveznosti iz tega naslova.

25. Denarni tok iz poslovanja

(v EUR)	2009	2008
Dobiček iz poslovanja obdobja	(5.229.918)	25.700.175
Prilagoditve za:		
Amortizacijo opredmetenih OS in naložbenih nepremičnin	27.538.653	29.204.648
Amortizacijo neopredmetenih sredstev	460.450	511.776
Odpise dolgoročnih sredstev	36.883.116	7.102.278
Odpise kratkoročnih sredstev	2.979.151	-
Neto gibanje v rezervacijah	(661.982)	(466.697)
Izplačilo udeležbe v dobičku pridruženih družb	4.929.175	-
Tečajne razlike iz posojil	-	(61.834)
	72.128.563	36.290.171
Spremembe obratnega kapitala		
Zaloge in nekratkoročna sredstva za prodajo	(8.334.290)	(761.544)
Poslovne terjatve in druge terjatve	10.374.438	(11.420.365)
Poslovne obveznosti in druge obveznosti	(8.249.520)	6.857.537
	(6.209.372)	(5.324.372)
Denar ustvarjen pri poslovanju	60.689.273	56.665.974

26. Poročanje po odsekih

26. A. Poslovni odseki

Leto 2009 (v EUR)	Časopisno založniška dejavnost				Skupaj
	Pivo	Ostale pijače	Ostalo	Ostalo	
Čisti prihodki od prodaje po odsekih	150.804.759	112.316.232	53.686.373	36.873.654	353.681.018
Prihodki med odseki	2.870.698	3.615.648	25.480	20.142.346	26.654.172
Čisti prihodki od prodaje	147.934.061	108.700.584	53.660.893	16.731.308	327.026.846
Poslovni izid iz poslovanja	22.705.007	5.332.510	477.987	(33.745.422)	(5.229.918)
Finančni odhodki (neto)					(204.803.205)
Delež (izgube) / dobička v pridruženih družbah					6.317.072
Poslovni izid pred davki					(203.716.051)
Davek					37.797.446
Poslovni izid obračunskega obdobja					(165.918.605)
Sredstva po odsekih	392.964.881	154.003.298	80.254.884	54.573.083	681.796.146
Obveznosti po odsekih	365.606.315	70.058.403	33.562.043	40.258.942	509.485.703
Investicije	9.714.243	3.711.223	3.699.845	885.904	18.011.215
Stroški, ki nimajo za posledico denarnega toka	13.171.304	8.998.774	2.876.080	781.462	25.827.620

Leto 2008 (v EUR)	Časopisno založniška dejavnost				Skupaj
	Pivo	Ostale pijače	Ostalo	Ostalo	
Čisti prihodki od prodaje po odsekih	166.826.167	122.918.891	60.499.049	42.537.904	392.782.011
Prihodki med odseki	15.203.171	15.633.605	33.379	1.883.549	32.753.704
Čisti prihodki od prodaje	151.622.996	107.285.286	60.465.670	40.654.355	360.028.307
Poslovni izid iz poslovanja	5.276.918	5.594.886	5.897.816	8.930.553	25.700.173
Finančni prihodki / odhodki (neto)					(24.390.866)
Delež (izgube) / dobička v pridruženih družbah					1.259.654
Poslovni izid pred davki					2.568.961
Davek					1.286.621
Poslovni izid obračunskega obdobja					3.855.582
Sredstva po odsekih	287.434.727	182.826.038	62.169.893	128.236.509	660.667.167
Blagovne znamke	27.737.252	40.923.239	59.112.000	-	127.772.491
Dobro ime	10.165.440	15.248.156	9.440.486	-	34.854.082
Obveznosti po odsekih	374.192.692	90.297.969	26.748.507	36.077.189	527.316.357
Investicije	29.719.868	10.577.875	1.507.528	9.582.685	51.387.956
Stroški, ki nimajo za posledico denarnega toka	15.058.517	10.227.995	2.687.626	1.742.286	29.716.424

Prodaja po geografskih odsekih je razkrita v pojasnilu 26. B.

26. B. Geografski odseki

(v EUR)	2009	2008
Čisti prihodek iz prodaje		
Slovenija	277.462.686	309.374.278
Tuji trg	49.564.160	50.654.029
Skupaj	327.026.846	360.028.307
Sredstva		
Domači trg	384.467.058	579.405.685
Tuji trg	36.360.012	64.438.600
Naložbe v pridružene družbe	138.836.076	4.804.454
Blagovne znamke (Slovenija)	93.194.513	127.772.491
Dobro ime (Slovenija)	29.938.487	34.854.082
Skupaj	682.796.146	811.275.312
Investicije		
Slovenija	16.697.344	49.064.996
Tuji trg	1.313.871	2.322.960
Skupaj	18.011.215	51.387.956

Čisti prihodki iz prodaje na tujih trgih so bili realizirani pretežno na trgih bivše Jugoslavije, sredstva na tujih trgih pa se nanašajo izključno na sredstva v državah bivše Jugoslavije.

27. Dobiček na delnico

Čisti dobiček na delnico se izračuna z delitvijo čistega dobička, ki pripada delničarjem, s tehtanim povprečnim številom delnic, ki so v prometu med letom, pri čemer se izključi povprečno število lastnih delnic.

(v EUR)	2009	2008
Dobiček (izguba) večinskih lastnikov	(156.950.499)	3.639.758
Tehtano število izdanih navadnih delnic	8.703.031	8.742.953
Čisti dobiček na delnico	(18,03)	0,42
Popravljeni čisti dobiček na delnico	(18,03)	0,42

28. Vseobsegajoči donos na delnico

(v EUR)	2009	2008
Vseobsegajoči donos večinskih lastnikov	(125.426.366)	(329.824)
Tehtano število izdanih navadnih delnic	8.703.031	8.742.953
Čisti vseobsegajoči donos na delnico	(14,41)	(0,04)
Popravljeni čisti vseobsegajoči donos na delnico	(14,41)	(0,04)

29. Dividende na delnico

Matična družba Pivovarna Laško, d.d., je v letu 2008 izplačala 8.742.384 EUR oz. 1 EUR na delnico. V letu 2009 je izplačala dividende le odvisna družba Radenska, d. d. Manjšinski lastniki družbe Radenska, d. d., so prejeli dividendo v vrednosti 145.374 EUR.

30. Finančna tveganja

30. A. Kreditno tveganje

Terjatve do kupcev za Skupino ne predstavljajo večjega tveganja, saj večino posluje z znanimi in preverjenimi kupci, terjatve ima zavarovane z običajnimi instrumenti za zavarovanje, obenem pa so določeni limiti dovoljenega dolga za posameznega kupca glede na prodajno pogodbo. Iz pojasnila je razvidno, da je kreditno tveganje zanemarljivo.

30. B. Tveganje obrestnih mer

Pri najetih dolgoročnih posojilih je Skupina izpostavljenost spremembam obrestnih mer delno odpravila že v preteklih letih, z uporabo izvedenega finančnega instrumenta, v obliki obrestnega ščitenja. Z metodo obrestne ovratnice je Skupina v preteklih letih zavarovala del svojih finančnih obveznosti pred morebitno rastjo referenčne obrestne mere nad določeno stopnjo. V drugi polovici leta 2008 je kot posledica razvijajoče se gospodarske krize pričela referenčna obrestna mera občutno padati. Padec se je nadaljeval tudi v letu 2009, zato je Skupina iz naslova omenjenega izvedenega finančnega instrumenta zaradi padca referenčne obrestne mere pod dno realizirala negativne učinke. Omenjeni izvedeni finančni instrument je bil na zadnji dan leta preračunan na pošteno vrednost in izkazan med drugimi finančnimi obveznostmi, učinek prevrednotenja pa pripoznan kot finančni odhodek.

(v EUR)	Višina obresti	Povprečna obrestna mera v %	Razlika obresti	Zaščita obrestne mere	Zmanjšanje obresti	Sprememba fin.odhodkov - obresti
Dejanski odhodki financiranja iz naslova obresti	22.560.618	3,98	-	-	22.560.618	-
Odhodki v primeru povečanja obrestne mere za 1 %	28.229.115	4,98	5.668.497	(1.032.000)	27.197.115	4.636.497
Odhodki v primeru zmanjšanja obrestne mere za 1 %	16.892.121	2,98	(5.668.497)	-	16.892.121	(5.668.497)
Odhodki v primeru povečanja obrestne mere za 1,5 %	31.063.363	5,48	8.502.745	(1.620.000)	29.443.363	6.882.745
Odhodki v primeru zmanjšanja obrestne mere za 1,5 %	14.057.873	2,48	(8.502.745)	-	14.057.873	(8.502.745)

V primeru, da bi se povprečna obrestna mera povečala za 1 %, bi se odhodki povečali za 4.397.781 EUR, pri 1,5 % pa za 8.502.745 EUR, ob upoštevanju ščitenja obrestne mere za del finančnih obveznosti.

Če bi se obrestna mera znižala za 1 % oz 1,5 %, bi se odhodki financiranja zmanjšali za 5.368.497 EUR oz. 8.052.745 EUR.

30. C. Valutno tveganje

Valutno tveganje je bilo pri poslovanju Skupine v letu 2009 zanemarljivo, saj je bila struktura poslov s tujino pretežno vezana na evro.

30. D. Likvidnostno tveganje

Na dan 31. 12. 2009 izkazuje Skupina presežek kratkoročnih obveznosti nad kratkoročnimi sredstvi v višini 257.067.691 EUR. Poslovodstvo obvladujoče družbe ocenjuje, da bo Skupina lahko poravnala svoje kratkoročne obveznosti samo ob dogovoru z bankami (le-te nastopajo tako v vlogi upnikov kot tudi v vlogi pomembnih lastnikov Skupine) o reprogramiranju obstoječih kratkoročnih posojil ali o prodaji dolgoročnega premoženja Skupine. Omenjene kratkoročne obveznosti bi lahko Skupina poravnala tudi z zadostnim povečanjem svojih trajnih virov. Do omenjenih dogovorov z bankami kot tudi do povečanja trajnih virov Skupine še ni prišlo.

30. E. Tveganje denarnega toka

Tveganje denarnega toka se odraža v tveganju poštene vrednosti sredstev. Tveganju je mogoče obvladati z izvedenimi finančnimi instrumenti. Skupina v letu 2009 tveganja poštene vrednosti finančnih sredstev ni zavarovala, zato obstaja tveganje, ki je opredeljeno v spodnji tabeli.

(v EUR)	Poštena vrednost na dan 31.12.2009	Razlika - vpliv na vrednost DFN	Razlika - vpliv na presežek iz prevrednotenja	Razlika - vpliv na obveznost za odloženi davek
Stanje 31.12.2009	134.612.076	-	-	-
Povečanje cene za 10 %	148.073.284	13.461.208	10.768.966	2.692.242
Zmanjšanje cene za 10 %	121.150.868	(13.461.208)	(10.768.966)	(2.692.242)
Povečanje cene za 5 %	141.342.680	6.730.604	5.384.483	1.346.121
Zmanjšanje cene za 5%	127.881.472	(6.730.604)	(5.384.483)	(1.346.121)

V primeru povečanja oz. zmanjšanja vrednosti finančnih naložb, ki so vrednotene po pošteni vrednosti, se odraža na povečanju oz. zmanjšanju presežka iz prevrednotenja direktno v kapitalu ter obenem na obveznosti za odloženi davek. V izračun tveganja niso zajete naložbe, vrednotene po nabavni vrednosti, prav tako ne naložbe v pridružene družbe, ki se vrednotijo v skladu s pravili kapitalske metode.

31. Potencialne obveznosti

Predhodno poslovodstvo obvladujoče družbe Pivovarne Laško, d. d., je v letu, ki se je končalo 31. 12. 2008, izdalo patronatsko izjavo, naslovljeno na družbo Perutnina Ptuj, d. d., s katero obvladujoča družba Pivovarna Laško, d. d., jamči Perutnini Ptuj, d. d., za izpolnitev obveznosti v višini 20 mio EUR s pripadajočimi obrestmi. Potencialne obveznosti Skupine v letnem poročilu za leto, končano 31. 12. 2008, niso bile razkrite v skladu z MSRP. Dne 20. 11. 2009 je družba Perutnina Ptuj, d. d., na obvladujočo družbo Pivovarno Laško, d. d., naslovila zahtevo za vračilo 11.600.120 EUR. Omenjeni znesek se nanaša na dana posojila, ki jih je na osnovi podpisane patronatske izjave Perutnina Ptuj, d. d., odobrila družbama Center naložbe, d. d., in Infond Holding, d. d. Skupina s pomočjo pravnih strokovnjakov zahtevke proučuje in želi ugotoviti, kakšna je verjetnost, da bo morala zahtevani znesek vrniti. V ta namen je pridobila več pravnih mnenj. Poslovodstvo Skupine na osnovi pridobljenih pravnih mnenj ocenjuje, da za Skupino iz tega naslova ne obstaja obveznost za plačilo zahtevanega zneska, Skupina zato v svojih računovodskih izkazih za zahtevani znesek ni izkazala obveznosti.

Potencialne obveznosti se nanašajo tudi na dane garancije oz. poroštva v vrednosti 4.630.251 EUR.

Med pogojnimi obveznostmi je potrebno posebej omeniti še potencialno obveznost za plačilo davka od dohodka pravnih oseb po opravljenem davčnem inšpekcijskem nadzoru davka od dohodka pravnih oseb za leto 2007. V letu 2009 je v obvladujoči družbi Pivovarni Laško, d. d., potekal davčni inšpekcijski nadzor davka od dohodka pravnih oseb za leto 2007 ter bil dne 5. 1. 2010 izdan zapisnik, v katerem davčni organ obvladujoči družbi očita nepravilnosti, ki imajo za posledico povečanje davčne osnove za obračun davka od dohodka pravnih oseb. Po mnenju davčnega organa bi se morali za leto 2007 prihodki dodatno povečati za 25.055.540 EUR, odhodki pa zmanjšati za 215.690 EUR. Potencialno povečanje prihodkov se nanaša na prodajo delnic Istrabenza (ITBG) po cenah iz opsijskih pogodb, ki so bile nižje od tržnih cen na dan izvedbe posla. Obvladujoča družba je 3. 2. 2010 Posebnemu davčnemu uradu posredovala pripombe na zapisnik, v katerih zavrača očitane nepravilnosti kot neutemeljene. Davčni organ je na osnovi predloženih pripomb razširil davčni postopek in na pripombe še ni odgovoril.

32. Poslovne združitve

V letu 2009 ni bilo poslovnih združitvev.

33. Prejemki posloводства in zaposlenih po individualni pogodbi

Matično družbo Pivovarno Laško, d. d., upravljata uprava in nadzorni svet, katerih zasluzke predstavlja spodnja tabela:

(v EUR)	Fiksni del prejemkov	Variabilni del prejemkov	Drugi prejemki (bonitete)	Odpravnine	Skupaj
POSLOVODSTVO					
Pivovarna Laško, d. d.					
Boško Šrot	100.382	-	16.580	152.000	268.962
Dušan Zorko	90.991	-	-	-	90.991
Skupaj	191.373	-	16.580	152.000	359.953
Pivovarna Union, d. d. Ljubljana					
Dušan Zorko	121.115	5.000	-	-	126.115
Skupaj	121.115	5.000	-	-	126.115
Skupina Fructal					
Anton Balazič	132.000	-	10.491	-	142.491
Ales Škraba	45.308	-	-	-	45.308
Emilija Mitevska	16.795	-	-	-	16.795
Ilija Vidoevski	16.795	-	-	-	16.795
Skupaj	210.898	-	10.491	-	221.389
Radenska, d. d. Radenci					
Tomaž Blagotinšek	16.075	-	604	66.000	82.679
Zvonko Murgelj	46.200	-	819	-	47.019
Mojca Jazbinšek Volk	9.363	-	-	-	9.363
Olga Smej	9.000	-	44	108.000	117.044
Skupaj	80.638	-	1.467	174.000	256.105
Skupina Delo					
Jurij Giacomelli	12.000	-	6	-	12.006
Marjeta Zevnik	8.871	-	-	-	8.871
Mojca Jazbinšek Volk	85.288	-	8.288	-	93.576
Darijan Košir	88.830	-	3.133	-	91.963
Peter Puhan	93.789	-	6.554	-	100.343
Samo Čok	91.947	-	8.133	-	100.080
Skupaj	380.725	-	26.114	-	406.839
Vital Mestinje, d. o. o.					
Zvonko Murgelj	82.070	-	-	-	82.070
Skupaj	82.070	-	-	-	82.070
Jadranska pivovara - Split, d. d.					
Marijan Kos	41.290	-	3.482	-	44.772
Skupaj	41.290	-	3.482	-	44.772
Skupaj	1.108.109	5.000	58.134	326.000	1.497.243

(v EUR)

INDIVIDUALNE POGODBE

	2009	2008
Fiksni del prejemkov	5.662.498	3.617.526
Drugi prejemki (bonitete)	283.230	280.547
Variabilni del (stimulacija)	172.422	17.775
Odpravnine	1.757.173	75.863
Skupaj	7.875.323	3.991.711

Med prejemki zaposlenih na osnovi individualne pogodbe so izkazani tudi prejemki člana uprave Jadranske pivovare – Split, d. d., Tomaža Udriha, ker je na osnovi individualne pogodbe prejemal prejemke v obvladujoči družbi Pivovarni Laško, d. d., le-ti pa so bili na osnovi pogodbe o poslovnem sodelovanju prefakturirani Jadranski pivovari, d. d. Tomaž Udrih je bil do 1. 4. 2009 direktor Jadranske pivovare – Split, d. d., od 1. 4. do 9. 12. 2009 pa njen prokurist. V letu 2009 je prejel 83.053 EUR bruto plače, 4.004 EUR bonitet ter 51.508 EUR odpravnine.

(v EUR)	2009
NADZORNI SVET	
Anton Turnšek	10.468
Boris Završnik	4.388
Iztok Seničar	1.937
Aleksander Svetelšek	362
Marjan Mačkošek	990
Vladimir Malenković	1.096
Bojan Košak	4.158
Simon Zdolšek	858
Andrej Kebe	4.158
Andrijana Starina Kosem	19.919
Lah Rebeka	9.661
Dušan Zorko	11.884
Branimir Piano	22.926
Marjeta Zevnik	12.850
Mirjam Hočevar	8.660
Robert Šega	1.482
Dragica Čepin	2.847
Sonja Tominec	1.297
Franko Lipičar	1.192
Omar Dominik	1.192
Pavel Teršek	64
Boško Šrot	9.852
Jože Sadar	2.456
Gorazd Šetina	2.520
Tadeja Filipič Stojanovič	2.520
Branko Šafarič	2.520
Anton Medvešek	4.143
Vilijam Izток Počkaj	894
Jure Jež	671
Lilijana Ipavec	894
Franc Rojnik	5.020
Terezija Peterka	6.724
Skupaj	160.603

34. Posli s povezanimi osebami

Dana posojila povezanim osebam

(v EUR)	Stanje dolga 1.1.2009	Nova posojila v letu 2009	Odplačila posojil v letu 2009	Slabitev posojil v letu 2009	Stanje dolga 31.12.2009
Druge povezane osebe					
Ingond Holding, d. d.	600.000	53.650.000	-	54.250.000	-
Center naložbe, d. d.	30.800.000	30.900.000	6.800.000	54.900.000	-
Čisti prihodki od prodaje	31.400.000	84.550.000	6.800.000	109.150.000	-

Obresti za dana posojila povezanim osebam

(v EUR)	Stanje obresti 1.1.2009	Obračunane obresti v letu 2009	Plačilo obresti v letu 2009	Slabitev obresti v letu 2009	Stanje obresti 31.12.2009
Druge povezane osebe					
Ingond Holding, d. d.	2.633	2.239.599	1.015.413	1.226.819	-
Center naložbe, d. d.	113.091	1.706.252	1.006.213	813.130	-
Čisti prihodki od prodaje	115.724	3.945.851	2.021.626	2.039.949	-

35. Dogodki po zaključku obračunskega obdobja

Prekinitev postopka odločanja o predlogu za začetek stečajnega postopka nad družbo Center naložbe, d. d.

Okrožno sodišče v Mariboru je s sklepom z dne 18. 1. 2010 sklenilo, da se postopek odločanja o predlogu družb upnic: Pivovarna Laško, d. d., Pivovarna Union, d. d., Radenska, d. d., Delo, d. d., in Fructal, d. d., za začetek stečajnega postopka nad dolžnikom Center naložbe, d. d., prekine do konca postopka prisilne poravnave nad Centrom naložbe, d. d. Postopek odločanja o predlogu družb upnic za začetek stečajnega postopka nad Centrom naložbe, d. d., je prekinjen do končanja postopka prisilne poravnave nad Centrom naložbe, d. d.

Imenovanje novega direktorja v odvisni družbi RA & LA, d. o. o., Sarajevo

Z dnem 28. 2. 2010 je sporazumno prenehal mandat dosedanjemu direktorju družbe Marku Božičku. Za novega direktorja družbe je bil imenovan Šerif Krajišnik za 4 letno mandatno dobo, s pričetkom mandata s 1. 3. 2010.

Poročilo o ugotovitvah posebne revizije

Pivovarna Laško, d. d., je dne 9. 3. 2010 prejela “Poročilo o ugotovitvah posebne revizije vodenja posameznih poslov Skupine Pivovarna Laško (v nadaljevanju: poročilo)”, ki ga je na osnovi skupščinskega sklepa z dne 31. 8. 2009 izdelala BDO Revizija, d. o. o., družba za revidiranje, Ljubljana. Skladno z določilom 320. člena ZGD-1 je uprava družbe poslala poročilo vsem članom nadzornega sveta.

Nadzorni svet je poročilo obravnaval in se z njim seznanil na 17. redni seji dne 30. 3. 2010. Na osnovi ugotovitev uprave, da so bili opravljeni še drugi posli, ki so bili vsebinsko povezani z obravnavanimi in jih posebna revizija ni zajela v poročilu, je nadzorni svet priporočil upravi, da se izvede pregled teh posameznih poslov. Uprava in nadzorni svet bosta s poročilom seznanila skupščino na rednem zasedanju skupščine.

Sklep višjega sodišča v Celju o razveljavitvi sklepa registrskega sodišča

Pivovarna Laško, d. d., je dne 11. 3. 2010 prejela sklep Višjega sodišča v Celju, s katerim je višje sodišče razveljavilo sklep registrskega sodišča. Gre za registrsko zadevo predlagatelja Vseslovensko združenje malih delničarjev, v kateri je registrsko sodišče zavrnilo predlog predlagatelja za vpis dveh novih članov nadzornega sveta, ki sta bila imenovana na t. i. “spontani” oz. “stopniščni” skupščini. Višje sodišče je v obrazložitvi pojasnilo, da registrsko sodišče v nepravdnem postopku ne more vsebinsko odločiti, če je že v teku pravda v isti zadevi in bi moralo postopek do odločitve v pravdi prekiniti. Dodati pa je treba, da je v pravdi Okrožno sodišče v Celju že odločilo, in sicer, da so sklepi t. i. “spontane” oz. “stopniščne” skupščine nični. Sodba še ni pravnomočna.

Denacionalizacijski zahtevki v Radenski, d. d., Radenci

Denacionalizacijski upravičenec Rudolf Höhn-Šarič, Baltimor, ZDA, je v letu 1993 vložil zahtevek za denacionalizacijo podržavljenih nepremičnin. Vložen zahtevek se nanaša na vrnitev lastninskega deleža v takratnem podjetju ter podrejeno vrnitev v last in posest nepremičnin ter plačilo odškodnine. V naravi to predstavlja večino zemljišč ter objektov znotraj zdraviliškega kompleksa v Radencih in del zemljišč ter objektov na lokaciji sedanje polnilnice v Boračevi.

Vrhovno sodišče Republike Slovenije je v juliju 2009 v revizijskem postopku razsodilo, da se upravičenec Rudolf Höhn-Šarič od 28. 8. 1945 dalje šteje za jugoslovanskega in slovenskega državljan. Vprašanje državljanstva je predstavljalo predhodno vprašanje v tem postopku. Na osnovi sodbe Vrhovnega sodišča o priznanju državljanstva upravičencu je pristojna upravna enota konec februarja 2010 posredovala tri pripravljalne vloge upravičenca oz. njegove pooblaščenke, v katerih je podrobneje opredeljen obseg zahtevka za vračilo podržavljenega premoženja. Dokumentacija še ni popolna. V dosedanjem postopku je Radenska, d. d., Radenci kot zavezanec v mesecu marcu 2010 posredovala pristojni upravni enoti zahtevo za dostavo še drugih listin in vlogo za podaljšanje roka do opredelitve navedb v pripravljalnih vlogah.

Informacija o trenutnem stanju v Jadranski pivovari – Split, d. d.

Gospodarsko sodišče v Splitu je dne 11. 3. 2010 zaradi zavarovanja nedelarne terjatve predlagatelja Združenje malih delničarjev Jadranske pivovare – Split, d. d., izdalo začasno odredbo, s katero je Jadranski pivovari – Split, d. d. prepovedalo odtujiti, obremeniti ali na kakršen koli drug način razpolagati s pravicami, ki izhajajo iz lastništva na premoženju in delnicah družbe. Razpolaganje v nasprotju z začasno odredbo je brez pravnega učinka. Zoper začasno odredbo je Jadranska pivovara – Split, d. d., vložila pritožbo, saj meni, da je bila začasna odredba izdana neutemeljeno. Pristojno sodišče o pritožbi še ni odločilo.

V Jadranski pivovari – Split, d. d., se je s 1. 4. 2010 zaradi racionalizacije začelo postopno zaustavljanje proizvodnje, saj vodstvu družbe ni uspelo skleniti dogovora s potencialnimi kupci za nakup aktive Jadranske pivovare. Jadranska pivovara bo predvidoma do konca maja 2010 nadaljevala s polnjenjem piva Kaltenberg, ki bo proizvedeno v Pivovarni Laško, d. d. Pivovarna Laško in Jadranska pivovara bosta zagotovili finančna sredstva za poravnavo obveznosti do dobaviteljev, bank in zaposlenih v Jadranski pivovari. Pivovarna Laško bo še naprej nadaljevala z aktivnim iskanjem kupca za aktivo Jadranske pivovare.

Sprememba v upravi odvisne družbe Fructal, d. d., Ajdovščina

Predsednik uprave družbe Fructal, d. d., Ajdovščina, Anton Balažič, je z dnem 31. 3. 2010 podal odstopno izjavo in z dnem 1. 4. 2010 je nadzorni svet za novega predsednika uprave imenoval Draga Kavška.

Posli s povezanimi osebami Skupine Pivovarna Laško

Na dan 31. 3. 2010 Pivovarna Laško, d. d., izkazuje obveznost do družb v Skupini Pivovarna Laško iz naslova prejetih kratkoročnih posojil v vrednosti 39.900.000 EUR, in sicer 8.200.000 EUR do Pivovarne Union, d. d., Ljubljana in 31.700.000 EUR do Radenske, d. d., Radenci.

Prodaja delnic družbe Večer, d. d., Maribor

Januarja 2010 se je začel postopek prodaje naložbe v delnice družbe Večer, d. d. Maribor. Opravljen je bil skrbni poslovni in pravni pregled družbe Večer, d. d., ter pripravljen javni razpis, ki je bil javno objavljen marca, 2010.

IZJAVA POSLOVODSTVA

Uprava Pivovarne Laško, d. d., je odgovorna za pripravo letnega poročila Skupine Pivovarna Laško ter konsolidiranih računovodskih izkazov na način, ki daje resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja in izidov poslovanja družbe, v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja in Zakonom o gospodarskih družbah za leto 2009.

Uprava družbe Pivovarna Laško, d. d., potrjuje poslovno poročilo in konsolidirane računovodske izkaze s pojasnili za leto, končano 31. 12. 2009, in izjavlja:

- ☞ da so konsolidirani računovodski izkazi pripravljene ob predpostavki, da bo Skupina nadaljevala poslovanje tudi v prihodnje,
- ☞ da dosledno uporablja izbrane računovodske politike in da razkriva morebitne spremembe v računovodskih politikah,
- ☞ da so računovodske ocene pripravljene pošteno in premišljeno ter v skladu z načeli previdnosti in dobrega gospodarja,
- ☞ da so konsolidirani računovodski izkazi pripravljene v skladu z veljavno zakonodajo in Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja.

Uprava je odgovorna za izvajanje ukrepov, s katerimi zagotavljajo ohranjanje vrednosti premoženja Skupine ter za preprečevanje in odkrivanje prevar in drugih nepravilnosti.

Laško, 31. marec 2010

Pivovarna Laško, d. d.
Uprava – direktor
mag. Dušan Zorko

PIVOVARNA
LAŠKO
1825 d.d.
DIREKTOR DUŠAN ZORKO

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA **lastnikom družbe Pivovarna Laško d.d.**

Poročilo o računovodskih izkazih

Revidirali smo priložene konsolidirane računovodske izkaze skupine Pivovarna Laško, ki vključujejo izkaz finančnega položaja na dan 31. decembra 2009, izkaz poslovnega izida, izkaz drugega vseobsegajočega donosa, izkaz sprememb lastniškega kapitala in izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne opombe.

Odgovornost posloводства za računovodske izkaze

Poslovodstvo je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU. Ta odgovornost vključuje: vzpostavitev, delovanje in vzdrževanje notranjega kontroliranja, povezanega s pripravo in pošteno predstavitev računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, izbiro in uporabo ustreznih računovodskih usmeritev ter pripravo računovodskih ocen, ki so utemeljene v danih okoliščinah.

Revizorjeva odgovornost

Naša odgovornost je izraziti mnenje o teh računovodskih izkazih na podlagi revizije. Revizijo smo opravili v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja. Ti standardi zahtevajo od nas izpolnjevanje etičnih zahtev ter načrtovanje in izvedbo revizije za pridobitev sprejemljivega zagotovila, da računovodski izkazi ne vsebujejo pomembno napačne navedbe.

Revizija vključuje izvajanje postopkov za pridobitev revizijskih dokazov o zneskih in razkritjih v računovodskih izkazih. Izbrani postopki so odvisni od revizorjeve presoje in vključujejo tudi ocenjevanje tveganj napačne navedbe v računovodskih izkazih zaradi prevare ali napake. Pri ocenjevanju teh tveganj prouči revizor notranje kontroliranje, povezano s pripravljanim in poštenim predstavljanjem računovodskih izkazov skupine, da bi določil okoliščinam ustrezne revizijske postopke, ne pa, da bi izrazil mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja skupine. Revizija vključuje tudi ovrednotenje ustreznosti uporabljenih računovodskih usmeritev in utemeljenosti računovodskih ocen posloводства kot tudi ovrednotenje celotne predstavitve računovodskih izkazov.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Mnenje

Po našem mnenju so konsolidirani računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteni predstavitev finančnega položaja skupine Pivovarna Laško na dan 31. decembra 2009 ter njenega poslovnega izida, drugega vseobsegajočega donosa in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU.

Poudarjanje zadeve – manjkajoča razkritja v preteklem letu

Kot je navedeno v pojasnilu 31. *Potencialne obveznosti* k računovodskim izkazom skupine, je takratno poslovodstvo obvladujoče družbe Pivovarna Laško d.d. v letu, ki se je končalo 31. decembra 2008, izdalo patronatsko izjavo, naslovljeno na družbo Perutnina Ptuj d.d., s katero obvladujoča družba Pivovarna Laško d.d. jamči družbi Perutnina Ptuj d.d. za izpolnitev obveznosti v višini 20.000.000 EUR s pripadajočimi obrestmi. Potencialne obveznosti skupine Pivovarna Laško v letnem poročilu skupine za leto, končano 31. decembra 2008, niso bile razkrite, kot predpisuje *Mednarodni računovodski standard (MRS) 37 - Rezervacije, pogojne obveznosti, pogojna sredstva*. Prav tako patronatska izjava ni bila razkrita revizorjem. Na dan 31. decembra 2009 znaša potencialna obveznost iz tega naslova 11.600.120 EUR.

Poudarjanje zadeve – delujoče podjetje

Ne da bi v svojem mnenju izrazili pridržke, opozarjamo na pojasnilo 30.D. *Likvidnostno tveganje* k računovodskim izkazom. Na dan 31. decembra 2009 izkazuje skupina presežek kratkoročnih obveznosti nad kratkoročnimi sredstvi v višini 257.067.691 EUR. Poslovodstvo obvladujoče družbe ocenjuje, da bo skupina lahko poravnala svoje kratkoročne obveznosti samo ob dogovoru z bankami (banke nastopajo v vlogi upnikov in pomembnih lastnikov skupine) o reprogramiranju obstoječih kratkoročnih posojil ali o prodaji dolgoročnega premoženja skupine. Prav tako bi omenjene kratkoročne obveznosti skupina lahko poravnala z zadostnim povečanjem svojih trajnih virov. Do omenjenih dogovorov z bankami kot tudi do povečanja trajnih virov skupine do dneva tega poročila še ni prišlo. Te okoliščine nakazujejo pomembno negotovost, zaradi katere obstaja dvom o sposobnosti skupine nadaljevati kot delujoče podjetje.

Poročilo o drugih zakonskih in regulativnih zadevah

V skladu s prvim odstavkom 57. člena Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) smo pregledali poslovno poročilo skupine. Po našem mnenju je poslovno poročilo usklajeno z revidiranimi računovodskimi izkazi.

DELOITTE REVIZIJA d.o.o.

Deloitte.

DELOITTE REVIZIJA D.O.O.
Ljubljana, Slovenija 1

Dušan Hartman
Pooblaščen revizor
Član uprave

Ljubljana, 31. marec 2010

